

Ewaluacja Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. za lata 2018 – 2019



**Ewaluacja Strategii
Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r.
za lata 2018 – 2019**

Poznań, 2020

Na zlecenie Powiatu Poznańskiego opracował zespół Centrum Badań Metropolitalnych
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w składzie:

prof. dr hab. Tomasz Kaczmarek

dr hab. Łukasz Mikuła

dr Edyta Bąkowska-Waldmann

dr Radosław Bul

dr Urszula Kaczmarek

dr Krzysztof Pyszny

dr Marzena Walaszek

mgr Roman Bednarek

Centrum Badań Metropolitalnych

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

ul. B. Krygowskiego 10, 61-680 Poznań,

tel. +48 61 829 6336, +48 516 147 203

cbm@amu.edu.pl

www.cbm.amu.edu.pl

Spis treści

I	Wprowadzenie	7
II	Metodologia ewaluacji Strategii	8
III	Powiat poznański - podstawowe informacje	10
IV	Ewaluacja działań strategicznych	14
	Cel strategiczny 1: Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego powiatu poznańskiego	17
	1.1. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego	17
	1.2. Ochrona i rewaloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego	34
	1.3. Rozwój potencjału turystycznego powiatu i tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych	39
	1.4. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej	43
	Cel strategiczny 2: Poprawa zdrowia i zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu oraz wzrost integracji społecznej mieszkańców powiatu poznańskiego. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli	48
	2.1. Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej	48
	2.2. Wzmocnienie integracji społecznej	57
	2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i rozwój społeczeństwa obywatelskiego	64
	2.4. Rozwój działalności kulturalnej	71
	2.5. Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa	76
	Cel strategiczny 3: Rozwój edukacji, rynku pracy i wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu poznańskiego	83
	3.1. Rozwój edukacji ponadgimnazjalnej, podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców	83
	3.2. Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu	101
	3.3. Wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu poznańskiego	106
	Cel strategiczny 4: Rozwój zrównoważonego i zintegrowanego transportu na terenie powiatu poznańskiego	110
	4.1. Rozbudowa i przebudowa sieci drogowej	110
	4.2. Rozwój systemu transportu zbiorowego na terenie powiatu poznańskiego	120
	Cel strategiczny 5: Rozwój przyjaznej administracji, współpraca samorządowa i kształtowanie wizerunku powiatu poznańskiego	131
	5.1. Doskonalenie usług administracyjnych	131
	5.2. Współpraca Samorządu Powiatowego z otoczeniem	134
	5.3. Kształtowanie dobrego wizerunku powiatu	140
V	Spółeczna ewaluacja realizacji Strategii – wyniki badań ankietowych	143

VI Strategia w świetle nowych dokumentów szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego	158
VII Syntetyczna ocena Strategii. Wnioski i rekomendacje	164
Wykaz źródeł	171
Wykaz akronimów	172

I Wprowadzenie

Powiat Poznański od lat konsekwentnie realizuje politykę rozwoju w oparciu o dokumenty programowe, ze strategią rozwoju na czele. Pierwsze opracowanie tej rangi powstało w 2006 r. i po aktualizacji w 2013 r. było wdrażane do 2017 r. 25 października 2017 r. uchwałą Rady Powiatu w Poznaniu nr XXXIII/479/V/2017 została przyjęta **Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r.** Strategia ta zawiera zbiór celów i działań Samorządu Powiatowego, które w perspektywie średniookresowej, powinny skutecznie oddziaływać na rozwój powiatu poznańskiego.

Niniejsze opracowanie zawiera ewaluację Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. Jak zapisano w Strategii, proces jej realizacji to sekwencja działań instytucjonalnych finansowanych przez budżet Powiatu oraz wspartych zewnętrznymi: gminnymi, wojewódzkimi, krajowymi i europejskimi środkami finansowymi. Wdrażaniu Strategii towarzyszy jej monitoring oraz ewaluacja, zmierzające do oceny stopnia realizacji Strategii. Każda ewaluacja polityk publicznych jest nie tylko oceną działań w określonym czasie, ale także działaniem pozwalającym na stałe ich doskonalenie oraz tworzenie nowych działań, stosownych do zmieniających się warunków i potrzeb. Jedną z funkcji ewaluacji jest więc wzmocnienie procesu programowania strategicznego rozwoju powiatu poznańskiego.

W myśl zapisów Strategii, w 2020 r. przewidziano dokonanie pierwszej okresowej ewaluacji stopnia realizacji Strategii oraz w razie konieczności, jej aktualizacji, szczególnie w przypadku zaistnienia zmian prawnych, organizacyjnych, finansowych, istotnych dla funkcjonowania i rozwoju powiatu poznańskiego. Ważną przesłanką dla ewaluacji Strategii Powiatu stało się powstanie nowych dokumentów strategicznych na poziomie kraju (Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030) i województwa wielkopolskiego (Strategia Wielkopolska 2030) oraz pojawienia się w 2020 r. nowej, znaczącej dla rozwoju powiatu sytuacji związanej z pandemią Covid-19. Ewaluacja nie jest, jak się spodziewano, związana z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej (2021 – 2027), która to nie została dotąd opracowana i przedstawiona opinii publicznej.

Niniejsza ewaluacja została wykonana przez Centrum Badań Metropolitalnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Efektem ewaluacji jest merytoryczna: ilościowa i jakościowa ocena realizacji działań strategicznych w latach 2018-2019 oraz rekomendacje, mające na celu poprawę realizacji tychże działań i aktualizację zapisów strategicznych z uwzględnieniem - w miarę dostępności - danych z 2020 r. Zespół autorski dziękuje wszystkim osobom za współudział w opracowaniu, w szczególności w zakresie pozyskania danych i informacji niezbędnych w badaniu ewaluacyjnym.

II Metodologia ewaluacji Strategii

Ewaluacja Strategii, czyli ocena stopnia realizacji jej celów i efektów, została dokonana w oparciu o metodologię Unii Europejskiej. Według Komisji Europejskiej ewaluacja to „ocena interwencji publicznej pod kątem jej rezultatów, oddziaływania oraz potrzeb, które ma spełniać/miała zaspokoić” (*European Commission, Focus on Results: Strengthening Evaluation of Commission Activities, European Commission, 2000*). Zgodnie z wytycznymi i praktyką europejską zastosowano w badaniu pięć kryteriów ewaluacyjnych tzw. REEUS: trafność (*relevance*), skuteczność (*effectiveness*), wydajność (*efficiency*), użyteczność (*utility*) oraz trwałość (*sustainability*):

- **Trafność** - oznacza odwołanie do zadań Powiatu, ustawy, przepisów, określenie czy działanie odpowiada potrzebom, uzasadnienie merytorycznego działania.
- **Efektywność** - oznacza zestawienie nakładów np. ilość środków, wysiłków do efektów, określenie czy realizowano możliwie racjonalnymi kosztami nakładami, czy inne metody byłyby skuteczniejsze.
- **Skuteczność** - określenie na ile osiągnięto zamierzone cele, stopień realizacji (częściowo, w pełni).
- **Użyteczność** (przydatność) - określenie dla jakich konkretnie grup działanie jest użyteczne - beneficjenci realizacji strategii.
- **Trwałość** - określenie czy działanie jest trwałe, czy zachowana jest ciągłość działań, jego długookresowość.

Realizacja określonych w ramach Strategii celów i zadań podlegała systematycznemu monitorowaniu przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu. Monitoring ten był bieżącym badaniem procesu wdrażania zapisów strategicznych, natomiast ewaluacja sprowadza się do oceny wykonania sformułowanych zadań oraz stopnia realizacji całej Strategii na podstawie wyników monitoringu. Monitoring Strategii, przeprowadzony przez wyznaczoną jednostkę Starostwa Powiatowego w Poznaniu obejmował dwa okresy: lata 2018 i 2019. Efektem monitoringu są dwa raporty:

1. Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. za rok 2018 (2019),
2. Raport z monitoringu Strategii rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. za rok 2019 (2020).

Monitoring opierał się głównie na monitoringu rzeczowym (badaniu postępu realizacji działań) oraz monitoringu statystycznym (śledzeniu tendencji i zmian wskaźników). Celem systemu monitoringu jest dostarczenie informacji na temat stopnia zaspokajania potrzeb mieszkańców powiatu, ogólnej kondycji społeczno-gospodarczej powiatu oraz efektywności interwencji publicznej i właściwego wykorzystania narzędzi wspierających rozwój powiatu. Monitoring jest oparty na statystykach GUS, danych Starostwa Powiatowego, jak też informacji pozyskiwanych od realizatorów i partnerów programów strategicznych.

Dla celów monitoringu prowadzono **Karty realizacji działań strategicznych**, zawierające następujące elementy:

1. Numer i nazwa działania.
2. Cel i zakres działania (opis działania według zapisów strategii, zawierająca także uzasadnienie działania, założone etapowanie, założone efekty, wskaźniki).
3. Podmiot(y) realizujące działanie (odpowiedzialne za realizację działania), konkretne wydziały/placówki Starostwa, z podziałem na głównego realizatora, wydziały współpracujące, partnerów działań itp.
4. Źródła finansowania (z podziałem na środki własne i środki zewnętrzne).

5. Realizacja działania (opis realizacji, przebieg realizacji działania ze wskazaniem etapowania np. w podziale na lata).
6. Nakłady finansowe (faktyczne nakłady na działania).
7. Efekty/produkty realizacji działania (w oparciu o wyniki, wskaźniki, ich dynamikę zmian), wyrażone jakościowo oraz ilościowo.
8. Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania.

Karty te stanowiły podstawę oceny realizacji poszczególnych działań strategicznych Powiatu.

Ewaluacja działań obejmowała następujące punkty:

1. **Cel i zakres działania** (opis działania według zapisów Strategii, zawierająca także uzasadnienie działania, założone etapowanie, efekty, wskaźniki, opomiarowanie - jeśli zapisano w działaniu).
2. **Realizatorzy działania** (odpowiedzialni za realizację działania), konkretne wydziały/placówki Starostwa i ich partnerzy.
3. **Realizacja działania** (opis realizacji, przebieg realizacji działania w latach 2018-2019).
4. **Źródła i nakłady finansowe** (źródła finansowania własne i zewnętrzne, w tym budżet powiatu, środki unijne, faktyczne nakłady na działania).
5. **Efekty/ produkty realizacji działania** (w oparciu o wyniki, mierniki/wskaźniki).
6. **Ocena działania według kryteriów REEUS:** trafność (*relevance*), skuteczność (*effectiveness*), wydajność (*efficiency*), użyteczność (*utility*), trwałość (*sustainability*),
7. **Końcowa ocena działania.** Wyrażona gradacją ocen 1-5 (5 - ocena bardzo dobra, 1 - niedostateczna), wraz z uzasadnieniem.
8. **Rekomendacje.** Uwzględniające np. zmiany nazwy działania, jego zakresu.
9. **Źródła informacji** (wykorzystane w ocenie dokumenty, statystyki, portale internetowe, badania itp.).

Wartości mierników - wskaźników strategicznych, wykorzystanych w ewaluacji Strategii obrazują oczekiwane rezultaty realizacji celów operacyjnych i działań. Dobór wskaźników podlegał pewnym regułom, które można ująć w następujący sposób:

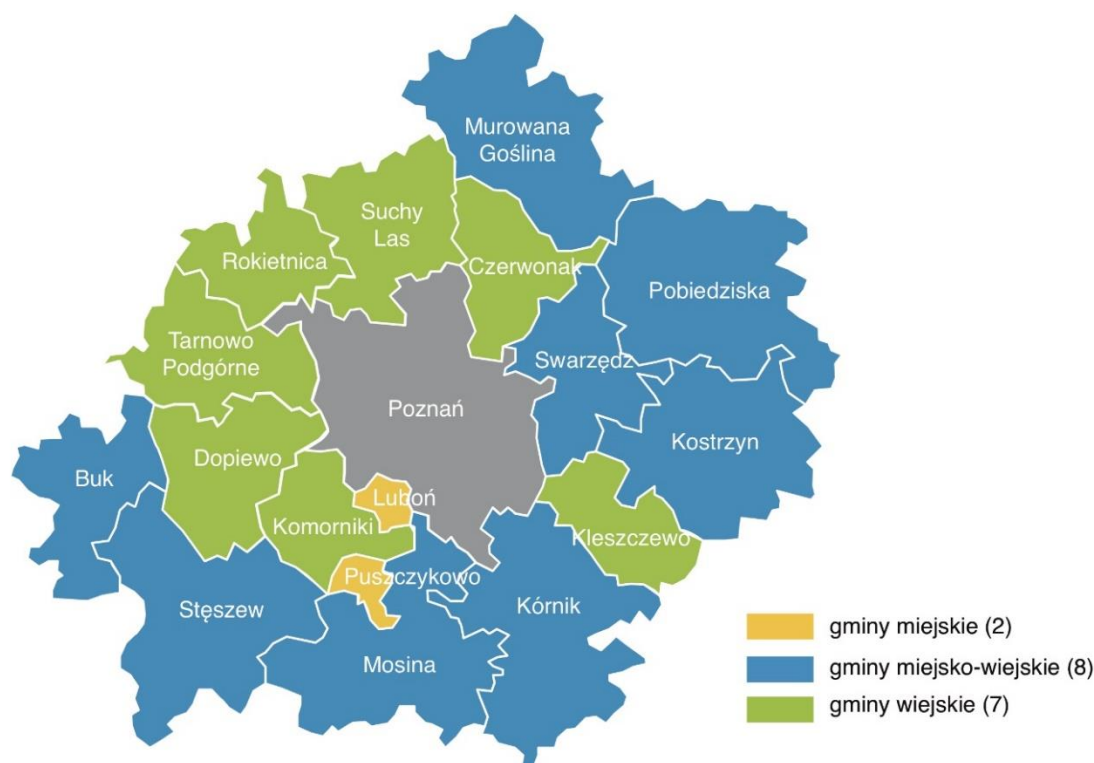
- wskaźniki oddają obraz najważniejszych efektów realizacji poszczególnych celów strategicznych,
- dobrane wskaźniki są relatywnie łatwe do przetwarzania informacji i interpretacji,
- koszt zbierania danych nie przewyższa wartości informacji, jakiej dostarczają.

Wobec powyższego liczba wskaźników wykorzystanych w ewaluacji w zdecydowanej mierze obejmuje powszechnie dostępne dane i informacje na temat kluczowych pól oddziaływania Strategii.

Bardzo ważnym elementem ewaluacji Strategii jest jej uspołecznienie. W tym celu w ramach badania ewaluacyjnego przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców powiatu. Z uwagi na sytuację pandemii COVID-19, ankietę pt. „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku”, miała wyłącznie postać elektroniczną i została zamieszczona na stronie internetowej Starostwa Powiatowego. Badanie trwało od 19. października do 8. listopada 2020 r. Wzięło w nim udział 151 respondentów. Wyniki ankiety stanowiły cenny materiał pomocniczy w ocenie poszczególnych działań Starostwa Powiatowego, realizowanych w latach 2018 – 2019.

III Powiat poznański - podstawowe informacje

Powiat poznański w analizowanym okresie nie zmienił swoich granic ani struktury administracyjnej. Skupia 17 samorządowych jednostek lokalnych, w tym: 2 gminy miejskie (Puszczykowo i Luboń), 7 gmin wiejskich (Czerwonak, Dopiewo, Kleszczewo, Komorniki, Rokietnica, Suchy Las, Tarnowo Podgórne) i 8 gmin miejsko-wiejskich (Buk, Kostrzyn, Kórnik, Mosina, Murowana Goślina, Pobiedziska, Stęszew, Swarzędz).

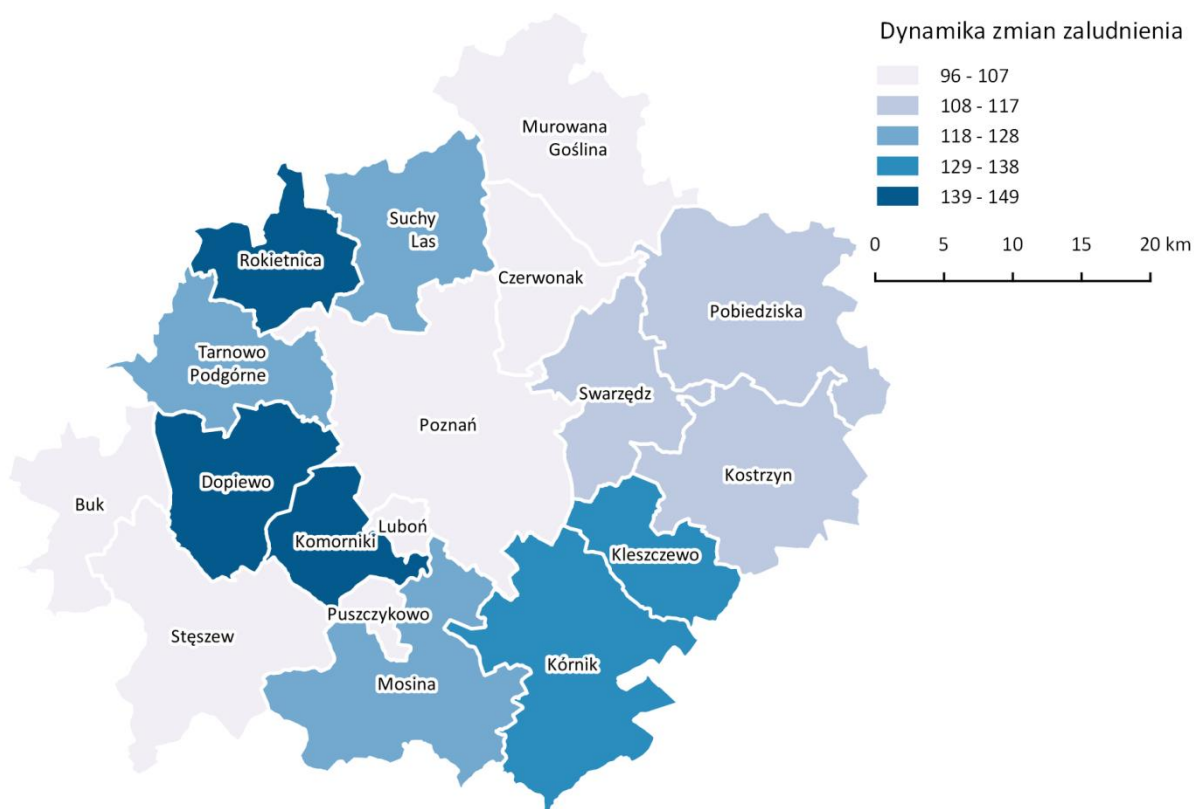


Ryc. 1. Podział administracyjny powiatu poznańskiego

Źródło: Opracowanie CBM UAM.

Pod względem zajmowanej powierzchni największymi gminami powiatu są Pobiedziska, Kórnik, Stęszew, Murowana Goślina i Mosina. Najmniejsze, to: Puszczykowo i Luboń. Pod względem liczby mieszkańców największymi gminami powiatu są Swarzędz, Luboń, Mosina. Najmniejszymi: Kleszczewo, Puszczykowo i Rokietnica. Gęstość zaludnienia powiatu jest nierównomierna. Najwięcej osób na 1 km² przypada w najmniejszych pod względem powierzchni miastach – Luboniu i Puszczykowie. Najmniejszą gęstość zaludnienia wykazują gminy Kleszczewo, Stęszew i Pobiedziska.

W skali regionalnej powiat poznański staje się coraz bardziej równorzędnym (w sensie potencjału demograficznego, społecznego i gospodarczego) partnerem w relacji z miastem Poznań. Udział liczby ludności powiatu w całej aglomeracji wzrósł w latach 1990-2019 z 27,1% do 42,2% i tendencja ta nie powinna ulec odwróceniu. W 1990 r. Poznań liczył 591 tys., a powiat poznański 225,5 tys. stałych mieszkańców. W 2019 r. odpowiednie liczby wynosiły 534,8 tys. i 399,2 tys. mieszkańców. Dynamikę zmian zaludnienia powiatu według gmin przedstawia ryc. 2.



Ryc. 2. Zmiany zaludnienia (2011=100%) w gminach aglomeracji poznańskiej w latach 2011-2019.

Źródło: Opracowanie CBM UAM na podstawie danych BDL GUS.

Sytuację demograficzną powiatu na tle Wielkopolski i kraju przedstawia tab. 1. Powiat poznański reprezentuje jeden z najprężniejszych i najmłodszych demograficznie obszarów, na tle zarówno Wielkopolski, jak i kraju.

Tab. 1. Sytuacja demograficzna powiatu poznańskiego na tle województwa wielkopolskiego i Polski (2019 r.).

Wskaźnik	Powiat poznański	Województwo wielkopolskie	Polska
Gęstość zaludnienia	210,0	117,1	122,8
Wskaźnik feminizacji	105,3	105,5	106,7
% ludności w wieku przedprodukcyjnym	22,8	19,3	18,1
% ludności w wieku poprodukcyjnym	16,0	19,9	21,4
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	5,40	1,05	-0,68
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 mieszkańców	16,6	0,3	-
Saldo migracji zagranicznych na 1000 mieszkańców	0,18	0,05	0,09

Źródło: Opracowanie CBM na podstawie BDL GUS, 2020.

Dynamikę wybranych wskaźników rozwoju powiatu w latach 2017-2019 przedstawia tab. 2. W okresie wdrażania aktualnie obowiązującej Strategii Powiat zwiększył liczbę ludności. Zwiększeniu uległy także liczba podmiotów gospodarczych oraz dochody Powiatu.

Tab. 2. Wybrane wskaźniki rozwoju powiatu poznańskiego w latach 2017-2019.

Liczba / Wskaźnik	2017	2018	2019
Powierzchnia	1900 km ²	1900 km ²	1900 km ²
Liczba mieszkańców	381 630	390 308	399 272
Gęstość zaludnienia	201 osób / km ²	205 osób / km ²	210 osób / km ²
Dochody powiatu	289 167 tys. zł	347 017 tys. zł	393 042 tys. zł
Średnie dochody powiatu na 1 mieszkańca	765,89 zł	899,86 zł	996,20 zł
Liczba podmiotów gospodarczych (Regon)	59 130	61 776	65 028
Liczba spółek z kapitałem zagranicznym	451	477	b.d.

Źródło: BDL GUS 2020

Powiat poznański reprezentuje jeden z najwyższych poziomów rozwoju gospodarczego na tle zarówno Wielkopolski, jak i kraju (tab. 3.).

Tab. 3. Poziom rozwoju gospodarczego gmin powiatu poznańskiego na tle gmin województwa wielkopolskiego i Polski (2018 r.).

Wskaźnik	Powiat poznański	Województwo wielkopolskie	Polska
Dochody w zł ogółem na 1 mieszkańca	5362,4	5140,2	5387,0
Dochody z CIT na 1 mieszkańca	117,5	87,3	84,4
Dochody z PIT na 1 mieszkańca	1494,4	1117,6	1136,1
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	258,5	202,5	187,6
Liczba podmiotów gospodarczych w sekcjach J-N* na 1000 mieszkańców	42,5	30,0	29,7
Liczba pracujących na 1000 mieszkańców	331	281	251
Poziom bezrobocia	1,1	2,4	4,2

*Sekcje J-N: informacja i komunikacja, finanse i nieruchomości, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, usługi dla biznesu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2020.

Obecna powierzchnia 1900 km² - stawia powiat poznański w gronie największych powiatów ziemskich w Polsce (większe terytorialnie są np. powiaty białostocki, sokólski czy olsztyński i giżycki). Ze względu na liczbę mieszkańców, prawie 400 tys., powiat poznański dysponuje największym potencjałem demograficznym w skali kraju (wyprzedzając powiaty ziemskie: krakowski, kielecki i rzeszowski). Rosnąca liczba mieszkańców powiatu poznańskiego, głównie dzięki napływowi mieszkańców zarówno z Poznania, jak i spoza aglomeracji, umacnia pozycję tej jednostki na mapie administracyjnej kraju.

Dynamiczny przyrost liczby mieszkańców powiatu stanowi jedno z kluczowych wyzwań w zakresie zaspokajania potrzeb ludności. Do zakresu działania samorządu powiatowego należą m.in. sprawy ponadpodstawowej edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, dróg publicznych, kształtowania i ochrony przyrody, dziedzictwa kulturowego, porządku publicznego i bezpieczeństwa, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Z punktu

widzenia obywatela ważne są także decyzje i dokumenty, których wydawanie należy do kompetencji administracji powiatowej. Dotyczą one m.in. sfery komunikacji (prawa jazdy, rejestracja pojazdów), budownictwa (pozwolenia na budowę) i gospodarki nieruchomościami (podziały nieruchomości).

Na realizację zadań w 2019 r. Powiat Poznański przeznaczył środki w wysokości 395.364.975 zł, z czego prawie połowę stanowią udziały w podatkach dochodowych PIT i CIT. Po stronie wydatków największe kwoty przeznaczane są na oświatę i opiekę wychowawczą, pomoc społeczną i ochronę zdrowia oraz drogi powiatowe.

Powiat poznański stanowił niegdyś głównie rolnicze zaplecze Poznania. Obecnie wraz z rozwojem mieszkalnictwa, przemysłu i usług stał się jednostką o charakterze wielofunkcyjnym. Dla przyszłości powiatu niezwykle ważne są inwestycje transportowe: drogi ekspresowe S-5 i S-11, które tworzą wschodnią i zachodnią obwodnicę Poznania.

Powiat Poznański od kilku lat zajmuje wysokie pozycje w rankingach samorządowych, organizowanych przez niezależne instytucje oceniające.

W rankingu Związku Powiatów Polskich, Powiat Poznański zajmował następujące wysokie miejsca w swojej kategorii (ziemskie powiaty powyżej 120 tys. mieszkańców):

- 2013 r. – 1. miejsce,
- 2014 r. – 2. miejsce,
- 2015 r. – 6. miejsce,
- 2016 r. – 3. miejsce,
- 2017 r. – 6. miejsce,
- **2018 r. – 2. miejsce,**
- **2019 r. – 2. miejsce,**
- **2020 r. – 1. miejsce.**

W wyżej wymienionym rankingu, Powiat Poznański w 2020 r. zajął 1. miejsce (na podstawie danych za 2019 r.), wśród jednostek powyżej 120 tys. mieszkańców. Ocenie zostały poddane następujące obszary działalności Powiatu: działania proinwestycyjne i prorozwojowe, rozwiązania poprawiające jakość obsługi mieszkańca oraz funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, rozwój społeczeństwa informacyjnego, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, umacnianie systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji, promocja rozwiązań z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej, wspieranie działań na rzecz gospodarki rynkowej, promocja rozwiązań ekoenergetycznych i proekologicznych, współpraca krajowa i międzynarodowa, działania promocyjne. Te, jak i inne obszary działań Powiatu Poznańskiego zostały poddane niniejszej ewaluacji.

IV Ewaluacja działań strategicznych

Cel strategiczny 1. Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego powiatu poznańskiego		
Cel operacyjny 1.1. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego		
Działania	1.1.1. Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej zarządzanych przez Powiat 1.1.2. Realizacja założeń zawartych w „Programie usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego” 1.1.3. Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny poziom hałasu 1.1.4. Zwiększanie lesistości i poprawa stanu lasów 1.1.5. Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie powiatu poznańskiego 1.1.6. Identyfikacja, sporządzanie i aktualizacja wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi oraz prowadzenie obserwacji i rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy 1.1.7. Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych oraz edukacja ekologiczna	
Cel operacyjny 1.2. Ochrona i rewaloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego		
Działania	1.2.1. Zapewnienie właściwej opieki nad własnymi obiektami zabytkowymi oraz sprawnej administracji w zakresie dóbr kultury 1.2.2. Rozwój kompleksowej współpracy na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami	
Cel operacyjny 1.3. Rozwój potencjału turystycznego powiatu i tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych		
Działania	1.3.1. Aktualizacja produktów turystycznych i integracja oferty turystycznej powiatu poznańskiego 1.3.2. Rozwój współpracy z partnerami pozarządowymi, metropolitalnymi i regionalnymi na rzecz efektywnej promocji zewnętrznej i popularyzacji turystyki wśród mieszkańców	
Cel operacyjny 1.4. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej		
Działania	1.4.1. Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz aktywizacja fizyczna mieszkańców 1.4.2. Wsparcie działalności sportowej prowadzonej przez organizacje społeczne oraz nagradzanie zawodników i trenerów za osiągnięte wysokie wyniki sportowe	
Cel strategiczny 2. Poprawa zdrowia i zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu oraz wzrost integracji społecznej mieszkańców powiatu poznańskiego. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli		
Cel operacyjny 2.1. Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej		
Działania	2.1.1. Zwiększenie troski o własne zdrowie oraz kształtowanie prozdrowotnego stylu życia wśród mieszkańców 2.1.2. Ograniczenie występowania najpoważniejszych problemów zdrowotnych wśród mieszkańców 2.1.3. Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i zmniejszenie nierówności społecznych	

		w dostępie do opieki zdrowotnej
Cel operacyjny 2.2. Wzmocnienie integracji społecznej		
Działania	2.2.1.	Pomoc rodzinom w sytuacji kryzysowej, wsparcie funkcjonowania systemu pieczy zastępczej
	2.2.2.	Wzmocnienie integracji osób niepełnosprawnych – podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych
	2.2.3.	Aktywizacja środowiska seniorów
Cel operacyjny 2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i rozwój społeczeństwa obywatelskiego		
Działania	2.3.1.	Wsparcie aktywności społecznej mieszkańców
	2.3.2.	Wsparcie aktywności wolontariatu
	2.3.3.	Wsparcie edukacji obywatelskiej mieszkańców
Cel operacyjny 2.4. Rozwój działalności kulturalnej		
Działania	2.4.1.	Organizowanie wydarzeń mających znaczenie dla rozwoju i upowszechniania kultury
	2.4.2.	Wsparcie działalności kulturalnej prowadzonej przez organizacje społeczne oraz nagradzanie osób działających na rzecz rozwoju artystycznego dzieci i młodzieży
Cel operacyjny 2.5. Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa		
Działania	2.5.1.	Poprawa warunków pracy policji
	2.5.2.	Poprawa funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej
	2.5.3.	Działania prewencyjne
	2.5.4.	Ochrona praw konsumentów
Cel strategiczny 3. Rozwój edukacji, rynku pracy i wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu poznańskiego		
Cel operacyjny 3.1. Rozwój edukacji ponadgimnazjalnej, podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców		
Działania	3.1.1.	Budowa, remonty i modernizacje budynków oświatowych i przyszkolnych obiektów sportowych
	3.1.2.	Systematyczne unowocześnianie, wymiana sprzętu, pomocy naukowych i wyposażenia szkół
	3.1.3.	Doskonalenie kwalifikacji pracowników oświaty w szkołach i placówkach oraz podnoszenie kompetencji uczniów
	3.1.4.	Racjonalizacja kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych
	3.1.5.	Wprowadzenie do szkół ponadgimnazjalnych nowych kierunków i profili kształcenia dla osób dorosłych oraz rozwijanie nowoczesnych metod kształcenia e-learning
	3.1.6.	Rozwój form doradztwa zawodowego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz doradztwa w zakresie wyboru dalszych kierunków kształcenia
	3.1.7.	Wspieranie finansowe uczniów o najlepszych wynikach nauczania w szkołach powiatowych poprzez programy stypendialne oraz system nagród
	3.1.8.	Dostosowywanie funkcjonowania placówek oświatowych do zmieniających się uwarunkowań demograficznych i organizacyjno-prawnych
Cel operacyjny 3.2. Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu		
Działania	3.2.1.	Aktywizacja osób szczególnie zagrożonych bezrobociem
	3.2.2.	Stały Monitoring rynku pracy i dostosowywanie form pomocy do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych
Cel operacyjny 3.3. Wpieranie rozwoju gospodarczego powiatu		

	Działania	3.3.1. Promocja gospodarcza powiatu i lokalnej przedsiębiorczości 3.3.2. Rozwijanie Portalu Firm powiatu poznańskiego
Cel strategiczny 4. Rozwój zrównoważonego i zintegrowanego transportu na terenie powiatu poznańskiego		
	Cel operacyjny 4.1. Rozbudowa i przebudowa sieci drogowej	
	Działania	4.1.1. Remonty dróg powiatowych 4.1.2. Rozbudowa sieci dróg powiatowych 4.1.3. Budowa obwodnicy północno - wschodniej
	Cel operacyjny 4.2. Rozwój systemu transportu zbiorowego na terenie powiatu poznańskiego	
	Działania	4.2.1. Wspieranie budowy i funkcjonowania Poznańskiej Kolei Metropolitalnej 4.2.2. Organizacja i wspieranie rozwoju międzygminnego transportu autobusowego na terenie powiatu 4.2.3. Integracja transportu zbiorowego
Cel strategiczny 5. Rozwój przyjaznej administracji, współpraca samorządowa i kształtowanie wizerunku Powiatu Poznańskiego		
	Cel operacyjny 5.1. Doskonalenie usług administracyjnych	
	Działania	5.1. Rozwój e-administracji i systemów informacji przestrzennej
	Cel operacyjny 5.2. Współpraca Samorządu Powiatowego z otoczeniem	
	Działania	5.2.1. Rozwój współpracy samorządowej w aglomeracji poznańskiej 5.2.2. Intensyfikacja współpracy zagranicznej Powiatu
	Cel operacyjny 5.3. Kształtowanie dobrego wizerunku Powiatu	
	Działania	5.3.1. Marketing Powiatu Poznańskiego poprzez działania informacyjno-promocyjne

Cel strategiczny 1: Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego powiatu poznańskiego

Cel operacyjny 1.1. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego

Działanie 1.1.1. Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej zarządzanych przez Powiat

Cel i zakres zadania

Działanie zakłada termomodernizację, wymianę urządzeń elektrycznych i oświetlenia pomieszczeń na energooszczędne oświetlenie typu LED, wymianę baterii i urządzeń na wodooszczędne, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (np. poprzez wykonanie instalacji solarnej do ogrzania wody czy pozyskania energii elektrycznej), rekuperację – odzysk ciepła z powietrza wywiewanego. Ponadto każdy nowo projektowany, remontowany lub modernizowany budynek będzie wyposażony w urządzenia o wysokiej klasie energooszczędności, tak by jego efektywność energetyczna była możliwie najwyższa.

Działanie to zgodne jest z ustawą o samorządzie powiatowym z 5 czerwca 1998 r., gdzie kwestie ochrony środowiska przyrodniczego, jak również utrzymanie obiektów i urządzeń użyteczności publicznej zostały zdefiniowane jako ustawowe zadania Powiatu. W związku z występującymi przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pyłu PM_{2,5} i PM₁₀ i benzo(a)pirenu, ochrona jakości powietrza jest jednym z głównych celów środowiskowych Powiatu.

Realizatorzy działania

Wydział Inwestycji i Remontów Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy działania

Ośrodki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, socjalne, zdrowotne zarządzane przez Powiat.

Realizacja działania

▪ 2018

- Budowa Centrum Kształcenia Praktycznego przy Zespole Szkół Nr 1 w Swarzędzu, os. Mielżyńskiego 5a - budowa obiektu, służącego doskonaleniu umiejętności zawodowych. W roku 2016 wykonana została dokumentacja. Realizacja rozpoczęła się 14.07.2017. Zakończenie inwestycji, wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie ustalono na dzień 21.09.2018 r. Wartość inwestycji wyniosła 26 557 150 zł.
- Modernizacja nieruchomości położonej w Skrzynkach – modernizacja zabytkowego dworu w Skrzynkach na potrzeby ośrodka szkoleniowo-konferencyjnego dla Powiatu Poznańskiego, w roku 2017 – 2018 wykonana została dokumentacja wraz z weryfikacją. Realizacja planowana jest w latach 2019 – 2020, na kwotę 9 986 000 zł.
- Modernizacja kotłowni Zespołu Szkół w Rokietnicy - Wykonane ekspertyzy ujawniły potrzebę modernizacji gazowych kotłów grzewczych c.o., c.w.u. i technologii kotłowni. W roku 2018 modernizacja wykonana została w kotłowni w Zespole Szkół w Rokietnicy, za kwotę 259 300 zł.

-
- Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół im. Adama Wodźniczki w Mosinie – Zadanie realizowane w systemie *zaprojektuj i wykonaj*, w latach 2018 – 2019 za kwotę 1 982 600 zł.
 - Rozbudowa Zespołu Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie, Szkoła w Murowanej Goślinie - rozbudowa istniejącego budynku szkoły o salę gimnastyczną i część dydaktyczno-administracyjną oraz zagospodarowanie terenu Szkoły. Inwestycja realizowana jest w latach: 2017 – dokumentacja, 2018 – 2019 – realizacja. Zakończenie inwestycji, wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie ustalono na dzień 12.06.2019 r. Wartość inwestycji wyniesie 15 544 400 zł.
 - Instalacja wentylacji budynku Zespołu Szkół w Bolechowie – inwestycja miała na celu stworzenie wyższego komfortu oraz sprzyjających warunków do nauki uczniów, realizacja w latach: 2017 – dokumentacja, 2018 - realizacja. Wartość zadania wyniosła 585 842,39 zł.
 - Modernizacja pawilonu Chemicznego Zespołu Szkół w Rokietnicy - inwestycja realizowana była w systemie *zaprojektuj i wykonaj* w latach 2018 – 2019, za kwotę 187 200 zł, z terminem wykonania do dnia 28.02.2019 r.
 - Rewaloryzacja wnętrza dawnego kompleksu cysterskiego (obecnie SOSW Owińska) - przywrócenie świetności zabytkowym elementom kompleksu pocysterskiego i doprowadzenie obiektu do zgodności z przepisami p.poż. Inwestycja realizowana w latach: 2017 - dokumentacja, realizacja 2018 – 2019. Zakończenie inwestycji ustalono na dzień 30.04.2019 r. Wartość inwestycji wyniesie 13 912 800 zł.
 - Modernizacja wnętrza budynku Ośrodka Wspomagania Rodziny w Kobylnicy wraz z przystosowaniem do przepisów p.poż. Zadanie planowane jest na lata 2017 – 2020. Inwestycja na etapie dokumentacji i ekspertyz.
 - **2019**
 - Modernizacja nieruchomości położonej w Skrzynkach – modernizacja zabytkowego dworu w Skrzynkach na potrzeby ośrodka szkoleniowo-konferencyjnego dla Powiatu Poznańskiego, w roku 2017 – 2018 wykonana została dokumentacja wraz z weryfikacją. W dniu 26.11.2019 r. zawarta została umowa na wykonanie robót budowlanych na kwotę 9 889 126,69 zł oraz na prowadzenie nadzoru inwestorskiego na kwotę 59 200 zł. Termin realizacji - 13 miesięcy.
 - Modernizacja kotłowni w Domu Dziecka w Kórniku-Bninie - zadanie wykonane zostało i rozliczone do dnia 24.07.2019 r. za kwotę 251 846,31 zł.
 - Termomodernizacja Zespołu Szkół im. Adama Wodźniczki w Mosinie wraz z wymianą oświetlenia - realizacja zadania trwała od dnia 18.10.2018 r. do dnia 9.10.2019 r. Zadanie wykonano w kwocie 2 294 416,94 zł.
 - Rozbudowa istniejącego budynku szkoły w Murowanej Goślinie (Zespół Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie) o salę gimnastyczną i część dydaktyczno-administracyjną, zagospodarowanie terenu szkoły oraz rewitalizacja elewacji zabytkowego budynku szkoły. Realizacja zadania trwała od dnia 15.02.2018 r. do dnia 10.12.2019 r. Zadanie zakończono i rozliczono. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 16 898 270 zł.
 - Remont pawilonu chemicznego w Zespole Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich w Rokietnicy - zawarcie umowy na roboty budowlane w dniu 4.10.2018 r. a 19.10.2018 r. na nadzór inwestorski. Termin realizacji ustalony został na dzień 28.02.2019 r. Zadanie wykonano i rozliczono w roku 2019, w kwocie 187 200 zł.
 - Rewaloryzacja wnętrza dawnego kompleksu cysterskiego, obecnie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskich, pl. Przemysława 9 etap I - zadanie realizowane w latach: 2017 - dokumentacja, realizacja 2018-
-

2019. Inwestycja realizowana była do dnia 30.04.2019 r. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 14 552 200 zł.

- Zaprojektowanie i wykonanie przebudowy budynków szeregowych, zlokalizowanych w sąsiedztwie Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach, w celu ich adaptacji na mieszkania chronione – zadanie realizowane od dnia 28.12.2018 r. do dnia 20.12.2019 r., w systemie zaprojektuj i wybuduj, w kwocie 1 966 496,79 zł. Zadanie wykonano i rozliczono.
- Modernizacja wnętrza budynku Ośrodka Wspomagania Rodziny w Kobylnicy wraz z przystosowaniem do przepisów p.poż. Zadanie planowane na lata 2017 – 2021. Inwestycja na etapie dokumentacji i ekspertyz.
- Remont instalacji elektrycznej w szkole w Poznaniu (Zespół Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich w Rokietnicy) - w roku 2019 wykonana została dokumentacja projektowa za kwotę 17 800 zł. Realizacja zadania planowa jest na lata 2020 – 2021.
- Modernizacja instalacji elektrycznej w budynku mieszkalnym przy Placu Przemysława 11 w Owińskach - w roku 2018 wykonana została dokumentacja projektowa. Realizacja zadania rozpoczęła się w dniu 18.06.2019 r. i trwała do dnia 20.08.2019 r. Wartość całego zadania wyniosła 59 574 zł.

▪ **2020**

- Przebudowa Zespołu Szkół w Kórniku wraz z salą gimnastyczną – dokumentacja. W ramach zadania wykonana została aktualizacja mapy i inwentaryzacja w kwocie 18 757,50 zł. Dokumentacja wykonana zostanie w roku 2021.
- Przebudowa budynków internatu Zespołu Szkół w Rokietnicy – dokumentacja. W ramach zadania wykonana została ekspertyza techniczna w kwocie 29 520 zł. W roku 2021 planuje się wykonanie dokumentacji projektowej.
- Wymiana lamp w sali gimnastycznej ZS w Kórniku – wykonane za kwotę 14 179 zł.
- Remont instalacji elektrycznych w Zespole Szkół im. Władysława i Jadwigi Zamoyskich w Rokietnicy, Szkoła w Poznaniu, ul. Rubież 20. Zadanie zostało wykonane w kwocie 397 722,17 zł.

W trakcie realizacji:

- Przebudowa budynku biurowego na potrzeby Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Poznaniu, ul. Franowo 26.
- Modernizacja zabytkowego dworu w Skrzynkach na potrzeby ośrodka szkoleniowo-konferencyjnego dla Powiatu Poznańskiego.
- Zaprojektowanie i wykonanie przebudowy budynków szeregowych, zlokalizowanych w sąsiedztwie Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach, w celu ich adaptacji na mieszkania chronione.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu,
- Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020 (WRPO 2014+).

Nakłady finansowe: 2018 - 38 940 281 zł; 2019 - 19 808 051 zł; 2020 - 460 178 zł.

Efekty/produkty realizacji działania

Działanie to zapewnia poprawę bilansu energetycznego budynków poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię niezbędną do ich ogrzania, przygotowania ciepłej wody użytkowej i ich oświetlenia. Skutkiem zmniejszenia zużycia energii będzie redukcja emisji zanieczyszczeń oraz zmniejszenie kosztów bieżących utrzymania budynków. Brak przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

▪ **2018:**

- liczba obiektów, w których dokonano wymiany urządzeń elektrycznych i oświetlenia w roku 2018 – 3,
- liczba obiektów poddanych termomodernizacji w roku 2018 – 2,
- liczba instalacji wykorzystujących energię źródeł odnawialnych, instalowanych w obiektach zarządzanych przez Powiat w roku 2018 – 2.

▪ **2019:**

- Liczba obiektów, w których dokonano wymiany urządzeń elektrycznych i oświetlenia w roku 2019 – 6,
- liczba obiektów poddanych termomodernizacji w roku 2019 – 2,
- liczba instalacji wykorzystujących energię źródeł odnawialnych, instalowanych w obiektach zarządzanych przez Powiat w roku 2019 – 2.

▪ **2020:**

- remont instalacji elektrycznych i wymiana lamp – 2,
- prace przygotowawcze (aktualizacja map, inwentaryzacja, ekspertyza techniczna) – 2.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ **Trafność**

Zwiększanie efektywności energetycznej budynków poprzez m.in. termomodernizację, instalację urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, czy wymianę urządzeń na mniej energochłonne jest działaniem pożądanym, zostało właściwie określone dając w przyszłości oszczędności środowiskowe i ekonomiczne oraz poprawę komfort funkcjonowania obiektów.

▪ **Skuteczność**

Skuteczność działania jest pełna, wszystkie wytypowane do realizacji działania zostały zrealizowane.

▪ **Wydajność**

Efektywność działania jest pełna, gdyż nastąpiła poprawa bilansu energetycznego budynków poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię niezbędną do ich ogrzania i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Skutkiem zmniejszenia zużycia energii będzie redukcja emisji zanieczyszczeń oraz zmniejszenie kosztów bieżących utrzymania budynków.

▪ **Użyteczność**

Działanie to było skierowane do dużej grupy społecznej (uczniowie szkół, pensjonariusze ośrodków, pracownicy administracji) w celu poprawienia ich jakości funkcjonowania w miejscu nauki, pracy czy przebywania.

▪ **Trwałość**

Efekt działania jest trwały, a efekty działania będą odczuwalne przez wiele lat.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Z uwagi na efekt, trafność, skuteczność i trwałość przedsięwzięć działanie otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

Rekomendacje

Działanie powinno być kontynuowane.

Działanie 1.1.2. Realizacja założeń zawartych w „Programie usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego”

Cel i zakres zadania

Działanie jest realizowane poprzez dofinansowanie w wysokości do 100% kosztów całkowitych demontażu, transportu oraz unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest. W myśl ustalonych zasad udzielania pomocy finansowej dotyczącej usuwania wyrobów zawierających azbest, beneficjentami mogą być: osoby fizyczne, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, jednostki organizacyjne zaliczane do sektora finansów publicznych, stowarzyszenia ogrodowe lub działkowcy, a także instytuty badawcze, które posiadają na terenie powiatu poznańskiego nieruchomość, na której znajdują się wyroby zawierające azbest. Wyżej wymienione podmioty, aby skorzystać z dofinansowania, zobligowane są do złożenia wniosku w urzędzie gminy właściwym według miejsca położenia nieruchomości, na której znajdują się materiały zawierające azbest. W przypadku niewykorzystania limitów dotacyjnych w danej gminie przez wspomniane jednostki, uprawnione stają się także rolnicze spółdzielnie produkcyjne, posiadające nieruchomość na terenie powiatu poznańskiego.

Realizacja działania wynika z przyjętego przez Radę Powiatu Poznańskiego w 2008 roku „Programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego” oraz jego aktualizacji z 2014 roku i jest realizowany przy udziale gmin Powiatu. Azbest jest włóknistym minerałem o praktycznie niezniszczalnej strukturze, równocześnie w momencie wdychania włókien zawieszonych w powietrzu staje się zagrożeniem dla zdrowia i życia, jest niebezpiecznym czynnikiem rakotwórczym. Azbest z chwilą jego usunięcia z miejsca występowania staje się odpadem niebezpiecznym. W związku z zagrożeniem jakie stanowi azbest należy go likwidować z miejsc, w których potencjalnie stanowi zagrożenie dla ludzi.

Realizatorzy działania

Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu - główny realizator działania, 17 gmin z terenu powiatu poznańskiego (Buk, Czerwonak, Dopiewo, Kleszczewo, Komorniki, Kostrzyn, Kórnik, Luboń, Mosina, Murowana Goślina, Pobiedziska, Puszczykowo, Rokietnica, Stęszew, Suchy Las, Swarzędz, Tarnowo Podgórne) - partnerzy działań, AM Trans Progres Sp. z o.o., ul. Krzemowa 1, Złotniki, 62-002 Suchy Las - wykonawca prac związanych z likwidacją wyrobów azbestowych, z którym zawarto stosowną umowę w 2018 r. i Logistyka Odpadów Sp. z o.o. z Katowic - wykonawca prac związanych z likwidacją wyrobów azbestowych, z którym zawarto stosowną umowę w 2019 r.

Realizacja działania

- **2018:** Uchwałą Nr 2343/2018 z dnia 16 lutego 2018 r. Zarząd Powiatu w Poznaniu zatwierdził

regulamin określający zasady likwidacji wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego na rok 2018. Każdy podmiot, który chciał wziąć udział w programie likwidacji wyrobów zawierających azbest miał obowiązek złożyć pisemny, kompletny wniosek we właściwym miejscowo urzędzie gminy. Formularze złożonych wniosków stanowiące załącznik do niniejszego regulaminu, podlegały weryfikacji przez pracowników urzędów gmin. Gmina ponosiła prawną odpowiedzialność za ich poprawną weryfikację. Wniosek uznawano za kompletny, jeżeli był właściwie wypełniony, czyli zawierał wszystkie niezbędne informacje oraz załączone zostały wymagane dokumenty. Gmina po właściwych czynnościach przekazywała wnioski do Starostwa Powiatowego w Poznaniu, w terminie do 14 dni. Ostateczny termin składania wniosków przez wnioskodawców ustalono na dzień 10 lipca 2018 r., a ich przekazania do Starostwa Powiatowego w Poznaniu na dzień 25 lipca 2018 r. Wykonawcą prac związanych z likwidacją wyrobów zawierających azbest został podmiot AM Trans Progres Sp. z o.o., ul. Krzemowa 1, Złotniki, 62-002 Suchy Las, wyłoniony w drodze przetargu publicznego, zorganizowanego przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Wnioskodawcy zawierali z wyłonionym w drodze przetargu wykonawcą umowę cywilnoprawną na wykonanie prac związanych z likwidacją wyrobów zawierających azbest. Po realizacji zadania związanego z usuwaniem wyrobów zawierających azbest każdorazowo dokonywano odbioru prac protokołem odbioru podpisanym przez wnioskodawcę, wykonawcę oraz upoważnionego przedstawiciela gminy. Ponadto wykonawca winien był przedstawić karty przekazania odpadu na składowisko posiadające zezwolenie na unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Wnioskodawca był zobowiązany do udziału przy odbiorze ww. prac osobiście. Całkowitego rozliczenia likwidacji wyrobów zawierających azbest na rok 2018 należało dokonać do dnia 31 grudnia 2018 r.

- **2019:** Uchwałą Nr 305/2019 z dnia 19 marca 2019 r. Zarząd Powiatu w Poznaniu zatwierdził regulamin określający zasady likwidacji wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego na rok 2019. Każdy podmiot, który chciał wziąć udział w programie likwidacji wyrobów zawierających azbest miał obowiązek złożyć pisemny, kompletny wniosek we właściwym miejscowo urzędzie gminy. Formularze złożonych wniosków stanowiące załącznik do niniejszego regulaminu, podlegały weryfikacji przez pracowników urzędów gmin. Ostateczny termin składania wniosków przez wnioskodawców ustalono na dzień 15 lipca 2019 r., a ich przekazania do Starostwa Powiatowego w Poznaniu na dzień 31 lipca 2019 r. Wykonawcą prac związanych z likwidacją wyrobów zawierających azbest został podmiot Logistyka Odpadów Sp. z o.o., wyłoniony w drodze przetargu. Po realizacji zadania związanego z usuwaniem wyrobów zawierających azbest każdorazowo dokonywano odbioru prac protokołem odbioru podpisanym przez wnioskodawcę, wykonawcę oraz upoważnionego przedstawiciela gminy. Ponadto wykonawca przedstawił karty przekazania odpadu na składowisko posiadające zezwolenie na unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
- **2020:** Kontynuacja prac związanych z usuwaniem azbestu.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu,

- dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- budżety gmin uczestniczących w programie likwidacji wyrobów zawierających azbest.

Nakłady: 2018 - 534 485 zł; 2019 - 396 787 zł; 2020 - 431 787 zł.

Efekty/produkty realizacji działania

Masa unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest wyniosła w 2018 roku 994 220 kg, 2019 roku 798 409 kg i 2020 roku 743 280 kg.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Materiały budowlane zawierające azbest mają właściwości kancerogenne i ich usuwanie jest działaniem pożądanym.

▪ Skuteczność

Skuteczność działania jest pełna, co roku Zarząd Powiatu zatwierdza regulamin określający zasady likwidacji wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu i w trybie przetargu wyłania wykonawcę prac polegających na likwidacji wyrobów zawierających azbest zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

▪ Wydajność

Na podstawie „Aktualizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego. 2014” w powiecie zinwentaryzowano na podstawie inwentaryzacji i zgłoszeń 20 558 Mg azbestu u osób fizycznych i 5311 Mg w nieruchomościach użytkowanych przez podmioty gospodarcze. W latach 2014-2019 usunięto około 5889 Mg, czyli około 22% zinwentaryzowanego azbestu. Zakładając, że do 2032 roku zakłada się usunięcie wszystkich wyrobów azbestowych, to przy obecnym tempie wynoszącym średnio 1000 Mg na rok, wydajność ta jest niewystarczająca i powinna wynosić około 1700 Mg na rok.

▪ Użyteczność

Działanie to zwiększa poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gmin powiatu.

▪ Trwałość

Efekt działania jest trwały, a efekty działania będą odczuwalne przez wiele lat.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działanie, mające na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego, służy poprawie jakości życia mieszkańców i pomimo niewystarczającej wydajności jego realizacji, na którą nie ma wpływu organ, zasługuje na najwyższą ocenę – bardzo dobrą.

Rekomendacje

Należy kontynuować prowadzone działania, a w celu zdynamizowania działań dotyczących usuwania azbestu wskazane jest prowadzenie szerokich działań propagujących konieczność usuwania azbestu zarówno wśród osób fizycznych jak i podmiotów gospodarczych.

Działanie 1.1.3. Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny poziom hałasu

Cel i zakres zadania

Budowa dróg rowerowych wzdłuż dróg powiatowych. Na poprawę emisji hałasu i ograniczenie ruchu pojazdów wpływa budowanie ścieżek rowerowych, które w 2018 i 2019 r. powstały na terenie powiatu poznańskiego w ramach realizowanych inwestycji drogowych. Mieszkańcy powiatu dzięki ścieżkom rowerowym mogą korzystać z rowerów jako alternatywnego środka transportu.

Realizatorzy działania

- Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu,
- Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Partnerzy: gminy Powiatu Poznańskiego, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Realizacja działania

- 2018:
 - Wykonanie drogi dla rowerów o długości 7,5 km wzdłuż drogi powiatowej nr 2410P na odcinku węzeł Kleszczewo (S5) - Gwarzewo - Zalasewo (do skrzyżowania z ul. Olszynową). Zadanie zostało zrealizowane w latach 2017-2018.
 - Wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 2477P Gądky - Szczodrzykowo. Zadanie zostało zrealizowane w 2018 r.
 - Wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 2420P Tarnowo Podgórne - Lusowo. Zadanie zostało zrealizowane w 2018 r.
 - Wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 2393P w Murowanej Goślinie.
 - Wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej 2147P w Pobiedziskach oraz wzdłuż dróg powiatowych nr 2437P/2485P m. Biskupice, gm. Pobiedziska.
- 2019:
 - Budowa ścieżki rowerowej na drodze Pobiedziska – Iwno (na odcinku od Pobiedzisk do Kociałkowej Górki).
 - Budowa ścieżki rowerowej na drodze Chomęcice – Głuchowo.
 - Budowa ścieżki rowerowej na drodze Gądky – Szczodrzykowo.
 - Budowa ścieżki rowerowej na ulicy Poznańskiej w Koziegłowach.
 - Budowa ścieżki rowerowej z Runowa do dworca kolejowego w Gądkach.
 - Budowa ścieżki rowerowej na ulicy Szamotulskiej w Rokietnicy.
 - Budowa ścieżki rowerowej na drodze Buk – Szewce.
- 2020:
 - Budowa ścieżki rowerowej Buk – Szewce (4,6 km),
 - Budowa ścieżki rowerowej w Drużynie (0,5 km),
 - Budowa ścieżki rowerowej w Pecnie (0,9 km),
 - Budowa ścieżki rowerowej w Puszczykowie (0,7 km),
 - Przebudowa ulicy Szamotulskiej w Rokietnicy (ścieżka o długości około 0,5 km).
 - Budowa ciągu pieszo-rowerowego na odcinku Kicin – Kliny (0,9 km),
 - Przebudowa drogi Iwno – Pobiedziska (ścieżka o długości 2 km),
 - Przebudowa drogi Więckowice – Lusówko (ścieżka o długości 2,5 km),
 - Przebudowa ulicy Poznańskiej w Koziegłowach (ścieżka o długości 0,8 km),
 - Rozpoczęcie budowy obwodnicy Głuchowa (w ramach zadania powstanie ścieżka o długości

1,5 km).

- 11. Rada Powiatu w Poznaniu przyjęła uchwałę Nr XXI/267/VI/2020 Rady Powiatu w Poznaniu z dnia 26 sierpnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIV/185/V/2016 Rady Powiatu w Poznaniu z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych jeziorach powiatu poznańskiego. Zmiana dotyczyła objęcia ww. zakazem Jeziora Lusowskiego.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu,
- budżet państwa,
- budżety gmin,
- budżet Unii Europejskiej: Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (WRPO 2014+), Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

Nakłady finansowe:

- 2018:
 - Całkowity koszt inwestycji związany z przebudową drogi powiatowej nr 2410P w tym również wykonanie drogi dla rowerów wyniósł 28 440 341 zł. Powiat Poznański dofinansował zadanie kwotą: 14 298 882 zł. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu (WRPO 2014+) dofinansował zadanie kwotą: 14 141 458 zł. Szacowany koszt realizacji zadania (wyłącznie budowy drogi rowerowej) wyniósł 2 200 000 zł.
 - Całkowity koszt inwestycji związany z przebudową drogi powiatowej nr 2477P w tym również wykonanie drogi dla rowerów wyniósł 13 641 069 zł.
 - Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 kwota dofinansowania: 3 000 000 zł. Powiat Poznański dofinansował zadanie kwotą: 5 177 737 zł. Gmina Kórnik dofinansowała zadanie kwotą: 5 463 332 zł.
 - Całkowity koszt inwestycji związany z przebudową drogi powiatowej nr 2420P, w tym również wykonanie drogi dla rowerów wyniósł 8 868 444 zł. Powiat Poznański dofinansował zadanie kwotą: 3 368 444 zł. Gmina Tarnowo Podgórne dofinansowała zadanie kwotą: 5 500 000 zł.
 - Koszt: 873 610 zł (dofinansowanie w ramach ZIT).
 - Koszt: 2 562 532 zł (dofinansowanie w ramach ZIT).
- 2019:
 - 13,6 mln zł – ścieżka rowerowa na drodze Pobiedziska – Iwno.
 - 9,5 mln zł – budowa obwodnicy Chomęcic (w ramach zadania powstała ścieżka).
 - 3,7 mln zł – przebudowa drogi Gądkki – Szczodrzykowo (w ramach zadania powstała ścieżka).
 - 7,7 mln zł – przebudowa ulicy Poznańskiej w Koziegłównach.
 - 1,3 mln zł – budowa ścieżki rowerowej z Runowa do dworca kolejowego w Gądkach.
 - 2,8 mln zł – budowa ścieżki rowerowej w Rokietnicy.
 - 3,6 mln zł – budowa ścieżki rowerowej na drodze Buk – Szewce.
- 2020:
 - Brak danych nt. wielkości nakładów finansowych.

Efekty/produkty realizacji działania

Łączna długość wybudowanych ścieżek rowerowych wyniosła w roku 2018 - 16,4 km i w 2019 - 11,8 km. W latach 2018 – 2019 roku nie podejmowano żadnych innych działań w celu redukcji ponadnormatywnej emisji hałasu.

Ocena działania według kryteriów REEUS

- **Trafność**

Działanie związane ze zmniejszaniem liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywną emisję hałasu jest działaniem istotnym i pożądanym przez mieszkańców.

- **Skuteczność**

Skuteczność działania jest pełna, wszystkie wytypowane do realizacji działania zostały zrealizowane.

- **Wydajność**

Efektywność będzie można ocenić w perspektywie kilku lat użytkowania dróg rowerowych, po kolejnych pomiarach ruchu, pomiarach emisji hałasu i opracowaniu map akustycznych.

- **Użyteczność**

Działania, których efekt może poprawić jakość klimatu akustycznego jest działaniem użytecznym.

- **Trwałość**

Efekt działania jest trwały, a efekty działania będzie można ocenić w dłuższej perspektywie czasu.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania ocenia się bardzo dobrze, natomiast ocenę w kontekście skuteczności będzie można podać w dłuższej perspektywie czasowej.

Rekomendacje

Rekomenduje się kontynuację realizacji działania. Sugeruje się analizę możliwości rozszerzenia działania na inne metody redukcji hałasu drogowego.

Działanie 1.1.4. Zwiększanie lesistości i poprawa stanu lasów

Cel i zakres zadania

Celem działania jest doprowadzić do zwiększenia lesistości Powiatu, optymalnego rozmieszczenia zalesień. Właściwego kształtowania struktur przestrzennych zasobów przyrodniczych m.in. poprzez realizację założeń rozwoju tzw. zielonej infrastruktury w granicach aglomeracji. Zwiększenie bioróżnorodności, glebochronność, wodochronność oraz wzbogacenie krajobrazu to szczególne funkcje jakie przypisane są zalesieniom.

Realizatorzy działania

- Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu - główny realizujący działanie,
- nadleśnictwa na terenie powiatu - partnerzy działań,
- właściciele lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa - partnerzy działań.

Realizacja działania

Starosta Poznański sprawuje nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, a zgodnie z ustawą o lasach trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się m.in. według uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL), zawierających opisy i oceny stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej. UPUL dla lasów stanowiących własność osób fizycznych i wspólnot gruntowych sporządzane są na zlecenie i koszt starosty.

Źródła i nakłady finansowe

Budżet Powiatu.

Nakłady: 2018 - 70 000 zł; 2019 – 16 998 zł; 2020 – 4 768 zł.

Efekty/produkty realizacji działania

W 2018 r. w Wydziale Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu zatwierdzone zostały UPUL obejmujące lasy prywatne o łącznej powierzchni 1 430,12 ha a w 2019 roku zlecił wykonanie UPUL obejmujących lasy prywatne o łącznej powierzchni 169,98 ha.

Ocena działania według kryteriów REEUS

- **Trafność**

Zwiększenie powierzchni terenów leśnych, jest działaniem oczekiwanym przez społeczeństwo i służy wszystkim mieszkańcom, wpływa na funkcjonowanie systemów przyrodniczych.

- **Skuteczność**

Skuteczność działania jest pełna, jest konsekwentnie realizowane.

- **Wydajność**

Działanie jest efektywne, konsekwentnie realizowane.

- **Użyteczność**

Działanie poprawia jakość życia mieszkańców, prowadzi do spójnego rozwoju terenów leśnych, które stanowią elementy tzw. zielonej infrastruktury.

- **Trwałość**

Efekty działania są trwałe i będą służyły kolejnym pokoleniom.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Rekomendacje

Działanie powinno być kontynuowane w kolejnych latach.

Działanie 1.1.5. Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie powiatu poznańskiego

Cel i zakres zadania

Nasilające się zmiany środowiskowe spowodowane działalnością człowieka doprowadziły do znacznego rozregulowania skomplikowanych zależności pomiędzy poszczególnymi elementami przyrody. W ostatnich kilkunastu latach zaobserwowano w powiecie poznańskim drastyczny spadek liczebności zwierzyny drobnej zwłaszcza: zajęcy, kuropatw i bażantów przy jednoczesnym wzroście liczebności niektórych gatunków ssaków drapieżnych, w szczególności lisów. Drapieżnictwo tego gatunku jest jedną z głównych przyczyn niskich stanów liczebnych zwierzyny drobnej, do przyczyn spadku liczebności należy również zaliczyć zmiany w strukturze i składzie agrocenoz. Głównym założeniem Programu jest doprowadzenie, poprzez odpowiedni intensywny odstrzał, do obniżenia zagęszczenia lisa i jenota do poziomu 2-3 osobników na 1000 ha oraz odbudowa stanów populacji kuropatw poprzez restytucję tego gatunku.

Celem działania była współpraca z nadleśnictwami i kołami łowieckimi w zakresie aktywnego sterowania populacjami zwierzyny tj. redukcji liczebności drapieżników, jakimi są lisy oraz jenoty, a także reintrodukcji kuropatwy, gatunku zagrożonego wyginięciem

Realizatorzy działania

- Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu - główny realizator,
- Nadleśnictwo Konstantynowo - partner działań, Koło Łowieckie Nr 13 „Lis” - partner działań.

Realizacja działania

W 2018 roku w ramach wspierania i ratowania gatunków zagrożonych (reintrodukcja kuropatwy) na terenie działania Koła Łowieckiego Nr 13 „Lis” oraz Nadleśnictwa Konstantynowo wypuszczono 908 szt. ptaków.

Z uwagi na to, że uchwała Rady Powiatu w Poznaniu w sprawie zasad i trybu udzielania takich dotacji została unieważniona uchwałą Nr 18/987/2018 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 sierpnia 2018 r. w części obejmującej postanowienia §§ 1-11 Powiat Poznański zrezygnował z udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Powiatu w kolejnych latach i od połowy 2018 roku działanie to nie jest realizowane.

Źródła i nakłady finansowe

Budżet Powiatu.

Nakłady finansowe: 2018 rok – 29 964 zł.

Efekty/produkty realizacji działania

2018 rok - Powiat nie przekazywał środków finansowych na odstrzał lisów i jenotów. Reintrodukowano 908 szt. kuropatw.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Jest to jedynie działanie z zakresu ochrony przyrody, które było realizowane w ramach kompetencji Starosty.

- **Skuteczność**

Efektywność działania możliwa będzie do ocenienia dopiero po długim okresie czasu.

- **Wydajność**

Wydajność działania możliwa będzie do ocenienia dopiero po długim okresie czasu.

- **Użyteczność**

Działanie było użyteczne, gdyż jego zadaniem jest przywrócenie równowagi biologicznej zwierząt na terenie powiatu poznańskiego.

- **Trwałość**

Równowaga biologiczna w obszarach będących pod silną presją człowieka, jest chwiejna i wymaga stałego monitoringu.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Rekomendacje

Ze względu na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 sierpnia 2018 Powiat Poznański zrezygnował z udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Powiatu na realizację działania, w związku z powyższym sugeruje się usunięcie zadania.

Działanie 1.1.6. Identyfikacja, sporządzanie i aktualizacja wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi oraz prowadzenie obserwacji i rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy

Cel i zakres zadania

Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi pozwala zidentyfikować występowanie dotychczas niezewidencjonowanych terenów zanieczyszczonych a w dalszej kolejności podjąć działania remediacyjne.

Prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestru zawierającego informacje o tych terenach.

Realizatorzy działania

- Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu - główny realizujący działania,
- mieszkańcy powiatu - partnerzy działań,
- Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy,
- firmy geodezyjne.

Realizacja działania

- **2018**
- Inwentaryzacja, sporządzanie i aktualizacja raz na dwa lata wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi,

-
- Prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy.
 - **2019**
 - Inwentaryzacja i aktualizacja raz na dwa lata wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi,
 - Obserwacja i monitoring instrumentalny geodezyjny osuwiska w Czapurach oraz obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których występują te ruchy – co najmniej dwa razy w roku.
 - **2020**
 - Obserwacja i monitoring instrumentalny geodezyjny osuwiska w Czapurach oraz obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których występują te ruchy – dwa razy w roku.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

Nakłady finansowe: 2018 - Powiat nie poniósł żadnych nakładów finansowych na realizację ww. zadań oraz prowadzenie rejestru; 2019 - 10 100 zł (monitoring osuwiska w Czapurach); 2020 – 11 000 zł.

Efekty/produkty realizacji działania

- **2018**
- W 2018 r. zidentyfikowano 1 miejsce na terenie powiatu poznańskiego, gdzie potencjalnie mogło wystąpić historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.
- W 2018 r. w rejestrze prowadzonym przez Starostę Poznańskiego nie zarejestrowano żadnych osuwisk i terenów zagrożonych występowaniem ruchów masowych ziemi.
- **2019**
- W 2019 r. nie zidentyfikowano miejsca, gdzie potencjalnie mogło wystąpić historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.
- Opracowanie wytycznych do założenia i prowadzenia monitoringu instrumentalnego geodezyjnego i monitoringu obserwacyjnego na osuwisku zlokalizowanym w Czapurach, które jest osuwiskiem aktywnym i okresowo aktywnym zagrażającym odcinkowi ul. Poznańskiej. Założenie monitoringu instrumentalnego geodezyjnego w obrębie tego osuwiska. Prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których występują te ruchy.
- **2020**
- W 2020 r. nie zidentyfikowano miejsca, gdzie potencjalnie mogło wystąpić historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.
- Wykonanie obserwacji i monitoringu instrumentalno-geodezyjnego osuwiska w Czapurach oraz obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których występują te ruchy – dwa razy w roku

Ocena działania według kryteriów REEUS

- **Trafność**

Działanie wynika z kompetencji Starosty określonej w przepisach prawa (art. 101d i 110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska).

- **Skuteczność**

Działanie realizowane jest w zakresie kompetencji Starosty, jest realizowane w pełni.

▪ **Wydajność**

Nie można na podstawie posiadanych informacji ocenić wydajności podejmowanych działań.

▪ **Użyteczność**

Działanie jest użyteczne, jego zadaniem jest identyfikacja obszarów zagrażających zdrowiu i życiu ludzi.

▪ **Trwałość**

Identyfikacja obszarów jest działaniem ciągłym, kontynuowanym w kolejnych latach.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Rekomendacje

Kontynuacja realizacji zadania.

Działanie 1.1.7. Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych oraz edukacja ekologiczna

Cel i zakres zadania

Starosta Poznański promuje przedsięwzięcia i zachowania proekologiczne oraz edukację ekologiczną poprzez organizację szkoleń, konkursów, konferencji. Szkolenia oraz konferencje w zakresie ochrony środowiska oraz w zakresie zapobiegania szkodom w środowisku dotyczą przede wszystkim: gospodarowania odpadami, hałasu w przepisach o ochronie środowiska będących w kompetencjach starosty, ochrony przyrody i lasu, ochrony powietrza. Konkurs „Kochajmy nasze małe ojczyzny” corocznie od 2010 r. cieszy się dużym zainteresowaniem uczniów szkół z terenu powiatu poznańskiego. Celem konkursu w 2018 r. było uaktywnienie młodzieży oraz kadr pedagogicznych do działań na rzecz ochrony środowiska lokalnego oraz integracja uczniów i wymiana doświadczeń między szkołami ponadgimnazjalnymi powiatu poznańskiego.

Natomiast celem konkursu w 2019 r. było pogłębienie wiedzy z zakresu ochrony środowiska oraz lokalnych walorów przyrodniczych, a także integracja uczniów i wymiana doświadczeń między szkołami ponadgimnazjalnymi powiatu poznańskiego

Realizatorzy działania

Głównym realizatorem działań był Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu, a partnerami:

- Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- Nadleśnictwo Konstantynowo,
- Politechnika Poznańska,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu,
- Komenda Miejska Policji w Poznaniu,
- Straż Graniczna,
- Powiatowy Lekarz Weterynarii.

Realizacja działania

▪ 2018

- Szkolenie dla sołtysów z zakresu ochrony środowiska przeprowadzone w dniach 5-6.04.2018 r. w Żerkowie.
- Konferencja dla policjantów i strażaków dotycząca ochrony i zagrożeń środowiska przeprowadzone w dniach 24-25.05.2018 r. w Żerkowie.
- Szkolenie dla sołtysów z zakresu ochrony środowiska przeprowadzone w dniach 11-12.10.2018 r. w Żerkowie.
- Przeprowadzenie IX etapu Powiatowego Konkursu Ekologicznego „Kochajmy nasze małe ojczyzny” w dniu 29.11.2018 r. w Starostwie Powiatowym w Poznaniu.

▪ 2019

- Szkolenie dla sołtysów z zakresu ochrony środowiska przeprowadzone w dniach 30-31.05.2019 r. w Żerkowie.
- Konferencja dla policjantów i strażaków dotycząca ochrony i zagrożeń środowiska przeprowadzona w dniach 24-25.10.2019 r. w Żerkowie.
- Szkolenie dla sołtysów z zakresu ochrony środowiska przeprowadzone w dniach 14-15.11.2019 r. w Żerkowie.
- Przeprowadzenie X Powiatowego Konkursu Ekologicznego „Kochajmy nasze małe ojczyzny” (etap powiatowy) w dniu 5.12.2019 r. w Starostwie Powiatowym w Poznaniu.

▪ 2020

- Z uwagi na zagrożenie zakażeniem wirusem SARS-Cov-2 nie realizowano tego zadania.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

Łączna wysokość nakładów finansowych w 2018 r. wyniosła 48 883 zł, a w 2019 roku 53 431 zł.

Efekty/produkty realizacji działania

▪ 2018

- Liczba i rodzaj organizowanych imprez: 4 w tym 2 szkolenia, 1 konferencja oraz 1 konkurs,
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konkursach, konferencjach wyniosła 162 osoby.

▪ 2019

- Liczba i rodzaj organizowanych imprez: 4 w tym 2 szkolenia, 1 konferencja oraz 1 konkurs,
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konkursach, konferencjach wyniosła 203 osoby.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie wpisuje się w podstawowe zadanie powiatu jakim jest edukacja publiczna oraz promocja zdrowia i ochrona środowiska wynikające z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym.

▪ Skuteczność

Działanie realizowane jest w zakresie kompetencji Starosty, jest realizowane w pełni.

- **Wydajność**

Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych oraz edukacja ekologiczna są działaniami dalekosiężnymi, których pełne efekty zauważone zostaną w dłuższej perspektywie czasu.

- **Użyteczność**

Działanie jest użyteczne, realizacja działania poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konkursów czyni je przystępnym dla każdego mieszkańca powiatu i w perspektywie podnosi warunki życia mieszkańców w zakresie jakości środowiska przyrodniczego.

- **Trwałość**

Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych oraz edukacja ekologiczna jest działaniem ciągłym, realizowanym konsekwentnie w kolejnych latach.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Rekomendacje

Kontynuacja realizacji zadania.

Cel operacyjny 1.2. Ochrona i rewaloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego

Działanie 1.2.1. Zapewnienie właściwej opieki nad własnymi obiektami zabytkowymi oraz sprawnej administracji w zakresie dóbr kultury

Cel i zakres działania

Celem działania jest:

- opieka nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu poprzez prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych, utrzymanie ich wraz z otoczeniem w jak najlepszym stanie oraz korzystanie z nich w sposób zapewniający trwałe zachowanie wartości oraz warunki do badań naukowych i sporządzania dokumentacji
- sprawna i skuteczna administracja w zakresie dóbr kultury wynikająca z zadań własnych Starosty oraz powierzonych w drodze porozumienia z Wojewodą zadań administracji rządowej
- poszerzanie bazy wiedzy konserwatorskiej poprzez kontynuację programów badawczych w zakresie: archeologicznym i elementów drewnianych w budownictwie

Realizatorzy działania

- Wydział Powiatowego Konserwatora Zabytków,
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów,
- Wydział Inwestycji i Remontów,
- jednostki organizacyjne Powiatu

Partnerzy działania:

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Realizacja działania:

W latach 2018-2019 zrealizowano wiele zadań mieszczących się w ramach działania strategicznego, spośród których najważniejsze to:

- w zakresie opieki nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu:
 - przeprowadzenie prac modernizacyjnych w zabytkowych zabudowaniach pocysterskiego zespołu klasztorowego w Owińskach - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach (m.in. rewaloryzacja wnętrza i zabytkowego ogrodu),
 - modernizacja Szkoły w Murowanej Goślinie - rozbudowa istniejącego budynku szkoły o salę gimnastyczną i część dydaktyczno-administracyjną, zagospodarowanie terenu szkoły oraz rewitalizacja elewacji zabytkowego budynku,
 - sporządzanie dokumentacji do prowadzenia dalszych prac remontowych i modernizacyjnych m.in. w zabytkowych zabudowaniach zespołu dworsko-folwarczno-parkowego w Rokietnicy (Zespół Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich), zabytkowym budynku szkolnym Zespołu Szkół w Kórniku, zabytkowym dworze w Skrzynkach.

- w zakresie administracji dóbr kultury – wydanie ponad 3 tys. (2018 – 1710, 2019 - 1650 decyzji, postanowień i zaświadczeń w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych oraz przeprowadzenie 60 (2018 – 29, 2019 - 31) kontroli,
- w zakresie poszerzania bazy konserwatorskiej – sporządzenie i uzupełnienie dokumentacji (inwentaryzacja, rozpoznanie) dla 2 grodzisk i 13 drewnianych więźb dachowych obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu,
- Fundusze europejskie

Na realizację działania w zakresie wydatków majątkowych wydano w latach 2018-2019 łącznie 33 868 860 zł (2018 – 16 408 651 zł, 2019 – 17 460 208 zł). Zadania bieżące (administracyjne i dokumentacyjne) realizowano w ramach wydatków Starostwa Powiatowego.

Efekty/ produkty realizacji działania

- poprawa stanu obiektów zabytkowych pod względem technicznym, estetycznym i funkcjonalnym,
- zapewnienie sprawnego przebiegu postępowań administracyjnych z udziałem Powiatowego Konserwatora Zabytków,
- poszerzenie bazy dokumentacji konserwatorskiej.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, ponieważ wynika z zadań własnych Powiatu (zarówno związanych bezpośrednio z opieką nad zabytkami, jak i mieszczących się w sferze polityki oświatowej i społecznej), a poprzez realizację zadań powierzonych z zakresu administracji rządowej silnie wspiera sprawną obsługę procedur administracyjnych związanych z obsługą procesu planistycznego i inwestycyjnego.

▪ Efektywność

Uzyskiwane efekty działania są odpowiednio proporcjonalne do ponoszonych nakładów finansowych.

▪ Skuteczność

Projekty są konsekwentnie realizowane zgodnie z harmonogramem, część została już zrealizowana, a część jest w fazie realizacji lub przygotowywania dokumentacji. Ewentualne opóźnienia wynikają z przyczyn obiektywnych.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, ponieważ remontowane i modernizowane obiekty zabytkowe pełnią ważne funkcje społeczne.

▪ Trwałość

Projekty remontowe i modernizacyjne należy uznać za wysoce trwałe, podobnie jak sporządzaną dokumentację konserwatorską (może wymagać aktualizacji, ale w dłuższym okresie).

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo wysoko nadając przy tym ocenę bardzo dobrą. Na pozytywną ocenę działania wpływa konsekwencja w realizacji programu remontowego i modernizacyjnego obiektów zabytkowych oraz sprawna obsługa procedur planistycznych i administracyjnych pod względem konserwatorskim, pomimo bardzo dużego obciążenia w tym zakresie.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. Przygotowywana dokumentacja techniczna umożliwia kontynuację zadań w zakresie remontów i modernizacji obiektów zabytkowych będących własnością Powiatu. Dynamika procesów inwestycyjnych w Powiecie i związanych z tym procedur planistycznych i postępowań administracyjnych wymaga utrzymania sprawnej i skutecznej realizacji obowiązków Powiatowego Konserwatora Zabytków.

Działanie 1.2.2. Rozwój kompleksowej współpracy na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami

Cel i zakres działania

Celem działania jest:

- rozwój sieci współpracy na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami poprzez uspołnienie programów działania i mechanizmów współpracy pomiędzy poszczególnymi rodzajami i szczeblami administracji oraz włączenie organizacji pozarządowych w realizację zadań w przedmiotowym zakresie,
- dofinansowywanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych z terenu powiatu poprzez udzielanie na wnioski zainteresowanych podmiotów dotacji celowych,
- popularyzacja zagadnień związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego na terenie powiatu poprzez upowszechnianie wiedzy o zabytkach, zasobach kulturowych i przyrodniczych powiatu oraz jego walorach turystycznych.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej,
- Wydział Powiatowego Konserwatora Zabytków.

Partnerzy działania:

- organizacje pozarządowe, właściciele obiektów zabytkowych.

Realizacja działania:

W latach 2018 – 2019 zrealizowano konsekwentnie realizowano zadania mieszczące się w ramach działania strategicznego, spośród których najważniejsze to:

- współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony zasobów kulturowych i przyrodniczych w ramach Rocznych Programów Współpracy Powiatu Poznańskiego z organizacjami pozarządowymi (m. in. poprzez Otwarte Konkursy Ofert, „Małe Granty”),
- wsparcie inicjatywy społecznej w sprawie ustanowienia Pomnika Historii – Zespół Pałacowo-Parkowy w Rogalinie,

- dofinansowywanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych z terenu powiatu (18 podmiotów w 2018 r., 19 w 2019 r.),
- szereg działań składających się na uczczenie 100. Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego takich jak m.in. wydanie specjalne (dodatek) w Tygodniku Powszechnym pt. „Wielkopolska Niepodległa”, Kronika Powiatu Poznańskiego w 2018 roku poświęcona m.in. 100. Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego, organizacja debaty w hotelu Bazar pt. „O Powstaniu Wielkopolskim z perspektywy Krakowa, Warszawy i Poznania”, interaktywny konkurs wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim oraz promocja tych wydarzeń w mediach m.in. w Powiatowej 17. (Internetowej, Telewizyjnej, Prasowej, Radiowej),
- realizacja projektu organizacji zwiedzania Muzeum Powstańców Wielkopolskich w Lusowie przez uczniów szkół, których organem prowadzącym jest powiat poznański,
- przygotowanie wydania ogólnopolskiego kwartalnika „Renowacje i Zabytki” poświęconego w całości powiatowi poznańskiemu.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

Na realizację działania w zakresie dotacji konserwatorskich wydano w latach 2018-2019 łącznie 3 124 007 zł (2018 – 1 461 573 zł, 2019 – 1 662 433 zł. Plan na 2020 r. – 2 mln zł. Pozostałe zadania bieżące realizowano w ramach wydatków Wydziału Promocji i Aktywności Społecznej.

Efekty/ produkty realizacji działania

- nadanie Zespołowi Pałacowo-Parkowemu w Rogalinie statusu Pomnika Historii,
- udzielenie 37 dotacji na prowadzenie prac konserwatorskich na terenie powiatu,
- zrealizowanie 46 przedsięwzięć edukacyjnych w zakresie dziedzictwa kulturowego,
- zwiedzenie Muzeum Powstańców Wielkopolskich w Lusowie przez 2400 uczniów.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, ponieważ kompleksowo uzupełnia działania Powiatu związane z opieką nad obiektami zabytkowymi będącymi jego własnością.

▪ Efektywność

Uzyskiwane efekty działania są odpowiednio proporcjonalne do ponoszonych nakładów finansowych.

▪ Skuteczność

Działania są realizowane skutecznie i konsekwentnie w zakresie, za który odpowiada Powiat. Brak postępu w tworzeniu parków kulturowych wynika ze skomplikowanych uwarunkowań prawnych i faktycznych, których przezwyciężenie wymagałoby większego zaangażowania samorządów gminnych.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, ponieważ współfinansowane z dotacji konserwatorskich prace przy obiektach zabytkowych umożliwiają utrzymanie ich funkcjonalności.

▪ Trwałość

Projekty remontowe i modernizacyjne współfinansowane z dotacji konserwatorskich należy uznać za wysoce trwałe. Poszerzanie wiedzy i identyfikacji społecznej w zakresie dziedzictwa kulturowego może mieć równie trwały charakter, jednak wymaga utrzymania konsekwencji w dalszej realizacji działania.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić wysoko nadając przy tym ocenę bardzo dobrą.

Na pozytywną ocenę działania wpływa konsekwencja w realizacji programu dotacji konserwatorskich oraz promowania dziedzictwa kulturowego powiatu. Brak postępu w dziedzinie tworzenia nowych parków kulturowych nie wynika z zaniechań lub zaniedbań po stronie Powiatu.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. W związku z brakiem gotowości podjęcia inicjatywy ze strony gmin postuluje się usunięcie z listy wskaźników monitoringu realizacji strategii liczby ustanowionych parków kulturowych.

Cel operacyjny 1.3. Rozwój potencjału turystycznego powiatu i tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych

Działanie 1.3.1. Aktualizacja produktów turystycznych i integracja oferty turystycznej powiatu poznańskiego

Cel i zakres działania

Celem działania jest:

- aktualizacja i ujednolicenie produktów turystycznych powiatu poznańskiego,
- integracja oferty turystycznej powiatu,
- rozpowszechnianie informacji dotyczących walorów oraz usług turystycznych dostępnych na terenie powiatu, poprzez wspólny kalendarz wydarzeń, certyfikację obiektów i atrakcji turystycznych oraz działania w sferze audiowizualnej i internetowej (w tym m.in. baza informacji „Co? Gdzie? Kiedy?” na stronie internetowej Powiatu, cykliczny telewizyjny program informacyjny „Powiatowa17.”).

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej,
- Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna.

Partnerzy działania:

- podmioty działające w branży turystycznej, organizatorzy wydarzeń.

Realizacja działania:

W latach 2018-2020 konsekwentnie realizowano zadania mieszczące się w ramach działania strategicznego, spośród których najważniejsze to:

- certyfikacja atrakcji turystycznych Powiatu Poznańskiego,
- prezentowanie certyfikowanych atrakcji turystycznych w cyklicznej audycji Telewizyjnej Powiatowej17.,
- prowadzenie internetowej bazy informacji na stronie powiatu,
- rozwój produktu turystycznego Legendy Powiatu Poznańskiego (cykl na łamach Prasowej Powiatowej17., Szlak Legend Powiatowej17.),
- prezentacja wydarzeń i atrakcji turystycznych przez TRAMPka i TeniSówkę – cykl felietonów w Prasowej Powiatowej17.,
- publikacja Przewodnika Niedzielnego Rowerzysty – trasy rowerowe Powiatu Poznańskiego,
- promocja Karty Przygody „Na tropie skarbów” na łamach Prasowej Powiatowej17. oraz podczas ogólnopolskiej konferencji "Questy - Wyprawy Odkrywców" w Krakowie,
- przygotowanie ulotek certyfikacyjnych (w języku polskim, angielskim, niemieckim) i questowych.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

Realizację działania finansowano w dużej części w ramach wydatków Wydziału Promocji i Aktywności Społecznej na cykl Powiatowa17.

Efekty/ produkty realizacji działania

- wzrost liczby certyfikowanych atrakcji turystycznych powiatu poznańskiego (32 w 2018 r., 38 w 2019 r., III edycja przełożona z 2020 na 2021 r.),
- udział ok. 400 tys. uczestników rocznie w imprezach w ramach zintegrowanej oferty turystycznej powiatu - według ankiety przeprowadzonej na potrzeby ewaluacji strategii najwięcej respondentów wskazało na swój udział w wydarzeniach takich jak Dożynki Powiatowo-Gminne, imprezy w muzeum w Szreniawie oraz Rumpuć w Rokietnicy.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, ponieważ wpisuje się w misję Powiatu w zakresie integracji i wspierania działań gmin („Jednoczyć poprzez informację”).

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, ponieważ przy stosunkowo niewielkich nakładach finansowych uzyskiwane są duże korzyści promocyjne.

▪ Skuteczność

Działania są realizowane skutecznie i konsekwentnie w zakresie, za który odpowiada Powiat, o czym świadczy m.in. wzrost liczby certyfikowanych atrakcji turystycznych.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, ponieważ bezpośrednio wspiera działania podmiotów branży turystycznej i organizatorów wydarzeń w Powiecie.

▪ Trwałość

Ofertę turystyczną powiatu należy uznać generalnie za docelowo trwałą, choć co pewien czas aktualizacji może wymagać zestaw produktów turystycznych powiatu. Zagrożeniem trwałości efektów działania mogą być konsekwencje pandemii Covid-19 dla branży turystycznej.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić wysoko nadając przy tym ocenę bardzo dobrą. Na pozytywną ocenę działania wpływa konsekwencja w realizacji zadań w zakresie integracji oferty turystycznej oraz wysoka efektywność działań przy stosunkowo niewielkich nakładach finansowych.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. Przy ewentualnej aktualizacji strategii można rozważyć połączenie działań 1.3.1 i 1.3.2. w jedno z uwagi na dużą współzależność realizowanych w ich ramach zadań, co prowadziłoby jednocześnie do uproszczenia struktury raportów z monitoringu strategii.

Działanie 1.3.2. Rozwój współpracy z partnerami pozarządowymi, metropolitalnymi

i regionalnymi na rzecz efektywnej promocji zewnętrznej i popularyzacji turystyki wśród mieszkańców

Cel i zakres działania

Celem działania jest:

- rozwój współpracy w dziedzinie turystyki z otoczeniem metropolitalnym i regionalnym,
- wypracowanie efektywnych mechanizmów promocji zewnętrznej,
- popularyzacja turystyki wśród mieszkańców powiatu i Metropolii,
- współpraca z operatorami transportu publicznego w celu polepszenia dostępności komunikacyjnej najważniejszych atrakcji turystycznych powiatu.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej,
- Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna,
- Samodzielne stanowisko ds. transportu publicznego.

Partnerzy działania:

- podmioty działające w branży turystycznej, organizatorzy wydarzeń.

Realizacja działania:

W latach 2018-2020 konsekwentnie realizowano zadania mieszczące się w ramach działania strategicznego, spośród których najważniejsze to:

- promowanie wydarzeń cyklicznych o charakterze lokalnym na stronie www.powiat.poznan.pl,
- współpraca z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną m. in. poprzez udział w akcji „Poznań za pół ceny” oraz prezentację oferty turystycznej na targach Tour Salon, wykorzystanie w promocji turystycznej wydanych przez Powiat gier „Memory” i „Perły Powiatu Poznańskiego” oraz Karty Przygody „Na tropie skarbów”,
- udział w projekcie „Powiat poznański wraca do gry” we współpracy z PLOT, Grupą MTP, Portem Lotniczym Poznań-Ławica i Teatrem Muzycznym,
- badania ruchu turystycznego we współpracy z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną i Metropolią Poznań,
- współdziałanie z WOPR na rzecz bezpieczeństwa wodnego.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu.

W zakresie finansowania realizacji zadania mieści się również składka Powiatu Poznańskiego do PLOT (60 000 zł rocznie).

Efekty/ produkty realizacji działania

- realizacja 156 przedsięwzięć promocyjnych w zakresie turystyki (2018 – 107, 2019 – 49),
- dofinansowanie 49 przedsięwzięć w ramach dotacji Powiatu dla inicjatyw organizacji pozarządowych w otwartych konkursach ofert na łączną kwotę 247 230 zł (2018 – 117 400 zł, 2019 – 129 830 zł).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, ponieważ wpisuje się w misję Powiatu w zakresie integracji i wspierania działań gmin oraz współpracy samorządowej w skali ponadlokalnej.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, ponieważ przy stosunkowo niewielkich nakładach finansowych uzyskiwane są duże korzyści promocyjne.

▪ Skuteczność

Działania są realizowane skutecznie i konsekwentnie, przede wszystkim w zakresie własnych zadań Powiatu oraz współpracy z PLOT. Wzmocnienia może wymagać zadanie dotyczące polepszenia dostępności komunikacyjnej transportem publicznym najważniejszych atrakcji turystycznych powiatu, ale wpływ na jego dotychczasową realizację mogły mieć przekształcenia organizacyjne związane ze spółką PKS Poznań i jego trudną sytuacją finansową.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, ponieważ bezpośrednio wspiera działania podmiotów branży turystycznej i organizatorów wydarzeń w Powiecie.

▪ Trwałość

Struktury współpracy na rzecz promocji oferty turystycznej powiatu należy uznać instytucjonalnie ustabilizowane, choć zagrożeniem trwałości efektów działania mogą być konsekwencje pandemii Covid-19 dla branży turystycznej.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0. Realizację działania należy ocenić wysoko nadając przy tym ocenę bardzo dobrą. Na pozytywną ocenę działania wpływa konsekwencja we współpracy z PLOT i organizacjami pozarządowymi na rzecz realizacji zadań w zakresie rozwoju i promocji oferty turystycznej oraz wysoka efektywność działań przy stosunkowo niewielkich nakładach finansowych.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. Przy ewentualnej aktualizacji strategii można rozważyć połączenie działań 1.3.1 i 1.3.2. w jedno z uwagi na dużą współzależność realizowanych w ich ramach zadań, co prowadziłoby jednocześnie do uproszczenia struktury raportów z monitoringu strategii. Należy podjąć współpracę z powstającym związkiem powiatowo-gminnym „Wielkopolski Transport Regionalny” w zakresie polepszenia dostępności komunikacyjnej transportem publicznym najważniejszych atrakcji turystycznych powiatu

Cel operacyjny 1.4. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej

Działanie 1.4.1. Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz aktywizacja fizyczna mieszkańców

Cel i zakres działania

Aktywność sportowa mieszkańców, uwarunkowana w dużej mierze dostępem do obiektów sportowo-rekreacyjnych, ma duże znaczenie dla utrzymywania dobrego stanu zdrowia, co jest szczególnie istotne z punktu widzenia starzenia się społeczeństwa. Szybka dekapitalizacja obiektów i urządzeń sportowych wymaga prowadzenia stałych prac konserwatorskich, utrzymujących je w dobrym stanie technicznym. Działanie realizowane jest poprzez budowę i utrzymywanie w należytym stanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych zlokalizowanych przy placówkach oświatowych, a także organizowanie wydarzeń o charakterze sportowym, m. in. dla dzieci, młodzieży i środowisk senioralnych, a także dzięki działalności organizacji pozarządowych, poprzez zlecanie im zadań publicznych w obszarze sportu i rekreacji przez Powiat Poznański. Działanie jest zgodne z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Inwestycji i Remontów Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Organizacje pozarządowe.

Partnerzy działania

Placówki oświatowe, społeczność lokalna, kluby sportowe.

Realizacja działania

W ramach realizacji działania przez Wydział Inwestycji i Remontów Starostwa Powiatowego w Poznaniu, wykonano m. in. siłownię zewnętrzną dla Liceum Ogólnokształcącego w Puszczykowie (2018 r.), siłownię zewnętrzną w Zespole Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich w Rokietnicy – w Szkole w Poznaniu przy ul. Rubież 20 (2019 r.), wykonano boisko wielofunkcyjne dla Zespołu Szkół nr 1 w Swarzędzu (2019 r.). Rozbudowano także istniejący budynek szkoły w Murowanej Goślinie o salę gimnastyczną i część dydaktyczno-administracyjną. W ramach funkcjonowania Wydziału Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu, prowadzono również działania w zakresie promocji wydarzeń o charakterze sportowym poprzez stronę internetową (www.powiat.poznan.pl) oraz w Telewizyjnej, Prasowej i Radiowej Powiatowej¹⁷. Ponadto Powiat Poznański zlecał zadania publiczne do realizacji w zakresie sportu i rekreacji organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym. Jedną z atrakcyjnych form promocji aktywności fizycznej są również organizowane przez Powiat Poznański „questy” czyli piesze, rowerowe lub samochodowe gry terenowe (m. in. na terenie zabytkowych części miejscowości: Gołęczewo, Kórnik, Owińska). Inną, bardzo cenną inicjatywą Powiatu Poznańskiego jest „Przewodnik niedzielnego rowerzysty”, obejmujący zbiór 15 tras rowerowych (tematycznych, regionalnych, łącznikowych i lokalnych). Oba przedsięwzięcia są doskonałą ofertą spędzania czasu wolnego szczególnie dla dzieci i młodzieży.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu,
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Europejski Fundusz Społeczny,
- Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej,
- Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Na realizację działania wydatkowano w 2018 r. łącznie 1 131 741 zł, a w 2019 r. 9 264 823 zł.

Efekty/produkty realizacji działania

- liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych: 1 obiekt (2018 r.), 3 obiekty (2019 r.),
- liczba zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym z zakresu kultury fizycznej: 73 zadania publiczne (2018 r.), 76 zadań publicznych (2019 r.),
- liczba nagrodzonych osób fizycznych i trenerów oraz suma kwotowa przyznanych nagród: nagrodzone osoby fizyczne – 12 osób, nagrodzeni trenerzy – 3 trenerów, nagrodzone drużyny – 1 drużyna (3 osoby w drużynie), suma kwot: 45 500 zł (2018 r.); nagrodzone osoby fizyczne – 12 osób, nagrodzeni trenerzy – 3 trenerów, suma kwot: 36 500 zł (2019 r.),
- nakłady na konserwację obiektów i urządzeń sportowych – brak danych.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, odpowiada potrzebom uczniów i mieszkańców powiatu poznańskiego związanym z utrzymywaniem dobrego stanu zdrowia.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, zlecanie zadań publicznych w zakresie sportu i rekreacji organizacjom pozarządowym zapewnia maksymalizację efektów.

▪ Skuteczność

Działanie cechuje wysoka skuteczność, cele realizowane są na bieżąco, zgodnie z aktualnymi potrzebami.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne w szczególności dla uczniów i mieszkańców powiatu poznańskiego.

▪ Trwałość

Materialny charakter działania związany z budową infrastruktury sportowo-rekreacyjnej zapewnia trwałość realizacji działania. Zadania promocyjne dotyczące sportu i rekreacji, motywują mieszkańców powiatu poznańskiego do utrzymania dobrego stanu zdrowia, a zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych zwiększa liczbę i różnorodność odbywających się w powiecie poznańskim wydarzeń sportowo-rekreacyjnych.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. Na szczególną uwagę zasługuje duża liczba zadań publicznych, zlecanych organizacjom pozarządowym.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy zauważyć, że mieszkańcy powiatu poznańskiego wysoko ocenili

jakość i infrastrukturę obiektów sportowych (3 pozycja w zestawieniu) oraz obiektów rekreacyjno-turystycznych (5 pozycja w zestawieniu). Ponadto aż 60,8% ankietowanych wskazało, że ich miejsce zamieszkania cechuje bliskość terenów rekreacyjno-sportowych (suma odpowiedzi: „zdecydowanie tak” i „raczej tak”). Ankietowani wskazali także, że rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej powinien być jednym z priorytetowych działań Powiatu Poznańskiego (7. pozycja w zestawieniu). Należy podkreślić duże znaczenie strony internetowej Powiatu Poznańskiego w zakresie informowania mieszkańców o działalności Powiatu Poznańskiego (66 osób wskazało stronę internetową jako główne źródło tych informacji).

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie działania, przeprowadzanie remontów i modernizacji stosownie do potrzeb, a także budowę obiektów sportowo-rekreacyjnych w lokalizacjach, w których mieszkańcy czy też uczniowie mają do nich ograniczony dostęp. Pomimo braku danych na ten temat, należy podkreślić dużą wagę sprawozdawczości dotyczącej bieżących napraw i konserwacji obiektów i urządzeń sportowych (zaleca się uzupełnienie bazy danych w tym zakresie związanych z realizacją działania). W sytuacji trwającej pandemii COVID-19 należy także podkreślić duże znaczenie mediów Powiatowej17. nie tylko w procesie informowania mieszkańców o wydarzeniach sportowych, ale też stworzenia im możliwości uczestnictwa w nich *on-line* (m. in. ogłoszenie laureatów nagród za działalność sportową). Ponadto oferty spędzania czasu wolnego („*questy*” oraz „Przewodnik niedzielnego rowerzysty”) to cenne inicjatywy służące utrzymaniu aktywności fizycznej mieszkańców w czasie pandemii COVID-19 i związanej z tym konieczności ograniczenia dalekich podróży. Działania takie stwarzają możliwość bezpiecznego wypoczynku, w miejscach niezatłoczonych. Warto takie działania podtrzymywać i je rozwijać, biorąc pod uwagę niepewność co do czasu trwania pandemii COVID-19.

Działanie 1.4.2. Wsparcie działalności sportowej prowadzonej przez organizacje społeczne oraz nagradzanie zawodników i trenerów za osiągnięte wysokie wyniki sportowe

Cel i zakres działania

Celem działania jest rozwijanie aktywności sportowo-rekreacyjnej, zwłaszcza dzieci i młodzieży z powiatu poznańskiego, poprzez organizacyjne i finansowe wsparcie organizacji społecznych, w tym klubów sportowych, prowadzących działalność w zakresie kultury fizycznej. Działanie realizowane jest poprzez udzielanie dotacji na organizację imprez sportowych i rekreacyjnych, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży z powiatu poznańskiego. Ponadto, w ramach działania został wprowadzony system nagród dla sportowców za osiągnięte wyniki sportowe i trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym. Działanie jest zgodne z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- organizacje pozarządowe,
- kluby sportowe z terenu powiatu poznańskiego.

Partnerzy działania:

Placówki oświatowe, społeczność lokalna, sportowcy i trenerzy.

Realizacja działania

Działanie realizowane jest poprzez zlecanie zadań publicznych w zakresie sportu i rekreacji przez Powiat Poznański organizacjom pozarządowym i innym uprawnionym podmiotom. Wydarzenia sportowe promowane są przez Powiat Poznański na stronie internetowej www.powiat.poznan.pl oraz w Telewizyjnej, Prasowej i Radiowej Powiatowej¹⁷. Ponadto, przyznawane są nagrody sportowe Powiatu Poznańskiego dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe oraz nagrody dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

W 2018 r. na realizację działania wydatkowano łącznie 1 080 378 zł, a w 2019 r. 830 649 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba zadań publicznych zleconych organizacjom prowadzącym działalność w zakresie kultury fizycznej: 73 zadania publiczne (2018 r.), 76 zadań publicznych (2019 r.),
- liczba osób, którym przyznano Nagrody Sportowe Starosty Poznańskiego za osiągnięte wyniki sportowe: 18 osób (2018 r.), 15 osób (2019 r.),
- liczba imprez sportowych zrealizowanych przy wsparciu finansowym i organizacyjnym Powiatu Poznańskiego: 89 wydarzeń (2018 r.), 98 wydarzeń (2019 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, odpowiada potrzebom mieszkańców powiatu poznańskiego związanym z utrzymywaniem dobrego stanu zdrowia.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, poprzez realizację działania przez Powiat Poznański wraz z organizacjami pozarządowymi, zapewnia się maksymalizację efektów realizacji działania.

▪ Skuteczność

Działanie jest systematycznie realizowane, w zależności od aktualnych potrzeb.

▪ Użyteczność

Działanie ma charakter użyteczny, przyczynia się do promocji zdrowego stylu życia wśród mieszkańców powiatu poznańskiego.

▪ Trwałość

Działanie jest trwałe, pozwala podtrzymać w społeczności lokalnej zdrowe nawyki związane z aktywnością fizyczną.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić na ocenę bardzo dobrą. Powiat Poznański prowadzi zróżnicowane przedsięwzięcia związane zarówno z promocją wydarzeń sportowych, jak i wspieraniem ich realizacji, również w zakresie zlecania zadań publicznym organizacjom pozarządowym i innym uprawnionym podmiotom. Duże znaczenie motywujące sportowców z obszaru powiatu poznańskiego ma ich wspieranie finansowe poprzez przyznawane Nagrody Sportowe Starosty Poznańskiego.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy zauważyć, że mieszkańcy powiatu poznańskiego wysoko ocenili jakość i infrastrukturę obiektów sportowych (3. pozycja w zestawieniu) oraz obiektów rekreacyjno-turystycznych (5 pozycja w zestawieniu). Ponadto aż 60,8% ankietowanych wskazało, że ich miejsce zamieszkania cechuje bliskość terenów rekreacyjno-sportowych (suma odpowiedzi: „zdecydowanie tak” i „raczej tak”). Ankietowani wskazali także, że rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej powinien być jednym z priorytetowych działań Powiatu Poznańskiego (7. pozycja w zestawieniu). Należy podkreślić duże znaczenie strony internetowej Powiatu Poznańskiego w zakresie informowania mieszkańców o działalności Powiatu Poznańskiego (66 osób wskazało stronę internetową jako główne źródło tych informacji).

Rekomendacje

Biorąc pod uwagę duże znaczenie działania w zakresie promowania zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej wśród mieszkańców, rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. W sytuacji trwającej pandemii COVID-19 należy także podkreślić duże znaczenie mediów Powiatowej17 nie tylko w procesie informowania mieszkańców o wydarzeniach sportowych, ale też stworzenia im możliwości uczestnictwa w nich *on-line* (m. in. ogłoszenie laureatów nagród za działalność sportową). Warto takie działania podtrzymywać i je rozwijać, biorąc pod uwagę niepewność co do czasu trwania pandemii COVID-19.

Cel strategiczny 2. Poprawa zdrowia i zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu oraz wzrost integracji społecznej mieszkańców powiatu poznańskiego. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli

Cel operacyjny 2.1. Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej

Działanie 2.1.1. Zwiększenie troski o własne zdrowie oraz kształtowanie prozdrowotnego stylu życia wśród mieszkańców

Cel i zakres działania

Celem działania jest poprawa stanu wiedzy o zdrowiu i kultury zdrowotnej społeczeństwa poprzez realizację programów prozdrowotnych i popularyzację zdrowego stylu życia. Osiągnięciu tego celu służyć mają adresowane do różnych środowisk i grup wiekowych kampanie społeczne, konferencje i inne wydarzenia z zakresu promocji zdrowia (w tym zdrowia psychicznego), imprezy plenerowe o charakterze prozdrowotnym i sportowym, edukacyjne prelekcje, warsztaty, szkolenia i konkursy. Działanie jest zgodne z ustawą z dn. 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, która wskazuje na zadania z zakresu promocji i ochrony zdrowia jako zadania o charakterze ponadgminnym. Ponadto wpisuje się w zakres zadań określonych w ustawie z 2015 r. o zdrowiu publicznym (min. edukacja zdrowotna dostosowana do potrzeb różnych grup społeczeństwa, w szczególności dzieci, młodzieży i osób starszych, promocję zdrowia, działania w obszarze aktywności fizycznej). Działanie jest również komplementarne z ustawą z 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w ramach której przekazuje się środki budżetowe organizacjom pozarządowym na realizację zadań powiatu z zakresu promocji i ochrony zdrowia.

Realizatorzy działania

Wydziały realizujące:

- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu oraz szkoły/placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Poznański.

Współrealizator:

- Szpital w Puszczykowie im. Prof. S. T. Dąbrowskiego S.A.,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu.

Organizacje pozarządowe:

- Fundacja Petra Senior,
- Stowarzyszenie Chorych na Czerniaka.

Partnerzy działań:

- Wielkopolskie Centrum Onkologii,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- podmiot leczniczy Edictum Sp. z o.o.

- samorządy 17 gmin Powiatu Poznańskiego.

Realizacja działania

- W zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia:

Organizacja akcji o charakterze prozdrowotnym: „Biała Sobota z Powiatem Poznańskim”, „Piknik dla Seniorów Powiatu Poznańskiego”, zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Zdrowy Senior – edukacja i profilaktyka w zakresie chorób otępiennych i innych zaburzeń psychicznych”, Światowy Dzień Rzucania Palenia (19. listopada).

- W zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej:

Zlecanie zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia w ramach priorytetu edukacja zdrowotna i kształtowania prozdrowotnego stylu życia wśród mieszkańców powiatu poznańskiego, przez Powiat Poznański organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym. Wspieranie kampanii społecznych, informowanie mieszkańców powiatu o przedsięwzięciach z zakresu promocji zdrowia (w Internetowej, Telewizyjnej, Prasowej i Radiowej „Powiatowej17”). Wspieranie imprez o charakterze prozdrowotnym i sportowym

- W zakresie realizowanym przez Wydział Edukacji:

Działanie było realizowane poprzez prowadzenie różnych działań edukacyjnych m.in. lekcje, pogadanki, warsztaty, prelekcje, olimpiady, konkursy, a także konferencje, wolontariaty, akcje społeczne, badania oraz imprezy plenerowe o charakterze prozdrowotnym i sportowym w tym m.in. biegi charytatywne, mecze piłki nożnej. Organizowane były również grupy wsparcia z zakresu zdrowia publicznego (w tym psychicznego). Na spotkania zapraszani byli przedstawiciele z policji, straży pożarnej, służb medycznych, a także reprezentanci placówek kształcenia wyższego. Partnerami zadań byli m.in.: Klub Honorowych Dawców Krwi przy Spółdzielni Mieszkaniowej w Swarzędzu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu, Stowarzyszenie "Zdrowi - MY". Zadania obejmowały swym zakresem głównie mieszkańców powiatu poznańskiego w różnych przedziałach wiekowych: dzieci i młodzież w wieku 7-18 lat oraz osoby dorosłe w wieku 19-64 lat. Zadania organizowane były głównie na terenie szkół i placówek. Kierowane głównie do społeczeństwa uczniów oraz rodziców i opiekunów prawnych, a także nauczycieli i pracowników oraz ich rodzin. Organizowano spotkania indywidualne oraz grupowe.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu.

- Nakłady w 2018 r.

- w zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia: 84 083 zł (w tym: „Biała Sobota” – 47 000 zł, Piknik Dla Seniorów Powiatu Poznańskiego – 22 119 zł, warsztaty w ramach zadania „Zdrowy Senior (...)” – 14 964 zł),
- w zakresie realizowanym przez Wydział Promocji Aktywności Społecznej: 89 789 zł,
- w ramach planów finansowych szkół/placówek.

- Nakłady w 2019 r.

- w zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia: 64 708 zł.
- w ramach kwoty na zadanie z obszaru ochrona i promocja zdrowia – 90 000 zł., informowanie o wydarzeniach w tym zakresie m.in. w ramach nakładów związanych z Telewizyjną (Telewizja STK), Prasową, Radiową Powiatową17. – szacunek 15 582 zł.
- w ramach planów finansowych szkół/placówek.

Efekty/ produkty realizacji działania

- Liczba zorganizowanych przedsięwzięć prozdrowotnych w latach 2018 – 2019:
 - w zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia: 4 +3,
 - w zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej: 98 + 11,
 - w zakresie realizowanym przez szkoły i placówki prowadzone przez Powiat Poznański (nadzorowane przez Wydział Edukacji): różne działania edukacyjne m.in. lekcje, pogadanki, warsztaty, prelekcje, konkursy, zawody, a także imprezy plenerowe o charakterze prozdrowotnym i sportowym.
- Liczba uczestników zorganizowanych przedsięwzięć prozdrowotnych:
 - w zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia: 1200 osób
 - w zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej: ok. 19 000 uczestników w 2018 r. i 840 w 2019 r.,
 - w zakresie realizowanym przez Wydział Edukacji, a ściślej przez szkoły i placówki nadzorowane przez Wydział Edukacji: uczniowie szkół i placówek.

Wysokość środków finansowych poniesionych przez powiat na realizację zadań z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej:

- w zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia: ogółem 148 700 zł (w tym: „Biała Sobota”, Piknik Dla Seniorów Powiatu Poznańskiego, warsztaty w ramach zadania „Zdrowy Senior”),
 - w zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej: 180 000 zł,
 - działanie realizowane jest w ramach planów finansowych szkół/placówek prowadzonych przez Powiat Poznański. W 2018r. realizację zadań utrudniała mniejsza wysokość środków finansowych przeznaczonych na ten cel. Często zadania były realizowane w ramach wolontariatów bądź akcji społecznych i lekcji edukacyjnych w szkołach.
- Działania w każdym roku na podobnym poziomie kosztów i aktywności. W 2019 r. nastąpiła poprawa warunków realizacji działań edukacyjnych.

Ocena działania według kryteriów REEUS:

▪ **Trafność**

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami Powiatu w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia oraz ustaw: o zdrowiu publicznym i działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

▪ **Skuteczność**

Działanie o wysokim stopniu oddziaływania społecznego, np. w 2018 r. – 19 tys. uczestników akcji promocji zdrowia.

▪ **Wydajność**

Wysoka, z uwagi na duży udział wolontariatu i aktywności w ramach planów finansowych szkół/placówek edukacyjnych.

▪ **Użyteczność**

Działanie skierowane do wszystkich grup wiekowych, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk szkolnych: uczniów, ich rodzin i nauczycieli.

▪ **Trwałość**

Działanie o najwyższym stopniu trwałości. Programy profilaktyki zdrowotnej jak wynika z badań ankietowych, przez korzystających z nich oceniane są pozytywnie.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Wysoka ocena za szeroki zasięg oddziaływania programów prozdrowotnych oraz włączenie w ich realizację wolontariat i organizacje pozarządowe i jednostki samorządowe.

Rekomendacje

Wobec stanu pandemii CoVID-19 w 2020 r. wskazane jest zwiększenie w przyszłości zakresu akcji edukacyjnych o charakterze prozdrowotnym. Dostęp do informacji i kształtowanie świadomości społecznej w zakresie roli szczepień ochronnych a także propagowanie zasad higieny i nawyków sanitarno-epidemiologicznych w życiu codziennym mieszkańców. Jak wynika z badań ankietowych dla blisko 60% respondentów pandemia wpłynęła znacząco na pogorszenie ich warunków życia.

2.1.2. Ograniczenie występowania najpoważniejszych problemów zdrowotnych wśród mieszkańców

Cel i zakres działania

Działanie dotyczy ograniczenia występowania najpoważniejszych problemów zdrowotnych, zmniejszenia zachorowalności, umieralności i inwalidztwa z powodu m.in. nowotworów złośliwych i chorób zakaźnych.

Jest ono zgodne z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, która wskazuje na realizację zadań w zakresie promocji i ochrony zdrowia jako jedno z zadań publicznych o charakterze ponadgminnym wykonywanych przez Powiat.

Drugim aktem prawnym regulującym realizację działania w ww. obszarze jest ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, która nakłada m.in. na powiaty obowiązek opracowywania i realizacji oraz ocenę efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców. Sposób przekazywania środków finansowych podmiotom wykonującym działalność leczniczą reguluje ustawa z 9 czerwca 2011 r. o działalności leczniczej.

Działanie stanowi również wypełnienie zapisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, która wskazuje na profilaktykę chorób jako jedno z zadań z zakresu zdrowia publicznego, mających na celu budowanie kapitału zdrowotnego społeczeństwa.

Realizatorzy działania

- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Starostwo Powiatowe w Poznaniu,
- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- podmiot wykonujący działalność leczniczą wybrany w drodze otwartego konkursu ofert tj. Edictum Sp. z o.o.

Partnerzy:

- Samorzady 17 gmin Powiatu Poznańskiego.

Realizacja działania

- W zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia:
Realizacja 3 w 2018r. i kontynuacja 2 w 2019r. programów polityki zdrowotnej tj.: „Programu polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV” w 2018 r. i 2019 r., „Profilaktycznego programu szczepień przeciwko grypie dla mieszkańców powiatu poznańskiego” w 2018 i 2019 r. (kontynuacja) oraz „Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci z powiatu poznańskiego” w 2018 r. W ramach programów prowadzone były działania edukacyjne oraz szczepienia.
- W zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej:
Działanie to realizowane jest również poprzez zlecanie zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia w ramach priorytetu edukacja zdrowotna i kształtowanie prozdrowotnego stylu życia wśród mieszkańców powiatu poznańskiego przez Powiat Poznański organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym. Wspieranie kampanii społecznych, informowanie mieszkańców powiatu o profilaktyce najpoważniejszych problemów zdrowotnych (w Internetowej, Telewizyjnej, Prasowej i Radiowej Powiatowej17.).

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu – ogółem w latach 2018-2019 wydatkowano blisko 1,2 mln zł.
- W 2018 r.:
 - w zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia: wysokość środków przeznaczonych na realizację programów polityki zdrowotnej: 627 204 zł,
 - w zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej: 90 000 zł.
- W 2019 r.:
 - 451 250 zł, w tym na: „Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV” w 2019 r. – 331 298 zł, „Profilaktyczny program szczepień przeciwko grypie dla mieszkańców powiatu poznańskiego” w 2019 r. (kontynuacja) – 119 952 zł,
 - w ramach kwoty na zadania z obszaru ochrony i promocji zdrowia (90 000 zł), informowanie o wydarzeniach tj. bezpłatne badania, profilaktyka zdrowotna itp. m.in. w ramach nakładów związanych z Telewizyjną (Telewizja STK), Prasową, Radiową Powiatową17. – szacunek 15 582 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

W latach 2018-2019 liczba osób uczestniczących w zrealizowanych przedsięwzięciach w zakresie profilaktyki chorób, w tym w programach polityki zdrowotnej sięgała 12 tys., z czego niespełna 7 tys. osób zaszczepiono przeciwko zakażeniom, a pozostała grupa uczestniczyła w programach edukacji zdrowotnej. Liczba rocznie zrealizowanych przedsięwzięć promujących profilaktykę wynosi 11. Zmniejszyła się liczba programów polityki zdrowotnej z trzech w 2018 r. do dwóch w 2019 r. Realizowane programy polityki zdrowotnej przyczyniają się do zmniejszenia zachorowań i umieralności z powodu chorób zakaźnych wśród mieszkańców powiatu i tym samym wpływają na poprawę ich zdrowia oraz jakości życia.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami powiatu w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia oraz ustaw: o zdrowiu publicznym i działalności leczniczej.

▪ Efektywność

Podejmowane działania profilaktyczne charakteryzuje wysoka efektywność choć nakłady zapewne nigdy nie są wystarczające.

▪ Skuteczność

Bardzo wysoka, działanie dotyczy ograniczenia występowania najpoważniejszych problemów zdrowotnych.

▪ Użyteczność

Bardzo wysoka, działanie dotyczy zmniejszenia zachorowalności, umieralności i inwalidztwa z powodu m.in. nowotworów złośliwych i chorób zakaźnych. Programy szczepień jak wynika z badań ankietowych, prze korzystających z nich oceniane są pozytywnie.

▪ Trwałość

Bardzo ważną cechą tych działań jest ich ciągłość, gwarantująca realizację celów nadrzędnych dotyczących wydłużania przeciętnej trwania życia w zdrowiu.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

W odniesieniu do najważniejszych wartości społecznych, jakimi są życie i zdrowie, niemożliwy jest prosty rachunek ekonomiczny, gdyż są to wartości bezcenne. Na wysoką ocenę zasługują wszelkie działania z zakresu profilaktyki chorobowej.

Rekomendacje

Liczba programów zdrowotnych związanych z profilaktyką chorobową nie powinna się zmniejszać przy rosnącej liczbie mieszkańców objętych programami profilaktycznymi. Rekomendacje oparto na wynikach badań ankietowych mieszkańców dotyczących oceny warunków życia w powiecie i kierunków jego rozwoju. W ocenie realizowanych programów powiatowych zwracano uwagę na: niedostateczną promocję programów zdrowotnych, zbyt małą liczbę projektów skierowanych do osób młodych, przez co mają oni ograniczone możliwości np. diagnostyki stanu zdrowia, wciąż niedostateczną liczbę szczepień w ramach realizowanych projektów i w końcu w reakcji na sytuację „covidową” konieczność zapewnienia szczepionek przeciw grypie dla mieszkańców powiatu poznańskiego.

Działanie 2.1.3. Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i zmniejszenie nierówności społecznych w dostępie do opieki zdrowotnej

Cel i zakres działania

Działanie jest zgodne z ustawą z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, która nakłada na Powiat obowiązek realizacji zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia oraz z ustawą z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej umożliwiającą samorządom terytorialnym współfinansowanie m.in. inwestycji i zakupu sprzętu medycznego w podmiotach leczniczych. O możliwościach realizacji przez samorząd programów polityki zdrowotnej mówi ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Powiat poznański jest jedynym właścicielem Szpitala w Puszczykowie im Prof. S. T. Dąbrowskiego SA. Głównym celem działania Powiatu jest rozszerzenie zakresu usług medycznych świadczonych przez Szpital i tym samym zwiększenie dostępności do specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz poprawa efektywności gospodarowania majątkiem i dostosowanie standardów funkcjonowania Szpitala do obowiązujących przepisów. W tym celu finansowane są inwestycje i zakupy sprzętu medycznego Szpitala.

Realizatorzy działania

- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia,
Realizator: Szpital w Puszczykowie im. Prof. S. T. Dąbrowskiego SA.
- Lider Projektu - Samorząd Województwa Wielkopolskiego,
Partner Finansujący Projekt - Powiat Poznański (Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów),
Partner Projektu - Szpital w Puszczykowie im. Prof. S. T. Dąbrowskiego SA.
- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów,
Realizator: Szpital w Puszczykowie im. Prof. S. T. Dąbrowskiego SA,
Podmiot finansujący: Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Realizacja działania

W ramach działania w latach 2018-2019 zrealizowano 3 programy o charakterze inwestycyjnym:

- przedsięwzięcie pn. „Rozbudowa Szpitala w Puszczykowie o budynek bloku operacyjnego wraz z budową szybu windowego i pomieszczeń centralnej sterylizatorni” realizowano w latach 2016 – 2019. W latach 2016 i 2017 opracowano dokumentację projektową oraz przeprowadzono prace związane z budową szybu windowego, w lutym 2018 r. rozpoczęła się realizacja budowy bloku operacyjnego i pomieszczeń centralnej sterylizatorni oraz zakupy niezbędnego wyposażenia. Projekt ukończono w 2020 r.
- realizacja projektu „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa” obejmowała wdrożenie w Szpitalu w Puszczykowie dwóch nowych e-usług: e-Rejestracja i e-Dokumentacja. W wyniku przeprowadzonych postępowań realizowanych przez Lidera Projektu w 2018 r. zawarto i realizowano 4 umowy w przedmiocie: usług Inżyniera Kontraktu, dostarczenia urządzeń dostępowych, systemów operacyjnych klienckich, drukarek i skanerów oraz dostarczanie usług transmisji danych wraz ze sprzętem transmisyjnym i kolokacją. Zakończenie zadania planowane na koniec 2020 r.

- realizacja projektu „Rozwój rehabilitacji w Szpitalu w Puszczykowie” obejmowała w 2018 r.: prace remontowo-budowlane oraz zakupy sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego ogólnego przeznaczenia na Oddziale Rehabilitacji Ogólnoustrojowej a także - jako element projektu - rozwiązania w zakresie IT.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu Poznańskiego: 10,05 mln zł oraz środki własne Szpitala: 5,11 mln zł.
- 2018 r. Środki UE: 988,0 tys. zł i budżet Powiatu Poznańskiego: 174,7 tys. zł.
- 2019 r. Środki UE: 2,16 mln zł oraz środki własne Szpitala: 578,6 tys. zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- Rozbudowa Szpitala w Puszczykowie o budynek bloku operacyjnego wraz z budową szybu windowego i pomieszczeń centralnej sterylizatorni - w wyniku realizacji zadania budynek bloku operacyjnego szpitala powiatowego w Puszczykowie spełnia najwyższe obowiązujące standardy prawne i architektoniczne. Od 2020r. nowy blok dysponuje 5 supernowoczesnymi salami operacyjnymi, które są połączone windami z oddziałami szpitalnymi i sterylizatornią. W ten sposób szpital w Puszczykowie stał się konkurencyjnym na rynku usług medycznych jako jeden z najnowocześniejszych w Wielkopolsce i w kraju.
- Wdrażanie w Szpitalu w Puszczykowie e-usług: e-Rejestracja i e-Dokumentacja. Za pośrednictwem e-usługi e-Rejestracja, pacjent będzie miał możliwość rejestracji online do świadczeń opieki zdrowotnej, monitorowania przez pacjenta statusu na liście oczekujących, możliwość elektronicznej rezygnacji z wizyty oraz pacjent będzie powiadamiany o jej terminie. Ponadto powstanie systemu informatycznego uzupełni zakup niezbędnej infrastruktury technicznej. Usługa e-Dokumentacja to zapewnienie pacjentom, którzy złożą wniosek, dostępu do własnych elektronicznych dokumentów medycznych. Ponadto możliwe będzie również udostępnienie elektronicznych dokumentów medycznych na poziomie podmiotów medycznych, które zostaną podłączone do systemu.
- Poprzez realizację zadania „Rozwój rehabilitacji w Szpitalu w Puszczykowie” oferowane są wysokiej jakości świadczenia rehabilitacyjne dostosowane do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami.

W trakcie prac powstały problemy z pozyskaniem materiałów budowlanych oraz nastąpił wzrost kosztów materiałów budowlanych i pracy.

Ocena działania według kryteriów REEUS:

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami Powiatu w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia oraz ustawy o działalności leczniczej.

▪ Skuteczność

Działanie zapewniające dostępność do wysokiej jakości specjalistycznych świadczeń leczniczych i rehabilitacyjnych, co ułatwia także rozwój e-usług.

▪ Wydajność

Wysoka, oferta najnowocześniejszych usług leczniczych, konkurencyjnych na krajowym rynku medycznym, uzyskanie środków zewnętrznych na realizację działania (UE, program WRPO).

- **Użyteczność**

Działanie skierowane do wszystkich chorych z terenu powiatu, którzy pozbawieni są problemów formalnych związanych ze swoim leczeniem poprzez objęcie ich e-usługami, ułatwiającymi obsługę pacjentów.

- **Trwałość**

Działania o wysokim stopniu trwałości, wynikającej z konieczności unowocześniania wyposażenia szpitala i dostosowywania do zmieniających się wyzwań i standardów usług zdrowotnych.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Gwarancja wysokiej dostępności dla mieszkańców regionu do nowoczesnych, o wysokiej jakości usług leczniczych i rehabilitacyjnych. Rozbudowa Szpitala w Puszczykowie o budynek bloku operacyjnego spotkała się z wysoką oceną respondentów w badaniu ankietowym mieszkańców (rozdział V. Społeczna ewaluacja realizacji Strategii)

Rekomendacje

Kontynuacja programów inwestycyjnych związanych z unowocześnianiem pozostałych oddziałów Szpitala w Puszczykowie.

Cel operacyjny 2.2. Wzmocnienie integracji społecznej

Działanie 2.2.1. Pomoc rodzinom w sytuacji kryzysowej, wsparcie funkcjonowania systemu pieczy zastępczej

Cel i zakres działania

Działanie to ma charakter dwuelementowy. Dotyczy rozwijania powiatowego systemu interwencji kryzysowej i form wsparcia osób doświadczających przeżyć traumatycznych oraz kiedy dotyczy to dzieci, wzmocnienie powiatowego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną ze szczególnym uwzględnieniem promocji idei rodzicielstwa zastępczego. Działanie związane jest z realizacją zadań ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 2011 r.

Realizatorzy działania

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Poznaniu, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kobylnicy, Fundacja PCPS Poznańskie Centrum Profilaktyki Społecznej w Poznaniu, Komenda Miejska Policji w Poznaniu, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Dom Dziecka w Kórniku Bninie, Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy, Rodzinny Dom Dziecka w Swarzędzu,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne prowadzone przez Powiat Poznański, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu, Wydział Edukacji,
- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu, organizacje pozarządowe

Realizacja działania

Usługi świadczone dla ofiar przemocy w rodzinie są prowadzone w formie działań interwencyjnych oraz profilaktyczno-edukacyjnym i poradnictwa. Rocznie ponad 500 osób doświadcza przemocy, ponad 2,7 tys. osób jest objętych poradnictwem a 900 osób działaniami terapeutycznymi dla ofiar przemocy. Wśród tych osób 44 zostały skierowane do hostelu OIK a 132 skorzystały z pomocy ambulatoryjnej świadczonej przez OIK. Jednocześnie programem korekcyjno-edukacyjnym oraz psychologiczno-terapeutycznym objęto w sumie 20 sprawców przemocy.

Poprzez zakup nieruchomości i rozpoczęcie prac projektowych oraz trwające przebudowy i remonty może zostać rozwiązanych wiele zgłaszanych przez PCPR problemów funkcjonowania placówek i instytucji pomocy kryzysowej (m.in. Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy, Dom Dziecka w Bninie). Także mimo niechęci zgłaszania się rodzin w kryzysie do programów pomocowych stosowano kompleksowe formy wsparcia osób doświadczających przeżyć traumatycznych oraz działania profilaktyczne oraz korekcyjno-edukacyjnych zapobiegające przemocy, promujące zdrowy styl życia (psychiczny). Organizowano szkolenia, konsultacje, terapie, prelekcje, akcje i porady (np. 15 placówek oświatowych zrealizowało projekt pn. „Razem przeciwko przemocy”, który miał na celu poszerzenie wiedzy uczniów szkół podstawowych z zakresu form przemocy, jej skutków oraz możliwości uzyskania pomocy).

Realizacja tych celów wymagała zalecania zadań organizacjom pozarządowym. Przy współpracy z gminami z terenu powiatu rozwija się sieć punktów poradnictwa psychologicznego i konsultacyjnego (m.in. poradnie psychologiczno-pedagogiczna w Puszczykowie, Swarzędzu i Luboniu).

W ramach rozwijania powiatowego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną tworzone są warunki do powstawania i działania rodzinnych form opieki zastępczej. W 2019 r. działało 338 rodzin zastępczych w których znajdowało się 486 dzieci. Działania te dotyczą również organizowania wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, gdzie prawie połowa rodzin objęta była wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Pomoc oferowana była przez grupy wsparcia oraz specjalistyczne poradnictwo, a także organizowanie i finansowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia tych funkcji.

Źródła i nakłady finansowe

Budżet powiatu, dotacje z budżetu państwa – z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, budżety gmin, środki krajowe i unijne.

- W 2018 r. wydatki objęły m.in.: PCPR profilaktyka przemocy - 8 638 zł. Realizacja zadań publicznych przez organizacje pozarządowe na zlecenie powiatu – 37 700 zł. OIK – 659 137 zł. 7 375 477 zł – wydatki na rodziny zastępcze oraz osoby usamodzielniane. 6 077 224 zł – wydatki na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w powiecie i dzieci przebywające w placówkach na terenie innych powiatów. Coaching rodzicielski - wartość całego projektu - 510 805 zł (w 2018 r. wydatkowano 137 118 zł.).
- W 2019 r. w zakresie realizowanym przez PCPR i inne podmioty profilaktyka przemocy – 5 874 zł, realizacja zadań publicznych przez organizacje pozarządowe na zlecenie powiatu – 22 000 zł, OIK – 727 167 zł, 7 228 632 zł – wydatki na rodziny zastępcze oraz osoby usamodzielniane, 6 030 075 zł – wydatki na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w powiecie i dzieci przebywające w placówkach na terenie innych powiatów.

Efekty/ produkty realizacji działania

W odniesieniu do działań interwencyjnych w ostatnim roku zauważyć można malejącą ich liczbę oraz mniejszą liczbę osób doświadczających przemocy. Jednocześnie wzrosła liczba osób, które zostały skierowane do hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz liczba osób objętych poradnictwem w gminach i liczba osób objętych działaniami terapeutycznymi. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu prowadzi działania związane z promocją idei rodzicielstwa zastępczego, które w myśl ustawy ma całkowicie zastąpić instytucjonalną pieczę zastępczą. Co roku wzrasta liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci w tych rodzinach.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami powiatu w zakresie pomocy społecznej. Działanie jest trafne, ponieważ wynika z zadań własnych Powiatu (mieszczących się w sferze polityki społecznej), a poprzez realizację zadań powierzonych z zakresu administracji rządowej silnie wspiera sprawną obsługę procedur administracyjnych.

▪ Efektywność

Bardzo wysoka, uzyskiwane efekty działania są odpowiednio proporcjonalne do ponoszonych nakładów finansowych.

▪ Skuteczność

Wysoka, działania są realizowane zgodnie z harmonogramem. Ewentualne opóźnienia wynikają z przyczyn obiektywnych.

- **Użyteczność**

Działanie jest użyteczne, ponieważ pełni ważne funkcje społeczne.

- **Trwałość**

Działania te mają charakter ciągły.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo wysoko nadając przy tym ocenę bardzo dobrą. Na pozytywną ocenę ma wpływ szeroki zakres działań pomocowych i rozwiązań umożliwiających sprawne funkcjonowanie ośrodków wsparcia i interwencji.

Rekomendacje

Wysoką wartość tych działań dodatkowo ukazał stan pandemii COVID-19 i alarmujące informacje o wzroście przemocy domowej w czasie ograniczonej mobilności członków rodzin a także zwiększającej się liczbie osób doświadczających w zamknięciu stanów lękowych i depresji, potrzebujących wsparcia psychologiczno-psychiatrycznego.

Działanie 2.2.2. Wzmocnienie integracji osób niepełnosprawnych - podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych

Cel i zakres działania

Działanie związane jest z realizacją zapisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, gdzie Powiat zobowiązany jest m.in. do: podejmowania działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności, współpracy z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Działanie to dotyczy organizacyjnego i finansowego wspierania rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy działania

- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Poznaniu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu, Środowiskowy Dom Samopomocy „Pomoc Maltańska” w Puszczykowie, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- wydziały współpracujące: Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu, Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu,
- partnerzy: pracodawcy/przedsiębiorcy, instytucje szkoleniowe.

Realizacja działania

Poprzez działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Puszczykowie zapewniono wsparcie terapeutyczne i rehabilitacyjne w przedmiocie funkcjonowania: społecznego, intelektualnego,

emocjonalnego i ruchowego 28 osób w wieku 25 – 58 lat (2018 r.), będących uczestnikami zajęć Domu. Podjęto działania w zakresie włączenia uczestników w życie lokalnych społeczności, propagowania twórczości artystycznej niepełnosprawnych uczestników (organizacja własnych wystaw). Włączono rodziców (opiekunów) do aktywnego udziału w procesie rewalidacji uczestników. Zapewniono uczestnikom możliwość korzystania ze specjalistycznych usług opiekuńczych: Podniesiono standard Domu poprzez zakup niezbędnego wyposażenia i usług remontowych.

Powiat rocznie zleca kilkunastu organizacjom pozarządowym zadania organizowania lokalnych i regionalnych imprez o charakterze integracyjnym dla osób z niepełnosprawnościami. W 2018 r. w takich imprezach sportowych, kulturalnych, rekreacyjno-wycieczkowych uczestniczyło 630 osób niepełnosprawnych.

Poprzez wsparcie finansowe 171 beneficjentom z terenu powiatu zlikwidowano bariery architektoniczne w łazienkach i kuchniach. Dokonano zakupu i montażu wind oraz platform przyschodowych. Zlikwidowano bariery w komunikowaniu się i techniczne. Dofinansowano 618 osobom pobyt osób niepełnosprawnych na turnusach rehabilitacyjnych a także 326 osobom zakupy sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Prawie 300 osób rocznie uczestniczy w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

W ramach rehabilitacji zawodowej w 2018r. w szkoleniach zawodowych uczestniczyło 51 niepełnosprawnych. Ponadto 25 osób otrzymało staż pracy a 5 osobom dofinansowano działalność gospodarczą.

Źródła i nakłady finansowe

- Środki własne Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich „Pomoc Maltańska” - wkład osobowy. Środki zewnętrzne – dotacja z budżetu państwa.
- Budżet Powiatu Poznańskiego. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Szczegółowy wykaz nakładów znajduje się w Raportach z monitoringu Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. za rok 2018 i 2019.

Efekty/ produkty realizacji działania

Głównym efektem działania jest wzmocnienie integracji społecznej osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie powiatu. Działanie to odnosi się do wspierania rehabilitacji społecznej i zawodowej. Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych. Rehabilitacja zawodowa natomiast ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego, przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy. W ten sposób zwiększa się odsetek osób niepełnosprawnych funkcjonujących na rynku pracy, w tym podejmujących samozatrudnienie, a także uczestniczących w inicjatywach ekonomii społecznej. Pośrednictwem pracy zostały objęte wszystkie osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane w Urzędzie Pracy, co oznacza, że np. w 2018 r. zatrudnione zostały 392 osoby.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami powiatu w zakresie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

▪ Efektywność

Bardzo wysoka.

▪ Skuteczność

Wysoka.

▪ Użyteczność

Bardzo wysoka.

▪ Trwałość

Działania te mają charakter ciągły.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Szeroki zakres i formy działań pomocowych finansowych, organizacyjnych, jak i informacyjno-doradczych.

Rekomendacje

Wobec ograniczeń z tytułu pandemii COVID-19, związanych ze znaczną dezaktywacją części grup społecznych, szczególną uwagę potrzeba skierować na tworzenie na okres popandemiczny „naprawczych” programów skierowanych do osób niepełnosprawnych.

Działanie 2.2.3. Aktywizacja środowiska seniorów

Cel i zakres działania

Działanie związane jest z realizacją zadań ustawy o pomocy społecznej z 2004 r., gdzie Powiat zobowiązany jest m.in. do prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym. Głównym celem działania jest aktywizacja środowiska seniorów powiatu poznańskiego, przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych oraz integracja środowiska osób starszych z poszczególnych gmin, a także promocja powiatu poznańskiego jako powiatu przyjaznego seniorom.

Realizatorzy działania

- Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach,
- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy: Samorządy gminne 17 gmin Powiatu Poznańskiego.

Realizacja działania

Działanie obejmuje ofertę imprez organizowanych w powiatowej placówce Dom Pomocy Społecznej w Lusówkach oraz inne aktywności skierowane do seniorów organizowane na terenie powiatu.

W zakresie realizowanym przez Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach, odbył się festyn integracyjny „Barierom Stop”, który zgromadził 300 uczestników w tym dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz młodzież. Ponadto dla stałych 100 mieszkańców DPS organizowane były różne konkursy i przeglądy artystyczne, wycieczki oraz różnego rodzaju zajęcia ruchowe, rekreacyjne i terapeutyczne. W ramach aktywizacji środowiska seniorów powołano w 2018 r. 10-osobową Powiatową Radę Seniorów. We współpracy z nią organizowana jest dla seniorów z 17 gmin Powiatu impreza andrzejkowa dla około 300 uczestników. Ponadto rocznie organizowanych jest kilkanaście imprez o różnorodnej aktywności: rajdy, zajęcia sportowe, wydarzenia edukacyjne czy kulturalne, w których w 2019 r. uczestniczyło w sumie 700 osób w starszym wieku.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

W zakresie realizowanym przez Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach: 5 720 184 zł w 2018 r. i 6 556 351 zł w 2019 r.

W zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia: w 2018 r. - 22 119 zł, w 2019 r. – 18 000 zł.

W zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej: w ramach kwot na zadania z obszaru pomocy społecznej (398 051 zł w 2018r. i 450 000 zł w 2019r.), informowanie o wydarzeniach aktywizujących osoby starsze (o różnorodnej aktywności: rajdy, zajęcia sportowe, wydarzenia edukacyjne czy kulturalne) w ramach nakładów związanych z Telewizyjną, Prasową, Radiową Powiatową¹⁷. - ok. 44 000 zł rocznie.

Efekty/ produkty realizacji działania

Integracja środowiska osób starszych, aktywizacja społeczna poprzez realizację usług dla seniorów i przez seniorów, poprawa ich stanu zdrowia oraz kondycji fizycznej i psychicznej, poprawa wizerunku osób starszych w społeczeństwie, integracja międzypokoleniowa. Prowadzenie DPS – około 6-6,5 mln zł rocznie jest nieodzowny dla zapewnienia seniorom należytej opieki. Rośnie liczba uczestników zajęć integracyjnych i rekreacyjnych i zainteresowanie ofertą „senioralną” w powiecie. Organizacja aktywności tej grupy stanowi niewielki koszt w stosunku do efektów.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami Powiatu w zakresie ustawy o pomocy społecznej.

▪ Efektywność

Bardzo wysoka.

▪ Skuteczność

Wysoka.

▪ Użyteczność

Bardzo wysoka.

▪ Trwałość

Działania te mają charakter ciągły.

Końcowa ocena działania.

Ocena: 5.0.

Niezwyczajnie cenna inicjatywa utworzenia rady senioralnej i możliwość współdecydowania o formach aktywizacji środowiska osób starszych.

Rekomendacje

Wobec sytuacji pandemicznej Covid-19 i izolacji grupy seniorów, jako najbardziej zagrożonej zakażeniem należałoby uruchomić programy pomocy psychologicznej (np. teleporady), obniżające stany lękowe.

Cel operacyjny 2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Działanie 2.3.1. Wsparcie aktywności społecznej mieszkańców powiatu

Cel i zakres działania

Celem działania jest wspieranie aktywności społecznej mieszkańców poprzez budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy Powiatem Poznańskim a organizacjami pozarządowymi. W ramach współpracy administracji publicznej z sektorem non-profit, Powiat Poznański przekazuje do realizacji organizacjom pozarządowym ustawowe zadania publiczne o charakterze ponadgminnym m. in. w zakresie turystyki, edukacji, ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, kultury, sportu. Wśród zadań zleconych organizacjom pozarządowym jest m.in. prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także działania w zakresie ratownictwa wodnego oraz nieodpłatnej pomocy prawnej. Działanie jest zgodne z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- organizacje pozarządowe.

Partnerzy działania:

Mieszkańcy powiatu, organizacje pozarządowe.

Realizacja działania

Zadanie realizowane było poprzez wsparcie projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe w wyznaczonych obszarach współpracy. Działanie realizowane było również dzięki możliwości szerokiego dotarcia do społeczeństwa poprzez media: Internetową Powiatową17. (www.powiat.poznan.pl), Telewizyjną Powiatową17., Prasową Powiatową17. i Radiową Powiatową17. W 2018 r. i 2019 r. działanie realizowane było również poprzez prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Puszczykowie, przez organizację pozarządową tj. Fundację Polskich Kawalerów Maltańskich "Pomoc Maltańska", wyłonioną w trybie otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego. W ramach realizacji tego zadania, udzielono wsparcia osobom chorym psychicznie w zakresie codziennego funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie. Z kolei w obszarze ratownictwa i ochrony ludności wyposażono podmioty uprawnione do w sprzęt ratownictwa wodnego i łączności, zapewniono bezpieczeństwo osób przebywających na obszarach wodnych na terenie powiatu poznańskiego poprzez wykonywanie patroli, utrzymywano gotowość operacyjną sprzętu ratowniczego oraz prowadzono dokumentację wypadków. W 2018 r. i 2019 r. osobom, które nie były w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, świadczone bezpłatną pomoc prawną. Pomoc ta była udzielana w 15 Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej na terenie powiatu poznańskiego.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu,
- budżet Państwa.

W 2018 r. na realizację zadania wydatkowano łącznie 2 941 154 zł, a w 2019 r. 3 609 741 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym: 204 zadania publiczne (2018 r.), 227 zadania publiczne (2019 r.),
- liczba uczestników wydarzeń realizowanych przez sektor pozarządowy: ok. 50 000 osób (2018 r., 2019 r.),
- liczba miejsc w Środowiskowym Domu Samopomocy w Puszczykowie: 25 miejsc (2018 r., 2019 r.),
- liczba patroli obszarów wodnych na terenie powiatu: 20 patroli (2018 r.), 100 patroli (2019 r.),
- wartość dofinansowania do zakupionego sprzętu związanego z ratownictwem wodnym: 40 000 zł (2018 r.), 3 000 zł (2019 r.),
- liczba Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej: 15 punktów (2018 r., 2019 r.),
- liczba udzielonych porad prawnych w Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej: 3227 porad (2018 r.) i 3795 porad (2019 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, wynika z ustawowych zadań Powiatu, jak i potrzeb mieszkańców.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, przy udziale organizacji pozarządowych możliwe jest dotarcie do szerokiej grupy beneficjentów.

▪ Skuteczność

Działanie jest realizowane na bieżąco, zgodnie z aktualnymi potrzebami społecznymi.

▪ Użyteczność

Działanie jest wysoce użyteczne, w tym dla mieszkańców znajdujących się w mniej uprzywilejowanej sytuacji życiowej.

▪ Trwałość

Działanie jest trwałe, przyczynia się do wzmacniania kapitału społecznego oraz poprawy jakości mieszkańców powiatu poznańskiego.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo wysoko. Na uwagę zasługuje duża i wzrastająca liczba zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym oraz patroli wodnych. Ważną inicjatywą realizowaną w ramach działania jest także udzielanie mieszkańcom powiatu poznańskiego nieodpłatnej pomocy prawnej i psychologicznej. Trafia ona do mieszkańców najbardziej potrzebujących takiej pomocy.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy zauważyć, że mieszkańcy powiatu poznańskiego wprawdzie nie

wskazali współpracy z organizacjami pozarządowymi jako priorytetowej w zakresie działalności Powiatu Poznańskiego (20. pozycja w zestawieniu), czego nie należy jednak interpretować w ten sposób, że współpraca ta nie jest ważna. Ponadto, należy podkreślić duże znaczenie szczególnie strony internetowej Powiatu Poznańskiego w zakresie informowania mieszkańców o działalności Powiatu Poznańskiego (66 osób wskazało stronę internetową jako główne źródło tych informacji).

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania w obecnej formie, zgodnie z aktualnymi potrzebami. Z uwagi na sytuację pandemiczną COVID-19 oraz związane z nią trudności (np. związane z utrzymaniem zatrudnienia, przewlekłym stresem) rekomenduje się wzmocnienie działań dotyczących nieodpłatnej pomocy prawnej jak i psychologicznej na obszarze powiatu poznańskiego. W sytuacji trwającej pandemii COVID-19 należy także podkreślić duże znaczenie mediów Powiatowej17 nie tylko w procesie informowania mieszkańców o różnego rodzaju wydarzeniach i przedsięwzięciach, ale także ukazywania i promowania inicjatyw mieszkańców zachęcających do wolontariatu i współuczestnictwa w ww. wydarzeniach. Jedną z takich inicjatyw społecznych, przedstawionych i promowanych przez Powiatową17. było pokazywanie solidarności mieszkańców np. przy szyciu maseczek. Warto takie działania podtrzymywać i je rozwijać, biorąc pod uwagę niepewność, co do czasu trwania pandemii COVID-19.

Działanie 2.3.2. Wsparcie aktywności wolontariatu

Cel i zakres działania

Działanie realizowane jest na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. Działanie skierowane jest do mieszkańców powiatu i aktywnie działających organizacji pozarządowych. Celem działania jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz upowszechnianie idei wolontariatu wśród mieszkańców powiatu poznańskiego. Szczególną uwagę obejmuje się wolontariat młodzieży, który poprzez niesienie pomocy potrzebującym stwarza jednocześnie szansę młodym ludziom na wykorzystanie własnych umiejętności, zdobywanie nowych doświadczeń i rozwijanie zainteresowań. Uczy wrażliwości i solidarności społecznej.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- organizacje pozarządowe,
- wolontariusze.

Realizacja działania

Działanie jest realizowane poprzez zlecanie zadań publicznych w zakresie m.in. pomocy społecznej organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym. W ten sposób realizowany jest specjalny program promocji idei i organizacji wolontariatu na terenie powiatu poznańskiego, w ramach którego następuje nabór wolontariuszy, prowadzone są dla nich szkolenia z zakresu uczestnictwa w programach pomocowych, zajęcia animacyjne i integracyjne. Ponadto wspierano kampanie społeczne i informowano mieszkańców powiatu o przedsięwzięciach rozwijających wolontariat w powiecie (w Internetowej, Telewizyjnej, Prasowej i Radiowej Powiatowej17.). Realizacja działania

opiera się na zachęcaniu wolontariuszy do pracy w domach dziecka, w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, w szkołach, Warsztatach Terapii Zajęciowej.

Wsparciem idei wolontariatu jest udział Starosty Poznańskiego w wydarzeniach i akcjach promujących wolontariat. Jednym z najważniejszych jest Gala Wolontariatu, organizowana przez Powiat corocznie z okazji międzynarodowego dnia wolontariatu, przypadającego na 5 grudnia. Na Gali wręczane są wyróżnienia dla najaktywniejszych wolontariuszy, którzy są zgłaszani przez organizacje społeczne w których działają. Wśród działających na terenie powiatu są osoby działające w ramach wolontariatu indywidualnego i zbiorowego, szkolnego, senioralnego, pracowniczego, sportowego. W 2018 r. statuetkę najlepszego wolontariusza otrzymało z rąk Starosty Poznańskiego 58 osób a w 2019 r. - 54 osoby.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

W ramach kwoty na zadania z obszaru pomocy społecznej wydano 398 050 zł w 2018 r. i 449 999 zł w 2019 r., natomiast informowanie o wydarzeniach wzmacniających przekaz związany z wolontariatem, m.in. w ramach nakładów związanych z Telewizyjną (Telewizja STK), Prasową, Radiową Powiatową 17. około 539 406 zł w 2018 r. i 43 863 zł w 2019 r. Na realizację zadania promocji idei wolontariatu w 2019 r. wydatkowano 2000 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

W wyniku realizacji działania wzmocnione zostają postawy obywatelskie i wrażliwość społeczna mieszkańców powiatu poznańskiego oraz ich zaangażowanie w wolontariat.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami w zakresie pomocy społecznej.

▪ Efektywność

Wysoka.

▪ Skuteczność

Wysoka, wspieranie kampanii społecznych, informowanie mieszkańców powiatu o przedsięwzięciach rozwijających wolontariat przynosi skutek w postaci zaangażowania mieszkańców wolontariat.

▪ Użyteczność

Bardzo wysoka. Działanie jest wysoce użyteczne, w tym dla mieszkańców znajdujących się w mniej uprzywilejowanej sytuacji życiowej.

▪ Trwałość

Działania te mają charakter ciągły w ramach zlecania zadań publicznym organizacjom pozarządowym.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Niezwykle cenna jest inicjatywa corocznej Gali Wolontariatu, będąca wyrazem uznania i szacunku dla pracy wolontariuszy niesienia bezinteresownie pomocy innym. Na wysoką ocenę zasługuje informowanie mieszkańców o przedsięwzięciach rozwijających wolontariat w Powiecie.

Rekomendacje

Okres pandemii pokazał wysoką aktywność pomocową wielu nie tylko organizacji, ale właśnie nieformalnych zespołów i pojedynczych wolontariuszy. Aktywność tych społeczników należałoby zewidencjonować i włączyć w realizację zadań w okresie popandemicznym. Wzrastać powinna liczba zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie koordynacji i promocji idei wolontariatu.

Działanie 2.3.3. Wsparcie edukacji obywatelskiej mieszkańców powiatu

Cel i zakres działania

Głównym celem edukacji obywatelskiej jest kształtowanie postaw obywatelskich wśród mieszkańców powiatu oraz wzmocnienie ich aktywności w codziennym życiu. Celem projektu jest również popularyzowanie historii i kultury lokalnej, m. in. poprzez naukę gwary wśród dzieci i młodzieży. Działania Powiatu Poznańskiego są też ukierunkowane na integrację osób niepełnosprawnych, co przyczyni się do uwrażliwienia społeczeństwa na potrzeby osób niepełnosprawnych. Działanie realizowane jest głównie przez organizacje pozarządowe w ramach wykonywania zleconych zadań publicznych (głównie w obszarach współpracy: edukacja, kultura i sztuka oraz turystyka). Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 294) Powiat Poznański realizuje zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Mieszkańcy powiatu poznańskiego z dniem 1 stycznia 2016 roku mają dostęp do bezpłatnej pomocy prawnej świadczonej przez profesjonalnych prawników wyznaczonych przez samorządy prawnicze oraz przez organizacje pozarządowe wybrane w otwartym konkursie ofert. Założeniem ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej jest umożliwienie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej do bezpłatnego dostępu do pomocy prawnej.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- organizacje pozarządowe: Polskie Centrum Mediacji Oddział w Poznaniu, Wielkopolskie Centrum Pomocy Prawnej i Mediacji, Fundacja TAURUS,
- Wojewoda Wielkopolski (przekazuje środki finansowe na realizację zadania).

Realizacja działania

- W zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej: zlecanie zadań publicznych w zakresie zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa przez Powiat Poznański organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym. Działanie to realizowane było poprzez upowszechnienie wiedzy o prawach i obowiązkach obywatelskich, działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej, mediacji oraz sposobach pozasądowego rozwiązywania sporów. Zlecanie zadań publicznych przez Powiat Poznański organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym z pozostałych obszarów tj. kultura i sztuka, edukacja, turystyka, a związanych z ww. tematyką. Wspieranie kampanii społecznych, informowanie mieszkańców powiatu o przedsięwzięciach z zakresu edukacji obywatelskiej

(w Internetowej, Telewizyjnej, Prasowej i Radiowej Powiatowej¹⁷).

- W zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia: w 2018 r. i 2019 r. na terenie powiatu poznańskiego funkcjonowało 15 Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, z czego osiem Punktów prowadziły organizacje pozarządowe.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

Nakłady:

- w zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej: zadania wspierające edukację obywatelską (295 585 zł w 2018 r. i 252 958 zł w 2019 r.), natomiast informowanie o wydarzeniach wzmacniających przekaz związany z wolontariatem, w ramach działań związanych z Telewizyjną, Prasową, Radiową Powiatową¹⁷. – rocznie około 550 tys. zł. Budżet Powiatu Poznańskiego w ramach dotacji celowej z budżetu państwa,
- w zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia: w 2018 r. 919 104 zł i 27 619 zł w 2019 r.

Efekty/ produkty realizacji działania

W 2019 r. zrealizowano:

- w zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej:
 - liczba spotkań, wystaw, prelekcji, projektów i innych wydarzeń z zakresu edukacji obywatelskiej – 70,
 - liczba zleconych zadań publicznych w obszarach: edukacja, kultura, turystyka, pomoc prawna, skierowanych na realizację działania – 89;
- w zakresie realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia:
 - liczba zadań z zakresu edukacji prawnej- 8,
 - liczba warsztatów/zajęć/prelekcje/wykładów w ramach edukacji prawnej – 33,
 - nakład informatorów wydanych w ramach edukacji prawnej – 150 szt.,
 - liczba blogów/e-poradników o tematyce prawnej – 3.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

▪ Efektywność

Wysoka. Świadczy o tym duża liczba zleconych zadań publicznych

▪ Skuteczność

Wysoka. Świadczy o tym duży udział w spotkaniach, wystawach, prelekcjach itp. z zakresu edukacji

▪ Użyteczność

Bardzo wysoka. Działanie jest wysoce użyteczne, w tym dla mieszkańców chcących „uczyć się przez całe życie”

▪ Trwałość

Działania te mają charakter ciągły.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Zlecanie zadań publicznym organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym z pozostałych obszarów tj. kultura i sztuka, edukacja, turystyka należy uznać za bardzo pozytywny przejaw budowy społeczeństwa obywatelskiego.

Rekomendacje

Rekomenduje się kontynuację działań. Organizowanie i wsparcie dla edukacji obywatelskiej mają duże znaczenie dla rozwoju kapitału społecznego i przyczynia się do budowania tożsamości lokalnej mieszkańców.

Cel operacyjny 2.4. Rozwój działalności kulturalnej

Działanie 2.4.1. Organizowanie wydarzeń mających znaczenie dla rozwoju i upowszechniania kultury

Cel i zakres działania

Celem działania jest wspieranie wydarzeń kulturalnych na obszarze powiatu poznańskiego. W szczególności promowane i wspierane finansowo przez Powiat Poznański będą wydarzenia o charakterze kulturalnym takie jak: koncerty, prelekcje, spotkania edukacyjne, działalność muzeów i bibliotek na terenie powiatu poznańskiego oraz organizacji pozarządowych w obszarze współpracy: kultura. Działanie realizowane jest m. in. poprzez organizację i wsparcie finansowe imprez o charakterze lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Działanie jest zgodne z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Instytucje kultury,
- organizacje pozarządowe.

Partnerzy działania:

Instytucje kultury, zespoły artystyczne, artyści indywidualni, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.

Realizacja działania

Działanie jest realizowane poprzez wsparcie finansowe realizacji zadań publicznych w obszarze: kultura i sztuka, określonym w Rocznym Programie Współpracy z Organizacjami Pozarządowym, przez organizacje pozarządowe i podmioty uprawnione, w ramach otwartych konkursów ofert i tzw. „małych grantów”. W ramach realizacji działania, Powiat Poznański zorganizował lub współorganizował wydarzenia mające znaczenie dla rozwoju i upowszechniania kultury, m. in. Powiatowe Kolędowanie w Buku, Dożynki powiatowo-gminne w Radzewie (gmina Kórnik), obchody 100. Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego, a także zajmował się organizacją i promocją konkursów: „Najlepszy Smak Powiatu Poznańskiego – Smak Pyry 2019, „Najlepszy Smak Powiatu Poznańskiego – Smak Piernika 2019” i „Najlepszy Smak Powiatu Poznańskiego – Smak Ryby 2019”. Powiat Poznański realizuje również ww. działanie poprzez powierzenie gminie Swarzędz zadań Powiatu w zakresie prowadzenia Powiatowej Biblioteki Publicznej (zadaniem biblioteki jest m. in.: gromadzenie i udostępnianie materiałów bibliotecznych dotyczących wiedzy o regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy). Działanie realizowane było również dzięki możliwości szerokiego dotarcia do społeczeństwa poprzez media: Internetową Powiatową¹⁷. (www.powiat.poznan.pl), Telewizyjną Powiatową¹⁷., Prasową Powiatową¹⁷. i Radiową Powiatową¹⁷.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu.

W 2018 r. na realizację działania wydatkowano łącznie 395 902 zł, a w 2019 r. - 364 186 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba spotkań, konkursów, prelekcji, koncertów, wystaw z zakresu kultury: 919 (2018 r.), 628 (2019 r.),
- liczba zleczanych zadań publicznych w obszarze współpracy: kultura – 36 zadań (2018 r.), 58 zadań (2019 r.),
- liczba nowych czytelników bibliotek: 7826 nowych czytelników (2018 r.), 3475 zakupionych nowości wydawniczych (2018 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, wynikające z ustawowych zadań Powiatu. Przedsięwzięcia odpowiadają na potrzeby mieszkańców, zwłaszcza tych, którzy szczególnie zainteresowani są pogłębianiem swojej wiedzy dotyczącej kultury regionu.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, zlecanie zadań publicznych do realizacji organizacjom pozarządowym przyczynia się do utworzenia szerokiej oferty kulturalnej dla mieszkańców.

▪ Skuteczność

Działanie jest systematycznie realizowane. Dzięki Rocznemu Programowi Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi zapewnione jest stałe dofinansowanie przedsięwzięć związanych z organizowaniem wydarzeń kulturalnych na terenie powiatu poznańskiego.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, oferta kulturalna trafia do szerokich grup odbiorców.

▪ Trwałość

Działanie jest trwałe, udział mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych przyczynia się do budowania silnego kapitału społecznego.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. Za przyznaniem tak wysokiej oceny, przemawia duża i zwiększająca się, liczba zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym, a także ciągłość pełnienia przez Bibliotekę Publiczną w Swarzędzu funkcji Powiatowej Biblioteki Publicznej.

Jak wynika z badań ankietowych: "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.) mieszkańcy powiatu poznańskiego przeciętnie ocenili jakość usług kulturalnych i infrastrukturę kulturalną (dom/placówki kultury) w miejscu zamieszkania (7. pozycja w zestawieniu), ale też nie wskazali rozwoju działalności kulturalnej jako najistotniejszego działania Powiatu Poznańskiego (12 pozycja w zestawieniu). Ankietowani mieszkańcy powiatu poznańskiego wskazywali, że najczęściej uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez Powiat Poznański, którymi są: Dożynki powiatowo-gminne (34 odpowiedzi) oraz piknik „Bezpieczni w powiecie poznańskim” w Bolechowie (18 odpowiedzi), natomiast wśród wydarzeń wspieranych przez Powiat Poznański najbardziej popularnymi okazały się: imprezy plenerowe w Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie (42 odpowiedzi) oraz „Rokietnica zaprasza Wielkopolan na rumpu” (22 odpowiedzi). Ponadto, należy podkreślić duże znaczenie szczególnie strony internetowej Powiatu Poznańskiego w zakresie informowania mieszkańców o działalności Powiatu Poznańskiego (66 osób wskazało stronę internetową jako główne źródło tych informacji).

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. Organizowanie wydarzeń kulturalnych ma duże znaczenie dla rozwoju kapitału społecznego i przyczynia się do budowania tożsamości lokalnej mieszkańców. W sytuacji trwającej pandemii COVID-19 należy także podkreślić duże znaczenie mediów Powiatowej17. w procesie informowania mieszkańców o wydarzeniach kulturalnych, ale też stworzenia im możliwości uczestnictwa w nich *on-line* (m. in. Festiwal Dyni w Deli Parku). Dzięki temu media zaspokajają ważne potrzeby kulturalne społeczności lokalnych, które nie mogą być spełnione w tradycyjnej formie, z uwagi na zakaz publicznych zgromadzeń. Warto takie działania podtrzymywać i je rozwijać, biorąc pod uwagę niepewność co do czasu trwania pandemii COVID-19.

Działanie 2.4.2. Wsparcie działalności kulturalnej prowadzonej przez organizacje społeczne oraz nagradzanie osób działających na rzecz rozwoju artystycznego dzieci i młodzieży

Cel i zakres działania

Celem działania jest wsparcie działalności kulturalnej w powiecie poznańskim poprzez: finansowe wspieranie organizacji pozarządowych i organizowanych przez nie wydarzeń kulturalnych w ramach działań priorytetowych, określonych w Rocznym Programie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, nagradzanie osób lub podmiotów za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury oraz organizacyjne wsparcie organizacji - promocję i rozpowszechnianie informacji o imprezach kulturalnych i artystycznych odbywających się na terenie powiatu poznańskiego oraz patronat Starosty Poznańskiego. Działanie jest zgodne z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Instytucje kultury,
- Organizacje pozarządowe.

Partnerzy działania:

Instytucje kultury, zespoły artystyczne, artyści indywidualni, osoby fizyczne lub inne podmioty działające na rzecz kultury w powiecie poznańskim, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.

Realizacja działania

Działanie realizowane było poprzez wsparcie finansowe realizacji zadań publicznych z obszaru współpracy: kultura i sztuka, przez organizacje pozarządowe i podmioty uprawnione. Wsparcie to udzielane było poprzez ogłaszanie i rozstrzyganie otwartych konkursów ofert oraz tzw. „małe granty”. Za szczególne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury przyznawane są Nagrody Powiatu Poznańskiego, które mogą zostać przyznane osobom fizycznym lub prawnym, a także innym podmiotom, mieszkającym na terenie powiatu poznańskiego lub działającym na jego rzecz. Powiat Poznański realizował również to działanie poprzez promocję medialną wydarzeń o znaczeniu kulturalnym z wykorzystaniem marki „Powiatowa17.”, czyli: Internetowa Powiatowa17.,

Telewizyjna Powiatowa17., Radiowa Powiatowa17., Prasowa Powiatowa17.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

W 2018 r. na realizację działania wydatkowo łącznie 666 939 zł, a w 2019 r. 685 934 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba dofinansowanych wydarzeń kulturalnych: 43 wydarzenia (2018 r.), 58 wydarzeń (2019 r.),
- liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono realizację zadań publicznych w obszarze współpracy: kultura - 36 organizacji (2018 r.), 57 organizacji (2019 r.),
- liczba osób nagrodzonych za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury: 4 osoby (2018 r.), 3 osoby (2019 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, w szczególności odpowiada potrzebom organizacji pozarządowych i innych podmiotów, także osób fizycznych i prawnych aktywnie włączających się w działalność kulturalną.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, dzięki dużej liczbie organizacji pozarządowych realizujących działanie, możliwe jest osiągnięcie jak najlepszych efektów realizacji działania.

▪ Skuteczność

Działanie jest systematycznie realizowane. Dzięki Rocznemu Programowi Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi zapewnione jest stałe wspieranie organizacji pozarządowych.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, przyznawane nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury, służą także promowaniu pozytywnych postaw społecznych.

▪ Trwałość

Działanie ma charakter ciągły i trwały, w perspektywie długookresowej służy budowaniu silnego kapitału społecznego w powiecie poznańskim.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. Systematyczne realizowanie działania umożliwia Roczny Program Współpracy Powiatu Poznańskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także przyznawane Nagrody Powiatu Poznańskiego w dziedzinie twórczości artystycznej i ochrony kultury.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy zauważyć, że mieszkańcy powiatu poznańskiego wprowadzić nie wskazali współpracy z organizacjami pozarządowymi jako priorytetowej w zakresie działalności Powiatu Poznańskiego (20. pozycja w zestawieniu), co nie oznacza jednak, że współpraca ta nie jest ważna. Niestety jedynie 9 osób ankietowanych zadeklarowało uczestnictwo w Dniach Organizacji Pozarządowych w powiecie poznańskim.

Ponadto, należy podkreślić duże znaczenie szczególnie strony internetowej Powiatu Poznańskiego w zakresie informowania mieszkańców o działalności Powiatu Poznańskiego (66 osób wskazało stronę internetową jako główne źródło tych informacji).

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych służy wzmocnieniu aktywności tych organizacji. Medialna promocja wydarzeń kulturalnych, pozwala na szerokie informowanie mieszkańców o wydarzeniach kulturalnych mających miejsce na obszarze powiatu poznańskiego. W sytuacji trwającej pandemii COVID-19 należy także podkreślić duże znaczenie mediów Powiatowej17. nie tylko w procesie informowania mieszkańców o wydarzeniach kulturalnych, ale też stworzenia im możliwości uczestnictwa w nich *on-line* (m.in. ogłoszenie laureatów Nagrody Powiatu Poznańskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury). Warto takie działania podtrzymywać i je rozwijać, biorąc pod uwagę niepewność co do czasu trwania pandemii COVID-19.

Cel operacyjny 2.5. Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa

Działanie 2.5.1. Poprawa warunków pracy policji

Cel i zakres działania

Celem działania jest wspieranie Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu w zakupie niezbędnego sprzętu i wyposażenia oraz w zakresie remontów, wyposażenia i budowy nowych komisariatów. Realizacja działania wynika z Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, która określa zadania powiatu o charakterze ponadgminnym z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.

Realizatorzy działania

- Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Komenda Miejska Policji w Poznaniu,
- Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu.

Realizacja działania

W ramach działania podpisano umowy pomiędzy Powiatem Poznańskim a Komendami Wojewódzką i Miejską Policji w Poznaniu w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji z określeniem realizowanych zadań. Działanie polega na wspieraniu Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu w zakupie niezbędnego sprzętu i wyposażenia oraz w zakresie remontów, wyposażenia i budowy nowych komisariatów. Realizacja jest zgodna z ustalonymi każdego roku planami wspierania wyposażania komisariatów policji w niezbędny sprzęt i urządzenia (np. zakup sprzętu techniki policyjnej, komputerowo - biurowego, radiowozów itp.) oraz harmonogramem wsparcia inwestycyjnego remontów komisariatów. W ramach wsparcia Powiatu oddano do użytku nowe budynki komisariatów np. w Tarnowie Podgórnym, nowe boksy dla psów służbowych KMP w Poznaniu oraz do dyspozycji funkcjonariuszy z terenu powiatu przekazano kilkanaście samochodów.

Źródła i nakłady finansowe

Budżet powiatu poznańskiego – w dwóch latach wydatkowano ogółem 2,2 mln zł.

- W 2018 r. – 629 389 zł, w tym wielkość wydatków przeznaczonych na pomoc w wyposażeniu policji – 529 389 zł oraz na prace remontowo-budowlane – 100 000 zł.
- W 2019 r. – 1 527 471 zł, w tym wielkość wydatków przeznaczonych na pomoc w wyposażeniu policji – 927 471 zł oraz na prace remontowo-budowlane – 600 000 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

Poprawa warunków pracy policji, która staje się sprawna i skuteczna w zakresie zapobiegania i wykrywalności przestępstw. W działaniach operacyjnych policja korzysta z nowoczesnego sprzętu zapewniając porządek publiczny i bezpieczeństwo szczególnie na drogach w powiecie.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ **Trafność**

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

▪ **Efektywność**

Wysoka.

▪ **Skuteczność**

Wysoka, obserwuje się spadek przestępczości i wypadków na drogach.

▪ **Użyteczność**

Bardzo wysoka. Poczucie bezpieczeństwa należy do podstawowych elementów poziomu życia mieszkańców.

▪ **Trwałość**

Działania te mają charakter ciągły i są realizowane w każdym roku obowiązywania strategii. Realizacja jest zgodna z ustalonymi każdego roku planami wsparcia służb policyjnych.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Na uwagę zasługuje bardzo wysokie (jedne z najwyższych wśród powiatów w Polsce) finansowe wsparcie policji ze strony Powiatu, gwarantujące poczucie bezpieczeństwa. W ankiecie ewaluacyjnej pojawiły się wypowiedzi mieszkańców, którzy jako cechę charakterystyczną powiatu wymieniają bezpieczeństwo i stanowi ono podstawę zadowolenia z ich miejsca zamieszkania. Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa należy zdaniem mieszkańców do istotnych priorytetów działań Powiatu (rozdział V. Społeczna ewaluacja realizacji Strategii – wyniki badań ankietowych).

Rekomendacje

Wskazana kontynuacja działania.

Działanie 2.5.2. Poprawa funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej

Cel i zakres działania

Działanie polega na wspieraniu Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu i jednostek OSP w zakupie niezbędnego sprzętu i wyposażenia oraz wspieraniu ich działań w zakresie remontów lub budowy nowych strażnic. Podstawy prawne działania określa ustawa o samorządzie powiatowym, w której ustawodawca w ramach zadań powiatu o charakterze ponadgminnym zaliczył m.in. zadania z zakresu: porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Zakres zadań powiatu określa również ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. Ustawa do zadań własnych powiatu zalicza:

- prowadzenie analiz i opracowywanie prognoz dotyczących pożarów, klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- prowadzenie analizy sił i środków krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu,

-
- budowanie systemu koordynacji działań jednostek ochrony przeciwpożarowej wchodzących w skład krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz służb, inspekcji, straży oraz innych podmiotów biorących udział w działaniach ratowniczych na obszarze powiatu,
 - organizowanie systemu łączności, alarmowania i współdziałania między podmiotami uczestniczącymi w działaniach ratowniczych na obszarze powiatu,
 - Ustawodawca przewiduje dla powiatu prowadzenie spraw związanych z przekazaniem środków finansowych i rzeczowych dla Straży Pożarnej oraz współpracą z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, które stanowią wsparcie dla działań ratunkowo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.

Realizatorzy działania

- Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu,
- Oddział Powiatowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Poznaniu,
- Ochotnicze Straże Pożarne,
- gminy powiatu.

Realizacja działania

W ramach realizacji działania podpisane zostały umowy pomiędzy Powiatem Poznańskim a Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej z określeniem realizowanych zadań. Realizacja to zakup sprzętu i wyposażenia z przeznaczeniem dla 25 Jednostek OSP (w 2019 r.), podpisanie umów z gminami Powiatu w sprawie przekazania pomocy rzeczowej, odpisanie umowy z Miastem Puszczykowo w sprawie udzielenia pomocy finansowej na budowę remizy strażackiej. Wsparcie modernizacji obiektów jednostek straży pożarnej w Bolechowie i Krzesinach. Ponadto działaniem objęto zakup towarów i usług na potrzeby organizacji zawodów, konkursów i innych wspólnych przedsięwzięć skierowanych dla członków OSP. Corocznie organizowanych jest około 12 imprez tego typu.

Źródła i nakłady finansowe

Budżet Powiatu Poznańskiego – w dwóch latach wydatkowano ogółem 2,7 mln zł:

- W 2018 r. wielkość wydatków przeznaczonych na zakup sprzętu i wyposażenia – 612 200 zł, na remonty i budowę nowych strażnic – 900 000 zł. Liczba przeprowadzonych zawodów, konkursów i innych wspólnych przedsięwzięć – 12.
- W 2019 r. wielkość wydatków przeznaczonych na zakup sprzętu i wyposażenia – 701 903 zł, na remonty i budowę nowych strażnic – 506 641 zł. Liczba przeprowadzonych zawodów, konkursów i innych wspólnych przedsięwzięć – 12.

Efekty/ produkty realizacji działania

Rozbudowa jednostek, zakup sprzętu, finansowanie szkoleń powoduje, dobre przygotowanie strażaków PSP i OSP do służby a wyposażenie w sprawny i nowoczesny sprzęt zapewnia bezpieczeństwo strażakom oraz wszystkim, którym pomagają.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Podstawy prawne działania określa ustawa o samorządzie powiatowym, w której ustawodawca w ramach zadań powiatu o charakterze ponadgminnym zaliczył m.in. zadania z zakresu: porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

▪ Efektywność

Wysoka, wzrasta sprawność działań jednostek straży pożarnej.

▪ Skuteczność

Wysoka.

▪ Użyteczność

Bardzo wysoka, wzmacnia się poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców.

▪ Trwałość

Działania te mają charakter ciągły i są realizowane w każdym roku obowiązywania strategii. Realizacja jest zgodna z ustalonymi każdego roku planami wsparcia służb pożarniczych.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Na uwagę zasługuje bardzo wysokie (jedne z najwyższych wśród powiatów w Polsce) finansowe wsparcie jednostek straży pożarnej ze strony Powiatu, gwarantujące poczucie bezpieczeństwa. W ankiecie ewaluacyjnej pojawiły się wypowiedzi mieszkańców, którzy jako cechę charakterystyczną powiatu wymieniają bezpieczeństwo. Stanowi ono jedna z podstaw zadowolenia z miejsca zamieszkania.

Rekomendacje

Wskazana kontynuacja działania.

Działanie 2.5.3. Działania prewencyjne

Cel i zakres działania

Działanie dotyczy wspierania realizacji zadań policji z zakresu prewencji ogólnej oraz straży pożarnej z zakresu prewencji przeciwpożarowej. Jednym z celów działania jest rozwój systemu prewencji, zapobiegającej przestępczości kryminalnej, gospodarczej i drogowej. Udział Powiatu w tych działaniach określa ustawa z 1998 r. o samorządzie powiatowym dotycząca m.in. zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Realizatorzy działania

- Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Komenda Miejska Policji w Poznaniu,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej.

Realizacja działania

Działanie odnosi się do wspierania różnego rodzaju akcji prewencyjnych i informacyjnych straży pożarnej oraz popularyzacji wiedzy z zakresu ratownictwa i bezpieczeństwa wśród samych mieszkańców powiatu. Realizacja projektów, zakup niezbędnych towarów i usług związanych z realizacją działań prewencyjnych, m.in.:

- Kamizelki odblaskowe dla pierwszoklasistów – „Widoczny pierwszoklasista”,
- „Poznański rower – bezpieczny rower”
- Program edukacyjny z zakresu bezpieczeństwa pożarowego – „Czujka tlenku węgla może uratować Twoje życie”,
- Piknik rodzinny – „Bezpieczni w powiecie poznańskim”,
- Turnieje bezpieczeństwa ruchu drogowego dla dzieci i młodzieży,
- Konkurs fotograficzny „Skrzydła życia”,
- Konkurs bezpieczeństwa ruchu drogowego w dniu 8 marca.

Źródła i nakłady finansowe

Budżet Powiatu Poznańskiego – w dwóch latach wydatkowano ogółem 438 tys. zł:

- 2018 r. – 198 632 zł,
- 2019 r. – 239 952 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i osób odwiedzających powiat poprzez prowadzenie polityki informacyjnej, profilaktycznej i prewencyjnej w stosunku do podstawowych zagrożeń zdrowia, życia i mienia.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

▪ Efektywność

Wysoka, efektem jest zidentyfikowane w badaniach wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu w ich miejscu zamieszkania.

▪ Skuteczność

Wysoka.

▪ Użyteczność

Bardzo wysoka. Działanie jest użyteczne, odpowiada na potrzeby szerokiej grupy beneficjentów.

▪ Trwałość

Działania te mają charakter ciągły.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działania podejmowane przez samorząd powiatowy ukierunkowane są na koordynację współpracy z powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami. Inicjowanie i wspieranie działań, projektów i programów adresowanych do mieszkańców powiatu, których celem jest wzrost porządku publicznego i poprawa bezpieczeństwa obywateli.

Rekomendacje

Pojawienie się zagrożenia COVID-19 i związanych z nim obostrzeń oznacza wprowadzenie nowych programów informacyjnych i prewencyjnych realizowanych dla mieszkańców powiatu.

Działanie 2.5.4. Ochrona praw konsumenckich

Cel i zakres działania

Działanie polega na ochronie praw konsumentów - mieszkańców powiatu poznańskiego poprzez działalność Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Poznaniu. Kompetencje Rzecznika mają charakter edukacyjny oraz doradczo-procesowy. Rzecznik swoje zadania wykonuje przy pomocy Biura Powiatowego Rzecznika Konsumentów. Zadania Powiatu w zakresie ochrony praw konsumentów określa ustawa o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. oraz ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Realizatorzy działania

- Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Poznaniu działający poprzez Biuro Powiatowego Rzecznika Konsumentów.

Partnerzy:

- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Inspekcja Handlowa,
- Federacja Konsumentów, Rzecznik Finansowy, Rzecznik Praw Pacjenta.

Realizacja działania

Zadania Rzecznika obejmują udzielanie bezpłatnych porad i informacji prawnych, obronę interesów konsumentów, podejmowanie w ich imieniu interwencji, udzielanie pomocy w kierowaniu spraw na drogę sądową oraz w ich prowadzeniu, występowanie do przedsiębiorcy w przypadku podejrzeń o stosowanie niedozwolonych czy nieuczciwych praktyk rynkowych, w celu uzyskania wyjaśnień i informacji. Ważnym zadaniem rzecznika jest edukacja konsumencka, prowadzona wśród różnorodnych grup konsumentów, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkolnej. Edukacja konsumencka, która ma charakter informacyjno-wychowawczy ma na celu nauczanie umiejętności i postaw potrzebnych do bycia świadomymi konsumentami i rozumienia swojej roli jako odpowiedzialnego uczestnika systemu gospodarczego.

W ramach edukacji konsumenckiej podejmowano następujące czynności:

- powiatowy etap XV Wielkopolskiej Olimpiady Wiedzy Konsumenckiej skierowanej do uczniów szkół ponadpodstawowych Powiatu (3 laureatów uczestniczyło w etapie wojewódzkim),
- udział w pracach komisji konkursowej etapu wojewódzkiego XV Wielkopolskiej Olimpiady Wiedzy Konsumenckiej,
- prelekcje: dla uczniów Zespołu Szkół Samochodowych w Poznaniu; Zespołu Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Swarzędzu; dla seniorów na pikniku w DPS w Lisówkach oraz we współpracy z Punktem Informacji Europejskiej Europe Direct – Poznań i dla studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu,
- wystąpienia w telewizji, w radio i w prasie,

-
- udział w Międzynarodowych Targach SECUREX - udzielanie porad konsumenckich.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu Poznańskiego.

W latach 2018 – 2019 r. wydatkowano z budżetu jakim dysponowało Biuro PRzK 850 zł (głównie na nagrody dla uczniów uczestniczących w Olimpiadzie Wiedzy Konsumenckiej). Pozostałe środki finansowe są pokrywane z innych paragrafów budżetu Powiatu (wynagrodzenia, utrzymanie biura itp.).

Efekty/ produkty realizacji działania

W ciągu roku udzielano ponad 4 tys. porad prawnych, zgłoszono blisko 500 wniosków, wytoczono w latach 2018 – 2019 - 30 powództw. W 2018 r. udzielono 4209 porad konsumenckich, zgłoszono do rzecznika 583 wnioski oraz wytoczono 21 powództw przez rzecznika. Ponadto rzecznik sporządził pisma procesowe dla konsumentów (w większości pozwy) w 77 sprawach. W 2019 r. udzielono 4255 porad konsumenckich, zgłoszono do rzecznika 562 wnioski o podjęcie interwencji.

Wytoczono przez rzecznika 9 powództw. Rzecznik ponadto wstąpił do 8 spraw po stronie konsumentów, złożył 1 wniosek o zawezwanie do próby ugodowej i 1 istotny pogląd w sprawie. Obserwuje się niewielki trend wzrostowy ilości porad i spraw.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami powiatu w zakresie ochrony praw konsumenta.

▪ Efektywność

Bardzo wysoka.

▪ Skuteczność

Ograniczona, faktyczną barierą dochodzenia roszczeń konsumenckich stanowią skomplikowane procedury sądowe, skomplikowane nie tylko dla konsumenta.

▪ Użyteczność

Bardzo wysoka.

▪ Trwałość

Działanie ma charakter ciągły i uzależnione jest od wpływu spraw zgłaszanych przez konsumentów.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działanie bardzo użyteczne, chociaż nie zawsze skuteczne z powodu braku rozwiązań prawnych w odniesieniu do osoby rzecznika czy sankcji wobec podmiotów uchylających się od przedstawienia rzecznikowi wyjaśnień sprawy.

Rekomendacje

Wobec ciągle niskiego poziomu świadomości praw konsumenckich wśród konsumentów i przedsiębiorców priorytetowe stają się działania o charakterze edukacyjnym.

Cel strategiczny 3. Rozwój edukacji, rynku pracy i wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu poznańskiego

Cel operacyjny 3.1. Rozwój edukacji ponadgimnazjalnej, podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców

Działanie 3.1.1. Budowa, remonty i modernizacje budynków oświatowych i przyszkolnych obiektów sportowych

Cel i zakres działania

Celem działania jest budowa, rozbudowa i modernizacja powiatowych obiektów oświatowych i sportowych oraz towarzyszącej im infrastruktury technicznej, gwarantująca dzieciom i młodzieży odpowiednie warunki do nauki i rozwoju fizycznego. Efektem realizacji działania jest poprawa stanu infrastruktury oświatowej, warunków kształcenia uczniów oraz konkurencyjności szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu poznańskiego. Działanie wynika z zapisów ustawy Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016., która określa zadania powiatu jako jednostki samorządu terytorialnego będącego organem prowadzącym szkoły ponadpodstawowe i specjalne.

Realizatorzy działania

- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Inwestycji i Remontów Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Powiatowy Konserwator Zabytków.

Partnerzy działania:

Szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Realizacja działania:

W latach 2018-2019 w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Poznański przeprowadzono wiele ważnych inwestycji, m. in.:

- ukończono budowę Centrum Kształcenia Praktycznego (CKP) w Zespole Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Swarzędzu,
- rozbudowano Zespół Szkół im. Gen. Dębskiego w Bolechowie – szkołę w Murowanej Goślinie o salę gimnastyczną i część dydaktyczno-administracyjną oraz zagospodarowano teren szkoły,
- wykonano termomodernizację budynku szkolnego z salą gimnastyczną wchodzącego w skład Zespołu Szkół im. Adama Wodźniczki w Mosinie wraz z modernizacją lokalnego źródła ciepła oraz wymianą oświetlenia,
- dokonano rewaloryzacji wnętrza dawnego kompleksu cysterskiego Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym Dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach,
- wykonano prace budowlano-remontowe w Zespole Szkół im. J. i W. Zamoyskich w Rokietnicy, m. in. remont instalacji elektrycznej (szkoła w Poznaniu przy ul. Rubież – tylko dokumentacja

techniczna) i pawilonu chemicznego, wykonano siłownię zewnętrzną,

- rewitalizację elewacji zabytkowego budynku szkoły w Murowanej Goślinie (Zespół Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie),
- nabyto nieruchomości: na działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Luboniu oraz przy Zespole Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie.

W trakcie realizacji jest m. in. projekt modernizacji zabytkowego dworu w Skrzynkach na potrzeby ośrodka szkoleniowo-konferencyjnego dla Powiatu Poznańskiego.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu,
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Europejski Fundusz Społeczny,
- Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej,
- Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Na realizację działania w 2018 r. wydatkowano łącznie 37 895 139 zł, natomiast w 2019 r. 24 214 944 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba uczniów, którym w wyniku przeprowadzonych remontów polepszyły się warunki kształcenia: 1497 uczniów (2018 r.), 2974 uczniów (2019 r.),
- liczba użytkowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Luboniu, którym w wyniku realizacji działania, polepszyły się warunki udzielanej pomocy - liczba dzieci objętych pomocą w rejonie poradni wynosi ogółem 30 659 dzieci, liczba dzieci przyjętych w 2019 r. – 1977,
- liczba zmodernizowanych i wyremontowanych placówek oświatowych: wybudowano 1 obiekt (2018 r.), zrealizowano 4 obiekty, w trakcie realizacji 3 obiekty (2019 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, poprzez realizację działania systematycznej poprawie ulegają warunki kształcenia w szkołach.

▪ Efektywność

Wysokie nakłady przeznaczone na realizację działania zapewniły możliwie najlepsze efekty.

▪ Skuteczność

Projekty są realizowane zgodnie z harmonogramem, część została już zrealizowana, a część jest w fazie realizacji.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, odpowiada na potrzeby szerokiej grupy beneficjentów, którymi są m. in. uczniowie i nauczyciele, pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych.

▪ Trwałość

Z uwagi na materialny charakter projektów, należy uznać je za wysoce trwałe.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo wysoko nadając przy tym ocenę bardzo dobrą. Na pozytywną ocenę działania wpływa systematyczna, zgodna z potrzebami beneficjentów realizacja projektów,

których efektem jest poprawa warunków kształcenia uczniów i pracy nauczycieli.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy zauważyć, że spośród osób ankietowanych (lub członków ich rodzin, znajomych) 11,8% zadeklarowało korzystanie z wnętrza zrewaloryzowanego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach, i aż 7,8% ocenia je pozytywnie. Korzystanie z budynku szkoły w Murowanej Goślinie zadeklarowało 7,4% ankietowanych (Zespół Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie, 5,2% ocen pozytywnych), a korzystanie z Centrum Kształcenia Praktycznego (CKP) w Zespole Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Swarzędzu – 9,9% ankietowanych, w tym 5,3% ocen pozytywnych.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. Tworzenie harmonogramu kolejnych prac w ramach realizacji działania powinno być poprzedzone oceną stanu technicznego infrastruktury oświatowej oraz nadaniem projektom infrastrukturalnym odpowiedniego do aktualnych potrzeb priorytetu, tym bardziej, że realizację działania cechują wysokie nakłady finansowe.

Działanie 3.1.2. Systematyczne unowocześnianie, wymiana sprzętu, pomocy naukowych i wyposażenia szkół

Cel i zakres działania

Na podstawie przeprowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu diagnozy potrzeb w zakresie rozwoju kształcenia ogólnego i zawodowego w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański uznano, że posiadają one deficyty w wyposażeniu i infrastrukturze, które wpływają na możliwość uzyskiwania dodatkowych kwalifikacji i kompetencji przez uczniów. Zwrócono szczególną uwagę na zakup środków trwałych oraz specjalistycznego oprogramowania w celu wyposażenia m. in. pracowni komunikacji w językach obcych, pracowni komputerowych i informatycznych oraz pracowni obsługi urządzeń sterowanych numerycznie. Ponadto należy dostosować pomoce dydaktyczne w kształceniu zawodowym do realiów funkcjonujących w firmach/przedsiębiorstwach. Działanie wynika z zapisów ustawy Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., w której określono zadania powiatu jako organu prowadzącego szkoły ponadpodstawowe.

Realizatorzy działania

- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Inwestycji i Remontów Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Szkoły prowadzone przez Powiat Poznański.

Partnerzy działania:

Placówki szkolne, instytucje publiczne, przedsiębiorcy, darczyńcy itd.

Realizacja działania:

Unowocześnianie, wymiana sprzętu, pomocy naukowych i wyposażenia szkół jest jednym z najważniejszych zadań o charakterze ciągłym, realizowanym w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański. Działanie realizowano m. in. przy udziale funduszy europejskich, w ramach projektów:

- „Informat – wzmocnienie kompetencji kluczowych w zakresie matematyki i informatyki wśród uczniów szkół Powiatu Poznańskiego” – w ramach realizacji projektu do dnia 31 grudnia 2020 r. prowadzone są zajęcia wyrównawcze z matematyki i informatyki oraz zajęcia dodatkowe dla uczniów uzdolnionych matematycznie i informatycznie w Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Puszczykowie, Zespole Szkół im. Adama Wodiczki w Mosinie oraz Zespole Szkół nr 2 w Swarzędzu. W ramach projektu zakupiono sprzęt komputerowy komputery typu iMac (6 zestawów), drukarki 3D (2 sztuki), gogle VR (6 sztuk) oraz klocki interaktywne Lego Mindstorms (5 kompletów),
- „Gotowi do pracy – poprawa zdolności do zatrudnienia uczniów placówek kształcenia zawodowego, dla których organem prowadzącym jest Powiat Poznański” - zakupiono sprzęt komputerowy oraz urządzenia do dietetyki,
- „Gotowi do pracy – rozwój infrastruktury placówek kształcenia zawodowego, dla których organem prowadzącym jest powiat poznański” – projekt obejmuje wyposażenie pięciu szkół ponadgimnazjalnych Powiatu Poznańskiego: Zespołu Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Swarzędzu, Zespołu Szkół w Kórniku, Zespołu Szkół im. Adama Wodiczki w Mosinie, Zespołu Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie, Zespołu Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich w Rokietnicy) w nowoczesny sprzęt dydaktyczny do praktycznej nauki zawodu. Do końca 30 czerwca 2020 r. dostarczono wyposażenie do 29 pracowni zlokalizowanych w 5 placówkach oświatowych. W ramach realizacji działania dotychczas zakupiono m.in. ciągnik rolniczy, wyposażenie pracowni logistycznych, informatycznych, do nauki języków obcych, hotelarskiej, gastronomicznej, fryzjerskiej, architektury krajobrazu, rysunku technicznego, usług reklamowych, wyposażono 4 pracownie zawodowe dla ZS nr 1 w Swarzędzu (pracownie: informatyczna programowania CAD/CAM/CNC, obsługi urządzeń sterowanych numerycznie CNC, krawalnia metali oraz eksploatacji urządzeń i systemów mechatronicznych).
- „Rozwój Infrastruktury Centrum Kształcenia Praktycznego w Swarzędzu” – sukcesywne wyposażanie nowopowstałych pracowni w CKP zakończone zostanie w 2021 r. Wyposażono Pracownię Diagnostyki Samochodowej, Pracownię Budowy i Technologii Napraw Pojazdów Samochodowych oraz Pracownię Eksploatacji Pojazdów Samochodowych,
- „Rozbudowa, przebudowa i wyposażenie Szkoły w Murowanej Goślinie, wchodzącej w skład Zespołu Szkół im. gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie” – w ramach umowy z wykonawcą prac związanych z rozbudową Szkoły dostarczono wyposażenie 2 nowo powstałych pracowni do nauki języków obcych w specjalistyczne systemy do nauki języków.
- „Zdalna Szkoła” - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego – w ramach realizacji projektu zakupiono 40 szt. laptopów, które zostały przekazane do 9 szkół prowadzonych przez Powiat Poznański, na potrzeby uczniów i nauczycieli (projekt realizowany w 2020 r. w związku z COVID-19).

W 2020 r. w ramach realizacji działania zakupiono m. in. sprzęt komputerowy, projekty multimedialne, kamery sieciowe w celu wyposażenia pomieszczeń Centrum Kształcenia Praktycznego w Swarzędzu.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu,
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Europejski Fundusz Społeczny.

W 2018 r. wydatki na realizację zadania wyniosły 79 462 zł, a w 2019 r. 5 966 140 zł. W 2020 r. w ramach projektu „Gotowi do pracy – rozwój infrastruktury” wydatkowano 855 670 zł, a w ramach projektu „Rozwój Infrastruktury Centrum Kształcenia Praktycznego – 1 252 251 zł. W 2020 r. na realizację projektu „Zdalna Szkoła” pozyskano środki w wysokości 119 359 zł (dotacja: 100 000 zł).

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba nowo powstałych pracowni językowych i komputerowych – językowe: 3 pracownie, komputerowe: 3 pracownie (2019 r.),
- liczba nowo zakupionych pomocy dydaktycznych, sprzętu i oprogramowania – 12 zestawów komputerowych, 2 drukarki 3D, 3 urządzenia do dietetyki (2018 r.), 1 308 sztuk, 33 komplety, 149 zestawów (2019 r.),
- nakłady na zakup nowego sprzętu i wyposażenia szkół prowadzonych przez Powiat Poznański (pracownie językowe, pracownie komputerowe, pracowni obsługi urządzeń sterowanych numerycznie) - 79 462 zł (2018 r.), 5 966 140 zł (2019 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, zgodne z potrzebami uczniów i nauczycieli.

▪ Efektywność

Działanie jest wysoce efektywne, pozwala na poprawę warunków kształcenia uczniów oraz dostosowywanie procesu dydaktycznego do wymogów rynku pracy.

▪ Skuteczność

Działanie jest systematycznie realizowane, w oparciu o analizę bieżących potrzeb.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, jego realizacja służy nabywaniu przez uczniów nowych umiejętności.

▪ Trwałość

Z uwagi na materialny charakter działania, jest ono trwałe.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. W szkołach systematycznie następuje unowocześnianie i wymiana sprzętu i pomocy dydaktycznych, zgodnie z aktualnymi trendami i potrzebami uczniów. Jest to możliwe m. in. dzięki wysokiej skuteczności Powiatu Poznańskiego w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy jednak zauważyć, że pod względem oceny jakości świadczonych usług, bądź infrastruktury w swoim miejscu zamieszkania, liceum oraz szkoła zawodowa/technikum zostały ocenione przez ankietowanych najniżej (odpowiednio: 11 i 12 pozycja). Ponadto, jedynie 29,3% ankietowanych wskazało, że ich miejsce zamieszkania cechuje bliskość szkół ponadpodstawowych

(łącznie odpowiedzi: „zdecydowanie tak” i „raczej tak”). Taki wynik badania ankietowego zapewne wynika z faktu, że nie w każdej gminie zlokalizowana jest szkoła ponadpodstawowa, stąd różna może być ocena dostępności szkół ponadpodstawowych, w zależności od miejsca zamieszkania osoby ankietowanej. Mieszkańcy jednak nie wskazali, aby zadanie związane z podnoszeniem poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców było obecnie zadaniem priorytetowym Powiatu Poznańskiego (16 pozycja w zestawieniu), co może oznaczać, że ich potrzeby w tym względzie są zaspokojone.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania, z uwagi na szybki postęp technologiczny. W tym celu konieczne jest stałe monitorowanie pojawiającego się na rynku nowoczesnego sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz dokonywanie zakupów zgodnie z potrzebami nauczycieli i uczniów.

Działanie 3.1.3. Doskonalenie kwalifikacji pracowników oświaty w szkołach i placówkach oraz podnoszenie kompetencji uczniów

Cel i zakres działania

Dyfuzja innowacji naukowych i gospodarczych z poziomu globalnego na poziom lokalny prowadzą do powstawania coraz bardziej wyspecjalizowanych branż i zawodów. Szybko zmieniające się uwarunkowania gospodarcze oraz społeczne wymagają od pracowników oświaty stałego podnoszenia swoich kompetencji i kwalifikacji. Wzrasta również konkurencja na rynku pracy, co powoduje, że uczniowie muszą stale doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, aby sprostać oczekiwaniom lokalnych przedsiębiorców. Celem działania jest zatem podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników, nauczycieli szkół prowadzonych przez Powiat Poznański oraz uczniów kształcących się w różnych typach szkół ponadpodstawowych w powiecie poznańskim. Realizacja działania wynika z zapisów ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. dotyczących zadań Powiatu Poznańskiego jako organu prowadzącego szkoły ponadpodstawowe oraz specjalne.

Realizatorzy działania

- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Dyrektorzy i nauczyciele szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat Poznański,
- uczniowie szkół.

Partnerzy działania:

Instytucje publiczne, przedsiębiorcy, rodzice uczniów itd.

Realizacja działania

W ramach realizacji działania podejmowano liczne inicjatywy związane ze wsparciem nauczycieli m. in. poprzez dofinansowanie opłat za: kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli, kursy kwalifikacyjne i doskonalące, szkolenia rad pedagogicznych lub ich przedstawicieli, szkolenia i konferencje dla dyrektorów szkół i placówek. Uczniowie mieli możliwość zwiedzania szkół za

granicą, a dzięki uczestnictwu w wymianach międzynarodowych poznawali nowe metody prowadzenia zajęć. Realizacja działania w latach 2018 – 2019 była możliwa w dużej mierze dzięki projektom finansowanym ze środków unijnych. Do najważniejszych projektów unijnych, w ramach, których realizowano przedsięwzięcia związane z realizacją działania, należą:

- „Gotowi do pracy - poprawa zdolności do zatrudnienia uczniów placówek kształcenia zawodowego, dla których organem prowadzącym jest Powiat Poznański”,
- „Horeca Logistic - poprawa jakości kształcenia zawodowego w Zespole Szkół im. Gen. D. Chłapowskiego w Bolechowie”,
- „Informat - wzmocnienie kompetencji kluczowych i kwalifikacji w zakresie matematyki i informatyki wśród uczniów szkół Powiatu Poznańskiego”,
- „Centrum Kształcenia Praktycznego w Swarzędzu – kuźnia kwalifikacji i kompetencji”.

W ramach realizacji ww. projektów, m. in.:

- do dnia 31 grudnia 2020 r. są prowadzone zajęcia wyrównawcze z matematyki i informatyki oraz zajęcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w LO w Puszczykowie, ZS nr 2 w Swarzędzu oraz ZS w Mosinie,
- zorganizowano zajęcia, kursy i szkolenia dla uczniów szkół prowadzonych przez Powiat Poznański (m. in. kursy na prawo jazdy, zajęcia dodatkowe dla uczniów związane z gastronomią i dietetyką, kursy w zakresie rozwoju kompetencji ICT, kursy w zakresie rozwoju kompetencji społecznych w branży turystycznej),
- powierzono nauczycielom o wymaganych kwalifikacjach, zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański, przeprowadzenie zajęć i kursów językowych, informatycznych, doskonalenia zawodowego, rozwijających zainteresowania itp. dla uczniów m. in. Zespołu Szkół w Kórniku, Zespołu Szkół im. Adama Wodziczki w Mosinie, Zespołu Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich w Rokietnicy, Zespołu Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Swarzędzu,
- przeprowadzono dwa szkolenia dla kadry pedagogicznej, pierwsze z obsługi języka programowania C++ oraz z obsługi klocków interaktywnych Lego MindStorms, szkolenie z obsługi programu interaktywnego do nauki matematyki i informatyki Geogebra, a także programista operator CNC.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu,
- Europejski Fundusz Społeczny,
- dotacje celowe Wojewody Wielkopolskiego,
- plany finansowe szkół i placówek.

Łączne środki wydatkowane na realizację zadania w 2018 r. wyniosły 821 295 zł, a w 2019 r. 1 539 249 zł. W 2020 r. wydatki na realizację działania poniesiono w ramach projektów: Horeca Logistic - 19 345 zł, CKP w Swarzędzu – kuźnia kwalifikacji i kompetencji - 249 661 zł oraz Informat 2020 – kursy i szkolenia – 10 000 zł, zajęcia wyrównawcze – 55 000 zł.

Efekty/produkty realizacji działania

- zwiększenie umiejętności i kompetencji związanych z rozwojem zawodowym pracowników oświaty w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański: 81 nauczycieli (2019 r.), 30

-
- nauczycieli (2020 r.),
 - poszerzenie przez uczniów umiejętności, zainteresowań i kompetencji na rynku pracy: 1100 uczniów (2018 r.), 1647 uczniów (2019 r.), 172 uczniów (2020 r.).
 - liczba i rodzaj realizowanych projektów: 4 projekty (2019 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

- **Trafność**

Działanie jest trafne, skierowane na zaspokojenie potrzeb nauczycieli i uczniów.

- **Efektywność**

Działanie jest efektywne, przy wydatkowanych środkach możliwe jest osiągnięcie założonych celów.

- **Skuteczność**

Działanie cechuje duża skuteczność, zarówno uczniowie i nauczyciele nabywają cennych umiejętności.

- **Użyteczność**

Działanie jest wysoce użyteczne, pozwala na rozwijanie umiejętności i zdobywanie nowych kompetencji.

- **Trwałość**

Z uwagi na niematerialny i jakościowy charakter, działanie wpływa głównie na poprawę zasobów kapitału społecznego.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo pozytywnie nadając przy tym ocenę bardzo dobrą. Na szczególną uwagę zasługuje szeroka oferta kursów i szkoleń, skierowana do uczniów i nauczycieli, uwzględniająca ich zróżnicowane potrzeby, umiejętności i plany związane z przyszłością zawodową.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy jednak zauważyć, że mieszkańcy nie wskazali, aby zadanie związane z podnoszeniem poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców było obecnie zadaniem priorytetowym Powiatu Poznańskiego (16. pozycja w zestawieniu), co może oznaczać, że ich potrzeby w tym względzie są zaspokojone.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. Skutki realizacji projektów, które skierowane są na poprawę umiejętności uczniów mają charakter długotrwały, często ujawniają się po rozpoczęciu przez nich pracy zawodowej. Istotne jest zatem prowadzenie systematycznych akcji zachęających uczniów i nauczycieli do samodoskonalenia zawodowego, poprzez ukazanie długofalowych korzyści podejmowania tego typu działań. Rekomenduje się również rozważenie szkoleń e-learningowych, zwłaszcza przy braku chętnych w szkoleniach odbywających się tradycyjnie. Taki sposób prowadzenia szkoleń jest szczególnie rekomendowany w przypadku utrzymywania się pandemii COVID-19. Warto zauważyć, że nauczanie zdalne może przełożyć się na polepszenie umiejętności informatycznych wśród uczniów i nauczycieli, a tym samym stać się przyszłościową, choć zapewne o charakterze uzupełniającym, metodą nauczania. Wyzwaniem na przyszłość jest z pewnością przewidywanie i minimalizowanie ryzyka związanego z trudnościami związanymi z pozyskiwaniem kadry wyspecjalizowanej w realizacji działania.

Działanie 3.1.4. Racjonalizacja kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych

Cel i zakres działania

Celem działania jest dostosowywanie ofert kształcenia szkół prowadzonych przez Powiat Poznański do aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy pod względem podaży i popytu na pracowników danych branż. Bazą dla podejmowanych działań w zakresie racjonalizacji kierunków kształcenia, są wyniki opracowań i raportów Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) w Poznaniu, dotyczące lokalnego rynku pracy. Na podstawie opracowywanych raportów (m. in. „Rynek pracy Poznania i powiatu poznańskiego”, „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, „Raport o bezrobociu absolwentów szkół ponadpodstawowych Poznania i powiatu poznańskiego”) możliwe jest kompleksowe rozwiązywanie problemów związanych z kondycją lokalnego rynku pracy, m. in. poprzez tworzenie list zawodów deficytowych i nadwyżkowych, na które występuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie ze strony lokalnych pracodawców oraz zawodów, w których występuje mniejszy lub większy odsetek osób bezrobotnych niemogących podjąć pracy ze względu na brak ofert pracy w danym zawodzie.

Realizatorzy działania

- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Dyrektorzy szkół prowadzonych przez Powiat Poznański,
- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu, Powiatowa Rada Rynku Pracy, Instytucje rynku pracy.

Partnerzy działania:

Instytucje publiczne, przedsiębiorcy, rodzice uczniów itd.

Realizacja działania

W latach 2018-2019 w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański finalnie nie uruchomiono nowych kierunków kształcenia czy zawodów. W 2018 r. została jednak uruchomiona procedura zainicjowana przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach, mająca na celu wprowadzenie do oferty edukacyjnej Ośrodka nowego kierunku kształcenia: technik programista (w 2019 r. Powiatowa Rada Rynku Pracy zaopiniowała pozytywnie ten wniosek). W 2019 r. również Wojewódzka Rada Rynku Pracy wyraziła pozytywną opinię o zasadności kształcenia w zawodzie: technik programista w SOSW w Owińskach. Z uwagi jednak na niewystarczającą liczbę uczniów deklarujących chęć podjęcia nauki w tym zawodzie, odstąpiono od kontynuacji procedury utworzenia technikum w SOSW w Owińskach. Warto nadmienić, że od 2020 r. Powiatowa Rada Rynku Pracy działająca przy Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu nie opiniuje już zasadności utworzenia kierunków kształcenia, a zadania te zostały przejęte przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy działającą przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu,
- Budżet Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu.

Łączne środki wydatkowane na realizację zadania w 2018 r. wyniosły 19 337 zł, a w 2019 r. 12 447 zł (wydatki te w obu latach poniesione zostały przez PUP w zakresie przygotowywanych raportów).

Efekty/produkty realizacji działania

Na podstawie wykonanych analiz rynku pracy, a także po zasięgnięciu opinii Powiatowej Rady Rynku Pracy, finalnie nie powstały nowe kierunki kształcenia. Ważnym przedsięwzięciem było jednak podjęcie działań w kierunku kształcenia w zawodzie technik programista w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych w Owińskach, które nie doszło do skutku z uwagi na brak chętnych uczniów.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, gdyż odpowiada na potrzeby uczniów, jak i przedsiębiorców.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, większość przedsięwzięć realizowanych jest bezkosztowo. Środki wydatkowane na realizację działania ponoszone są na przygotowywanie raportów przez Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu.

▪ Skuteczność

Działanie jest skuteczne, należy uznać, że pomimo braku uruchomienia nowych kierunków kształcenia w latach 2018-2019, obecnie istniejące w szkołach powiatu poznańskiego w pełni zaspokajają potrzeby uczniów i przedsiębiorców. Warto zauważyć, że w latach 2006-2011 uruchomiono aż 20 kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych.

▪ Użyteczność

Działanie jest wysoce użyteczne dla uczniów i pracodawców, pozwala na dostosowanie umiejętności uczniów do potrzeb rynku pracy.

▪ Trwałość

Działanie jest trwałe, a jego pełna ocena może nastąpić w długookresowej perspektywie.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. Pomimo braku uruchomienia nowych kierunków kształcenia, były podejmowane działania w tym zakresie. Brak uruchomienia nowych kierunków oznacza, że obecna oferta kształcenia w pełni odpowiada aktualnym potrzebom uczniów i lokalnego rynku pracy.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy zauważyć, że mieszkańcy nie wskazali, aby zadanie związane z podnoszeniem poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców było obecnie zadaniem priorytetowym Powiatu Poznańskiego (16. pozycja w zestawieniu), co może oznaczać, że ich potrzeby w tym względzie są zaspokojone.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. Ze względu na dynamiczny rozwój gospodarczy powiatu poznańskiego, możliwe jest pojawienie się potrzeb w przyszłości związanych z uruchomieniem nowych kierunków kształcenia w przyszłości. Istotne jest w tym zakresie nie tylko śledzenie trendów na rynku pracy, ale także odpowiednio szybkie reagowanie na potrzeby zgłaszane przez kandydatów do szkół, uczniów i absolwentów. Z uwagi na zmianę nazw szkół, rekomenduje się zmianę nazwy działania na: „Racjonalizacja kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych”.

Działanie 3.1.5. Wprowadzenie do szkół ponadgimnazjalnych nowych kierunków i profilów kształcenia dla osób dorosłych oraz rozwijanie nowoczesnych metod kształcenia e-learning

Cel i zakres działania

Celem działania jest stworzenie osobom dorosłym możliwości kształcenia w wybranym przez siebie zawodzie. Nowoczesne formy kształcenia „na odległość” są alternatywą dla osób, chcących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe bez konieczności wychodzenia z domu. Rozwijanie tych form kształcenia pozytywnie wpłynie na kształtowanie kapitału społecznego, wzrost wiedzy i kwalifikacji przyszłych pracowników na lokalnym rynku pracy. Działanie jest zgodne z zapisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe.

Realizatorzy działania

- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Dyrektorzy szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat Poznański.

Partnerzy działania:

Szkoły i placówki, przedsiębiorcy

Realizacja działania

W 2018 r. Wydział Edukacji nie uzyskał informacji o przeprowadzanych działaniach w szkołach w tym zakresie i nie był inicjatorem realizacji tego typu przedsięwzięć.

Źródła i nakłady finansowe

Brak danych.

Efekty/ produkty realizacji działania

Brak działań w 2018 r. i 2019 r.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie może być trafne, gdyż pozwala na elastyczne przygotowanie oferty kształcenia do potrzeb uczniów, również w szkołach dla dorosłych.

▪ Efektywność

Działanie może być efektywne, zwłaszcza szkolenia i kursy *on-line* pozwalają na ograniczenie wydatków związanych z obsługą spotkań w trybie rzeczywistym.

▪ Skuteczność

Ocena działania pod względem skuteczności nie jest możliwa, z uwagi na brak danych wynikających z realizacji działania.

▪ Użyteczność

Działanie może być wysoce użyteczne, szczególnie dla uczniów, którzy mogą mieć trudność w podjęciu nauki w trybie stacjonarnym.

▪ Trwałość

Działanie może być trwałe, umiejętności nabyte przez uczniów mogą być wykorzystane w pracy zawodowej wiele lat po zakończeniu szkoleń.

Końcowa ocena działania

Ocena: 4.0.

Realizację działania należy ocenić na ocenę dobrą. Na obniżenie oceny wpływa brak danych dotyczących realizacji działania, nie można jednak wykluczyć, że działania tego typu są w szkołach realizowane bez udziału Powiatu Poznańskiego, jako oferta bezpośrednio kierowana przez szkoły do uczniów. Konieczne jest zatem prowadzenie systematycznej ewidencji danych pozyskiwanych ze szkół w tym zakresie, jeśli takie przedsięwzięcia rzeczywiście są prowadzone. Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy zauważyć, że mieszkańcy nie wskazali, aby zadanie związane z podnoszeniem poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców było obecnie zadaniem priorytetowym Powiatu Poznańskiego (16 pozycja w zestawieniu), co może oznaczać, że ich potrzeby w tym względzie są zaspokojone lub nieuświadomiane.

Rekomendacje

W Raporcie z monitoringu Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. za rok 2018 i 2019, zauważono, że barierą w realizacji działania 3.1.4. jest często brak chętnych uczniów do udziału w szkoleniach stacjonarnych. Być może uczniowie chętniej uczestniczyliby w szkoleniach i kursach, gdyby były one organizowane *on-line* (całkowicie, gdy jest to możliwe z uwagi na rodzaj kursu/szkolenia lub w trybie hybrydowym). Obecne uwarunkowania związane z pandemią COVID-19 przyczyniły się do polepszenia narzędzi do nauki zdalnej, jak i umiejętności nauczycieli i uczniów w tym zakresie, co może skutkować pozytywnie już na etapie naboru na szkolenia w formie zdalnej.

Z uwagi na likwidację w 2018 r. gimnazjów, rekomenduje się zmianę nazwy działania 3.1.5. na „Wprowadzenie do szkół ponadpodstawowych nowych kierunków i profili kształcenia dla osób dorosłych oraz rozwijanie nowoczesnych metod kształcenia e-learning” lub połączenie działania 3.1.5. z działaniem 3.1.4.

Działanie 3.1.6. Rozwój form doradztwa zawodowego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz doradztwa w zakresie wyboru dalszych kierunków kształcenia

Cel i zakres działania

Celem działania jest rozwijanie doradztwa zawodowego dla uczniów szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat Poznański oraz ułatwienie uczniom podjęcia decyzji związanej z wyborem dalszego kierunku kształcenia i przyszłego zawodu. Dywersyfikacja gospodarki oraz pojawienie się nowych przedsiębiorców na lokalnym rynku pracy, powinny skłaniać uczniów do zasięgania porad specjalistów w zakresie wyboru kierunków kształcenia i przyszłego zawodu.

Realizatorzy działania

- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu,
- Dyrektorzy szkół prowadzonych przez Powiat Poznański,
- Pedagodzy szkolni, doradcy zawodowi w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański,
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne prowadzone przez Powiat Poznański.

Partnerzy działania:

Uczelnie wyższe, doradcy zawodowi, pedagodzy szkolni.

Realizacja działania

Działanie realizowane było zarówno przez Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu jak i Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Doradcy zawodowi Powiatowego Urzędu Pracy prowadzili warsztaty, prelekcje i spotkania informacyjne dla uczniów w szkołach dotyczące m. in. świadomego wyboru dalszej ścieżki kariery zawodowej oraz aktualnej sytuacji na rynku pracy i zapotrzebowania pracodawców na określone zawody. Organizowane były również spotkania z rodzicami, które dotyczyły tematyki wspierania ucznia w wyborze przyszłego zawodu. Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu realizował działanie poprzez prowadzenie doradztwa zawodowego przez Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne prowadzone przez Powiat Poznański, prelekcje dla uczniów prowadzone przez przedstawicieli wyższych uczelni i szkół ponadgimnazjalnych oraz spotkania (w formie doradztwa) z przedstawicielami agencji zatrudnienia oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu na temat atrakcyjności ofert na rynku pracy oraz zawodów poszukiwanych, potrzebnych na rynku pracy, a także diagnozy doradcze uczniów, spotkania indywidualne z uczniami prowadzone przez psychologów i pedagogów szkolnych, pomoc przy tworzeniu dokumentów aplikacyjnych. Realizacja działania możliwa jest dzięki pedagogom szkolnym, instytucjom publicznym oraz uczelniom wyższym.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu,
- Budżet Powiatowego Urzędu Pracy.

Działanie ma charakter bezkosztowy lub niskokosztowy (realizowane jest jako obowiązkowe, bieżące zadanie szkół i placówek oświatowych, wynikające z przepisów Prawa Oświatowego).

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba prelekcji z zakresu doradztwa zawodowego i ich uczestników w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański: ok. 500 prelekcji i ok. 2500 uczniów (2018 r.), ok. 500 prelekcji i ok. 3000 uczniów (2019 r.),
- liczba objętych działaniem uczniów przez Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne: ok. 35 prelekcji i ok. 500 uczestników (2018 r.), 1000 uczestników (2019 r.),
- liczba prelekcji organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy z zakresu doradztwa zawodowego i ich uczestników: 6 prelekcji w szkołach powiatu poznańskiego i 54 uczestników (2018 r.), 17 prelekcji w szkołach powiatu poznańskiego i 153 uczestników (2019 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ **Trafność**

Działanie wynika z przepisów Prawa Oświatowego i odpowiada na potrzeby uczniów związane z kształtowaniem przez nich ścieżki edukacyjno-zawodowej.

▪ **Efektywność**

Działanie nie wymaga znacznych nakładów finansowych, jest bezkosztowe lub niskokosztowe.

▪ **Skuteczność**

Działanie jest skuteczne, są nim objęci wszyscy uczniowie szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat Poznański.

▪ **Użyteczność**

Działanie jest wysoce użyteczne, pozwala młodym ludziom na ukierunkowanie swojej przyszłości

zawodowej zgodnie z zainteresowaniami i umiejętnościami.

▪ **Trwałość**

Działanie jest trwałe, a jego efekty mogą w dłuższej perspektywie pozytywnie wpływać na lokalny rynek pracy oraz wzmacnianie kapitału społecznego.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić na ocenę bardzo dobrą. Przemawia za tym duża liczba przeprowadzonych prelekcji, spotkań oraz ich uczestników. Działaniem objęci są wszyscy uczniowie szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat Poznański.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy zauważyć, że mieszkańcy nie wskazali, aby zadanie związane z podnoszeniem poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców było obecnie zadaniem priorytetowym Powiatu Poznańskiego (16 pozycja w zestawieniu), co może oznaczać, że ich potrzeby w tym względzie są zaspokojone.

Rekomendacje

Rekomenduje się dalszą realizację działania. Istotna w tym zakresie jest współpraca szkół z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, zaangażowanie wysokiej jakości specjalistów w zakresie doradztwa zawodowego oraz integralne postrzeganie doradztwa zawodowego odbywającego się na wszystkich etapach edukacyjnych. W kontekście pandemii COVID-19 i przejściem szkół w tryb nauczania zdalnego, warto rozważyć rozwijanie form doradztwa zawodowego dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz doradztwa w zakresie wyboru dalszych kierunków kształcenia w formie szkoleń i kursów *on-line*, tym bardziej biorąc pod uwagę niepewność co do czasu trwania pandemii COVID-19. Z uwagi na zmianę nazw szkół, rekomenduje się zmianę nazwy działania na: „Rozwój form doradztwa zawodowego dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz doradztwa w zakresie wyboru dalszych kierunków kształcenia”.

Działanie 3.1.7. Wsparcie finansowe uczniów o najlepszych wynikach nauczania w szkołach powiatowych poprzez programy stypendialne oraz system nagród

Cel i zakres działania

Celem działania jest wspieranie finansowe uczniów, którzy osiągnęli najlepsze wyniki nauczania w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański lub wykazali się wybitnymi osiągnięciami w trakcie nauki w szkole prowadzonej przez Powiat Poznański w dziedzinie naukowej, społecznej, kulturalnej lub innej. Działanie realizowane jest poprzez przyznawanie najzdolniejszym uczniom indywidualnych gratyfikacji w postaci: stypendiów Rady Powiatu w Poznaniu i nagród Starosty Poznańskiego, ale także poprzez realizację zajęć pozalekcyjnych oraz zajęć fakultatywnych. Przyznawanie stypendiów za wyniki w nauce jest przykładem pozytywnych działań Powiatu Poznańskiego na rzecz wspierania uzdolnionej młodzieży i wyrównywania szans edukacyjnych. Działanie jest zgodne z zapisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe oraz realizowane jest w ramach „Programu wspierania edukacji w powiecie poznańskim”.

Realizatorzy działania

- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Starosta Poznański,
- Rada Powiatu w Poznaniu,
- Zarząd Powiatu w Poznaniu,
- szkoły, dla których organem prowadzącym jest Powiat Poznański.

Partnerzy działania:

Szkoły i uczniowie.

Realizacja działania

W latach 2018-2019 Stypendium Rady Powiatu przyznawane było uczniom szkół, w których nauka kończyła się egzaminem maturalnym oraz uczniów klas gimnazjalnych w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański (w 2019 r. naukę w klasach III zakończył ostatni rocznik uczniów gimnazjów). Stypendium otrzymali uczniowie, których średnia ocen w poprzednim roku nauki wynosiła co najmniej 5.0. Nagrody Starosty Poznańskiego w latach 2018-2019 otrzymali uczniowie, którzy wykazali się wybitnymi osiągnięciami w trakcie nauki w szkole prowadzonej przez Powiat Poznański w dziedzinie naukowej, społecznej, kulturalnej lub innej, w danym lub ubiegłym roku szkolnym, a także uczniowie, którzy jako uczniowie branżowej szkoły I stopnia i klasy zasadniczej szkoły zawodowej w szkole prowadzonej przez Powiat Poznański, uzyskali średnią ocen co najmniej 4,25 z przedmiotów zawodowych i 4,00 z przedmiotów ogólnokształcących, wzorową ocenę z zachowania oraz nie uzyskali oceny niedostatecznej z żadnego z przedmiotów. W latach 2018-2019 zajęcia fakultatywne skierowano do uczniów klas maturalnych: liceów ogólnokształcących i techników.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu.

Na stypendia Rady Powiatu w Poznaniu wydatkowano 164 000 zł w 2018 r. i 187 000 zł w 2019 r. Na nagrody Starosty Poznańskiego przeznaczono 21 000 zł w 2018 r. i 22 000 zł w 2019 r. Zarówno w 2018 r., jak i w 2019 r. na zajęcia pozalekcyjne wydatkowano 240 000 zł (200 000 zł przekazano do szkół), a na zajęcia fakultatywne dla maturzystów przeznaczono 100 000 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba uczniów szkół prowadzonych przez Powiat Poznański otrzymujących stypendia Rady Powiatu w Poznaniu oraz nakłady przeznaczone na ten cel: 134 uczniów, 164 000 zł (2018 r.), 150 uczniów, 187 000 zł (2019 r.),
- liczba uczniów szkół prowadzonych przez Powiat Poznański otrzymujących nagrody Starosty Poznańskiego oraz nakłady przeznaczone na ten cel: 33 uczniów, 21 000 zł (2018 r.), 25 uczniów, 22 000 zł (2019 r.),
- liczba uczestników w zajęciach fakultatywnych, finansowanych przez Powiat Poznański: zajęcia fakultatywne – 982 uczniów (2018 r.), 983 uczniów (2019 r.), zajęcia pozalekcyjne – 3079 uczniów (2018 r.), 2943 uczniów (2019 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, otrzymują je wybitni i zaangażowani uczniowie, osiągający najlepsze wyniki w nauce.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, stypendia i nagrody mają charakter motywacyjny, natomiast poprzez zajęcia fakultatywne i dodatkowe możliwe jest objęcie działaniem dużej liczby maturzystów.

▪ Skuteczność

Działanie cechuje wysoka skuteczność, przejrzyste zasady przyznawania nagród i stypendiów pozwalają na ich uzyskanie przez uczniów osiągających najlepsze wyniki w nauce.

▪ Użyteczność

Działanie jest wysoce użyteczne, finansowy charakter stypendiów i nagród, ma nie tylko charakter motywacyjny, pozwala również uczniom sfinansować wydatki związane z nauką.

▪ Trwałość

Działanie jest trwałe, zajęcia fakultatywne i dodatkowe realizowane w szkołach pozwalają na zdobycie umiejętności i wiedzy, która może być przydatna na kolejnych etapach kształcenia i w życiu zawodowym.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić wysoko, na ocenę bardzo dobrą. W każdym roku na realizację działania przeznaczane były znaczne środki finansowe. Zajęcia fakultatywne skierowano do wszystkich maturzystów w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański, a zajęcia dodatkowe - do wszystkich uczniów tych szkół.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), należy zauważyć, że 18,7% ankietowanych (lub członkowie ich rodzin, znajomi) zadeklarowało, że kosztował(-o) z „Programu wspierania edukacji w powiecie poznańskim” (stypendia Rady Powiatu w Poznaniu, nagrody Starosty Poznańskiego dla uczniów, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia fakultatywne dla maturzystów), i 11,2% spośród tych osób ankietowanych oceniło te działania pozytywnie (4,5% ankietowanych oceniło je negatywnie, a 3,0% korzystających nie oceniła tych działań ani pozytywnie, ani negatywnie).

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie działania. Działanie realizowane poprzez stypendia Rady Powiatu i nagrody Starosty Poznańskiego ma charakter wysoce motywujący uczniów do nauki. Zajęcia fakultatywne i dodatkowe w szkołach pozwalają uczniom poszerzyć horyzonty, nabyć nową wiedzę i pogłębić umiejętności. W kontekście pandemii COVID-19 warto rozważyć możliwość prowadzenia zajęć pozalekcyjnych i fakultatywnych w formie zdalnej, biorąc pod uwagę niepewność co do czasu trwania pandemii COVID-19, a także kwestii dotyczących organizacji i przebiegu egzaminów maturalnych w 2021 r.

Działanie 3.1.8. Dostosowywanie funkcjonowania placówek oświatowych do zmieniających się uwarunkowań demograficznych i organizacyjno-prawnych

Cel i zakres działania

Działanie realizowane będzie poprzez prowadzenie racjonalnej polityki oświatowej, polegającej m. in. na dostosowywaniu istniejącej sieci szkół do prognozowanych zmian demograficznych. Bardzo ważną rolę odgrywać tu będzie monitoring kierunków dojazdów uczniów do szkół oraz przyjmowanie takich rozwiązań komunikacyjnych, które umożliwią sprawny dojazd do szkół prowadzonych przez Powiat Poznański, gdzie realizowany jest obowiązek nauki, z różnych miejscowości zlokalizowanych na terenie aglomeracji poznańskiej. Odpowiednie działania monitorujące sytuację na lokalnym rynku edukacyjnym, przyczynią się do przygotowania z odpowiednim wyprzedzeniem inwestycji, np. w zakresie rozbudowy i modernizacji szkół, jak i dostosowywania istniejących rozwiązań komunikacyjnych, w kontekście sprawnego dojazdu do szkół. Działania realizowane będą również poprzez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Realizatorzy działania

- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Samodzielne stanowisko ds. transportu publicznego w Starostwie Powiatowym,
- Dyrektorzy szkół prowadzonych przez Powiat Poznański,
- poradnie pedagogiczno-psychologiczne,
- Wydział Inwestycji i Remontów Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Gospodarowania Mieniem Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy działania:

Szkoły i placówki prowadzone przez Powiat Poznański.

Realizacja działania

W latach 2018-2019 przeprowadzono ważne inwestycje remontowo-budowlane w szkołach prowadzonych przez Powiat Poznański, w szczególności dotyczyły one:

- budowy Centrum Kształcenia Praktycznego w Swarzędzu,
- rewaloryzacji wnętrza Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach,
- rozbudowy Zespołu Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie – Szkoła w Murowanej Goślinie.

W 2019 r. zakupiono również nieruchomość przylegającą do Zespołu Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie, która przeznaczona jest na cele oświatowe tej placówki. W 2019 r., na skutek procedur rozpoczętych rok wcześniej, w nowej siedzibie rozpoczęła swoją działalność Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Luboniu. W 2019 r. rozpoczęto również działania mające na celu zmianę lokalizacji siedziby filii PPP w Luboniu, znajdującej się w Suchym Lesie oraz działania zmierzające do zmiany lokalizacji siedziby Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Swarzędzu (oba te zamiary sfinalizowano w 2020 r.).

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu.

Nakłady na realizację działania w 2018 r. wyniosły 37 893 171 zł, a w 2019 r. 24 062 521 zł. W 2020 r. zakupiono także nieruchomość na potrzeby Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Luboniu za kwotę 2 685 626 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

Dzięki realizacji działania poprawie ulega dostępność do szkół i placówek oświatowych w Powiecie Poznańskim. Działanie realizowane było na obszarze podlegającym intensywnej suburbanizacji (m. in. w miejscowościach: Luboń, Suchy Las, Murowana Goślina).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, skierowane do uczniów obszaru Powiatu Poznańskiego, na którego obszarze zachodzą intensywne przemiany demograficzne.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, realizowane głównie poprzez rozbudowę bazy szkolnej i zmianę lokalizacji poradni psychologiczno-pedagogicznych.

▪ Skuteczność

Działanie jest sukcesywnie realizowane, zgodnie z aktualnymi potrzebami.

▪ Użyteczność

Działanie jest wysoce użyteczne, powoduje polepszenie warunków kształcenia i działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych dla uczniów i pracowników oświaty.

▪ Trwałość

Dzięki materialnemu charakterowi podejmowanych przedsięwzięć, działanie jest trwałe.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. Systematycznie podejmowane są działania inwestycyjne, których celem jest dostosowanie sieci szkół i placówek oświatowych do uwarunkowań demograficznych. Uzasadnione są przedsięwzięcia, których celem jest optymalizacja rozmieszczenia poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Na podstawie wyników ankiety "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V), należy jednak zauważyć, że dostępność szkół ponadpodstawowych została oceniona przez ankietowanych najgorzej, biorąc pod uwagę poszczególne etapy wychowawczo-edukacyjne (lepiej oceniona została zarówno dostępność miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, przedszkoli, jak i szkół podstawowych). Jedynie 29,3% ankietowanych zadeklarowało, że ich miejsce zamieszkania cechuje bliskość szkół ponadpodstawowych. Taki wynik badania jest oczywiście związany z realizacją zadań publicznych związanych z edukacją ponadpodstawową na szczeblu powiatowym oraz tym, że nie w każdej gminie zlokalizowana jest szkoła ponadpodstawowa.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie działania. Jest to uzasadnione tym, że prognozy demograficzne GUS przewidują przyrost liczby mieszkańców w Powiecie Poznańskim w najbliższych latach.

Cel operacyjny 3.2. Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu

Działanie 3.2.1. Aktywizacja osób szczególnie zagrożonych bezrobociem

Cel i zakres działania

Działanie wynika bezpośrednio z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Akty prawne wskazują na konieczność realizacji zadań, z których najważniejszymi są: udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, a także pracodawcom w pozyskaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Przeciwdziałanie bezrobociu to podstawowy element działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu na rzecz mieszkańców powiatu. Celem działania jest aktywizacja osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym oraz promocja zatrudnienia osób bezrobotnych. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy (kobiety, osoby do 30 roku życia, osoby po 50 roku życia, osoby z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, długotrwale bezrobotni, osoby z niepełnosprawnościami) wymagają wsparcia w zakresie podniesienia kwalifikacji i kompetencji zawodowych celem dostosowania ich do aktualnych potrzeb pracodawców.

Realizatorzy działania

- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu.

Partnerzy: pracodawcy/przedsiębiorcy, instytucje szkoleniowe.

Realizacja działania

Działanie to możliwe jest poprzez realizację usług i instrumentów rynku pracy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkoleń zawodowych, staży, przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, finansowych form wsparcia tworzenia nowych miejsc pracy dla osób szczególnie zagrożonych bezrobociem. Realizacja form aktywizacji zawodowej umożliwia bezrobotnym uzyskanie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, a przez to aktywny powrót na rynek pracy. Formy wsparcia dla bezrobotnych i pracodawców realizowane były w ramach:

- Programu aktywizacyjnego ze środków algorytmu Funduszu Pracy,
- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2 projekty: Aktywizacja zawodowa osób młodych pozostających bez pracy w powiecie poznańskim IV i V,
- Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, 2 projekty: Aktywizacja zawodowa osób młodych pozostających bez pracy w powiecie poznańskim IV i V,
- dwóch programów specjalnych dla kobiet „Salon mojej mamy” i „Personel korzyści”,
- Wielkopolskiego programu współpracy Interdyscyplinarnej „Razem Skuteczniej BIS”,
- programu ze środków rezerwy MRPiPS „ARiMR 2019”,
- programu autorskiego „Stop młodzieży bez pracy”,
- Programu Aktywizacja i Integracja,
- środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
- środków budżetu Państwa - rezerwa celowa (dla Repatrianta).

Realizowane działania:

- pośrednictwo pracy (w tym opracowywanie Indywidualnych Planów Działania),

- poradnictwo zawodowe indywidualne oraz grupowe,
- szkolenia zawodowe (w trybie grupowym i indywidualnym),
- staże zawodowe,
- promocja przedsiębiorczości: dofinansowanie do działalności gospodarczej,
- instrumenty rynku pracy – realizacja prac interwencyjnych, dofinansowanie pracodawcy wynagrodzenia za zatrudnianie bezrobotnych w wieku 50+, wsparcie w zatrudnianiu rodziców powracających na rynek pracy – świadczenie aktywizacyjne, refundacja przyznawana pracodawcy kosztów utworzenia stanowiska pracy dla bezrobotnego.

Źródła i nakłady finansowe

- Fundusz Pracy,
- Europejski Fundusz Społeczny,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Nakłady: około 32 mln zł (szczegółowy wykaz nakładów znajduje się w Raportach z monitoringu Strategii).

Efekty/ produkty realizacji działania

Pośrednictwem pracy zostały objęte wszystkie osoby bezrobotne zarejestrowane w Urzędzie Pracy. Z usług poradnictwa zawodowego skorzystało łącznie 7 722 osób z Poznania i powiatu poznańskiego. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy zostały objęte w 2019 r. następującą pomocą:

- Szkolenia 768 osób: w tym z powiatu 279 osób,
 - 36% osób młodych do 30 roku życia,
 - 13% uczestników w wieku 50+,
 - 59% osób posiadających niskie kwalifikacje,
 - 24% osób posiadających status długotrwale bezrobotnych.

Ogółem 501 osób po szkoleniach podjęło zatrudnienie (w ciągu 3 miesięcy po zakończonej aktywizacji).

- Staże 378 osób (staże organizowano zarówno w podmiotach prywatnych jak i w instytucjach publicznych), w tym z powiatu 132 osoby:
 - 68% osób młodych do 30 roku życia,
 - 2% uczestników 50+.

Ogółem 258 osób po stażu podjęło zatrudnienie (w ciągu 3 miesięcy po zakończonej aktywizacji).

- Bon na zasiedlenie 56 osób do 30 roku życia w tym 13 osób z powiatu.
- Dofinansowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej udzielono 471 osobom, w tym 211 nowych przedsiębiorstw powstało na terenie powiatu poznańskiego.
- Jeden pracodawca z terenu powiatu otrzymał pomoc w zakresie refundacji części kosztów doposażenia stanowiska pracy.
- Inne instrumenty rynku pracy: bon zatrudnieniowy: 8 osób (w tym 2 osoby z powiatu), prace interwencyjne: 51 osób (w tym z powiatu 18 osób), refundacja wynagrodzenia za zatrudnienie osoby 50+: 21 osób (w tym 11 z powiatu), świadczenie aktywizacyjne: 1 mieszkaniec powiatu, roboty publiczne: 11 osób (w tym 3 osoby z powiatu), prace społecznie użyteczne: 29 osób

(w tym 24 osoby z powiatu), uzupełnienia stanowisk w ramach refundacji wynagrodzeń dla 16 osób młodych z powiatu (utrzymanie stanowisk).

W efekcie realizacji działań osoby bezrobotne uzyskały kompetencje zawodowe i/lub doświadczenie umożliwiające im aktywny powrót na rynek pracy, co skutkuje wzrostem poziomu zatrudnienia w powiecie poznańskim i osiągnięciem najniższego w kraju wskaźnika stopy bezrobocia (1,1% według stanu na 31.12.2019 r.). W wyniku działań Urzędu tj. pośrednictwa pracy, zastosowania usług i instrumentów rynku pracy zatrudnienie podjęło 7 305 osób (według stanu na 31.12.2019) z Poznania i powiatu poznańskiego.

Ocena działania według kryteriów REEUS

- **Trafność**

Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami powiatu w zakresie promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy.

- **Efektywność**

Wysoka, pozytywne efekty działania PUP w Poznaniu są widoczne na rynku pracy całej aglomeracji poznańskiej.

- **Skuteczność**

Wysoka, powiat poznański ma najniższy wskaźnik bezrobocia w kraju.

- **Użyteczność**

Bardzo wysoka, zwłaszcza, że dotyczy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

- **Trwałość**

Działania te mają charakter ciągły.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Pełne wykorzystanie różnorodnych usług i instrumentów rynku pracy. Wyniki ankiety ewaluacyjnej wskazują, że korzystający z programu aktywizacji rynku pracy (10% ankietowanych) ocenia go w takim samym pozytywnie, jak i negatywnie.

Rekomendacje

Wobec zaistniałej po 2019 r. sytuacji pandemicznej i dezaktywacji części sektorów gospodarczych, w głównej mierze ze sfery usługowej, pomimo rządowych programów wsparcia gospodarki w formie tarcz antykrzysowych, istnieje konieczność tworzenia programów naprawczych związanych z rynkiem pracy w oparciu o np. przyszłe Fundusze Odbudowy UE.

Działanie 3.2.2. Stały monitoring rynku pracy i dostosowywanie form pomocy do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych

Cel i zakres działania

Działanie wynika bezpośrednio z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Celem działania jest rozwijanie skutecznych narzędzi monitoringu lokalnego rynku pracy. Konieczność realizacji działania uzasadnia stwierdzenie, że dobre rozpoznanie rynku pracy jest podstawą planowania interwencji publicznej. Prognozy zatrudnieniowe dla lokalnego rynku pracy pozwolą dostosować realizowane usługi i instrumenty rynku pracy do potrzeb pracodawców.

Realizatorzy działania

- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu.

Partnerzy: pracodawcy/przedsiębiorcy, organizacje pracodawców, samorządy gminne.

Realizacja działania

Monitorując lokalny rynek pracy Urząd analizował aktualne zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w określonych zawodach i branżach oraz prognozy zatrudnieniowe w regionie. W tym celu współpracowano z pracodawcami, organizacjami pracodawców oraz jednostkami samorządu terytorialnego (m.in. gminnymi ośrodkami pomocy społecznej) w celu ustalenia potrzeb poszukujących pracy i przedsiębiorców w regionie. W 2019 roku zorganizowano w siedzibie Urzędu Dzień Otwarty dla Pracodawców, podczas którego także zapoznawano się ze spostrzeżeniami przedsiębiorców w zakresie potrzeb kadrowych.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego zawarte były w comiesięcznych statystykach sporządzanych na potrzeby Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i publikowane na stronie internetowej Urzędu.

Zapotrzebowanie na pracowników badane było w przygotowywanym raporcie „Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych” w Poznaniu i powiecie poznańskim. Urząd badał także sytuację osób młodych na rynku pracy przygotowując „Raport o bezrobociu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych Poznania i powiatu poznańskiego w roku 2017/2018”. Raport dostarcza wyczerpujących danych o sytuacji młodzieży, bezrobociu rejestrowanym tej grupy osób w stosunku do tendencji wojewódzkich i ogólnopolskich oraz możliwości ich zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Raport dotyczący krótkookresowej prognozy zapotrzebowania na zawody „Barometr zawodów 2020 dla powiatu poznańskiego i miasta Poznania” tj. lista zawodów poklasyfikowanych w trzy grupy, w których wystąpi: niedobór pracowników, nadmiar, równowaga popytu i podaży.

Ponadto Urząd jest członkiem Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy oraz współpracuje z Obserwatorium Gospodarki i Rynku Pracy Aglomeracji Poznańskiej, uczestnicząc w badaniach prowadzonych przez Obserwatorium Urząd analizuje potrzeby kadrowe pracodawców, upowszechnia informacje nt. aktualnych i prognozowanych trendów na rynku pracy.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu - nakłady w 2018r. wynosiły 19 337 zł, w 2019 r. – 12 447 zł (w zakresie przygotowywanych raportów PUP w Poznaniu).

Efekty/ produkty realizacji działania

Wykonano szczegółową analizę otoczenia społeczno-gospodarczego regionu i systemu współdziałania edukacji z gospodarką. Adekwatnie adresowano realizowane formy wsparcia przez Urząd do zapotrzebowania przedsiębiorców.

W 2018 i 2019 roku przygotowano raport „Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych” dla miasta Poznania i powiatu poznańskiego, „Raport o bezrobociu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych Poznania i powiatu poznańskiego w roku 2016/2017 i 2017/2018”.

Ponadto pracownicy Urzędu współpracowali przy wykonaniu 9 badań w ramach Obserwatorium:

- promocja zatrudnienia realizowana przez PUP,
- badanie potrzeb kadrowych – wytypowanie branż, jakie zostaną objęte badaniem, pozyskanie informacji z branż,
- zapotrzebowanie na kwalifikacje i kompetencje (II etapy),
- charakterystyka ofert pracy,
- informacje pozyskane na podstawie wywiadów z doradcami zawodowymi dot. zapotrzebowania na kwalifikacje i kompetencje,
- badanie oferty edukacyjnej szkół w Wielkopolsce - informacje dot. współpracy PUP-ów ze szkołami zawodowymi w powiatach,
- badanie oferty edukacyjnej szkół w Wielkopolsce - analiza zawodów szkolnych w kierunku deficytów, w powiatach wg dostępnych źródeł,
- średni czas poszukiwania pracy,
- badanie oferty edukacyjnej szkół w Wielkopolsce - analizy witryn internetowych szkół kształcących w zawodach określonych jako deficytowe na lokalnych rynkach pracy,
- w 2018 i w 2019 roku zorganizowano Dzień Otwarty dla Pracodawców.

Ocena działania według kryteriów REEUS

- **Trafność** - Działanie zgodne z ustawowymi zadaniami powiatu w zakresie promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy.
- **Efektywność** - Wysoka, stanowi podstawę szybkiej reakcji na trendy zmian lokalnych i zewnętrznych.
- **Skuteczność** - Wysoka, powiat poznański ma najniższy wskaźnik bezrobocia w kraju.
- **Użyteczność** - Bardzo wysoka, zwłaszcza, że dotyczy specyficznego rynku pracy powiatu, gdzie warunki pracy dyktują pracownicy.
- **Trwałość** - Działania te mają charakter ciągły.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działanie unikatowe, wykraczające poza rutynowe zadania PUP.

Rekomendacje

Monitoring rynku pracy, zwłaszcza w okresie pandemii jest szansą na sukces w rozwiązywaniu problemów gospodarki i rynku pracy po kryzysie.

Cel operacyjny 3.3. Wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu poznańskiego

Działanie 3.3.1. Promocja gospodarcza Powiatu i lokalnej przedsiębiorczości

Cel i zakres działania

Działania promocyjne dotyczą szerokiego spektrum aktywności Powiatu, również zagadnień promocji gospodarczej i przedsiębiorczości. Działanie ma na celu współpracę Powiatu Poznańskiego z mediami, ośrodkami wspierania przedsiębiorczości i ośrodkami doradztwa gospodarczego (organizacjami i izbami gospodarczymi).

Celem działania jest prezentacja potencjału gospodarczego powiatu poznańskiego, poprzez:

- udział oraz współorganizowanie imprez targowych,
- organizację forów, targów i konferencji, będących źródłem wiedzy i doświadczeń dla przedsiębiorców,
- współorganizację ważnych wydarzeń gospodarczych takich jak Poznańskie Dni Przedsiębiorczości Poznań, Forum Gospodarcze Metropolii Poznań oraz prestiżowego Konkursu o tytuł „Poznańskiego Lidera Przedsiębiorczości”.

Poza tym Powiat realizuje współpracę z przedstawicielami instytucji, urzędów i firm w zakresie działań proinwestycyjnych, udziela przedsiębiorcom i przedsiębiorstwom informacji dotyczących możliwości inwestowania na terenie powiatu poznańskiego oraz procedur związanych z tym procesem.

Realizatorzy działania

- Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- instytucje otoczenia biznesu - organizatorzy targów, konferencji i forów.

Partnerzy działania:

Gminy Powiatu Poznańskiego, współorganizatorzy imprez i wydarzeń na terenie powiatu (instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy), media ogólnopolskie, regionalne i lokalne.

Realizacja działania

Działania mają charakter cykliczny – coroczny. W latach 2018-2019 r. zorganizowane zostały następujące przedsięwzięcia promujące gospodarkę powiatu poznańskiego: współorganizacja XV i XVI edycji Konkursu o tytuł Poznańskiego Lidera Przedsiębiorczości, współorganizacja VIII i IX edycji Dni Przedsiębiorczości Poznań, współorganizacja XI i XII Forum Gospodarczego Metropolii Poznań, współorganizacja Konkursu „Wielkopolski Gospodarczo-Samorządowy HIT Regionów” w 2018 i w 2019 r, współorganizacja VI Polskiego Kongresu Przedsiębiorczości w 2018 r. Obywały się także liczne spotkania z firmami z powiatu poznańskiego, współpraca w przedsięwzięciu pn. Wielkopolska Nagroda Jakości, konsultacje z przedsiębiorcami w ramach cyklicznych spotkań Wielkopolskiego Klubu Kapitału. Co roku przyznana została Nagroda Starosty Poznańskiego w dziedzinie „przedsiębiorczość” dla wyróżniającego się przedsiębiorstwa z terenu powiatu poznańskiego. Ponadto, w ramach wieloletniej współpracy z Wielkopolską Izbą Przemysłowo-Handlową, Powiat Poznański podjął działania w celu przyznania Izbie odznaki honorowej „Za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego”. Odznaka została wręczona podczas jubileuszu 30-lecia działalności Izby. Powiat był reprezentowany w V Wielkopolskim Forum Atrakcyjności Inwestycyjnej oraz V Europejskim Kongresie Samorządów (w 2019 r.).

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu Poznańskiego.

Nakłady na działanie: w 2018 r. - 71,2 tys. zł., w 2019 r. - 41,2 tys. zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- Liczba zorganizowanych przez Powiat Poznański wydarzeń promujących gospodarkę Powiatu (konferencje, konkursy, plebiscyty): 5 w 2018 r. i 7 w 2019 r.
- Liczba uczestników współorganizowanych przez Powiat najważniejszych konferencji i konkursów: działania te corocznie docierają do kilkuset przedsiębiorców oraz przedstawicieli podmiotów wspierających przedsiębiorczość rozwój gospodarczy.
- Udział w krajowych forach i konferencjach gospodarczych: 2 w 2018 i 3 w 2019 r.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, wynikające z ustawowego zadania samorządu powiatu (Art. 4. 1. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie: Promocja powiatu. Ustawa o samorządzie powiatowym z 8 czerwca 1998 r.). Przedsięwzięcia odpowiadają na potrzeby firm i przedsiębiorców, którzy zainteresowani są rozwojem działalności gospodarczej w Powiecie i promocją ich działań.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, celem działania jest kreowanie pozytywnego wizerunku i budowa rozpoznawalnej marki Powiatu Poznańskiego jako jednego z liderów gospodarczych Wielkopolski. Dzięki różnym kanałom promocyjnym Powiat wzmacnia swoją rozpoznawalność i buduje własną gospodarczą markę terytorialną.

▪ Skuteczność

Działanie ma ograniczoną skuteczność, gdyż działania promocyjne w dużej mierze zależy od marketingu firm i przedsiębiorców.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, oferta marketingowa trafia do szerokich grup odbiorców w regionie, kraju i zagranicą.

▪ Trwałość

Działanie jest trwałe, formy promocji wykorzystywane przez Powiat wykorzystywane są od wielu lat i dzięki swej popularności będą istotne również w kolejnych latach.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. Za przyznaniem tak wysokiej oceny przemawia duża, zróżnicowana i zwiększająca się liczba kanałów promocji gospodarczej Powiatu oraz docenianie jej przez lokalnych przedsiębiorców

Rekomendacje

Rekomenduje się kontynuację działania. Realizowane podejście do kwestii budowy gospodarczego wizerunku Powiatu Poznańskiego oparte jest na promowaniu jego aktywności gospodarczej i osiągnięć lokalnych przedsiębiorców na różnych forach od lokalnych przez regionalne i krajowe.

Działanie 3.3.2. Rozwijanie portalu firm Powiatu Poznańskiego

Cel i zakres działania

Kluczowym elementem systemu obsługi i wspomagania przedsiębiorstw z terenu powiatu jest internetowy Portal Firm Powiatu Poznańskiego – www.pfpp.com.pl. Portal to rozwijana od lat platforma, która poza wymiarem stricte promocyjnym stanowi bazę wiedzy i informacji o przedsiębiorstwach z terenu Powiatu, profilu ich działania a także o wydarzeniach z zakresu przedsiębiorczości (konferencje, targi, konkursy). Portal Firm Powiatu Poznańskiego zawiera również informacje o dostępnym wsparciu lokalnych firm m.in. z zakresu dotacji, szkoleń itp. Działanie polega na rozwoju istniejącej już platformy i ma na celu jeszcze lepsze dostosowanie jej do potrzeb zarówno przedsiębiorców, jak również potencjalnych klientów zarejestrowanych na niej firm. Celem działania jest systematyczne zwiększanie rozpoznawalności Portalu w Powiecie, poprzez m.in. wzrost liczby zarejestrowanych na nim firm.

Realizatorzy działania

Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Realizacja działania

Działanie ma charakter ciągły i polega w pierwszej kolejności na utrzymaniu Portalu a także na stopniowym jego udoskonalaniu poprzez poprawę jakości i zakresu baz danych. Realizacja działania polega przede wszystkim na rozwoju Portalu poprzez wprowadzanie nowych funkcjonalności, dostosowanych do potrzeb zróżnicowanych grup odbiorców oraz aktualizacja Portalu pod kątem pojawiających się zmian technologicznych. Jednym z takich działań są prace unowocześniające wersję Portalu dedykowaną na wszelkie urządzenia mobile. W latach 2018-2019 dokonano modernizacji Portalu w celu dostosowania go do istniejących trendów, m.in. zwiększono jego przejrzystość, dostępność, a także atrakcyjność pod kątem promocyjnym. Działanie miało na celu przyciągnięcie nowych użytkowników.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu Poznańskiego,

Nakłady na działanie: w 2018 r. - 9,6 tys. zł, w 2019 r. - 9,6 tys. zł oraz 14,7 tys. zł za modernizację Portalu - razem 24,3 tys. zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

Portal odwiedziło w 2018 r. 6700 użytkowników, w 2019 r. 8000 użytkowników (wzrost o 19% w stosunku do 2017 r. i 14 % w stosunku do 2018 r.).

W 2018 r. zanotowano 8800 sesji (otwarcie strony) - jest to wzrost o 44% w stosunku do 2017 roku (łącznie zanotowano 32 881 odsłon strony). W 2019 r. zanotowano 10 000 sesji (łącznie zanotowano 27 244 odsłon strony). W 2019 roku w serwisie opublikowano 258 informacji.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, wynikające z ustawowego zadania samorządu powiatu (Art. 4. 1. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie: Promocja powiatu.

Ustawa o samorządzie powiatowym z 8 czerwca 1998 r.). Przedsięwzięcia odpowiadają na potrzeby firm i przedsiębiorców, którzy zainteresowani są informacją o działalności gospodarczej w Powiecie i promocją ich działań.

- **Efektywność**

Działanie jest efektywne, celem działania jest kreowanie pozytywnego wizerunku i budowa rozpoznawalnej marki Powiatu Poznańskiego jako jednego z liderów gospodarczych Wielkopolski. Dzięki internetowym kanałom promocyjnym Powiat wzmacnia swoją rozpoznawalność i buduje własną gospodarczą markę terytorialną.

- **Skuteczność**

Oferta Portalu dzięki jego funkcjonalności i dostępności w formie elektronicznej trafia do szerokich grup odbiorców w regionie i kraju. Jest to inicjatywa unikatowa.

- **Użyteczność**

Działanie jest użyteczne, stanowi bazę wiedzy i informacji o przedsiębiorstwach z terenu powiatu, profilu ich działania a także o wydarzeniach z zakresu przedsiębiorczości. Portal Firm Powiatu Poznańskiego zawiera również informacje o dostępnym wsparciu lokalnych firm m.in. z zakresu dotacji, szkoleń

- **Trwałość**

Działanie ma charakter ciągły i polega w pierwszej kolejności na utrzymaniu Portalu i stopniowym jego udoskonalaniu poprzez poprawę jakości i zakresu baz danych.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. Za przyznaniem tak wysokiej oceny, przemawia duża i zróżnicowana oferta informacyjna Portalu, w tym o działaniach takich ośrodków jak Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości

Rekomendacje

Rekomenduje się kontynuację działania. Realizowane podejście do kwestii budowy wizerunku Powiatu Poznańskiego w wersji on-line, poprzez specjalnie dedykowany gospodarce portal elektroniczny, oparte jest na promowaniu jego aktywności i wydarzeń gospodarczych w nowoczesny sposób, docierający do szerokiego grona użytkowników Internetu.

Cel strategiczny 4. Rozwój zrównoważonego i zintegrowanego transportu na terenie powiatu poznańskiego

Cel operacyjny 4.1. Rozbudowa i przebudowa sieci drogowej

Działanie 4.1.1 Remonty dróg powiatowych

Cel i zakres działania

W ramach działania prowadzi się remonty i niewielkie przebudowy dróg powiatowych, przebudowy obiektów mostowych w ciągach dróg powiatowych oraz prace mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Uzasadnieniem działania jest wymóg realizacji zadań samorządu powiatowego wynikających z Ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 Czerwca 1998 r. oraz Ustawy o drogach publicznych z 21 marca 1985 r., wskazujących na konieczność remontów i utrzymania dróg powiatowych, definiowanych jako drogi, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą. Potrzeba prowadzenia sukcesywnych remontów i wykonywania odnowy nawierzchni dróg bitumicznych jest pochodną wzrostu natężenia ruchu na drogach powiatowych, będącego skutkiem wzrostu atrakcyjności Powiatu jako miejsca zamieszkania. Priorytetem Powiatu jako zarządcy sieci drogowej jest eliminacja odcinków o najgorszym stanie technicznym, a także utrzymanie ich w odpowiednim standardzie. Efektem realizacji działania jest poprawa jakości dróg, podniesienie parametrów technicznych oraz poprawa bezpieczeństwa na drogach Powiatu Poznańskiego. Istotnym elementem poprawy stanu technicznego dróg powiatowych są również działania polegające na utwardzeniu dróg gruntowych.

Realizatorzy działania

- Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu,
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy działań

- gminy powiatu poznańskiego.

Realizacja działania

W ramach działania w latach 2017 - 2020 Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu wyremontował kilkanaście odcinków dróg powiatowych, w tym drogi wymienione w dokumencie strategicznym, tj.:

1. DP 2407P Kliny – Mielno (zrealizowane w 2017),
2. DP 2407P Kicin – Kliny (trwa, zakończenie w 2020),
3. DP 2461P Babki – Daszewice (zrealizowane w 2020),
4. DP 2408P Tuczo – Karłowice (zrealizowane w 2020),
5. DP 2409P Pobiedziska – Kostrzyn (zrealizowane w 2017),
6. DP 2418P Batorowo – Wysogotowo (zrealizowane w 2020).

W ramach działań prowadzonych w latach 2018-2020 Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu wyremontował także kilkanaście ważnych z punktu widzenia sieci odcinków dróg powiatowych.

Przebudowano ponadto kilka skrzyżowań i zamontowano na nich sygnalizację świetlną. Na wybranych przejściach dla pieszych zamontowano inteligentne oświetlenie.

Wśród zadań zrealizowanych w ramach działania można wymienić:

- remont drogi powiatowej 2408P Tuczno – Karłowice,
- remont drogi powiatowej 2487P Jerzykowo – Kowalskie,
- remont drogi powiatowej 2458P Dobieżyn – Piekary,
- remont drogi powiatowej 2415P Dopiewiec – A2,
- remont drogi powiatowej 2469P Dymaczewo – Borkowice,
- remont drogi powiatowej 2461P Babki – Daszewice,
- remont drogi powiatowej 2454P w m. Modrze,
- remont drogi powiatowej 2438P Poznań – Tulce,
- remont drogi powiatowej 2025P Mściszewo – Starczanowo,
- remont drogi powiatowej 2419P na odcinku Lusowo – Lusówko,
- remont drogi powiatowej 2402P na odcinku Trzcielina – Stęszew,
- remont drogi powiatowej 2029P (od drogi 2513P do obwodnicy Murowanej Gośliny) – etap II,
- remont drogi powiatowej 2418P Batorowo – Wysogotowo,
- remont drogi powiatowej 2464P Świątniki – Zbrudzewo na odcinku Radzewice – Trzykolne Młyny,
- remont drogi powiatowej 2452P Modrze – granica powiatu,
- remont dróg powiatowych 2401P i 2402P w Dopiewie,
- przebudowę skrzyżowania drogi 2403P z DW 307 w Więckowicach oraz budowę sygnalizacji świetlnej,
- przebudowę drogi powiatowej 2425P – ul. Rostworowskiej i 1859P ul. Przecławskiej w Żydowie,
- budowę sygnalizacji świetlnej w ciągu drogi powiatowej 2406P na skrzyżowaniu ulic Północnej i Południowej w Promnicach,
- budowę sygnalizacji świetlnej z wdrożeniem sterowania ruchem typu „ALL RED” w ciągu drogi powiatowej 2468P w m. Prusinowo,
- budowę aktywnego oświetlenia przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 2401P w m. Dąbrówka.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet powiatu,
- Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019,
- WRPO 2014+, budżety gmin.

Nakłady

- 2018 – 12 631 464 zł (wydatki na remonty), 159 900 zł na realizację zadań remontowych na drogach powiatowych na terenie miast,
- 2019 - 14 mln zł (wydatki na remonty), 1 712 600 zł na realizację zadań związanych z bieżącym utrzymaniem dróg powiatowych na terenie miast, 135 000 zł na realizację zadań remontowych na drogach powiatowych na terenie miast,
- 2020 – 14 mln zł (plan).

Efekty/ produkty realizacji działania

- Liczba kilometrów wyremontowanych i przebudowanych dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą – około 40 km. 2018 r. – 5,3 km; 2019 r. – 13,3 km; 2020 r. – 20,0 km (plan).
- Poprawa dostępności czasowej miejscowości – krótszy czas przejazdu na odcinkach wyremontowanych dróg wymienionych w dokumencie strategicznym (w zależności od długości odcinka 1-3 minut).
- Poprawa przepustowości odcinków dróg – z uwagi na skrócenie czasu przejazdu na poszczególnych odcinkach wskazanych w dokumencie poprawie uległa także przepustowość odcinków.
- Liczba zdarzeń drogowych na drogach powiatowych: 2017 r. – 127; 2018 r. – 135; 2019 r. – 141. Tendencja wzrostowa – wzrost natężenie ruchu jest przyczyną wzrostu liczby zdarzeń drogowych.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Prowadzenie działań w postaci prowadzenia remontów dróg powiatowych jest zadaniem własnym powiatu wskazanym w Ustawie o samorządzie powiatowym. Realizacja działania ma na celu poprawę jakości sieci drogowej, co wpłynie na jakość życia mieszkańców. Z uwagi na rosnące natężenie ruchu na drogach powiatowych i rosnące znaczenie tych dróg w systemie transportowym aglomeracji działanie należy uznać za trafne.

▪ Skuteczność

Działanie prowadzone jest skutecznie. Pomimo dużych potrzeb w zakresie poprawy stanu technicznego dróg powiatowych działania ze strony jednostek odpowiedzialnych za realizację działania należy ocenić pozytywnie. Remontowane są kluczowe odcinki dróg, cechujące się złym stanem technicznym i dużym natężeniem ruchu. Warto podkreślić, że wszystkie wymienione w dokumencie strategicznym z nazwy odcinki dróg zostały do końca 2020r wyremontowane. Na skuteczność realizacji działania wskazują też wyniki badania ankietowego „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r.”, które zostały przedstawione w rozdziale V. Stan dróg w powiecie jest dobry o czym świadczy wysoka 4 pozycja tego działania spośród ocenianych przez mieszkańców usług.

▪ Wydajność

Działanie realizowane jest w sposób wydajny. W latach 2018 – 2020 planuje się przeznaczyć na realizację działania ponad 40 mln zł, co oznacza, że koszt remontu 1 km drogi wynosi około 1 mln zł.

▪ Użyteczność

Realizacja działania jest istotna z punktu widzenia funkcjonowania układu transportowego w aglomeracji i powiecie. Efektem realizacji działania jest poprawa stanu technicznego dróg powiatowych. Beneficjentami projektu są mieszkańcy powiatu, osoby korzystające z dróg w podróży tranzytowych, przewoźnicy pasażerscy i towarowi oraz turyści. Działanie należy uznać za użyteczne.

▪ Trwałość

Działanie należy uznać za trwałe. Powiat Poznański prowadzi stałe działania w postaci remontów dróg powiatowych. Równolegle z pracami realizowanymi na sieci drogowej prowadzone są działania mające na celu przygotowanie projektów remontów kolejnych odcinków dróg. Działanie ma zatem charakter długookresowy.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działanie jest trafne, użyteczne i trwałe. Realizacja działania cechuje się także wysokim stopniem skuteczności i wydajności. Pomimo ogromnych potrzeb w zakresie remontów dróg powiatowych realizację działania z uwagi na ograniczone możliwości finansowe powiatu należy uznać za prawidłową.

Rekomendacje

- Należy prowadzić dalsze konsekwentne działania na rzecz realizacji remontów dróg powiatowych.
- Konieczne jest prowadzenie stałego monitoringu stanu technicznego dróg w celu wskazania odcinków dróg wymagających podjęcia działań.

Działanie 4.1.2. Rozbudowa sieci dróg powiatowych

Cel i zakres działania

W ramach działania prowadzi się rozbudowę sieci dróg powiatowych poprzez budowę obwodnic miast, przebudowę (rozbudowę) dróg do węzłów na drogach ekspresowych i węzłów integracji z transportem publicznym oraz budowę skrzyżowań dwupoziomowych z liniami kolejowymi. Realizuje się ponadto przebudowę dróg powiatowych w najgorszym stanie technicznym i o dużym znaczeniu, a także przebudowę obiektów mostowych w ciągu dróg powiatowych. Celem działania jest obniżenie natężenia ruchu w centrach miejscowości. Dodatkowym efektem jest umożliwienie dojazdu do głównej sieci drogowej aglomeracji poznańskiej oraz aktywizacja gospodarcza terenów zlokalizowanych wzdłuż nowych dróg.

Rozbudowa sieci dróg powiatowych ma duże znaczenie dla poprawy spójności i podniesienia przepustowości układu drogowego w Powiecie. Zadanie to jest bardzo ważne z punktu widzenia zaspokajania potrzeb transportowych mieszkańców całej aglomeracji poznańskiej. Uzasadnieniem działania jest także konieczność realizacji zadań samorządu powiatowego wynikających z Ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. oraz Ustawy o drogach publicznych z 21 marca 1985 r. Realizacja działań skutkować będzie poprawą dostępności wielu terenów na obszarze powiatu oraz zwiększeniem stopnia spójności sieci. Budowa nowych odcinków dróg powiatowych (przede wszystkim obwodnic) pozwala na ograniczenie ruchu na drogach zlokalizowanych na obszarach zurbanizowanych, co wpłynie na poprawę poziomu bezpieczeństwa i ograniczenie hałasu.

Realizatorzy działania

- Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu,
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy działań

- Gminy Powiatu Poznańskiego,
- Miasto Poznań,
- PKP PLK. S.A.

Realizacja działania

W latach 2018 – 2020 zrealizowano następujące odcinki dróg:

-
- DP 2410P na odcinku węzeł Kleszczewo (S5)-Gowarzewo-Zalasewo (do skrzyżowania z ul. Olszynową) – zrealizowane w latach 2017-18 przy dofinansowaniu z WRPO 14+,
 - DP 2392P Tarnowo Podgórne – Więckowice (I etap) – zrealizowane w latach 2019-20 przy dofinansowaniu gminy,
 - DP 2392P/2403P Tarnowo Podgórne-Więckowice (II etap) – realizowane w roku 2020 przy dofinansowaniu z Funduszu Dróg Samorządowych,
 - DP 2477P Gądky – Szczodrzykowo – I etap zrealizowany w 2018 roku przy dofinansowaniu z PRGiPID i gminy, III etap zrealizowany w 2019 roku przy dofinansowaniu z FDS i gminy, II etap realizowany w latach 2020-21 przy dofinansowaniu z FDS i gminy,
 - DP 2389P Głuchowo – Chomęcice – II etap zrealizowany w roku 2019 przy dofinansowaniu z FDS i gminy, I etap realizowany w latach 2020-21 przy dofinansowaniu z FDS i gminy;
 - DP 2387P Poznań – Komorniki, ul. Ks. Malinowskiego - most nad rz. Wirenką oraz most nad rowem Głuchowskim w m. Komorniki – zrealizowane w 2017 oraz 2018 roku przy dofinansowaniu z rezerwy subwencji ogólnej,
 - DP 2393P ul. Gnieźnieńska w Murowanej Goślinie – wiadukt PKP – realizowane w 2020 roku z dofinansowaniem z rezerwy subwencji ogólnej.
 - DP 2420P Tarnowo Podgórne – Lusowo (ul. Wierzbowa) – zrealizowane w roku 2018 przy współfinansowaniu gminy;
 - DP 2147P ul. Kiszowska w Pobiedziskach inwestycja zrealizowana w latach 2017-18 z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT),
 - DP 2437P ul. Dworcowa i DP 2485P ul. Główna w Biskupicach – inwestycja zrealizowana w 2017-18 roku z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT),
 - DP 2393P ul. Gnieźnieńska w Murowanej Goślinie – inwestycja zrealizowana w 2018 roku z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT),
 - DP 2497P Buk – Szewce inwestycja zrealizowana w latach 2019-20 z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT),
 - DP 2465P i 2469P w m. Drużyna inwestycja zrealizowana w 2020 roku z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT),
- Planowana jest w najbliższych latach realizacja przebudowy następujących odcinków dróg:
- DP 2463P w m. Mosina (przebudowa drogi Mosina – Żabinko) – zadanie w trakcie realizacji, problem z uzyskaniem DŚU wobec strefy ochronnej ujęć wody, obecnie analizowane są możliwe scenariusze zmiany projektu,
 - DP 2441P / DP 2411P w m. Kostrzyn (tunel pod torami kolejowymi) – zadanie powierzone gminie porozumieniem z 28 września 2017 roku, Powiat Poznański przeznaczył na inwestycję łącznie 8,85 mln zł,
 - DP 2490P w m. Puszczykowo, gm. Puszczykowo – inwestycja w trakcie realizacji przy dofinansowaniu z WRPO 14+.
- W ramach pozostałych zadań planowane jest opracowanie dokumentacji dla odcinków dróg:
- DP 2407P ul. Poznańska Koziegłowy – inwestycja zrealizowana w latach 2018-20 przy dofinansowaniu FDS i gminy,
 - DP 2400P Napachanie – Rokietnica – złożyliśmy wniosek o dofinansowanie w ramach FDS, jeśli zostanie przyznane to zadanie będzie realizowane w 2021 roku,
 - DP 2400P Napachanie – Żłotkowo z dwoma skrzyżowaniami DP 2425P Żydowo – Rokietnica (ul. Kolejowa) oraz DP 2423P – uzyskany ZRID, złożony wniosek o dofinansowanie w ramach
-

Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, jeśli zostanie przyznane, realizacja rozpocznie się w 2021 roku,

- Mrowino – Rokietnica (ul. Szamotulska) – gmina przygotowuje projekt na budowę ścieżki rowerowej,
- DP 2400P ul. Szamotulska w m. Rokietnica (odc. ul. Kolejowa – Poczтовая) – zrealizowane w 2019 roku w ramach tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych,
- DP 2429P Tulce – Kostrzyn (ul. Siekierska w m. Gwarzewo) – uzyskany ZRID, złożony wniosek o dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, jeśli zostanie przyznane, realizacja rozpocznie się w 2021 roku,
- DP 2407P ul. Cieszkowskiego w Swarzędzu (BRD) – opracowana została koncepcja, w 2020 roku planowane jest ogłoszenie przetargu na opracowanie dokumentacji (będzie gotowa do 2023 roku),
- DP 2484P Latalice – granica powiatu poznańskiego – w listopadzie 2020 roku planowane jest ogłoszenie przetargu, na 2021 r. zaplanowany jest kolejny etap przebudowy przy dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych,
- DP 2401P Palędzie (przejazd kolejowy) – Dąbrówka S11 – złożony został wniosek o dofinansowanie z FDS na I etap przebudowy, jeśli zostanie przyznane, prace rozpoczną się w 2021 roku,
- DP 2486P Pobiedziska – Iwno – inwestycja w trakcie realizacji: w latach 2018 - 2019 zrealizowano etap I, obecnie realizowany jest etap II, w 2021 roku planowane jest zrealizowanie etapu III. Etap pierwszy przy dofinansowaniu WRPO 14+, drugi – w ramach FDS, III etap – dofinansowanie w ramach RFIL,
- DP 2410P Kleszczewo – granica powiatu poznańskiego – jest ZRID, trwają wypłaty odszkodowań, zadanie do kolejnego naboru FDS,
- DP 2445P Siedlec – Gułtowy – projekt w trakcie opracowania,
- DP 3911P granica powiatu – m. Pecna (Mosina) – inwestycja w trakcie realizacji przy dofinansowaniu z WRPO 14+ (w ramach ZIT),
- DP 2495P Komorniki – Szreniawa – Powiat Poznański złożył wniosek o dofinansowanie z WRPO 14+, realizacja uzależniona od otrzymania dofinansowania (w ramach ZIT),
- DP 2451P Modrze gm. Stęszew – trwają prace projektowe w procedurze „projektuj i buduj”, w 2021 roku powinna rozpocząć się realizacja, dofinansowanie z WRPO 14+ (w ramach ZIT),
- DP 2450P Strykowo – Rybojedzko gm. Stęszew – trwają prace projektowe w procedurze „projektuj i buduj”, w 2021 roku powinna rozpocząć się realizacja, dofinansowanie z WRPO 14+ (w ramach ZIT).

Źródła i nakłady finansowe

- budżet powiatu,
- budżety gmin,
- budżet województwa,
- budżet państwa,
- budżet Unii Europejskiej.

Nakłady

- 2018 – 65, 5 mln zł,
- 2019 – 58,8 mln zł,
- 2020 – 77 mln zł (plan).

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba kilometrów wybudowanych i przebudowanych dróg: 2019 r. - 15,1 km oraz dwa ronda, 2018 r. – 15,5 km, 2020 r. – 20,0 km (plan),
- liczba wybudowanych obiektów (wiaduktów, węzłów) – 2: 2018 r. – 1 obiekt - most na rowie Głuchowskim w Komornikach; 2019 r. - 1 obiekt – most na rzece Główniej w Nadroźnie,
- poprawa dostępności czasowej gmin leżących w ciągu drogi – krótszy czas przejazdu na przebudowanych i zmodernizowanych odcinkach dróg wymienionych w dokumencie strategicznym (w zależności od długości odcinka), np. obwodnica Chomęcic umożliwiła skrócenie czasu dojazdu z Głuchowa (gm. Komorniki) do Dopiewa o około 4 min.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Prowadzenie działań w postaci realizacji przebudów dróg powiatowych jest zadaniem własnym powiatu wskazanym w Ustawie o samorządzie powiatowym. Powiat realizuje powyższe działania poprzez własne jednostki i we współpracy z gminami. Realizacja działania ma na celu poprawę jakości sieci drogowej, obniżenie negatywnych skutków generowanych przez nadmierny hałas a także ułatwienie dostępu do zintegrowanych węzłów przesiadkowych. Z tego też względu działanie należy uznać za trafne.

▪ Skuteczność

Działanie prowadzone jest skutecznie. Pomimo dużych potrzeb w zakresie przebudowy dróg powiatowych działania ze strony jednostek odpowiedzialnych za realizację działania należy ocenić pozytywnie. Przebudowane zostały niemalże wszystkie ciągi wskazane w dokumencie strategicznym. Priorytetowe są odcinki stanowiące obwodnice miejscowości, na obszarze których wzrosło natężenie ruchu w związku z oddaniem do użytku dróg ekspresowych, oraz odcinki prowadzące do węzłów przesiadkowych. Na skuteczność realizacji działania wskazują też wyniki badania ankietowego „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r.”, które zostały przedstawione w rozdziale V. Stan dróg w powiecie jest dobry o czym świadczy wysoka 4 pozycja tego działania spośród ocenianych przez mieszkańców usług.

▪ Wydajność

W latach 2018 – 2020 planuje się przeznaczyć na realizację zadań wskazanych w dokumencie strategicznym ponad 180mln zł, co oznacza, że jest to jedno z najbardziej kosztochłonnych działań. Warto zaznaczyć, że spory udział w finansowaniu działań mają źródła zewnętrzne w tym przede wszystkim środki rozdysponowane w ramach WRPO. Z tego też względu należy uznać, że działanie realizowane jest w sposób wydajny.

▪ Użyteczność

Realizacja działania jest istotna z punktu widzenia funkcjonowania układu transportowego w aglomeracji i powiecie. Efektem realizacji działania jest rozbudowa sieci dróg powiatowych, poprawa dostępności węzłów przesiadkowych i ograniczenie negatywnych skutków hałasu drogowego. Beneficjentami projektu są mieszkańcy powiatu, osoby korzystające z dróg w podróżach tranzytowych, przewoźnicy pasażerscy i towarowi oraz turyści. Działanie należy uznać za użyteczne. Na potrzebę realizacji działania wskazują też wyniki badania ankietowego „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii

rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r.”, które zostały przedstawione w rozdziale V. Powyższe zadanie zostało uznane za drugie najważniejsze działanie realizowane przez Powiat.

▪ **Trwałość**

Działanie należy uznać za trwałe. Starostwo i jednostki podległe prowadzą stałe działania w zakresie przebudów i modernizacji dróg powiatowych. Skutki realizacji działania mają charakter długookresowy.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działanie jest trafne, użyteczne i trwałe. Z uwagi na pozyskiwanie środków z wielu źródeł należy je także ocenić jako wydajne (efektywne). Należy także podkreślić skuteczność realizacji działań. W ciągu 3 lat powiat przebudował ponad 50 km dróg.

Rekomendacje

- Należy nadal prowadzić działania na rzecz przebudów i modernizacji kluczowych z punktu widzenia sieci dróg powiatowych.
- Należy kontynuować działania, które są finansowane ze środków zewnętrznych.
- Konieczna jest budowa nowych odcinków dróg, które pozwolą na odciążenie fragmentów sieci przebiegających przez centra miejscowości.

Działanie 4.1.3. Budowa północno-wschodniej obwodnicy Poznania

Cel i zakres działania

Realizacja zadania zakłada powstanie drogi o parametrach drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) łączącej drogę ekspresową S5 z drogą ekspresową S11. Budowa północno-wschodniej obwodnicy Poznania jest projektem o charakterze ponadlokalnym, realizowanym w porozumieniu z wieloma partnerami instytucjonalnymi. Zarząd Powiatu w Poznaniu jest jednym z inicjatorów projektu. Odcinek północno-wschodniej obwodnicy Poznania będzie szlakiem tranzytowym generującym korzyści i zyski dla gmin leżących na północny-wschód od miasta. Obwodnica ta poprawi warunki obsługi komunikacyjnej pomiędzy gminami w Powiecie Poznańskim, w szczególności dotyczy to gmin: Czerwonak, Swarzędz, Kostrzyn Wlkp., Kleszczewo, Suchy Las, Pobiedziska a także m. Poznań. Przyniesie również korzyści wynikające z połączenia z autostradą i drogami krajowymi. Dotyczy to zwłaszcza terenów w gminie Swarzędz, gdzie w rejonie drogi krajowej nr 92 zlokalizowano już wiele inwestycji (m. in. centra logistyczne), i nadal uruchamiane są nowe tereny aktywizacji gospodarczej. Ponadto obwodnica będzie trasą przewozu odpadów do spalarni zlokalizowanej w Poznaniu na granicy z gminą Czerwonak. Na konieczność realizacji zadania wskazują zapisy wielu dokumentów o charakterze strategicznym i planistycznym. Budowa obwodnicy jest zadaniem o charakterze ponadlokalnym, zatem musi być realizowana przy niezbędnym współudziale Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, województwa, m. Poznania i Powiatu Poznańskiego.

Realizatorzy działania

- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Partnerzy działań

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
- Powiat Poznański,
- gminy Powiatu Poznańskiego,
- Miasto Poznań.

Realizacja działania

20 grudnia 2016 roku złożony został wniosek o wydanie tzw. decyzji środowiskowej. Od tego czasu Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadzi postępowanie w tej sprawie. Termin wydania decyzji był wielokrotnie przesuwany w związku „ze szczególnie skomplikowanym charakterem sprawy i analizą składanych uzupełnień”. W związku z powyższym nie prowadzono innych działań związanych z realizacją projektu. Zlecone prace projektowe kończą się na etapie uzyskania tzw. decyzji środowiskowej i pozwolą na zabezpieczenie terenu pod przyszłą budowę. Kolejne prace zaplanowano po uzyskaniu ww. decyzji.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Unii Europejskiej,
- budżet państwa,
- budżet województwa,
- budżet Powiatu.

W latach 2018-2019 nie wydatkowano środków finansowych na realizację inwestycji. Planowane wydatki na realizację prac związanych z projektem w roku 2020 – 50 tys. zł

Efekty/ produkty realizacji działania

- Liczba kilometrów wybudowanej obwodnicy – 0 km w latach 2018 – 2020 roku.
- Poprawa dostępności czasowej gmin leżących w ciągu drogi – brak.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie w postaci budowy obwodnicy wielkiego miasta nie leży w kompetencjach powiatu, jednakże z uwagi na istotne znaczenie dla funkcjonowania całego układu drogowego (w tym dróg powiatowych) oraz podnoszenia jakości życia mieszkańców realizacja zadania wydaje się być niezbędne. Aby działanie mogło zakończyć się sukcesem w postaci powstania drogi konieczna jest współpraca JST różnych szczebli. Z tego też względu działanie należy uznać za trafne.

▪ Skuteczność

Trudno ocenić skuteczność działania ze strony Powiatu z uwagi na fakt, że przez ostatnie 3 lata trwały prace prowadzone przez inną instytucję (RDOŚ), nie podlegającą starostwu, których zakończenie jest warunkiem koniecznym, aby projekt mógł być kontynuowany. Powiat Poznański zrealizował zapisy strategii w postaci prowadzenia działań na rzecz pozyskania niezbędnej dokumentacji w celu realizacji projektu.

▪ Wydajność

Na realizację projektu w latach 2017 – 2019 nie przeznaczono środków finansowych, zatem ocena wydajności (efektywności) nie jest możliwa.

▪ Użyteczność

Realizacja projektu niewątpliwie jest istotna z punktu widzenia funkcjonowania układu transportowego w aglomeracji i powiecie. Efektem realizacji działania będzie powstanie obwodnicy północno-wschodniej miasta Poznania, która umożliwi sprawne przemieszczanie się na analizowanym obszarze. Beneficjentami projektu będą mieszkańcy powiatu, osoby korzystające z drogi w podróżach tranzytowych, przewoźnicy pasażerscy i towarowi, właściciele nieruchomości lokalizowanych w pobliżu drogi. Działanie należy uznać za użyteczne.

▪ **Trwałość**

Działanie należy uznać za trwałe. Powiat Poznański prowadzi działania mające na celu realizację projektu. W analizowanym czasie z uwagi na oczekiwanie na decyzję RDOŚ liczba inicjatyw zmalała, nie jest to, jednakże, zależne od Powiatu. Działanie ma charakter długookresowy.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działanie jest trafne i użyteczne, cechuje się także wysokim stopniem trwałości. Ograniczona skuteczność realizacji oraz brak możliwości oceny wydajności nie są pochodną zaniedbań ze strony Powiatu i jednostek podległych stąd realizację działania, pomimo de facto braku rzeczowych efektów należy ocenić pozytywnie. Pozyskanie decyzji środowiskowej pozwoli na kontynuowanie prac, kolejna ewaluacja (prowadzona za kilka lat) pozwoli na dokonanie uzasadnionej oceny dalszych działań Powiatu w tym zakresie.

Rekomendacje

- Należy złożyć zapytanie do RDOŚ z prośbą o informację dot. terminu pozyskania tzw. decyzji środowiskowej,
- po uzyskaniu decyzji środowiskowej należy kontynuować działania na rzecz uzyskania ZRID,
- w uzgodnieniu z oddziałem GDDKiA należy prowadzić działania na rzecz wpisania inwestycji do Programu Budowy Dróg Krajowych,
- warto prowadzić działania promujące projekt, przede wszystkim w gminach, przez które przebiegać będzie obwodnica.

Cel operacyjny 4.2. Rozwój systemu transportu zbiorowego na terenie powiatu poznańskiego

Działanie 4.2.1 Wspieranie budowy i funkcjonowania Poznańskiej Kolei Metropolitalnej

Cel i zakres działania

Celem realizacji działania jest utworzenie i rozwój Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, która docelowo stanie się podstawowym środkiem transportu publicznego na terenie powiatu poznańskiego. Zadaniem Powiatu Poznańskiego jako partnera Stowarzyszenia Metropolia Poznań przy realizacji projektu „Masterplan dla Poznańskiej Kolei Metropolitalnej” jest wspieranie działań na rzecz budowy systemu PKM, który powinien stać się główną osią transportową w aglomeracji poznańskiej.

Uzasadnieniem działania jest wymóg realizacji zadań wynikających z Ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 Czerwca 1998 r. wskazującej na konieczność prowadzenia działań z zakresu transportu publicznego o charakterze międzygminnym. Potrzeba realizacji działania wynika ze skali procesów demograficznych i przestrzennych zachodzących na obszarze powiatu, skutkujących wzrostem mobilności mieszkańców. Budowa sprawnego systemu transportu zbiorowego w oparciu o system kolei metropolitalnej, integrującej pozostałe formy transportu skłaniać będzie mieszkańców i osoby przyjezdne do korzystania z komunikacji publicznej, która stanie się szybka, niezawodna i atrakcyjna cenowo. Nastąpi również znacząca poprawa dostępności jednostek położonych przy liniach kolejowych, przez co zwiększy się ich atrakcyjność jako miejsca zamieszkania i miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Budowa kolei metropolitalnej umożliwi skrócenie czasu dojazdów do pracy, szkół i placówek usługowych oraz wpłynie na redukcję zatłoczenia komunikacyjnego, szczególnie na obszarze miasta Poznania i gmin Powiatu Poznańskiego.

Głównym zadaniem realizowanym przez powiat jest:

- przebudowa sieci dróg powiatowych wokół zintegrowanych węzłów przesiadkowych w sposób umożliwiający integrację różnych form transportu indywidualnego i transportu autobusowego z transportem szynowym,
- współfinansowanie funkcjonowania PKM tak, aby osiągnąć częstotliwość kursowania pociągów w każdą stronę na poziomie 30 minut w godzinach szczytu oraz 60 minut w godzinach pozaszczytowych oraz w soboty i niedziele.

Realizatorzy działania

- Samodzielne Stanowisko ds. Transportu Publicznego,
- Zarząd Dróg Powiatowych,
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy działań

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o.,
- Przewozy Regionalne Sp. z o.o.,
- Zarząd Transportu Miejskiego w Poznaniu,
- Gminy Powiatu Poznańskiego,
- PKP PLK S.A.

Realizacja działania

W ramach realizacji tego zadania w latach 2018 - 2019 Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu zbudował ścieżki rowerowe w gminach wchodzących w skład powiatu w ramach projektów:

- ZIT Budowa Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego przy stacji kolejowej Kórnik wraz z zakupem środków transportu publicznego.
- ZIT Projekt partnerski z gminą pn.: Budowa Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Murowana Goślina.
- ZIT Projekt partnerski z gminą pn. wspieranie strategii niskoemisyjnych na terenie gminy Pobiedziska poprzez tworzenie kompleksowej infrastruktury Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych w Pobiedziskach i Pobiedziskach Letnisko wraz z zakupem środków.

Powiat Poznański zrealizował także następujące projekty w ramach działania:

- budowa ścieżki rowerowej w Rokietnicy i przebudowa ulicy Szamotulskiej (ZIT Rokietnica),
- budowa ścieżki rowerowej w Szczodrzykowie (ZIT Kórnik),
- budowa ścieżki rowerowej Buk – Szewce (ZIT Buk),
- rozpoczęcie prac projektowych na ścieżki w Pecnie i Drużynie (ZIT Mosina),
- rozpoczęcie prac projektowych na ścieżkę w Puszczykowie (ZIT Puszczykowo),
- rozpoczęcie prac projektowych na ścieżki na drodze Modrze – Strykowo i Strykowo - Sapowice (ZIT Stęszew).

Ponadto Powiat realizował zadania związane z budową i przebudową układów drogowych w ramach węzłów finansowanych z ZIT o tym m.in

- DP 2147P ul. Kiszowska w Pobiedziskach inwestycja zrealizowana w latach 2017 – 2018 z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT),
- DP 2437P ul. Dworcowa i DP 2485P ul. Główna w Biskupicach – inwestycja zrealizowana w 2017 – 2018 roku z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT),
- DP 2393P ul. Gnieźnieńska w Murowanej Goślinie – inwestycja zrealizowana w 2018 roku z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT),
- DP 2497P Buk – Szewce inwestycja zrealizowana w latach 2019-20 z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT),
- DP 2465P i 2469P w m. Drużyna inwestycja zrealizowana w 2020 roku z dofinansowaniem w ramach WRPO 14+ (w ramach ZIT).

Starostwo Powiatowe w Poznaniu rozpoczęło współfinansowanie eksploatacji pociągów PKM:

- od 4.06.2018 roku na liniach:
 - Poznań – Nowy Tomyśl,
 - Poznań – Wągrowiec,
 - Poznań – Grodzisk Wlkp.,
 - Poznań – Jarocin.
- od 3.09.2018 roku na linii Poznań – Swarzędz.

W 2019 r. w ramach działania Powiat Poznański współfinansował Poznańską Kolej Metropolitalną na liniach: Poznań – Nowy Tomyśl, Poznań – Wągrowiec, Poznań – Grodzisk Wlkp. i Poznań – Jarocin, na linii Poznań – Września na odcinku Poznań – Swarzędz do 31.08.2019 roku i na odcinku Poznań – Kostrzyn Wlkp. od 01.09.2019 r.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu,

- budżet województwa,
- fundusze Europejskie,
- środki PKP i innych spółek kolejowych,
- budżety gmin.

Nakłady:

- 2018 – 3, 5 mln (roboty drogowe), 368 tys. zł (finansowanie PKM),
- 2019 – 7,7 mln (roboty drogowe oraz prace projektowe), 738 tys. zł (finansowanie PKM),
- 2020 – brak możliwości oszacowania nakładów z uwagi na sytuację epidemiologiczną i zmieniający się zakres pracy przewozowej.

Efekty/ produkty realizacji działania

- liczba osób, mieszkających w bezpośrednim zasięgu kolei metropolitalnej (w promieniu 3 km od stacji i przystanków kolejowych) na terenie powiatu poznańskiego w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców powiatu: 2018 – 170 683, 2019 – 189 058.
- liczba pasażerów korzystających z kolei w powiecie (średniodobowa liczba osób wsiadających do i wysiadających z kolei na stacjach i przystankach kolejowych zlokalizowanych na terenie powiatu poznańskiego w dniu roboczym) – brak danych.
- dzienna liczba kursów realizowanych w dni robocze na wszystkich liniach PKM: 2018 – 210, 2019 – 257, 2020 – brak możliwości oszacowania liczby pociągów z uwagi na sytuację epidemiologiczną i zmieniający się zakres pracy przewozowej.
- udział nakładów finansowych Powiatu Poznańskiego, przekazywanych w ciągu roku na utrzymanie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej w odniesieniu do nakładów wnoszonych przez wszystkich interesariuszy [%]: 2018 – 1,77; 2019 – 1,83; 2020 – brak możliwości oszacowania nakładów z uwagi na sytuację epidemiologiczną i zmieniający się zakres pracy przewozowej.
- długość zmodernizowanych i wyremontowanych dróg powiatowych stanowiących dojazd do zintegrowanych węzłów przesiadkowych [km]: 2018 – 1,19 km; 2019 - 473 m oraz budowa ronda w Rokietnicy.
- długość wybudowanych dróg rowerowych, stanowiących dojazd do zintegrowanych węzłów przesiadkowych [km]: 2018 - 2,7 km; 2019 – 4,3 km.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ **Trafność**

Prowadzenie działań w postaci wspierania budowy i funkcjonowania Poznańskiej Kolei Metropolitalnej jest zadaniem własnym powiatu wynikającym z zapisów Ustawy o samorządzie powiatowym. Powiat realizuje powyższe działania prowadząc je we współpracy z Urzędem Marszałkowskim i gminami. Dzięki realizacji działania zwiększyła się liczba połączeń kolejowych umożliwiających dojazd z centrum Poznania do gmin powiatu ziemskiego, przebudowana została także sieć drogowa powiatu wokół wybranych węzłów przesiadkowych. Z tego też względu działanie należy uznać za trafne.

▪ **Skuteczność**

Działanie prowadzone jest skutecznie, dzięki współpracy jednostek udało się stworzyć model funkcjonowania kolei metropolitalnej. Na skuteczność realizacji działania wskazują też wyniki badania ankietowego „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r.”, które zostały przedstawione w rozdziale V. Aż 45 % ankietowanych osób pozytywnie oceniła realizację

projektu (przy odsetku osób bez opinii na poziomie 35%). Także budowa węzłów przesiadkowych realizowanych w ramach zadania uznana została za jeden z wyżej ocenionych działań. Istotny wpływ na skuteczność działań (liczbę połączeń) od marca 2020r. ma pandemia COVID – 19. Należy, jednakże zaznaczyć, że jest to okoliczność, na którą organizator systemu nie ma wpływu, trudno zatem obniżać ocenę skuteczności prowadzenia działań z uwagi na wyżej zaistniałą sytuację.

▪ **Wydajność**

Działanie prowadzone jest w sposób wydajny. Pomimo relatywnie niewielkich nakładów finansowych ponoszonych przez Powiat, dostrzegalny jest wyraźny efekt prowadzonych działań.

▪ **Użyteczność**

Realizacja działania jest istotna z punktu widzenia funkcjonowania całego układu transportowego w aglomeracji i powiecie. Efektem realizacji działania jest przebudowa sieci dróg powiatowych wokół węzłów oraz poprawa funkcjonowania systemu kolei metropolitalnej. Beneficjentami projektu są mieszkańcy powiatu, osoby korzystające z dróg w podróżach tranzytowych, przewoźnicy pasażerscy i towarowi oraz turyści. Działanie należy uznać za użyteczne. Na potrzebę realizacji działania wskazują też wyniki badania ankietowego „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r.”, które zostały przedstawione w rozdziale V. Powyższe zadanie zostało uznane za piąte najważniejsze działanie realizowane przez Powiat.

▪ **Trwałość**

Działanie należy uznać za trwałe. Starostwo i jednostki podległe prowadzą stałe działania w kontekście przebudowy węzłów przesiadkowych i finansowania systemu PKM. Skutki realizacji działania mają charakter długookresowy.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działanie należy uznać za trafne, użyteczne i trwałe. Realizacja działania cechuje się także wysokim stopniem skuteczności i wydajności. Pomimo pandemii COVID – 19 działania z zakresu realizacji tzw. „infrastruktury twardej” są cały czas prowadzone. Pomimo ograniczenia liczby połączeń kolejowych (w tym w ramach systemu PKM) należy podkreślić zasadność i konsekwencję w realizacji działania.

Rekomendacje

- Należy działać na rzecz dalszej rozbudowy systemu PKM (o kolejne linie),
- konieczne jest dostosowanie natężenia ruchu pociągów do zapotrzebowania na usługi przewozowe w trakcie i po zakończeniu pandemii,
- należy prowadzić dalsze prace na rzecz poprawy funkcjonalności węzłów przesiadkowych.

Działanie 4.2.2. Organizacja i wspieranie rozwoju międzygminnego transportu autobusowego

Cel i zakres działania

Celem działania jest poprawa funkcjonowania międzygminnego transportu autobusowego na terenie Powiatu, na obszarze którego z uwagi na rozwój demograficzny gmin wchodzących w jego skład, rokrocznie wzrasta zapotrzebowanie na usługi transportowe. Uzasadnieniem działania jest wymóg realizacji zadań wynikających z Ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. wskazującej na konieczność prowadzenia działań z zakresu transportu publicznego o charakterze międzygminnym. Aktualnie funkcjonujące połączenia autobusowe w Powiecie obsługują przede wszystkim relacje, których celem jest miasto Poznań, na obszarze którego znajdują się najważniejsze punkty przesiadkowe aglomeracji. Brakuje natomiast bezpośrednich połączeń pomiędzy jednostkami gminnymi wchodzącymi w skład Powiatu. Celem realizacji działania jest rozbudowa, wspólnie z zainteresowanymi gminami, międzygminnych linii autobusowych łączących główne miejscowości zlokalizowane na obszarze Powiatu. W wyniku realizacji projektu, wzrośnie liczba osób korzystających z usług transportu autobusowego w Powiecie. Celem realizacji projektu jest również poprawa dostępności komunikacyjnej terenów do tej pory pozbawionych dostępu do publicznego transportu zbiorowego. Realizacja projektu wraz z rozwojem liczby miejsc w placówkach oświatowych zarządzanych przez Powiat oraz wzrostem liczby dużych zakładów pracy zlokalizowanych na terenie Powiatu przyczyni się do zmian głównych kierunków podróży w aglomeracji.

W ramach realizacji działania Powiat Poznański zamierza prowadzić prace na rzecz poprawy funkcjonowania transportu autobusowego na terenie jednostek gminnych wchodzących w jego skład. Zgodnie z zapisami zawartymi w Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Powiatu Poznańskiego na lata 2014-2025 Starostwo Powiatowe (jako organizator publicznego transportu zbiorowego) planuje uruchomienie międzygminnych linii autobusowych łączących główne miejscowości, zlokalizowane na obszarze powiatu. Wskazuje się, że Powiat powinien uruchamiać linie łączące siedziby co najmniej dwóch gmin i nie wjeżdżające na teren Poznania. W tym zakresie Powiat Poznański będzie przede wszystkim wspierał finansowo gminnych organizatorów transportu publicznego w zakresie tworzenia linii o charakterze międzygminnym. Ponadto planuje się dotowanie linii dojeżdżających do szkół ponad gimnazjalnych i placówek oświatowych zarządzanych przez Powiat Poznański, powiatowych jednostek administracji publicznej i opieki społecznej oraz zintegrowanych węzłów przesiadkowych.

Dodatkowo Powiat Poznański jako organizator publicznego transportu zbiorowego będzie rozwijał system linii autobusowych ułatwiających dojazd swoim mieszkańcom do miejsc atrakcyjnych turystycznie i kulturowo. Trzecią formą wspierania autobusowej komunikacji publicznej na terenie powiatu będzie współorganizowanie, wraz z sąsiednimi powiatami (na bazie porozumień międzypowiatowych) regionalnej sieci PTZ obejmującej linie komunikacyjne łączące siedziby powiatów zarówno z Poznaniem, jak i z dużymi ośrodkami miejskimi zlokalizowanymi na terenie powiatu poznańskiego.

Realizatorzy działania

- Samodzielne Stanowisko ds. Transportu Publicznego,
- Zarząd Dróg Powiatowych,
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy działań

- gminy Powiatu Poznańskiego,

- powiaty okalające powiat poznański,
- Miasto Poznań.

Realizacja działania

W ramach realizacji tego zadania w latach 2018 - 2019 Powiat Poznański:

- współfinansował utrzymanie 58 linii o charakterze regionalnym obsługiwane przez PKS Poznań SA;
- udzielił pomocy finansowej na funkcjonowanie linii:
 - 485 – relacji Swarzędz Dworzec kolejowy – Pobiedziska Dworzec kolejowy,
 - 489 – relacji Kleszczewo pętla – Swarzędz Rynek,
 - 699 – relacji Mosina dworzec kolejowy – Kórnik Rynek,
- zorganizował sezonową linię autobusową 471 Swarzędz – Murowana Goślina/Pobiedziska i 671 WPN – Mosina – Świątniki.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet gmin,
- budżet Powiatu,
- budżet powiatów współpracujących z Powiatem Poznańskim na bazie porozumień międzypowiatowych.

2018 r. - 400 000 zł, 2019 r. – 2 105 000 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- roczna liczba wozokilometrów realizowana przez autobusy na liniach, których organizatorem jest Powiat Poznański lub współfinansowanych przez Powiat: 2018 – 93 928 wkm; 2019 – 696 815 wkm.
- liczba miejscowości, przez które prowadzą linie, których organizatorem jest Powiat Poznański lub współfinansowanych przez Powiat: 2018 – 49, 2019 – 182.
- roczna liczba pasażerów korzystających z autobusów na liniach, których organizatorem jest Powiat Poznański lub współfinansowanych przez Powiat: 2018 – 10 335; 2019 – 332 989.
- średnia prędkość komunikacyjna na liniach publicznego transportu zbiorowego przejeżdżających przez Powiat Poznański [km/h]: 2018 – 40,57; 2019 – 38,50.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Prowadzenie działań w postaci organizacji i wspierania rozwoju systemu międzygminnych połączeń autobusowych jest własnym powiatu wynikającym z zapisów Ustawy o samorządzie powiatowym. Powiat realizuje powyższe działania wspierając funkcjonowanie wybranych linii autobusowych uruchamianych przez gminy (poza systemem organizowanym przez ZTM Poznań), w tym tzw. PKS-y. Realizacja działania przekłada się na poprawę dostępności transportowej miejscowości zlokalizowanych na terenie powiatu, z tego też względu działanie należy uznać za trafne.

▪ Skuteczność

Działanie prowadzone jest skutecznie, połączenia funkcjonujące w ramach realizacji działania stanowią uzupełnienie systemu połączeń aglomeracyjnych. Na skuteczność realizacji

działania wskazują m.in. wyniki badania ankietowego „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r.”, które zostały przedstawione w rozdziale V. Działanie zostało ocenione pozytywnie przez ponad 31% respondentów (przy odsetku osób bez zdania na poziomie 49%). Znaczący wpływ na skuteczność działań (liczbę połączeń) od marca 2020r. ma pandemia COVID – 19. Należy, jednakże zaznaczyć, że jest to okoliczność, na którą organizator systemu nie ma wpływu, trudno zatem obniżyć ocenę skuteczności prowadzenia działań z uwagi na wyżej zaistniałą sytuację.

▪ **Wydajność**

Działanie prowadzone jest w sposób wydajny. Pomimo relatywnie niewielkich nakładów finansowych ponoszonych przez powiat na funkcjonowanie systemu (w tym połączenia realizowane przez PKS Poznań), dostrzegalny jest efekt prowadzonych działań.

▪ **Użyteczność**

realizacja działania ma wpływ na jakość funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w powiecie. Efektem realizacji działania jest zwiększenie liczby połączeń autobusowych łączyących ze sobą siedziby gmin wchodzących w skład Powiatu oraz liczby połączeń do Poznania. Beneficjentami projektu są mieszkańcy powiatu, osoby korzystające z dróg w podróżach tranzytowych, przewoźnicy pasażerscy i towarowi oraz turyści. Działanie należy uznać za użyteczne. Na potrzebę realizacji działania wskazują też wyniki badania ankietowego „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r.”, które zostały przedstawione w rozdziale V. Powyższe zadanie zostało uznane za kluczowe działanie strategiczne realizowane przez Powiat.

▪ **Trwałość**

Działanie należy uznać za trwałe. Realizowane jest ono już od wielu lat, a liczba transportowych linii cały czas się zwiększa. Skutki realizacji działania mają charakter długookresowy, poprawia się dostępność transportowa miejscowości zlokalizowanych w powiecie.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działanie należy uznać za trafne, użyteczne i trwałe. Realizacja działania cechuje się także wysokim stopniem skuteczności i wydajności. Wpływ na realizację działania ma Pandemia COVID-19, należy, jednakże, zaznaczyć, że jest to okoliczność, na którą Powiat nie ma wpływu, trudno zatem obniżyć ocenę skuteczności prowadzenia działań z uwagi na wyżej zaistniałą sytuację.

Rekomendacje

- Zwiększenie liczby i częstotliwości połączeń realizowanych w ramach systemu,
- zwiększenie liczby i zasięgu przestrzennego dofinansowania gminnych połączeń autobusowych (większość linii współfinansowanych przez powiat funkcjonuje po wschodniej stronie aglomeracji),
- stworzenie na bazie systemu połączeń PKS sieci szybkich połączeń (Metrobusów) umożliwiających dojazd do centrum Poznania.

Działanie 4.2.3. Integracja transportu zbiorowego

Cel i zakres działania

Celem działania jest stworzenie zintegrowanego systemu transportu publicznego w Powiecie Poznańskim, który będzie skłaniał mieszkańców i osoby przyjezdne do częstszego korzystania ze środków komunikacji publicznej w podróżach po jego obszarze. Uzasadnieniem działania jest wymóg realizacji zadań wynikających z Ustawy o publicznym transporcie zbiorowym z dnia 16 grudnia 2010 r. oraz Ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. wskazującej na konieczność prowadzenia działań z zakresu transportu publicznego o charakterze międzygminnym.

Powiat Poznański zamierza prowadzić działania na rzecz budowy spójnego systemu transportu zbiorowego na obszarze aglomeracji poznańskiej. Ważnym zadaniem z punktu widzenia funkcjonowania transportu zbiorowego będzie integracja organizacyjna podmiotów świadczących usługi w ramach PTZ. Powiat docelowo będzie dążył do utworzenia związku komunikacyjnego w aglomeracji poznańskiej, który pełniłby funkcję jedynego organizatora PTZ na jego obszarze. Powołanie związku komunikacyjnego pozwoliłoby na wprowadzenie wspólnej taryfy na obszarze jego działania, która obejmowałaby wszystkie środki transportu. Zakłada się, że system funkcjonowałby w oparciu o kartę PEKA, która umożliwiłaby dokonywanie rozliczeń finansowych pomiędzy przewoźnikami i monitorowanie potoków pasażerskich w zakresie określania celów podróży. W przypadku braku możliwości rozbudowy systemu PEKA, wskazuje się na potrzebę budowy nowego systemu biletowego, który obsługiwałby także karty PEKA.

Jednym z działań w ramach integracji PTZ na obszarze powiatu będzie również optymalizacja sieci połączeń transportu zbiorowego zgodnie z zapotrzebowaniem na usługi przewozowe. Integracja ofert przewozowych poszczególnych operatorów transportu publicznego i integracja przestrzenna w ramach węzłów prowadzić ma do poprawy dostępności Publicznego transportu zbiorowego w Powiecie. Aby zapewnić odpowiednią informację o funkcjonowaniu PTZ na terenie powiatu i metropolii, przewiduje się uruchomienie „planera podróży” obejmującego wszystkich organizatorów i przewoźników działających na terenie powiatu.

Realizatorzy działania

- Samodzielne Stanowisko ds. Transportu Publicznego,
- Zarząd Dróg Powiatowych,
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy działań

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o.,
- Przewozy Regionalne Sp. z o.o.,
- Zarząd Transportu Miejskiego,
- Gminy Powiatu Poznańskiego,
- PKP PLK S.A.

Realizacja działania

W ramach realizacji działania Powiat Poznański zrealizował następujące inwestycje:

- Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 2476P na odc. DW434 – Runowo – w formule „zaprojektuj i wybuduj” w ramach budowy Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego przy dworcu Kórnik w m. Szczodrzykowo,

- Budowa ścieżki rowerowej – przebudowa drogi powiatowej nr 2490P na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 430 do dworca PKP w miejscowości Puszczykowo - w formule „zaprojektuj i wybuduj” w ramach budowy Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Puszczykowo,
- Rozbudowa skrzyżowania dróg powiatowych nr 2424P i 2400P ul. Pocztowa i Szamotulska w m. Rokietnica. Rozbudowa drogi powiatowej nr 2400P ul. Szamotulska, odcinek między ul. Kolejową a ul. Pocztowa w m. Rokietnica w ramach budowy Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Rokietnica,
- Budowa ścieżek rowerowych i przebudowa dróg powiatowych nr 2408P i 2147P w ramach budowy Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Pobiedziska oraz budowa ścieżki rowerowej i przebudowa dróg powiatowych nr 2437P i 2485P w ramach budowy Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Biskupice,
- Budowa ścieżki rowerowej i przebudowa drogi powiatowej nr 2393P w ramach budowy Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Murowana Goślina,
- Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 2497P Buk - Szewce - w formule „zaprojektuj i wybuduj”, będącego elementem Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Buk,
- Budowa ścieżki rowerowej w ciągu dróg powiatowych nr 2465P i 2469P w m. Drużyna wraz z przebudową drogi - w formule „zaprojektuj i wybuduj” w ramach budowy Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych w m. Drużyna i m. Pecna,
- Budowa ścieżki rowerowej i przebudowa drogi powiatowej nr 3911P granica powiatu – Pecna w miejscowości Pecna - w formule „zaprojektuj i wybuduj” w ramach budowy Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych w m. Drużyna i m. Pecna,
- Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 2476P na odc. DW434 – Runowo – w formule „zaprojektuj i wybuduj” w ramach budowy Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego przy dworcu Kórnik w m. Szczodrzykowo,
- Budowa ścieżek rowerowych przy drodze powiatowej nr 2450P Rybojedzko – Sapowice – Strykowo i drodze powiatowej nr 2451P Strykowo – Modrze w formule „zaprojektuj i wybuduj” w ramach budowy Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego Strykowo.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet gmin,
- budżet Powiatu,
- budżet województwa,
- fundusze europejskie,
- środki PKP i innych spółek kolejowych.

Nakłady: 2018 – 2 958 757 zł; 2019 – 7 700 700 zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

- Udział podróży realizowanych środkami transportu publicznego w ogólnej liczbie podróży nie pieszych na terenie powiatu poznańskiego [%] – brak danych.
- Roczna liczba pasażerów korzystających z publicznego transportu zbiorowego w Powiecie – brak danych.
- Liczba kursów autobusowych na liniach powiązanych ze zintegrowanymi węzłami przesiadkowymi, skomunikowanych z połączeniami kolejowymi w odniesieniu do ogólnej liczby kursów realizowanych na tych liniach: 2018 – 58,08%; 2019 – 58,08%.

- Liczba kursów kolejowych PKM skomunikowanych z dowolnym kursem autobusowym: 2018 – 86,9%; 2019 – 86,9%.
- Liczba wejść na zintegrowany „planer podróży”, informujący o funkcjonowaniu publicznego transportu zbiorowego na terenie powiatu poznańskiego – brak danych.

Ocena działania według kryteriów REEUS:

▪ **Trafność**

Działania na rzecz podnoszenia stopnia integracji publicznego transportu zbiorowego należy uznać za zadanie własne powiatu wynikające z zapisów Ustawy o samorządzie powiatowym. Powyższe działanie jest realizowane przez Powiat we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, szczebla lokalnego i regionalnego. Realizacja działania skutkuje poprawą dostępności węzłów przesiadkowych, w ramach, których ma miejsce integracja przestrzenna różnych form transportu. Powiat wspiera także działania na rzecz stworzenia jednolitej taryfy w aglomeracji. Z tego też względu działanie należy uznać za trafne.

▪ **Skuteczność**

Działanie jest prowadzone w sposób skuteczny, choć należy wskazać, że nie wszystkie założone efekty w ramach działania udało się uzyskać. Współpraca międzygminna odbywa się dzięki formie prawnej porozumień międzygminnych. Nie udało się tak na obecną chwilę stworzyć planera podróży, który objąłby swoim działaniem wszystkie organizowane przewozy w ramach aglomeracji. Znaczący wpływ na skuteczność działań od marca 2020r. ma pandemia COVID – 19. Na skuteczność realizacji działania wskazują wyniki badania ankietowego „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r.”, które zostały przedstawione w rozdziale V. Budowa węzłów przesiadkowych realizowanych w ramach zadania uznana została za jeden z wyżej ocenionych projektów.

▪ **Wydajność**

Działanie jest prowadzone w sposób wydajny. Należy podkreślić, że znaczna część środków przeznaczonych na rozbudowę węzłów przesiadkowych (integracja przestrzenna) została pozyskana ze źródeł zewnętrznych.

▪ **Użyteczność**

realizacja działania ma wpływ na jakość funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w powiecie. Efektem realizacji działania jest poprawa dostępności węzłów przesiadkowych oraz integracja taryfowa. Beneficjentami projektu są mieszkańcy powiatu, osoby korzystające z dróg w podróżach tranzytowych, przewoźnicy pasażerscy i towarowi oraz turyści. Działanie należy uznać za użyteczne.

▪ **Trwałość**

Trwałość działania zależy od powodzenia prac nad powstaniem związku transportowego. Działania na rzecz poprawy dostępności węzłów przesiadkowych prowadzone są systematycznie.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Działanie należy uznać za trafne i użyteczne. Realizacja działania cechuje się także wysokim stopniem wydajności. Na obecną chwilę nie udało się osiągnąć części zamierzeń wskazanych w dokumencie strategicznym (nie powołano dotąd związku komunikacyjnego, nie stworzono planera podróży), aczkolwiek należy dodać, że Powiat poznański zabezpieczył środki w projekcie budżetu na 2021 r. na funkcjonowanie związku powiatowo-gminnego. Warto także podkreślić, że większość gmin

i powiatów również podjęła już uchwały w sprawie finansowania autobusowych połączeń regionalnych. Projekty uchwał w kwestii utworzenia związku powiatowo-gminnego i przyjęcia statutu (który został uzgodniony z Wojewodą Wielkopolskim) zostały również przekazane do gmin i powiatów. Z tego też względu działanie należy ocenić na najwyższą możliwą ocenę.

Rekomendacje

- Należy prowadzić prace na rzecz powołania związku komunikacyjnego – integracja organizacyjna,
- należy lobbować na rzecz zwiększenia stopnia integracji taryfowej w powiecie (współpraca z ZTM w tym zakresie),
- należy wspierać działania na rzecz integracji czasowej sieci transportu autobusowego z transportem szynowym (koleją regionalną i metropolitalną).

Cel strategiczny 5. Rozwój przyjaznej administracji, współpraca samorządowa i kształtowanie wizerunku powiatu poznańskiego

Cel operacyjny 5.1. Doskonalenie usług administracyjnych

Działanie 5.1.1. Rozwój e-administracji i systemów informacji przestrzennej

Cel i zakres działania

Celem działania jest rozwój e-administracji i e-usług publicznych poprzez:

- bieżącą modernizację zaplecza teleinformatycznego,
- zapewnienie interoperacyjności użytkowanych systemów z systemami innych jednostek sektora publicznego,
- nawiązanie współpracy z Poznaniem i gminami Powiatu Poznańskiego (m.in. w ramach Stowarzyszenia Metropolia Poznań) w zakresie wypracowania wspólnych standardów e-usług publicznych (procedury, formularze),
- kontynuację współpracy z gminami Powiatu Poznańskiego w zakresie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji przestrzennej,
- kontynuowanie i wzmocnienie współpracy (wraz z Poznaniem) z administracją rządową w celu aktywnego uczestnictwa w przygotowywaniu, testowaniu i wdrażaniu nowych e-usług publicznych i nowych rozwiązań e-administracji docelowo wdrażanych w całym kraju,
- bieżący monitoring możliwości uzupełniania Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Poznańskiego, stron podmiotowych na platformach PeUP i ePUAP kolejnymi nowymi usługami publicznymi,
- sukcesywne udostępnianie edytowalnych formularzy niezbędnych do realizacji usług publicznych,
- podjęcie na szeroką skalę działań promocyjnych e-usług publicznych wśród mieszkańców i przedsiębiorców.

Realizatorzy działania

- Wydział Organizacyjny
- Wydział Informatyki
- Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów
- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej

Partnerzy działania: Stowarzyszenie Metropolia Poznań, Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ, gminy Powiatu Poznańskiego.

Realizacja działania:

W latach 2018 – 2020 konsekwentnie realizowano zadania mieszczące się w ramach działania strategicznego, spośród których najważniejsze to:

- w zakresie realizowanym przez Wydział Organizacyjny:

- bieżący monitoring możliwości uzupełnienia Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Poznańskiego oraz platformy PEUP nowymi usługami publicznymi,
- zwiększenie liczby usług na poziomie trzecim (interakcja dwustronna) w 5-cio stopniowej skali realizacji usług elektronicznych, poprzez dodanie do istniejących usług formularzy elektronicznych,
- reorganizacja prezentacji menu głównego BIP wraz z tworzeniem nowych banerów zwiększających jego atrakcyjność,
- dostosowywanie BIP do standardów WCAG 2.1.,
- przebudowa sposobu i funkcjonalności wyszukiwarki na stronie głównej BIP,
- dodanie nowych kart usług oraz ich bieżące aktualizowanie,
- kompleksowa realizacja spraw związanych z potwierdzaniem Profili Zaufanych ePUAP.
- w zakresie realizowanym przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej:
 - utrzymanie współpracy z gminami Powiatu Poznańskiego w zakresie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji przestrzennej,
 - przystąpienie do realizacji projektu metropolitalnego systemu informacji przestrzennej – MESIP
 - rozszerzenie oferowanych usług w formie elektronicznej o moduł iProjektant (koordynacja projektowania sieci uzbrojenia terenu)
 - bieżąca rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej
 - bieżąca poprawa baz danych wpływająca na jakość danych dostępnych za pośrednictwem e-usług,
 - promowanie wdrożonych e-usług.
- w zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej - działania związane ze stroną internetową www.powiat.poznan.pl, wersją mobilną serwisu oraz dostosowaną do urządzenia, na którym jest wyświetlana – Internetowa Powiatowa17.

Źródła i nakłady finansowe

- budżet Powiatu,
- fundusze europejskie (zakres PODGiK),
- dotacje Urzędu Marszałkowskiego (zakres PODGiK),
- budżety gmin (zakres PODGiK).

Największym indywidualnym zadaniem w ramach działania była modernizacja ewidencji gruntów i budynków oraz cyfryzacja państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego Powiatu Poznańskiego – 1 465 000 zł w 2018 r. i 2 772 700 zł w 2019 r.

Efekty/ produkty realizacji działania

- wzrost liczby usług publicznych dostępnych elektronicznie na poszczególnych poziomach interaktywności (łącznie karty usług ze 156 w 2018 r. do 162 w 2019 r.; karty usług z formularzami online z 30 w 2018 r. do 34 w 2019 r.),
- wzrost liczby spraw załatwianych za pomocą platformy ePUAP (sprawy wpływające RKPe: 4121 w 2018 r., 6942 w 2019 r., 14866 do 15.11.2020; sprawy wychodzące RKWe: 5603 w 2018 r., 6212 w 2019 r., 11008 do 15.11.2020),
- wzrost liczby odwiedzin Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Poznańskiego (w 2018 r. – 3 620 412, w 2019 r. – 5 871 722),

- wzrost liczby usług publicznych dostępnych elektronicznie na poszczególnych poziomach interaktywności w zakresie realizowanym przez PODGiK (karty usług z 23 w 2018 r. do 40 w 2019 r.; pełna transakcyjność z 5 w 2018 r. do 8 w 2020 r.),
- wzrost liczby spraw realizowanych elektronicznie (tylko za pośrednictwem e-usług) w PODGiK (18986 w 2018 r., 23970 w 2019 r.),
- wzrost liczby osób realizujących usługi publiczne on-line (tylko za pośrednictwem e-usług) w PODGiK (755 w 2018, 2801 w 2019),
- wzrost liczby podmiotów publicznych korzystających on-line z danych z rejestru publicznego Ewidencji Gruntów i Budynków (24 w 2018 r., 29 w 2019 r.).

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, ponieważ wpisuje się w ogólnoświatowe i ogólnokrajowe trendy rozwojowe dotyczące informatyzacji administracji publicznej, a doświadczenie pandemii Covid-19 zwielaokrotniło zapotrzebowanie na świadczenie usług administracyjnych w formie online, o czym świadczą liczby spraw obsługiwanych w 2020 r. za pomocą platformy ePUAP.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, ponieważ uzyskiwane rezultaty są odpowiednio proporcjonalne do ponoszonych nakładów finansowych, jak również pozyskiwane są środki zewnętrzne na realizację zadań. Przejawem dbania o efektywność jest także rezygnacja z mało wykorzystywanej platformy PEUP i skupienie się na znacznie popularniejszej platformie ePUAP.

▪ Skuteczność

Działanie jest realizowane skutecznie, czego przejawem jest stały wzrost wykorzystania usług administracyjnych w formie elektronicznej.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, ponieważ bezpośrednio ułatwia korzystanie z usług administracyjnych przez mieszkańców powiatu oraz inne podmioty działające na jego terenie.

▪ Trwałość

Działanie jest trwałe, ponieważ tworzona infrastruktura teleinformatyczna, bazy danych oraz procedury e-usług administracyjnych będą wykorzystywane przez dłuższy czas i mają potencjał dalszej rozbudowy.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić wysoko nadając przy tym ocenę bardzo dobrą. Na pozytywną ocenę działania wpływa przede wszystkim zwiększenie oferty usług administracyjnych realizowanych w formie elektronicznej oraz rozpoczęcie realizacji projektu MESIP.

Rekomendacje

Rekomenduje się utrzymanie realizacji działania. Przy ewentualnej aktualizacji strategii można rozważyć podział działania na dwa odrębne, jedno związane ze standardowymi usługami administracyjnymi (zakres zadań Wydziału Organizacyjnego i Wydziału Informatyki), drugie obejmujące rozwój systemu informacji przestrzennej (zakres zadań PODGiK), szczególnie w perspektywie realizacji projektu MESIP.

Cel operacyjny 5.2. Współpraca Samorządu Powiatowego z otoczeniem

Działanie 5.2.1. Rozwój współpracy samorządowej w aglomeracji poznańskiej

Cel i zakres działania

Działanie wiąże się z kontynuacją i pogłębianiem współpracy w ramach istniejących porozumień w szczególności z miastem Poznań oraz gminami powiatu poznańskiego w ramach Stowarzyszenia Metropolia Poznań, będącego podmiotem wykonawczym Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (perspektywa finansowa UE 2014-2020). W perspektywie długofalowej założono dopracowanie formuły współpracy w ramach ZIT MOF Poznania i przygotowanie projektów, które mogłyby korzystać ze wsparcia finansowego instrumentu ZIT w kolejnej perspektywie finansowej 2021-2027. Ważnym zadaniem także dla Powiatu jako członka Stowarzyszenia Metropolia Poznań jest wdrażanie zapisów Koncepcji Kierunków Rozwoju Przestrzennego Metropolii Poznań (2016). Dokument ten zawiera wytyczne dla kształtowania polityki przestrzennej na obszarze Metropolii, m.in. w takich działaniach jak Metropolitalna Komisja Planistyczna.

Realizatorzy działania

- Władze Powiatu Poznańskiego, Starostwo Powiatowe w Poznaniu.

Partnerzy działania

Miasto Poznań, gminy Powiatu Poznańskiego, samorząd województwa wielkopolskiego, Stowarzyszenie Metropolia Poznań, inne jednostki samorządu terytorialnego

Realizacja działania

Powiat Poznański jest członkiem Stowarzyszenia Metropolii Poznań, pełniącym rolę instytucji pośredniczącej Zintegrowanych Instytucji Terytorialnych na lata 2014-2020. Prezesem jest Jacek Jaśkowiak, Prezydent Miasta Poznania. Wiceprezesem jest Jan Grabkowski, Starosta Poznański. Powiat Poznański współtworzy portal konsultacyjny, na którym zamieszczane są informacje na temat planowanych/trwających/zakończonych konsultacji społecznych w ramach Stowarzyszenia Metropolia Poznań. Przedstawiciel Powiatu (Dyr. WDIGP) bierze udział w pracach Metropolitalnej Komisji Planistycznej, której celem jest opiniowanie gminnych dokumentów planistycznych (SUiKZP) pod kątem zgodności z zapisami Koncepcji Kierunków Rozwoju Przestrzennego Metropolii Poznań. W latach 2018-2019 odbyło się 9 posiedzeń tej Komisji. Do innych ważnych organizacji samorządowych z aktywnym udziałem Powiatu należą: Związek Powiatów Polskich (w tym Konwent Powiatów Województwa Wielkopolskiego), Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna; Stowarzyszenie Gmin, Powiatów i Województw DROGA S11.

Źródła i nakłady finansowe

- Składka członkowska w Stowarzyszeniu Metropolia Poznań – 194 256 zł w 2018 r.
- Składka członkowska w Stowarzyszeniu Metropolia Poznań – 267 141 zł w 2019 r.

Efekty/ produkty realizacji działania

- Liczba zawartych w 2018 r. porozumień samorządowych – 23.
- Liczba zawartych w 2019 r. porozumień samorządowych – 36.

- Liczba stowarzyszeń i związków z udziałem Powiatu Poznańskiego 9: Metropolia Poznań, Związek Powiatów Polskich (w tym Konwent Powiatów Województwa Wielkopolskiego), PLOT, Stowarzyszenie Komunikacja, Stowarzyszenie S11, WOKiSS, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Komunikacji, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostw Powiatowych.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, wynikające z położenia Powiatu w wielkomiejskiej aglomeracji, gdzie współpraca powinna być elementem polityki rozwoju jednostek samorządu terytorialnego.

▪ Efektywność

Działanie jest efektywne, dzięki współpracy budowany jest wizerunek silnej i zintegrowanej Metropolii Poznań, realizującej programy dla poprawy warunków życia mieszkańców Powiatu.

▪ Skuteczność

Działanie jest skuteczne, o czym świadczy stały i aktywny udział Powiatu w organizacjach samorządowych.

▪ Użyteczność

Współpraca Samorządu Powiatowego z innymi samorządami terytorialnymi uznana została w badaniu społecznym („Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r.”, którego wyniki zostały przedstawione w rozdziale V.) za 15. co do ważności, spośród 21, priorytet rozwoju Powiatu. Współpraca metropolitalna odpowiada oczekiwaniom zwłaszcza tych mieszkańców, którzy przemieszczają się po aglomeracji korzystając z jej bogatej oferty rynku pracy, edukacji i usług.

▪ Trwałość

Działanie jest trwałe, współpraca w ramach aglomeracji wpisana jest w politykę rozwoju Powiatu od początku jego istnienia w 1999 r. (porozumienia samorządowe w zakresie realizacji usług z miastem Poznań) i od porozumienia aglomeracyjnego z 2007 r. (Rada Aglomeracji Poznańskiej). Trwałość współpracy może dodatkowo zagwarantować kolejna perspektywa finansowa UE (2021 – 2027), w przypadku kontynuacji programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla MOF Poznania.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. Za przyznaniem tak wysokiej oceny, przemawia duża aktywność Powiatu we współpracy samorządowej zarówno aglomeracyjnej jak i regionalnej i krajowej. Samo Stowarzyszenie Metropolia Poznań uznawane jest za lidera współpracy w miejskich obszarach funkcjonalnych kraju. Trwałość współpracy może dodatkowo zagwarantować kolejna perspektywa finansowa UE (2021 – 2027), w przypadku kontynuacji programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla MOF Poznania. Brak jak do tej pory ustaleń w tym zakresie na linii UE-Polska uniemożliwia podejmowanie działań w zakresie przyszłych projektów ZIT.

Rekomendacje

Rekomenduje się kontynuację działania. Ustawa o samorządzie powiatowym z 5 czerwca 1998 r. oraz ustawie o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 r., dopuszczają różne dziedziny i formy prawne współpracy samorządowej: międzygminnej, międzypowiatowej oraz gmino-powiatowej. W statucie Stowarzyszenia Metropolia Poznań zapisano (art. 10) dążenie do zawiązania na terenie aglomeracji

poznańskiej wielozadaniowego związku komunalnego zrzeszającego jednostki samorządu terytorialnego tworzące Aglomerację. Obecnie w Polsce działa jeden taki związek Metropolia Górnośląsko-Zagłębiowska. Chęć tworzenia związku metropolitalnego wraz z projektem stosownej ustawy zgłosiły też Aglomeracja Gdańsk-Gdynia-Sopot oraz Aglomeracja Łódzka. Warto rozważyć podobną inicjatywę ze strony samorządów tworzących Aglomerację Poznańską (Powiat, 17 gmin i miasto Poznań). Innym wyzwaniem jest powołanie Związku Transportowego, w skład, którego wchodziłby także Powiat Poznański. Powinien to być związek celowy, odpowiedzialny za autobusowy publiczny transport zbiorowy na liniach o charakterze międzygminnym. Organizacja i wspieranie rozwoju międzygminnego transportu autobusowego ma znaczne poparcie społeczne, podobnie jak wspieranie rozwoju Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Oba działania wymagają ścisłej współpracy samorządów w aglomeracji poznańskiej. Zwraca się uwagę na fakt, że w 2020 r. traci aktualność Strategia Rozwoju Aglomeracji Poznańskiej. Metropolia Poznań 2020. Rekomenduje się wypracowanie dokumentu integrującego samorządy aglomeracji w perspektywie kolejnej dekady, diagnozującego osiągnięcia i wyznaczające kierunki rozwoju dla całej aglomeracji, w której Powiat Poznański jest kluczowym podmiotem.

Proponuje się dodanie nowego działania obejmującego szerszą geograficznie niż w ramach aglomeracji poznańskiej, współpracę z partnerami – powiatami w kraju (5.2.3. „Współpraca z partnerami krajowymi”). Powiat poznański realizuje liczne przedsięwzięcia w zakresie współpracy krajowej z powiatami tatrzańskim i kartuskim.

Działanie 5.2.2. Intensyfikacja współpracy zagranicznej Powiatu

Cel i zakres działania

Działanie wiąże się z kontynuacją i pogłębianiem samorządowej współpracy zagranicznej Powiatu. Działanie obejmuje trzy aktywności:

1. kontynuacja współpracy samorządowej i przekładanie jej na działania skierowane do mieszkańców w ramach istniejących kontaktów partnerskich, z Regionem Hanower (Niemcy), Prefekturą São José dos Pinhais (Brazylia) oraz Rejonem Kijowsko-Światoszyńskim (Ukraina),
2. poszukiwanie nowych regionów współpracy w Europie, na świecie, stosownie do potencjału demograficznego i gospodarczego powiatu oraz podobieństw funkcjonalnych z potencjalnymi partnerami do wymiany kulturalnej i wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego,
3. nawiązanie współpracy w ramach sieci jednostek samorządowych o podobnym położeniu i problemach związanych z rozwojem stref podmiejskich.

Realizatorzy działania

- Władze Powiatu, Referat Współpracy Zagranicznej i Promocji Przedsiębiorczości (jako koordynator działania) oraz inne wydziały Starostwa Powiatowego w Poznaniu i jednostki podległe Powiatowi Poznańskiemu, szkoły, organizacje pozarządowe.

Partnerzy działania

Miasto Poznań, gminy Powiatu Poznańskiego, samorząd województwa wielkopolskiego, Stowarzyszenie Metropolia Poznań, PLOT.

Realizacja działania

Współpraca zagraniczna realizowana była z dotychczasowymi partnerami strategicznymi Powiatu w Niemczech, Brazylii i na Ukrainie. Wymiana doświadczeń miała miejsce w takich dziedzinach jak: kultura, sport, edukacja, administracja. W partnerstwie z Niemcami w latach 2018-2019 zrealizowano projekty, takie jak: „Wymiana kompetencji międzykulturowych”, Konkurs Piosenki Niemieckojęzycznej „Jeder kann singen”, Turniej Halowej Piłki Nożnej „Regionscup”, IV Międzynarodowy Turniej Halowej Piłki Nożnej o Puchar Starosty Poznańskiego, stoisko informacyjnego Powiatu Poznańskiego podczas festynu europejskiego „Europafest”. Zorganizowane zostały także oficjalne wizyty przedstawicieli obu regionów – zastępca prezydenta Regionu Hanower wraz z delegacją uczestniczyła w otwarciu Centrum Kształcenia Praktycznego w Swarzędzu oraz wizytowała Szpital w Puszczykowie, w uroczystości jubileuszu 20-lecia Powiatu Poznańskiego połączonej z otwarciem Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Owińskach oraz w uroczystości inauguracji roku szkolnego klas patronackich Volkswagen Poznań i rozmowach z przedsiębiorcami z powiatu poznańskiego.

W ramach współpracy z partnerem z Brazylii realizowano projekt „Studniówka w brazylijskich rytmach” dla uczniów Zespołu Szkół nr 1 w Swarzędzu, prowadzone przez instruktora tańca z São José dos Pinhais, zorganizowano wystawę biograficzną dotyczącą Paulo Leminskiego, najpopularniejszego brazylijskiego poety i pisarza polskiego pochodzenia; we współpracy z Towarzystwem Polsko-Brazylijskim oraz Zakładem Portugalistyki UAM. W 2019 r. zrealizowano projekt „Brazylia od kuchni”, czyli warsztaty kulinarne dla uczniów Zespołu Szkół nr 1 w Swarzędzu, które prowadzone były przez pochodzącą z São José dos Pinhais szefową kuchni z hotelu z Kurytyby. Miał miejsce wyjazd oficjalnej delegacji Powiatu do Brazylii, w czasie którego doszło do spotkania z wicegubernatorem stanu Parana, z prefektem, przewodniczącym rady, przedstawicielami Komitetu Współpracy Miast Partnerskich. Ważnym elementem wyjazdu było spotkanie oraz polonią brazylijską oraz polskimi księżmi mieszkającymi w Kolonii Murici – jednej z części São José dos Pinhais.

W przypadku partnera z Ukrainy w 2018 r. miała miejsce wizyta władz Rejonu Kijowsko-Światoszyńskiego w Poznaniu. Głównym punktem pobytu było zapoznanie się z kształceniem zawodowym uczniów realizowanym przez Powiat Poznański przy okazji otwarcia Centrum Kształcenia Praktycznego w Swarzędzu i udział drużyny piłkarskiej reprezentującej partnerski Rejon Kijowsko-Światoszyński w IV Międzynarodowym Turnieju Halowej Piłki Nożnej o Puchar Starosty Poznańskiego. W 2018 r. miał miejsce wyjazd delegacji Powiatu Poznańskiego do Rejonu Kijowsko-Światoszyńskiego w związku ze Świętem Niepodległości Ukrainy.

W 2019 r. ze względu na zmienioną sytuację polityczno-administracyjną współpraca z partnerem ukraińskim ograniczała się do wymiany korespondencji. W 2019 r. w celu poszerzenia kontaktów za wschodnią granicą miał miejsce wyjazd do Obwodu Lwowskiego na Ukrainie w oparciu o kontakty Zespołu Szkół nr 1 w Swarzędzu. W trakcie pobytu przeprowadzono rozmowy m.in. z polską szkołą we Lwowie oraz Uniwersytetem Rolniczym w Obwodzie Lwowskim.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu Poznańskiego w 2018 r. 140,8 tys. zł., w 2019 r. 121,2 tys. zł.

Efekty/ produkty realizacji działania

Liczba projektów, aktywności realizowanych w ramach współpracy międzynarodowej w 2018 r. i 2019 r.:

- Region Hanower: 17 (8+9),
- São José dos Pinhais: 7 (4+3),
- Rejon Kijowsko-Światoszyński: 4.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Współpraca Powiatu jest geograficznie wielokierunkowa, zarówno z regionami krajów wysoko rozwiniętych (Niemcy), polonijnych (Brazylia) jak i słabszych ekonomicznie (Ukraina), wymagających transferu know how i kooperacji na różnych polach od gospodarczego po społeczne i kulturowe. Współpraca Powiatu Poznańskiego z Regionem Hanower wpisuje się w paletę współpracy z tą częścią Niemiec (inne to: współpraca miasta Poznań z miastem Hanower gmin Powiatu z gminami Regionu oraz województwa wielkopolskiego z krajem związkowym Dolna Saksonia)

▪ Efektywność

Efektom współpracy jest wymiana różnych grup społecznych, wspólne projekty kulturowe, sportowe, gastronomiczne itp. wzajemne poznawanie się, wymiana doświadczeń i budowanie relacji międzynarodowych. Efektem warsztatów w Brazylii ma być powstawanie polskich restauracji oraz promowanie kultury polskiej w tym regionie świata.

▪ Skuteczność

Działanie jest skuteczne, o czym świadczy stały i aktywny udział Powiatu w wymianie międzynarodowej i zaufanie partnerów zagranicznych.

▪ Użyteczność

Działanie jest użyteczne, dzięki współpracy budowany jest wizerunek Powiatu za granicą jako samorządu otwartego, europejskiego, utrzymującego kontakty z polonią, dzielącego się doświadczeniami i niosącego pomoc partnerską. Współpraca Samorządu Powiatowego z innymi samorządami terytorialnymi uznana została w badaniu społecznym (rozdział V. Społeczna ewaluacja realizacji Strategii) za 15-y co do ważności, spośród 21, priorytet rozwoju Powiatu.

▪ Trwałość

Działanie jest trwałe, współpraca zagraniczna wpisana jest w politykę rozwoju Powiatu od początku jego istnienia w 1999 r. (porozumienie o współpracy z regionem Hanower zawarto już w 2000 r.). Trwałość współpracy nie może ograniczyć np. sytuacja polityczna i spadek pozycji Polski w strukturach UE. Zagrożeniem współpracy z partnerem ukraińskim może być zmieniająca się sytuacja polityczno-administracyjna w tym kraju.

Końcowa ocena działania

Ocena: 4.5.

Realizację działania należy ocenić na dobry plus. Za przyznaniem tak wysokiej oceny, przemawia duża aktywność Powiatu we współpracy samorządowej, szczególnie z najbliższym zadaniowo Regionem Hanower. Z kolei współpraca z partnerem ukraińskim (z przyczyn obiektywnych) uległa osłabieniu. Czynione próby, zgodnie z założeniami kierunkowymi Strategii, rozwijania współpracy z innymi regionami – odpowiednikami powiatu metropolitalnego oraz udziału powiatu w międzynarodowych sieciach samorządów, w analizowanych 2 latach nie doczekały się realizacji.

Rekomendacje

Rekomenduje się kontynuację działania i poszerzanie pól współpracy zagranicznej. Ustawa o samorządzie powiatowym z 5 czerwca 1998 r. umożliwia współpracę z partnerami zagranicznymi, co wiązać należy nie tylko z promocją Powiatu, ale i regionu, i kraju. Rekomenduje się silniejsze włączenie w projekty współpracy społeczności lokalnej, z organizacjami pozarządowymi na czele. Proponuje się z uwagi na zasięg i intensywność współpracy krajowej (poza aglomeracją poznańską) dodanie do tego działania także współpracy o zasięgu krajowym (5.2.2. Współpraca krajowa i zagraniczna Powiatu) lub

stworzenie osobnego działania (5.2.3. „Współpraca z partnerami krajowymi”). Powiat poznański realizuje szerokie działania w zakresie współpracy krajowej z powiatem tatrzańskim (umowa od 2013 r.) i powiatem kartuskim.

Cel operacyjny 5.3. Kształtowanie dobrego wizerunku Powiatu

Działanie 5.3.1. Marketing Powiatu Poznańskiego poprzez działania informacyjno-promocyjne

Cel i zakres działania

Celem działania jest kreowanie pozytywnego wizerunku i budowa rozpoznawalnej marki Powiatu Poznańskiego. Działania wizerunkowe i promocyjne tworzące jednolity system promocji powinny mieć spójny charakter i koncentrować na systematycznym i ciągłym procesie informacyjnym. Ważnym celem realizacji działania jest znaczące i systematyczne zwiększenie rozpoznawalności Powiatu Poznańskiego wśród m.in. mieszkańców i turystów, a tym samym rosnąca rola w zakresie koordynacji działań w zakresie integracji mieszkańców powiatu poznańskiego.

Realizatorzy działania

- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Partnerzy działania

Gminy powiatu poznańskiego, współorganizatorzy imprez i wydarzeń na terenie powiatu (instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy), media ogólnopolskie, regionalne i lokalne.

Realizacja działania

Realizacja działania w latach 2018 – 2019 polegała na:

- prowadzeniu strony internetowej powiatu poznańskiego www.powiat.poznan.pl - Internetowa Powiatowa17.,
- realizacji odcinków Telewizyjnej „Powiatowej17.” na antenie TVP3, WTK 95 (49 w 2018 r. i 46 w 2019 r.); 71 (48 w 2018 r. 23 w 2019 r.) audycji na antenie Radia Poznań pn. „Aktywne życie Powiatowej17.”; 48 audycji „Magazynu Kolejorz” w 2018 r. i 20 audycji „transmisja meczów LECH POZNAŃ” w 2019 r. 23 audycji na antenie Radia Poznań pn. „Sportowa Mapa Powiatowej17.”, 24 audycje „Turystyczna Mapa Powiatowej17.”, 24 w 2018r. i 32 w 2019 r. dodatków prasowych na temat działań Powiatu w Głosie Wielkopolskim pn. „Prasowa17.” Blisko 200 audycji telewizyjnych w formie newsa oraz 8 dłuższych programów ukazujących aktywność społeczną powiatu poznańskiego na antenie Telewizji STK,
- redakcji powiatowego profilu na portalu społecznościowym Facebook. W 2018 r. liczba osób obserwujących: 4229 (2018 r.) 4680 (2019 r.); liczba osób, które załajkowały FB: w 2018 r. 3800, w 2019 r. 4207, zasięg postów: 1000-2000 os/dziennie; średnio nowe polubienia: 2 os/dziennie. W 2019 rok rozpoczęła się promocja powiatu poznańskiego na kolejnym portalu społecznościowym – Instagram. Profil został założony we wrześniu 2019 r. (obserwujący profil: 276,
- organizacji działań związanych z nagrodami Powiatu Poznańskiego: za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury oraz nagrody sportowe,
- monitorowaniu wydarzeń w Powiecie i tworzenie kalendarium najważniejszych z nich na stronie www.powiat.poznan.pl z możliwością wyszukiwania wydarzeń według różnych kategorii,
- współpracy z mediami lokalnymi i regionalnymi - Internetowa Powiatowa17. Strona

- www.powiat.poznan.pl jest źródłem tematów m.in. dla mediów lokalnych i regionalnych,
- promocji Powiatu Poznańskiego wśród uczestników wydarzeń integrujących mieszkańców za pomocą pakietów promocyjnych bądź w formie wsparcia materiałami informacyjno-promocyjnymi. W 2018 r. podjęto szereg działań upamiętniających 100. Rocznicę Wybuchu Powstania Wielkopolskiego. W 2019 r. powiat poznański obchodził 20-lecie. W związku z tym powstały założenia komunikacji wizualnej, które miały na celu identyfikację mieszkańców i gości z tą jednostką administracyjną,
 - obsłudze wydarzeń w powiecie pod kątem formalno-prawnym, techniczno-organizacyjnym, kadrowym oraz medialnym – w 2018 r. Powiat Poznański wsparł w różnych, formach 2286 wydarzeń a w 2019 r. – 1199,
 - wydawaniu publikacji na temat Powiatu Poznańskiego (m.in. Kroniki Powiatu Poznańskiego, Broszura Budżetowa (2018 i 2019), publikacja z cyklu Powiat Poznański pn. Powiat Poznański Strategia, album „Podniebne spojrzenie”, wydawnictwo Hipolit Cegielski „Życie i zasługi Karola Marcinkowskiego”, ponadto opracowanie zabawy questowej „Na tropie skarbów z TRAMPkiem i TeniSówką”,
 - udziale w targach Tour Salon w ramach aktywności Stowarzyszenia Metropolia Poznań oraz Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej,
 - informowaniu o działaniach Powiatu w miesięczniku "Kurier Metropolitalny" wydawanym przez Stowarzyszenie Metropolia Poznań.

Źródła i nakłady finansowe

- Budżet Powiatu Poznańskiego,
- W 2018 r. na realizację działania z budżetu Powiatu wydatkowano łącznie 1 169 668 zł, w tym 254 256 zł w ramach składek członkowskich w Stowarzyszeniu Metropolia Poznań i w Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej,
- W 2019 r. na realizację działania z budżetu Powiatu wydatkowano łącznie 1 466 075 zł, w tym 327 141 zł w ramach składek członkowskich w Stowarzyszeniu Metropolia Poznań i w Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej.

Efekty/ produkty realizacji działania

- Liczba wydarzeń (imprez, spotkań, konkursów) z udziałem Powiatu Poznańskiego (w różnych formach) między innymi dofinansowanie, informacja medialna, stoisko promocyjne itp.: 2018 r. - 2286, 2019 r. – 1199,
- liczba wejść na stronę internetową powiatu poznańskiego: 2018 r. ponad 460 000 odsłon, 2019 r. podobnie ok. 460 000 odsłon.

Ocena działania według kryteriów REEUS

▪ Trafność

Działanie jest trafne, wynikające z ustawowego zadania samorządu powiatu (Art. 4. 1. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie: Promocja powiatu. Ustawa o samorządzie powiatowym z 8 czerwca 1998 r.). Przedsięwzięcia odpowiadają na potrzeby mieszkańców, zwłaszcza tych, którzy szczególnie zainteresowani są pogłębianiem swojej wiedzy dotyczącej działań Powiatu.

- **Efektywność**

Działanie jest efektywne, dzięki różnym kanałom promocyjnym i stałej obecności Powiatu w mediach tradycyjnych i elektronicznych oraz na wielu wydarzeniach lokalnych Powiat wzmacnia swoją rozpoznawalność i buduje własną markę terytorialną.

- **Skuteczność**

Działanie jest, co wynika z badań "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (rozdział V.), wciąż dalekie od skuteczności. Nie leży ona jednak po stronie Powiatu, ale jego mniejszej rozpoznawalności w porównaniu do gmin i miasta, z którymi w pierwszym rzędzie identyfikują się mieszkańcy.

- **Użyteczność**

Działanie jest użyteczne, oferta marketingowa trafia do szerokich grup odbiorców.

- **Trwałość**

Działanie jest trwałe, kanały informacji używane przez Powiat wykorzystywane są od wielu lat i dzięki swej popularności będą istotne również w kolejnych latach. Udział mieszkańców w imprezach organizowanych przez Powiat przyczynia się do budowania coraz silniejszej marki i wizerunku jednostki przyjaznej mieszkańcom.

Końcowa ocena działania

Ocena: 5.0.

Realizację działania należy ocenić bardzo dobrze. Za przyznaniem tak wysokiej oceny, przemawia duża, zróżnicowana i zwiększająca się liczba kanałów komunikacji z mieszkańcami (np. nowe media elektroniczne). Jak wynika z badań ankietowych "Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku" (przedstawionych w rozdziale V.) mieszkańcy powiatu poznańskiego nie uznają działań promocyjnych za priorytetowe. Tym niemniej dobrze je oceniają. Na pytanie „Jak czuje się Pan/i poinformowany o działaniach Powiatu” 45 % respondentów odpowiedziało: bardzo dobrze i dobrze. Sporo respondentów brało udział w wydarzeniach organizowanych przez Powiat (dożynki, pikniki, dni, imprezy plenerowe itp.). Za główne źródła informacji o Powiecie ankietowani uznali strony internetowe starostwa i urzędów gmin, portale społecznościowe oraz prasę lokalną i regionalną. 30% respondentów ogląda program TV „Powiatowa 17”. Aż 45 % wyraziło natomiast zainteresowanie tym programem. Wysoko należy ocenić przyznawanie przez Powiat nagród w różnych kategoriach od sportu i edukacji po działalność społeczną i biznesową.

Rekomendacje

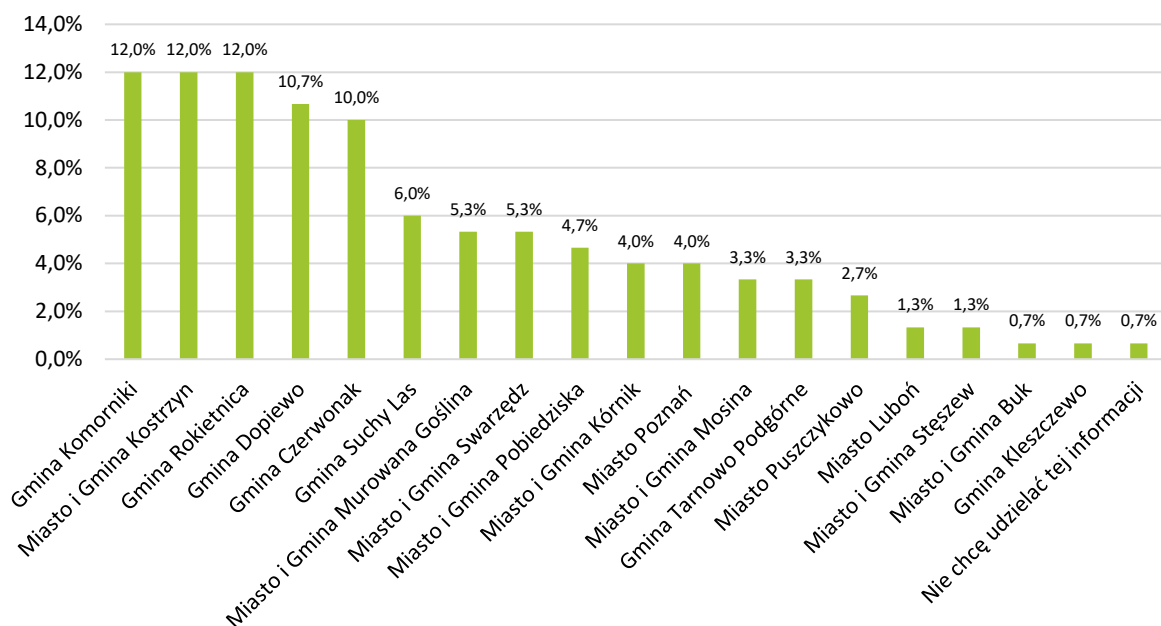
Rekomenduje się kontynuację działania. Realizowane podejście do kwestii budowy wizerunku Powiatu Poznańskiego oparte jest na promowaniu jego aktywności poprzez szeroko zakrojone działania informacyjne, w których jako podstawowy kanał informowania o powiecie poznańskim w każdej sferze jego funkcjonowania wskazane są media i lokalne wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez Powiat. Zaleca się silniejszą promocję programu TV „Powiatowa17.”

V Społeczna ewaluacja realizacji Strategii – wyniki badań ankietowych

Jednym z elementów ewaluacji Strategii rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. były badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców powiatu poznańskiego. Ich celem było zbadanie opinii mieszkańców na temat takich kwestii jak: jakość życia i usług, realizacja przez Powiat inwestycji infrastrukturalnych i przedsięwzięć o charakterze społecznym, a także wskazanie priorytetów dalszego rozwoju powiatu poznańskiego. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju, jaka miała miejsce w trakcie prowadzonych badań oraz w okresie je poprzedzającym, badania były prowadzone wyłącznie za pomocą ogólnodostępnej ankiety internetowej, w okresie od 19. października do 8. listopada 2020 r. Ankieta była dostępna na stronie internetowej Powiatu Poznańskiego. Ewaluacja działań Powiatu przez mieszkańców dotyczyła lat 2018 – 2019. Z uwagi na okres prowadzenia badania, przypadający na jesienne miesiące pandemii COVID-19, proszono respondentów o odniesienie się do kwestii sprzed pandemii. Siłą rzeczy jednak w pytaniach ankiety uwzględniono także wpływ pandemii COVID-19 na życie mieszkańców, a tym samym na wypowiedzi respondentów. Zakładana próba badawcza 500 osób nie została zrealizowana, prawdopodobnie z przyczyn ograniczonego zainteresowania mieszkańców badaniami ankietowymi w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia (w badaniu ankietowym Warunków życia mieszkańców powiatu poznańskiego w 2016 r. wzięło udział 535 respondentów).

Uczestnicy badania

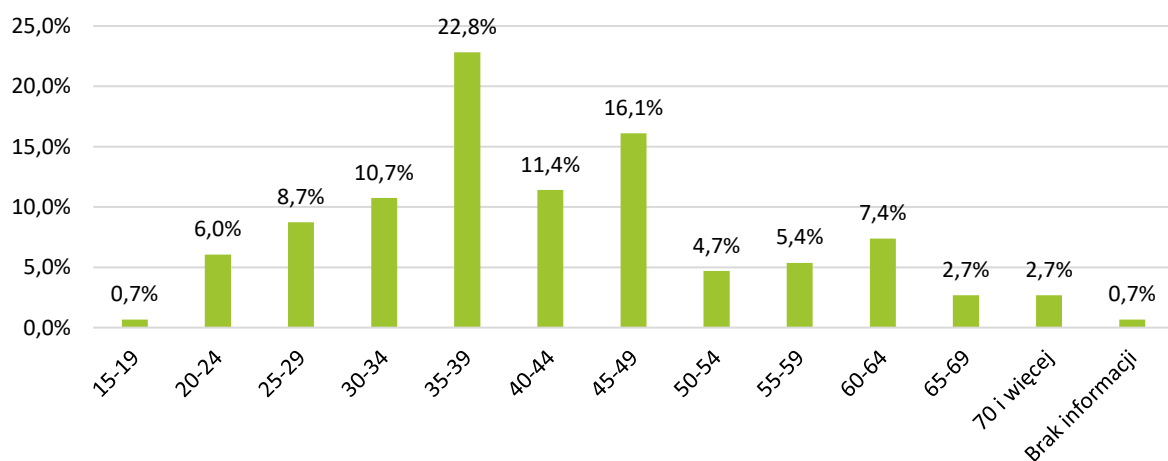
W badaniach ankietowych udział wzięło 151 osób. Niespełna 95% ankietowanych było mieszkańcami gmin należących do powiatu poznańskiego (ryc. 3.). Najaktywniejszą grupę respondentów stanowili mieszkańcy gminy Komorniki, gminy Kostrzyn, gminy Rokietnica, gminy Dopiewo oraz gminy Czerwonak. Stanowili oni ponad połowę wszystkich ankietowanych. Mieszkańcy gmin: Suchy Las, Murowana Goślina, Swarzędz, Pobiedziska, Kórnik, Mosina, Tarnowo Podgórne oraz Luboń stanowili od niespełna 3,0 do 6,0% wszystkich respondentów. Uczestnicy z pozostałych gmin powiatu poznańskiego stanowili łącznie zaledwie 4% ankietowanych. Wśród respondentów 4,0% stanowili także mieszkańcy Poznania (nienależącego do powiatu poznańskiego) i była to jedyna jednostka spoza powiatu, której mieszkańcy uczestniczyli w badaniach. Ze względu na nieznaczny odsetek mieszkańców Poznania, którzy wypełnili ankietę oraz silne powiązania tej jednostki z powiatem poznańskim (miejsce pracy) zdecydowano się na uwzględnienie tej grupy respondentów w analizie.



Ryc. 3. Udział respondentów według gmin.

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

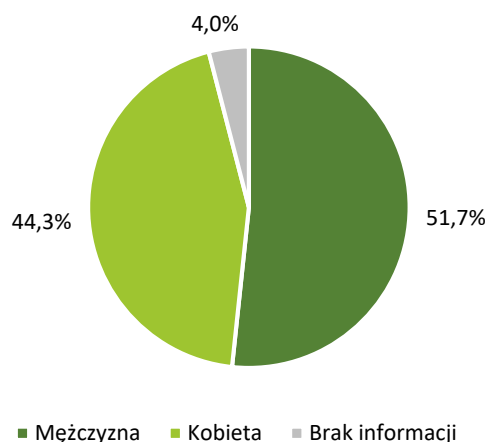
W badaniu ankietowym najliczniej udział wzięły osoby w wieku od 30 do 49 lat (ryc. 4.). Stanowili oni ponad 61% respondentów. Dominacja osób w tej grupie wieku jest charakterystyczna dla internetowych metod badań ankietowych, co wynika z ich kompetencji cyfrowych, jak i poziomu zainteresowania sprawami lokalnymi. Osoby starsze, szczególnie po 65. roku życia ze względu na preferencję w zakresie bezpośrednich metod badawczych oraz niższe umiejętności cyfrowe są mniej aktywne w tego typu badaniach, co zostało wzięte pod uwagę na etapie planowania ewaluacji jako zakładane ograniczenie. Podobne założenie dotyczyło udziału osób młodszych, jednak w tej grupie wieku mniejszy udział wynika zwykle z mniejszego zainteresowania sprawami lokalnymi.



Ryc. 4. Udział respondentów według grup wieku.

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

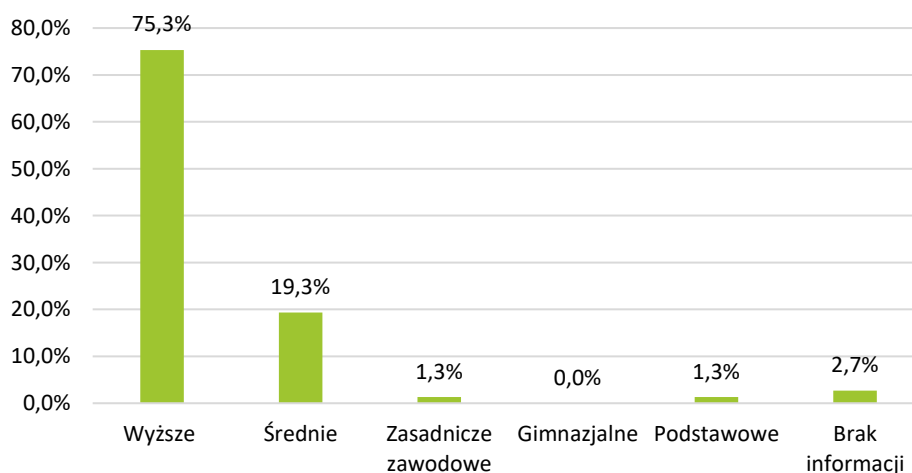
Wśród respondentów ankiety większą grupę stanowili mężczyźni – ich udział obejmował niespełna 52% osób (ryc. 5.). Ponad 44% stanowiły kobiety. 4% ankietowanych nie zdecydowało się na udzielenie informacji na temat płci.



Ryc. 5. Udział respondentów według płci.

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

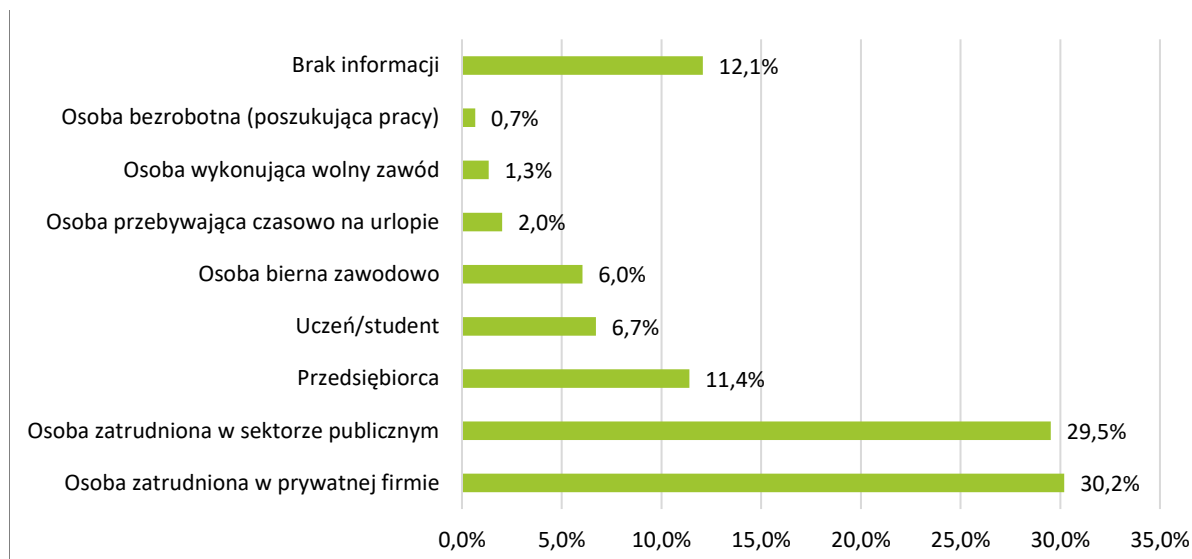
Zdecydowana największa grupa uczestników badań posiadała wykształcenie wyższe (ryc. 6.). Stanowili oni 75% respondentów. 19% ankietowanych posiadało wykształcenie średnie. Osoby posiadające niższe wykształcenie od ww. stanowiły niespełna 3,0% wszystkich ankietowanych. Podobny odsetek osób nie udzielił informacji na temat wykształcenia.



Ryc. 6. Udział respondentów według wykształcenia.

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

Wśród respondentów przeważały osoby zatrudnione w prywatnej firmie (ponad 30%, ryc. 7.) i w sektorze administracji publicznej (niespełna 30%). Przedsiębiorcy bądź osoby wykonujące wolny zawód stanowili niecałe 13% ankietowanych. Pozostałe osoby, tj. ponad 15% były to osoby niepracujące, z czego połowa to osoby uczące się. 12,0% ankietowanych nie udzieliło informacji na temat swojej aktywności zawodowej.



Ryc. 7. Udział respondentów według aktywności zawodowej.

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

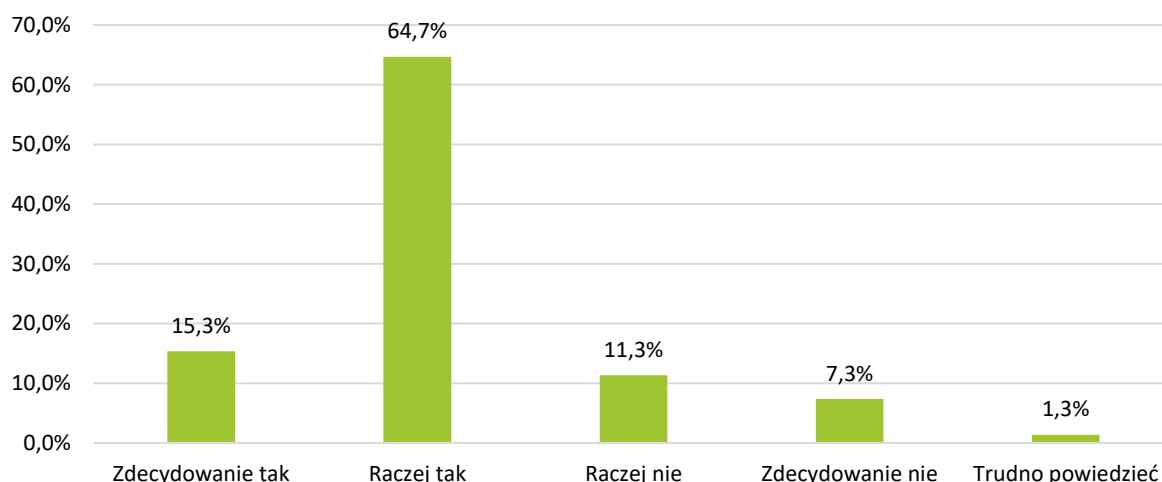
Ocena jakości życia przez respondentów

Jednym z kluczowych aspektów rozwoju jednostek samorządu terytorialnego jest podnoszenie jakości życia mieszkańców. Znacząca część ankiety poświęcona była ocenie przez respondentów jakości ich życia, między innymi w kontekście dostępności do usług i walorów miejsca zamieszkania. W ankiecie poruszono także kwestię wpływu pandemii COVID-19 na warunki życia mieszkańców powiatu.

Uczestnicy badania zapytani o ich zadowolenie z jakości swojego życia w powiecie poznańskim w zdecydowanej większości wypowiadali się pozytywnie (ryc. 8.). Niespełna 65% ankietowanych odpowiedziało, że jest raczej zadowolona z jakości życia, a ponad 15% odpowiedziało, że jest zdecydowanie zadowolona. Niecałe 18% respondentów wypowiedziało się negatywnie. Niecałe 10% ankietowanych określiło swoje zadowolenie z warunków życia jako bardzo duże, przy tylko 3,5% określających je jako bardzo małe. Wynik 80% zadowolonych z jakości życia jest zbliżony do rezultatów badań ankietowych z 2016 r. (Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. - raport z badania warunków życia w powiecie, 2016, Centrum Badań Metropolitalnych UAM). Wówczas respondenci także w zdecydowanej większości (78,5%) pozytywnie ocenili warunki życia w powiecie poznańskim.

Wśród pozytywnych aspektów życia respondenci wskazywali głównie dobrą dostępność do usług, w tym także tych, które oferowane są na terenie Poznania. Podkreślano dobrze funkcjonującą komunikację publiczną umożliwiającą sprawny dojazd w granicach powiatu i do Poznania. Wskazywano na korzyści wynikające z zamieszkania pod miastem (w zależności od miejsca zamieszkania respondenta były to m.in. niższe ceny mieszkań, bliskość terenów zieleni), przy jednoczesnej pełnej możliwości korzystania z jego udogodnień. Przykładem może być wypowiedź jednej z respondentek: „Wcześniej mieszkalam w Poznaniu, mieszkając na obrzeżach mam te same możliwości plus przestrzeń i spokój”. Wiele spośród przekazanych opinii wskazywało na sukcesywny rozwój powiatu – w kontekście m.in. infrastruktury drogowej oraz społecznej. Podkreślaną zaletą było również dobre skomunikowanie powiatu w skali krajowej i regionalnej, poprzez dostęp do autostrady i dróg ekspresowych. Pojawiały się także wypowiedzi, które wskazywały na niezadowolenie ze stanu dróg, korków, smogu i hałasu. Dysonans ten mógł wynikać m.in. z miejsca zamieszkania respondentów, a także preferencji w wyborze tylko indywidualnego środka transportu. Często wypowiedziom

towarzyszył komentarz wskazujący na nasilanie w ostatnich latach problemów związanych z ruchem samochodowym. Zwracano także uwagę na trudności w dostępie do infrastruktury społecznej (żłobków, ośrodków opieki zdrowotnej).

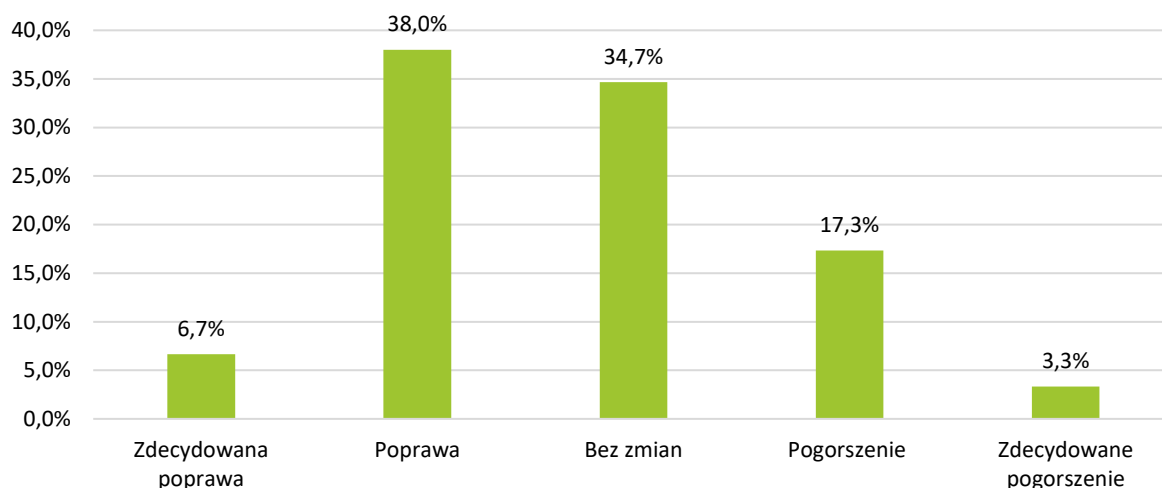


Ryc. 8. Struktura odpowiedzi na pytanie "Czy jest Pan/i zadowolony/a z jakości swojego życia w powiecie poznańskim?"

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

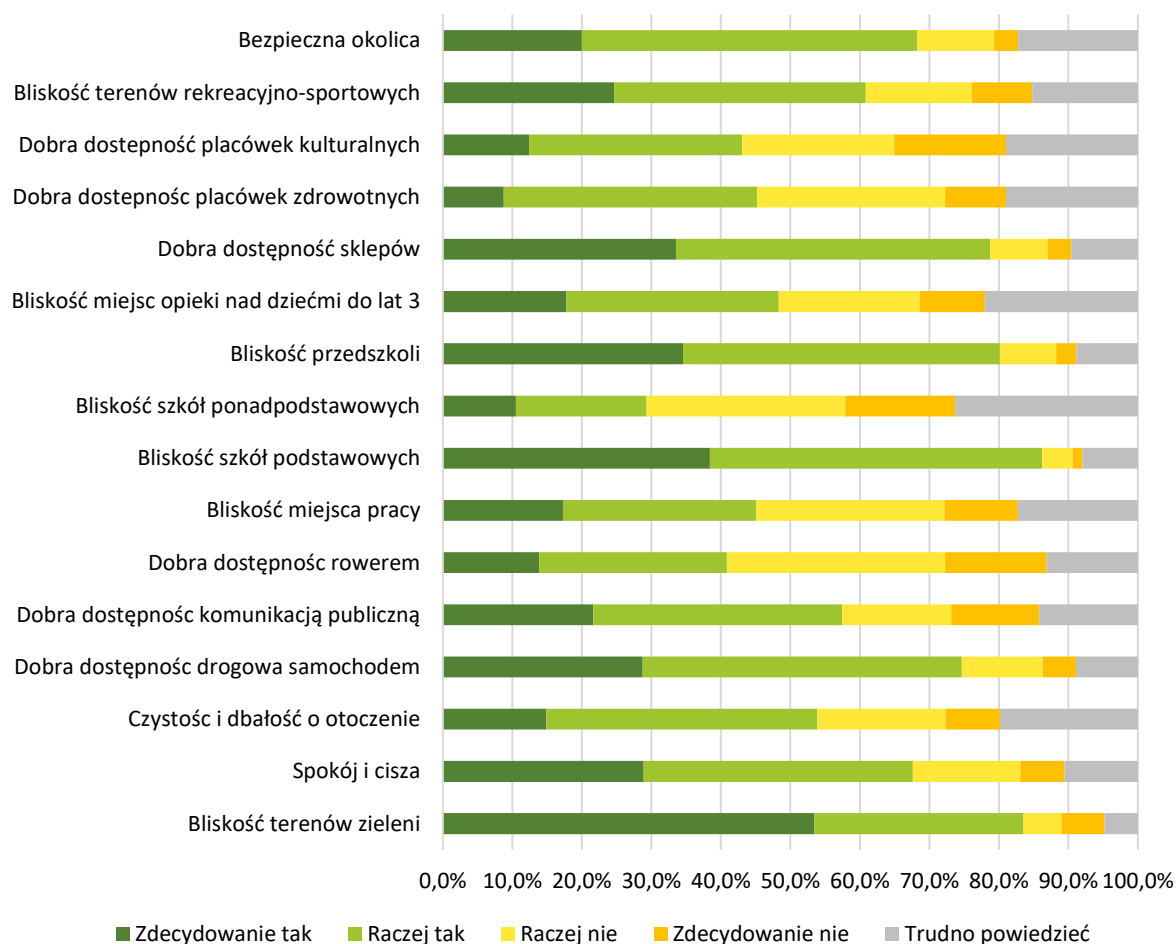
Ocenie jakości życia towarzyszyło także pytanie o jej zmianę – poprawę lub pogorszenie (ryc. 9.). 45% respondentów wskazała, że jakość ich życia uległa poprawie w ostatnich trzech latach. Wiązało się to z takimi aspektami jak wzrost zarobków związany m.in. ze zmianą pracy, poprawa jakości komunikacji publicznej oraz infrastruktury drogowej. Wśród wypowiedzi pojawiały się także głosy związane z poprawą warunków mieszkaniowych (wyprowadzka z Poznania), w tym m.in. kupnem własnego domu lub mieszkania. 20% respondentów zadeklarowała pogorszenie jakości życia. Wynikało to najczęściej ze spadku jakości przestrzeni w miejscu zamieszkania (np. zagęszczanie zabudowy) oraz utrudnieniami w dostępie do podstawowych usług (opieki zdrowotnej, przedszkoli i żłobków). Respondenci wskazywali także na odczuwalny wzrost cen – w tym także związanych z utrzymaniem gospodarstwa domowego w zakresie m.in. odbioru odpadów. Ponad 1/3 ankietowanych nie doświadczyła zauważalnych zmian w ostatnich 2-3 latach.

Bliskość szkół podstawowych, terenów zieleni, przedszkoli oraz sklepów to najczęściej wskazywane walory miejsc zamieszkania respondentów (ryc. 10.). Cechy te wskazywane były przez ok. 80% ankietowanych. W drugiej kolejności, dla ok. 70% respondentów odczuwalne było bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania, dobra dostępność drogowa samochodem oraz spokój i cisza. Ponad połowa respondentów doceniała w swoim miejscu zamieszkania bliskość terenów rekreacyjnych i sportowych, dobrą dostępność komunikacją publiczną oraz czystość i dbałość o otoczenie. Mniej niż połowa ankietowanych wskazywała na dobrą dostępność placówek kulturalnych i zdrowotnych, bliskość miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, bliskość miejsc pracy i dobrą dostępność rowerem. Najgorzej oceniona została dostępność szkół ponadpodstawowych, do których zdecydowana większość uczniów z powiatu poznańskiego dojeżdża do Poznania.



Ryc. 9. Struktura odpowiedzi na pytanie "Czy w okresie ostatnich trzech lat (niezależnie od pandemii COVID-19) zauważył/a Pan/i poprawę lub pogorszenie jakości swojego życia?"

Źródło: Wyniki badań ankietowych.



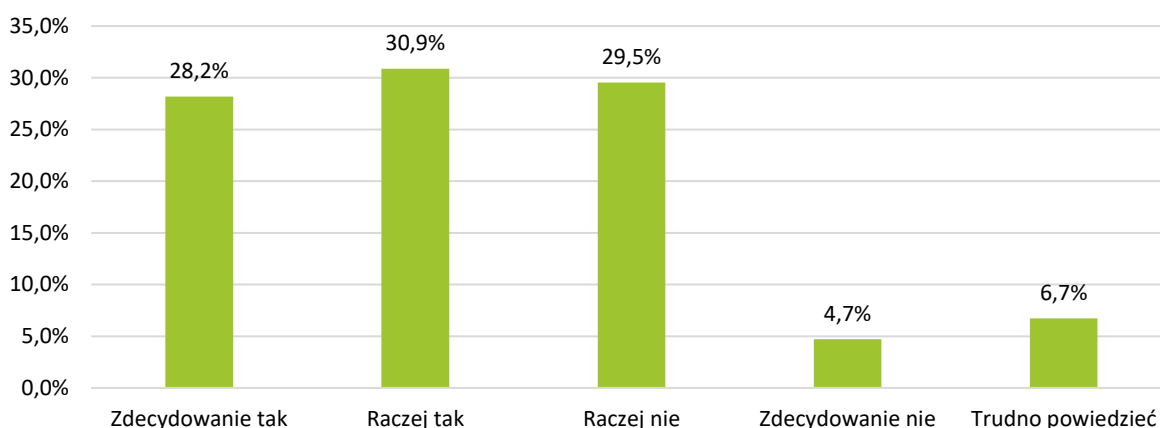
Ryc. 10. Struktura odpowiedzi na pytanie "Czy o Pana/i miejscu zamieszkania można powiedzieć, iż charakteryzuje się następującymi cechami?"

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

Uczestnicy badania ankietowego zostali poproszeni o ocenę jakości świadczonych usług oraz infrastruktury w swoim miejscu zamieszkania. Ocen udzielano w skali od 1 do 5, gdzie wyższa wartość liczbowo odzwierciedlała wyższą ocenę. Na podstawie analizy uzyskanych odpowiedzi określono następującą kolejność usług - od najlepiej do najgorzej ocenianych (w nawiasie podana została średnia ważona ocen):

1. Zaopatrzenie w wodę [3,8].
2. Obiekty sportowe [3,5].
3. Zbiórka i segregacja odpadów [3,4].
4. Dom kultury lub inne placówki kulturalne [3,3].
5. Obiekty rekreacyjno-turystyczne [3,2].
Transport publiczny [3,2].
6. Stan dróg [3,0].
Działalność Policji [3,0].
7. Usługi opiekuńcze lub socjalne [2,8].
8. Ośrodek zdrowia [2,7].
9. Szkolnictwo na poziomie ponadpodstawowym – szkoły licealne [2,6].
10. Szkolnictwo na poziomie ponadpodstawowym – szkoły zawodowe/technika [2,6].

Spośród zadań leżących w kompetencji Powiatu, na uwagę zasługuje niska ocena dostępności szkół ponadpodstawowych, w większości skoncentrowanych w Poznaniu.



Ryc. 11. Struktura odpowiedzi na pytanie „Czy pandemia COVID 19 wpłynęła na pogorszenie Pana/i jakości życia?”

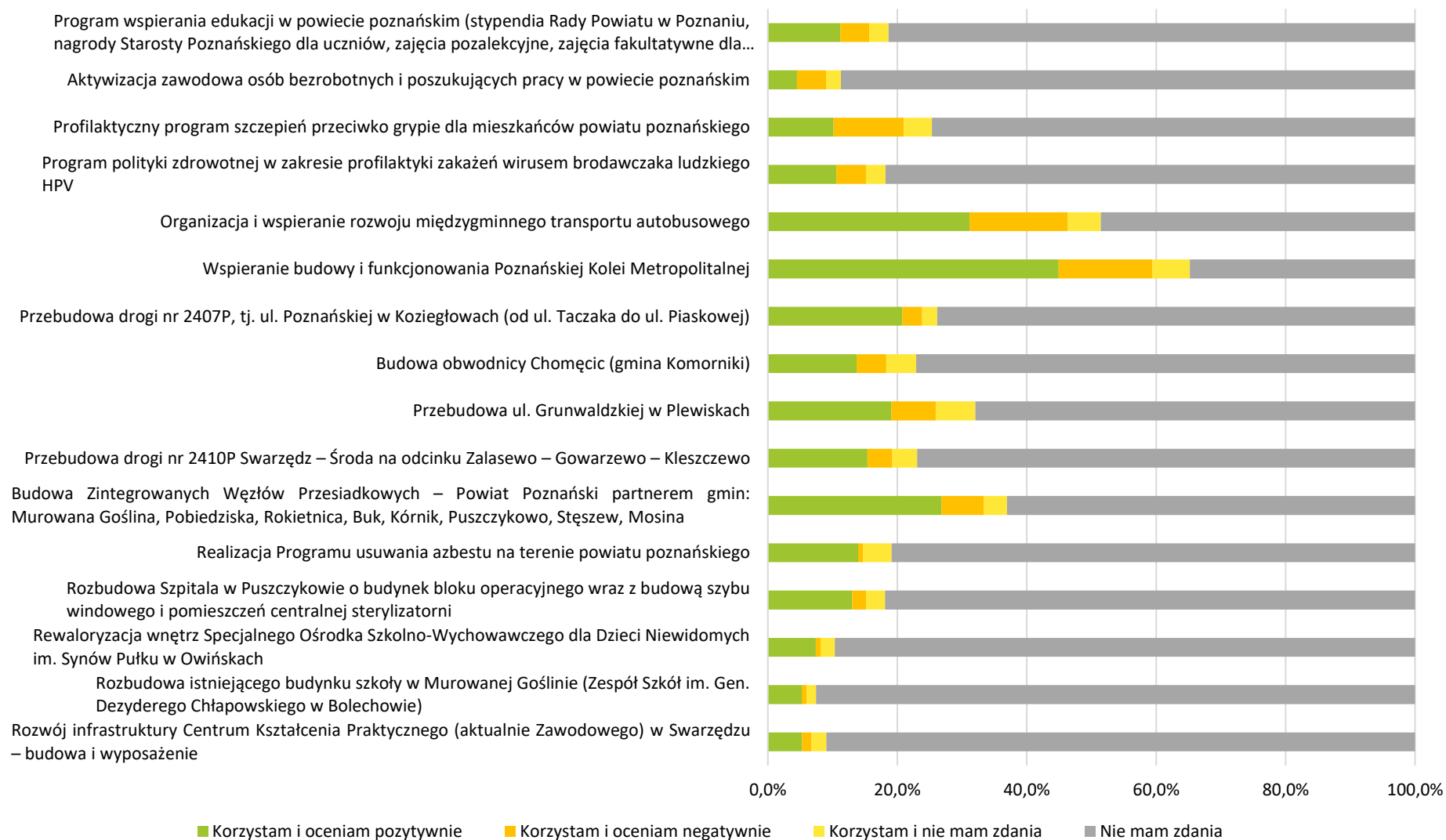
Źródło: Wyniki badań ankietowych.

Ze względu na sytuację epidemiczną w kraju respondentów zapytano o wpływ pandemii COVID-19 na jakość ich życia (ryc. 11.). Niespełna 60% ankietowanych doświadczyło pogorszenia jakości życia z powodu pandemii. Wskazywali oni na utrudnienia i zmiany, jakie nastąpiły w odniesieniu do całego społeczeństwa – ograniczony kontakt z innymi ludźmi i dostęp do usług czy reorganizacja pracy zawodowej. Wyraźnym problemem dla znaczącej grupy respondentów były problemy w dostępie do podstawowej opieki zdrowotnej. Wśród ankietowanych pojawiły się także osoby, które w wyniku pandemii utraciły zatrudnienie lub możliwości prowadzenia działalności gospodarczej. Ograniczenia związane z funkcjonowaniem transportu publicznego, jakie zostały wprowadzone na szczeblu krajowym, wpłynęły także na utrudnienia w codziennych dojazdach do pracy dla części ankietowanych. Około 1/3 respondentów nie doświadczyła wpływu pandemii na jakość ich życia,

jednak z uwagi na ograniczenia, które dotyczyły wszystkich obywateli uznać należy, że restrykcje wprowadzane przez Rząd były dla tej grupy osób mniej odczuwalne. Niecałe 7% nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi.

Inwestycje, projekty i wydarzenia realizowane przez Powiat

Elementem społecznej ewaluacji realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego była także ocena realizacji konkretnych projektów oraz wydarzeń organizowanych przez Powiat Poznański, bądź przy jego wsparciu, w latach 2018 – 2019. Do najbardziej rozpoznawalnych projektów, a jednocześnie pozytywnie ocenionych przez największą liczbę osób należało wspieranie budowy i funkcjonowania Poznańskiej Kolei Metropolitalnej oraz organizacja i wspieranie rozwoju międzygminnego transportu autobusowego (ryc. 12.). Pozostałe projekty w większości (przez ponad 60% respondentów) nie zostały jednoznacznie ocenione – w ich przypadku na pytanie o ocenę udzielano odpowiedzi „nie mam zdania”. Uzasadnieniem była dostępność do efektów ich realizacji, która ma charakter zwykle lokalny, bądź specyficzny dla określonej grupy (np. młodzieży, seniorów, uczniów szkół, osób niepełnosprawnych, w trudnej sytuacji socjalnej, bezrobotnych itp.) w konsekwencji czego ich beneficjentami nie są wszyscy mieszkańcy powiatu a jedynie osoby w określonej sytuacji życiowej. Do projektów, które były najrzadziej oceniane (przez ok. 10% respondentów i mniej) należały: aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy, rewaloryzacja wnętrza Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach, rozbudowa istniejącego budynku szkoły w Murowanej Goślinie (Zespół Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie) oraz rozwój infrastruktury Centrum Kształcenia Praktycznego w Swarzędzu.

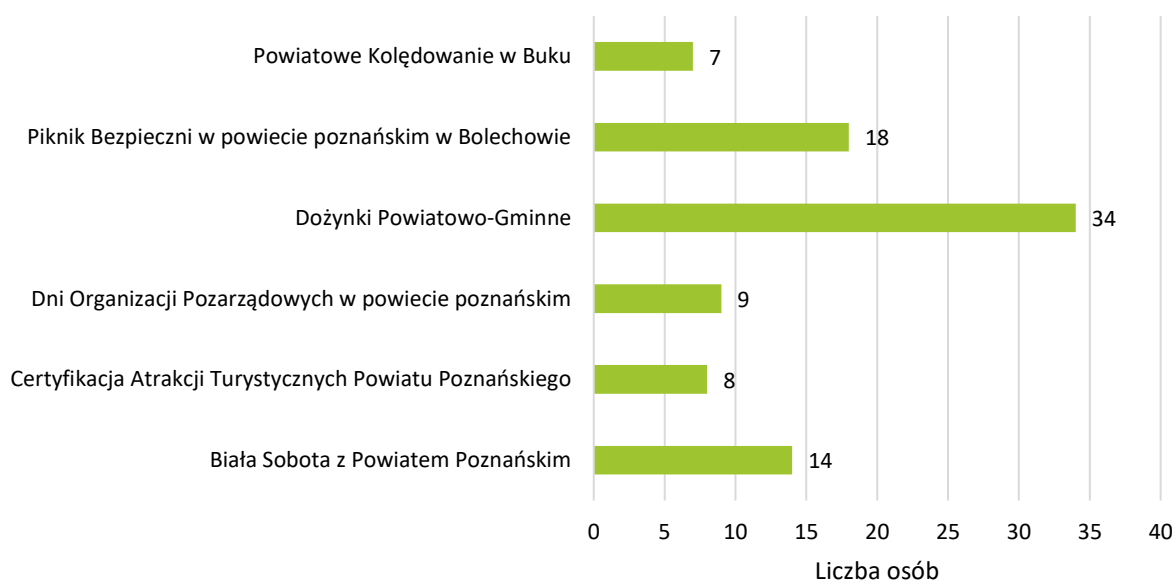


Ryc. 12. Ocena projektów realizowanych przez Powiat Poznański.

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

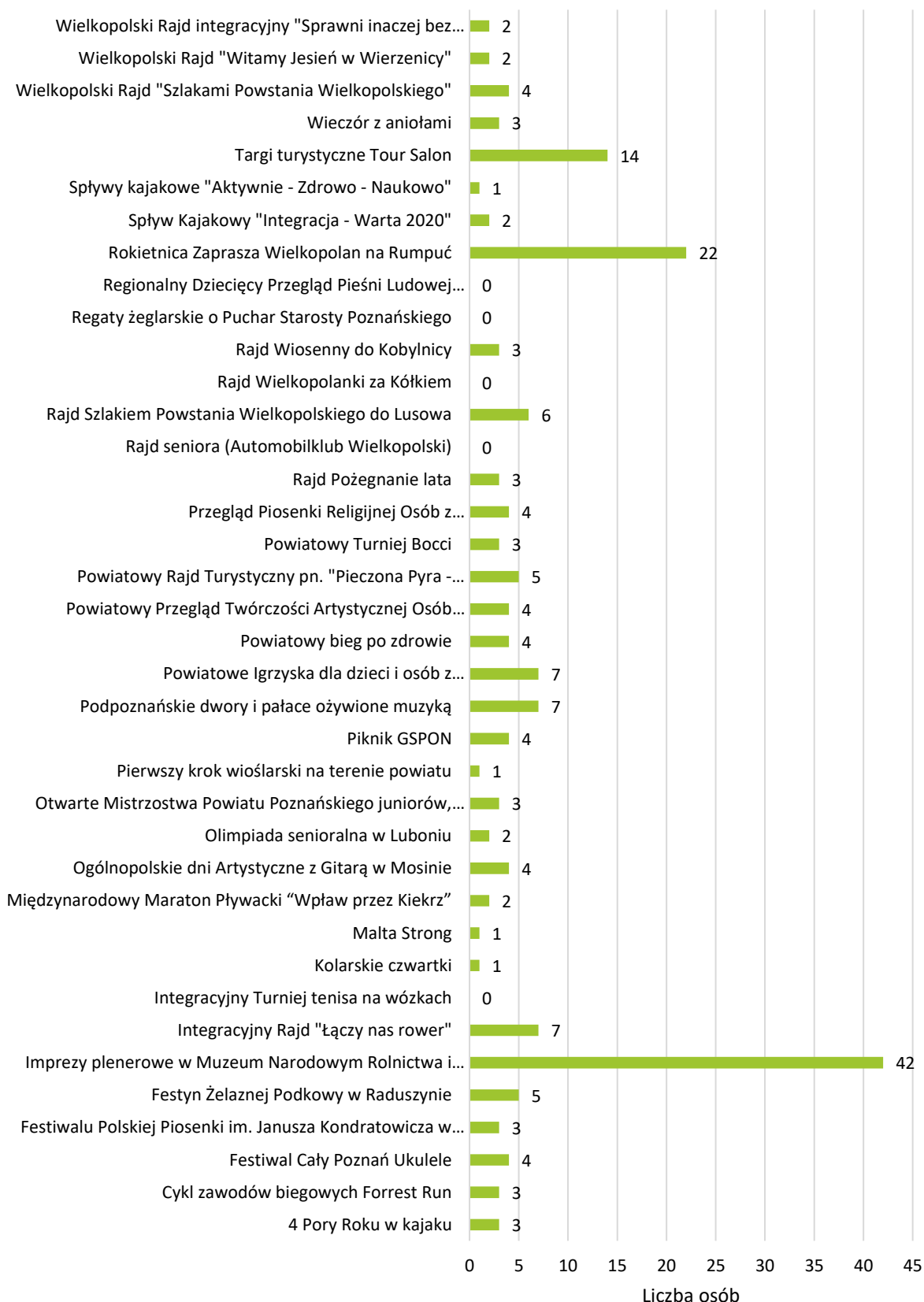
Część respondentów skorzystała z możliwości przekazania uwag i propozycji dotyczących realizowanych projektów. Najczęściej odnoszono się do funkcjonowania Poznańskiej Kolei Metropolitalnej – wskazywano w tym kontekście przede wszystkim na, nie będące zadaniem powiatowym, niewystarczającą liczbę połączeń oraz potrzebę zwiększenia taboru (co wiąże się m.in. z potrzebą funkcjonowania podwójnych składów pociągów w godzinach szczytu). Zwracano także uwagę na brak ogólnej dostępności szczepień na grypę i bezpośredniej informacji na ten temat w ośrodkach zdrowia. Respondenci wskazywali na potrzebę szerszej informacji nt. realizowanych projektów i kierowanie jej do określonych, zainteresowanych grup.

W kolejnej części ankiety respondenci poproszeni zostali o wskazanie swojego uczestnictwa w wydarzeniach organizowanych przez Powiat Poznański bądź realizowanych przy jego wsparciu. W pierwszej grupie (ryc. 13.) najczęściej wskazywano Dożynki Powiatowo-Gminne. Uczestniczyły w nich 1/5 ankietowanych. Pozostałe wydarzenia były mniej licznie odwiedzane przez ankietowanych – uczestniczyło w nich od 7 do 18 osób. Z kolei wśród wydarzeń, których organizacja wspierana była przez Powiat (ryc. 14.) najczęściej wskazywano imprezy plenerowe organizowane w Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie. Uczestniczyły w nich ponad ¼ ankietowanych. W drugiej kolejności popularnością wśród respondentów cieszyły się imprezy: „Rokietnica zaprasza Wielkopolan na Rumpuć” (22 osoby) oraz Targi Turystyczne Tour Salon (14 osób). W pozostałych wydarzeniach uczestniczyły na ogół pojedyncze osoby (7 i mniej).



Ryc. 13. Liczba respondentów uczestniczących w wydarzeniach organizowanych przez Powiat Poznański.

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

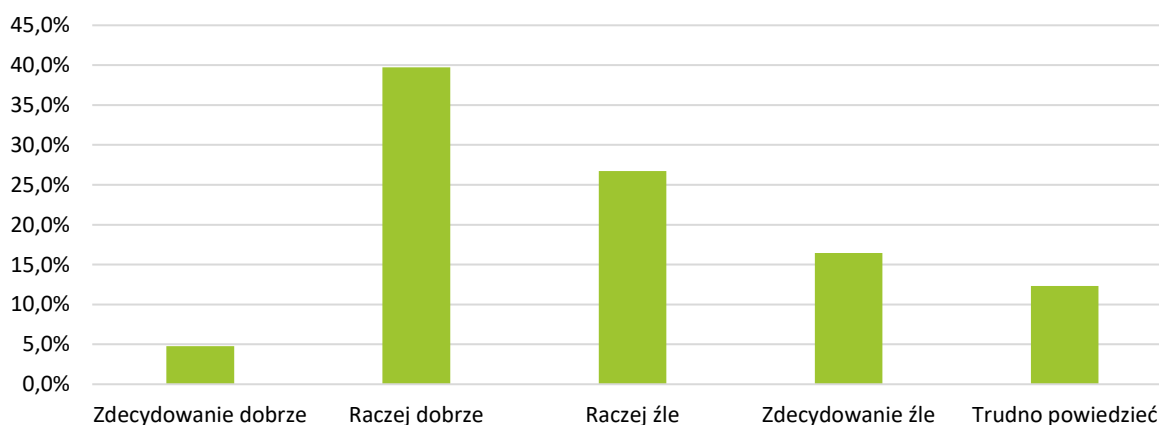


Ryc. 14. Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach organizowanych lub wspieranych przez Powiat Poznański.

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

Źródła informacji o działaniach Powiatu

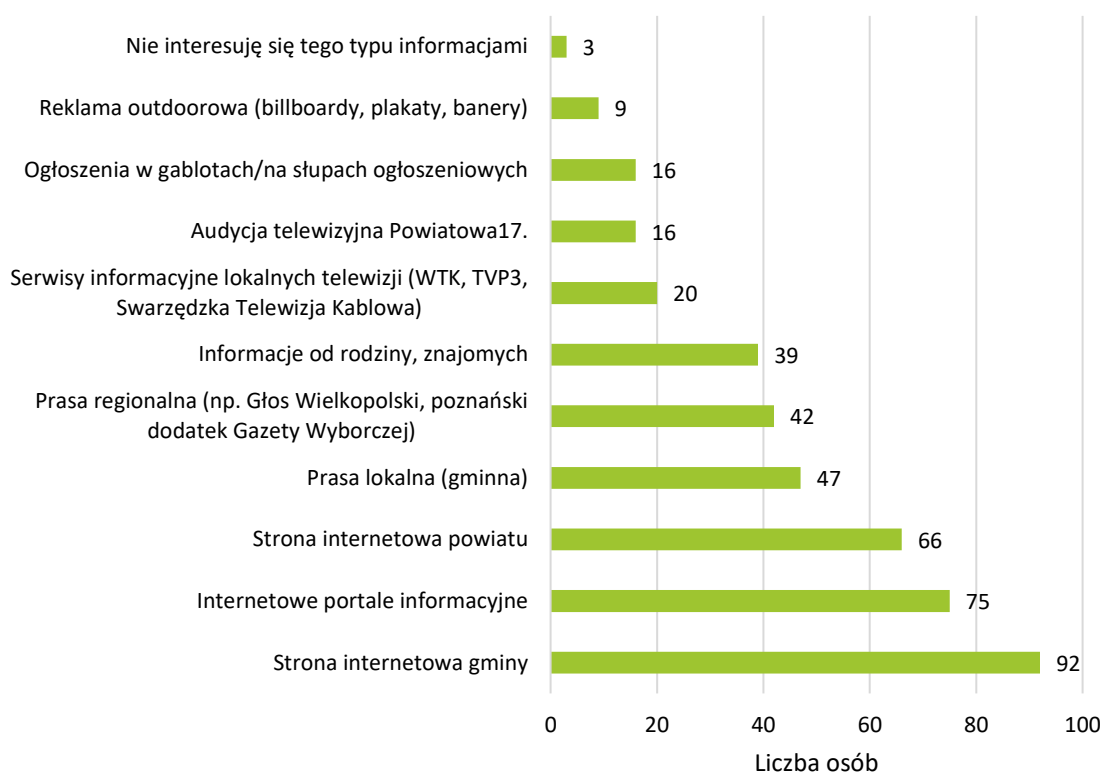
Jednym z obszarów działania Starostwa Powiatowego w Poznaniu jest promocja działań realizowanych na rzecz mieszkańców. Około 45% ankietowanych wyraziło swoje zadowolenie z poziomu poinformowania o działaniach Powiatu Poznańskiego (ryc. 15.). Porównywalna grupa respondentów wypowiedziała się przeciwnie – jako źle bądź zdecydowanie źle poinformowana. Ponad 12% uczestników badania ankietowanego nie była w stanie udzielić jednoznacznej odpowiedzi. Najczęstszym źródłem informacji o działaniach na terenie powiatu poznańskiego była strona internetowa gminy. Informacje za jej pośrednictwem czerpała większość ankietowanych (ryc. 16.). Około połowa respondentów po informacje na temat działań Powiatu sięgała do internetowych portali informacyjnych lub strony internetowej Powiatu. Kanały takie jak: prasa lokalna, prasa regionalna, rodzina lub znajomi, były źródłem informacji dla około 30% ankietowanych. Programy telewizyjne, w tym Powiatowa17. oraz informacje w przestrzeni publicznej lub na tablicach ogłoszeń były wskazywane przez mniejszą liczbę osób (poniżej 13%).



Ryc. 15. Struktura odpowiedzi na pytanie "Jak dobrze czuje się Pan/i poinformowany o działaniach Powiatu Poznańskiego?"

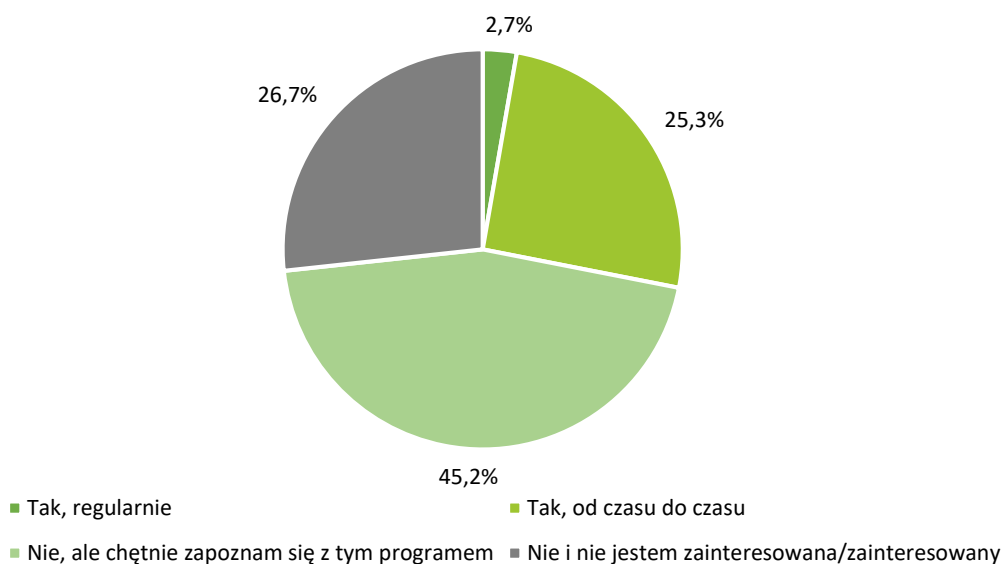
Źródło: Wyniki badań ankietowych.

Program „Powiatowa17.” na temat aktualności z powiatu poznańskiego emitowany jest na antenach regionalnych telewizji, na stronie www.powiat.poznan.pl, na profilu Powiatu Poznańskiego na Facebooku oraz kanale YouTube. Regularnie oglądało go mniej niż 3% respondentów (ryc. 17.). Około 25% wskazało, że ogląda go od czasu do czasu, a 45%, że do tej pory nie oglądało, ale jest nim zainteresowana. Ponad ¼ ankietowanych nie była zainteresowana tym programem.



Ryc. 16. Źródła informacja o działalności Powiatu Poznańskiego.

Źródło: Wyniki badań ankietowych.



Ryc. 17. Struktura odpowiedzi na pytanie „Czy ogląda Pan/i program „Powiatowa17.” na temat aktualności z powiatu poznańskiego?”

Źródło: Wyniki badań ankietowych.

Kierunki i priorytety rozwoju powiatu poznańskiego

Misja określona w Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r. zorientowana jest na rozwój potencjału społecznego i gospodarczego powiatu dla dobra jego mieszkańców, przy równoczesnej dbałości o środowisko przyrodnicze w myśl zasad zrównoważonego rozwoju. Respondenci poproszeni o określenie swoich oczekiwań, co do priorytetowych kierunków rozwoju Powiatu najczęściej wskazywali na działania w sferze transportu – związane zarówno z rozwojem komunikacji publicznej, jak i rozbudową i modernizacją dróg. Ankietowani wskazywali także na potrzebę działań Powiatu w zakresie opieki zdrowotnej, rozwiązań dotyczących ochrony środowiska (w tym czystego powietrza), rozwoju gospodarczego, bezpieczeństwa oraz rozwoju usług e-administracji. Możliwość elektronicznej komunikacji ze Starostwem w zakresie realizacji spraw urzędowych, była częściej określana jako priorytetowa niż generalne doskonalenie świadczenia usług administracyjnych, co wskazuje na oczekiwanie wprowadzania innowacyjnych rozwiązań ułatwiających kontakt ze Starostwem. W dalszej kolejności wskazywane były obszary związane z turystyką i rekreacją, przeciwdziałaniem skutkom pandemii, współpracą z innymi samorządami czy ochroną dziedzictwa kulturowego. Najniżej w zakresie potrzeby realizacji oceniane były działania o charakterze miękkim – związane z kształtowaniem wizerunku Powiatu, integracją społeczną, a także przeciwdziałaniem bezrobociu (Powiat ma jeden z najniższych wskaźników bezrobocia w kraju). Należy jednak zauważyć, że w dalszym ciągu oceniane były na poziomie, który nie podważa zasadności ich realizacji. Obszary działań Powiatu zostały podane według priorytetów określonych na podstawie ocen wskazanych przez respondentów (w nawiasie średnia ważona ocen w skali od 1 do 5).

1. Rozwój systemu transportu zbiorowego na terenie powiatu poznańskiego [4,3].
Rozbudowa i modernizacja sieci drogowej [4,3].
Wspieranie rozwoju Poznańskiej Kolei Metropolitalnej [4,3].
2. Poprawa zdrowia oraz zwiększenie dostępności placówek opieki zdrowotnej [4,2].
3. Udzielanie dotacji na likwidację źródeł niskiej emisji (wymianę pieców) [4,1].
Poprawa stanu środowiska przyrodniczego [4,1].
Wspieranie rozwoju gospodarczego powiatu poznańskiego [4,1].
4. Rozwój usług elektronicznej administracji [4,0].
Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa [4,0].
5. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej [3,9].
Przeciwdziałanie pandemii Covid-19 i zwalczanie jej negatywnych skutków [3,9].
Współpraca Samorządu Powiatowego z innymi samorządami terytorialnymi [3,9].
6. Podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców [3,8].
Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego (zabytków) [3,8].
7. Rozwój oferty turystycznej powiatu [3,7].
Współpraca z organizacjami pozarządowymi [3,7].
8. Rozwój działalności kulturalnej [3,6].
Doskonalenie świadczenia usług administracyjnych dla mieszkańców [3,6].
Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu [3,6].
9. Wzmocnienie integracji społecznej [3,5].
10. Kształtowanie dobrego wizerunku i promocja Powiatu [3,4].

W porównaniu do badań ankietowych przeprowadzonych w 2016 roku na etapie opracowania Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 r. nie nastąpiły zmiany. W dalszym ciągu rozwój komunikacji publicznej, infrastruktury drogowej oraz opieka zdrowotna są najistotniejsze dla mieszkańców. Ankietowani w 2016 r. zapytani o dziedziny wymagające dalszej poprawy i rozwoju

w powiecie poznańskim, jako najistotniejsze wskazali problemy związane z transportem publicznym (59,4% osób) i infrastrukturą drogową (57,5%). Istotnymi obszarami, wymagającymi poprawy i solidniejszej interwencji uznano wówczas także: opiekę zdrowotną (46,5% wskazań), ochronę środowiska przyrodniczego (41,5%) i zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne powiatu (35,4%). Większy spadek nastąpił natomiast w zakresie potrzeby działań Powiatu w obszarze turystyki, który wśród respondentów biorących udział w badaniach w 2016 roku był na 5. miejscu (obecnie na 15). Pozostałe obszary natomiast były klasyfikowane na podobnym poziomie.

Część respondentów skorzystała także z możliwości przekazania propozycji i postulatów spoza wyżej przedstawionego katalogu. Podkreślano potrzebę ochrony terenów zieleni i tworzenia jej szczególnie na terenach nowo zabudowywanych. Zwracano także uwagę na potrzebę realizacji działań skierowanych dla konkretnych grup – osób terminalnie chorych (w zakresie opieki paliatywnej), seniorów oraz młodzieży. Podkreślano także potrzebę rozwoju sieci dróg rowerowych i towarzyszącej im infrastruktury.

VI Strategia w świetle nowych dokumentów szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego

Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. jest elementem systemu programowania strategicznego i przestrzennego na różnych poziomach zarządzania. Jej treść powinna uwzględniać ustalenia dokumentów strategicznych wyższego rzędu, w tym zapisy projektów dokumentów wspólnotowych oraz strategii krajowych i regionalnych: Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (SOR) z perspektywą do 2030 r., Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR), Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego - Wielkopolska 2030 oraz dokumentów wypracowanych przez samorządy aglomeracji poznańskiej takich jak: Strategia Rozwoju Aglomeracji Poznańskiej - Metropolia Poznań 2020, Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania (które tracą w 2020 r. aktualność). Wszystkie te dokumenty zawierają rekomendacje dla polityk publicznych, w tym prowadzonych także przez jednostki samorządu powiatowego. Poniżej dokonano przeglądu najważniejszych dokumentów programowych, jakie ukazały się już po uchwaleniu Strategii Powiatu, pod kątem zgodności Strategii z ich zapisami.

Polityka spójności Unii Europejskiej jest najważniejszą płaszczyzną, obok dokumentów krajowych, do której odnoszą się zapisy strategii regionalnych i lokalnych. Wynika to z faktu, iż jest to podstawowy instrument wyrównywania różnic rozwojowych i uruchamiania potencjałów wewnętrznych, także na poziomie lokalnym. W dyskusji nad kształtem polityki spójności po 2020 r. wskazuje się, że powinna ona koncentrować się na innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej (cel polityki spójności UE: „Europa bardziej inteligenta”), promocji czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem (cel: „niskoemisyjna Europa bardziej przyjazna dla środowiska”), zwiększeniu mobilności i doskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych (cel: „Europa lepiej połączona”), wdrażaniu europejskiego filaru praw socjalnych (cel: „Europa o silniejszym wymiarze społecznym”) oraz wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich i wiejskich w ramach inicjatyw lokalnych (cel: „Europa bliżej obywateli”).

W nawiązaniu do realizacji celów **Strategii Europa 2020**, warto zwrócić także uwagę na wprowadzenie do polityki rozwoju nowych podmiotów - miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF). Ich wyodrębnienie wynika z jednej strony z potrzeby integracji zarządzania w tych obszarach, a z drugiej terytorializacji interwencji, która eliminuje negatywne skutki istnienia granic administracyjnych i przekłada się na większą efektywność działań w MOF. Ugruntowanie roli miast i ich obszarów funkcjonalnych w polityce regionalnej UE wiąże się potrzebą zwiększenia efektywności zarządzania, szczególnie w obszarach metropolitalnych, takich jak aglomeracja poznańska. Na obszarze tym samorządy, w tym Powiat, skupione w Stowarzyszeniu Metropolia Poznań od 2015 r. wdrażają wspólną strategię rozwoju wykorzystując wsparcie finansowe unijnego programu **Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)**. Według UE obszary metropolitalne powinny być spójnie zarządzane, aby ich potencjał wpływał na podnoszenie konkurencyjności krajów i regionów. Takie podejście terytorialne jest realizowane najpełniej poprzez zarządzanie wielopoziomowe (*multi-level governance*) oraz partnerstwo międzysamorządowe (*inter-municipal cooperation*), które w polityce terytorialnej UE będzie stawiane jako jeden z warunków korzystania z instrumentów wspólnotowego wsparcia.

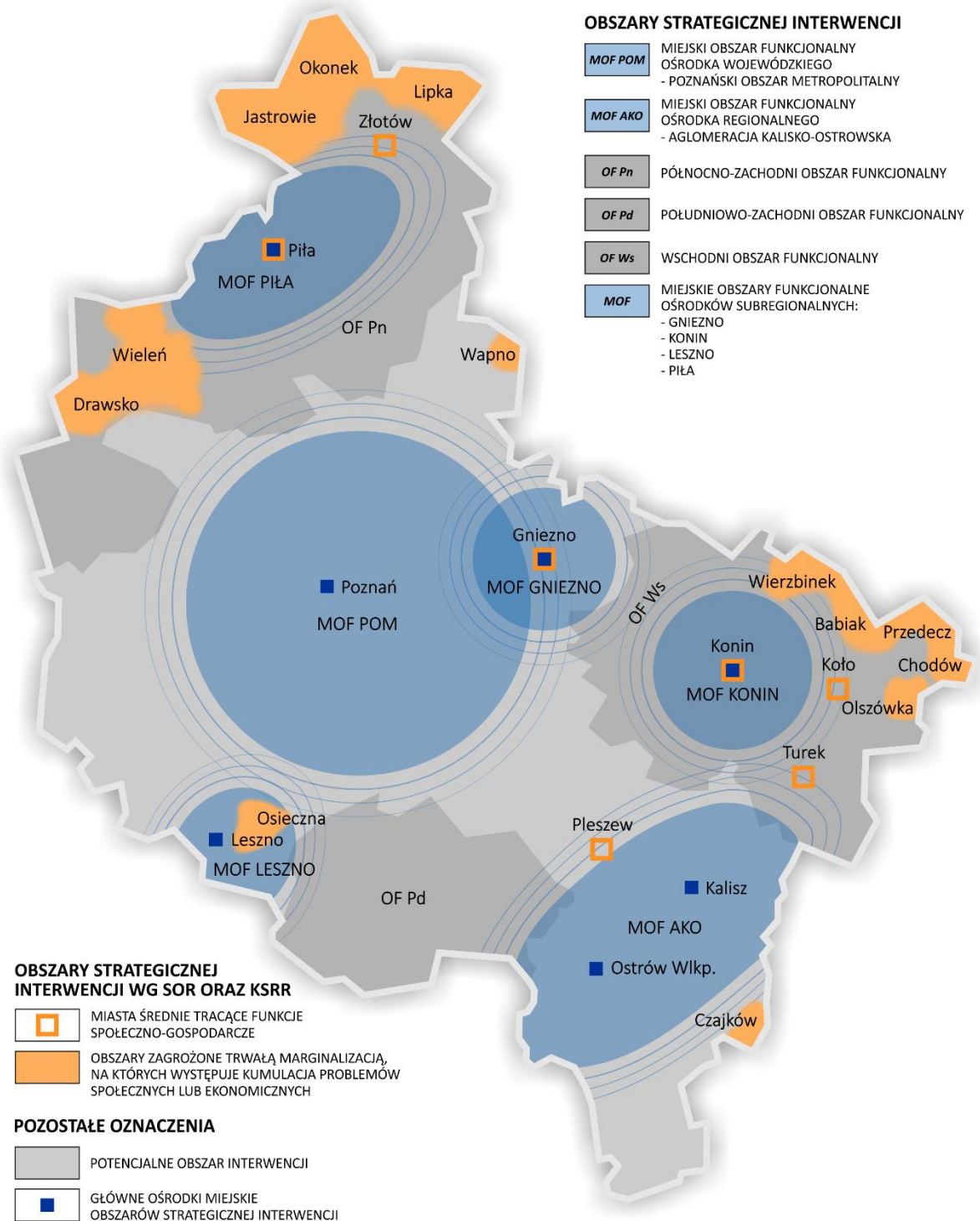
Podstawowym dokumentem rozwoju kraju jest **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju**, przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. Jest ona kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Uwypukla cele społecznie wrażliwe, zaznacza efektywny i konkurencyjny rozwój gospodarczy, niemożliwy do osiągnięcia bez równoważenia go polityką solidarnościową, podkreśla rozwój zrównoważony i zapewniający spójność terytorialną. Zapisy te rozszerza **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)**, wskazując cele polityki regionalnej, które powinny zostać podjęte zarówno przez rząd jak i samorząd terytorialny. Są to: podnoszenie jakości kapitału ludzkiego i społecznego, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, a także kompetencji niezbędnych do prowadzenia efektywnej polityki rozwoju, w szczególności na terenach o niskim potencjale rozwojowym. KSRR koncentruje działania na wyrównywaniu poziomu życia i szans rozwojowych mieszkańców w szczególności gmin położonych na obszarach wiejskich zagrożonych trwałą marginalizacją tracących mieszkańców i funkcje gospodarcze (do których Powiat Poznański się nie zalicza). **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030** z kolei podkreśla kwestie ochrony środowiska przyrodniczego, ładu przestrzennego i efektywnego wykorzystania przestrzeni, wewnętrznej spójności i dostępności terytorialnej usług oraz rozwiązywania problemów transportowych, szczególnie obszarów silnie zurbanizowanych takich jak aglomeracja poznańska, której częścią jest gmina Tarnowo Podgórne.

Strategia Powiatu Poznańskiego uwzględnia podstawowe cele rozwojowe województwa wielkopolskiego, zapisane w **Strategii Wielkopolska 2030**, tj.:

1. Wzrost gospodarczy, w tym utrzymanie stabilności rynku pracy i poziomu zatrudnienia,
2. Rozwój społeczny, w tym przeciwdziałanie marginalizacji słabszych grup społecznych,
3. Rozwój infrastruktury i poprawa stanu środowiska,
4. Wzrost skuteczności i sprawności zarządzania regionem.

W ramach realizacji polityki regionalnej Strategia Wielkopolska 2030 wskazuje **Obszary Strategicznej Interwencji (OSI)**, określone także w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ (ryc. 18.) Są one, zgodnie ze strategiami krajowymi, podstawą terytorialnego ukierunkowania interwencji publicznej.

Powiat Poznański został zaliczony do **OSI Poznański Obszar Metropolitalny (POM)**, uznanego w strategii regionalnej za obszar o najintensywniejszej sile oddziaływania Poznania na otoczenie, w którym występują silne powiązania funkcjonalno-przestrzenne.



Ryc. 18. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce (o indykatywnym zasięgu).

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2030.

Cele realizowane przez samorząd województwa na obszarze OSI Poznański Obszar Metropolitalny przedstawiono w tab. 4.

Tab. 4. Poznański Obszar Metropolitalny – kluczowe kierunki działań według Strategii Wielkopolska 2030.

Poznański Obszar Metropolitalny (POM) położony jest w centralnej części Wielkopolski. Poznań jako stolica województwa i najważniejszy ośrodek miejski w regionie posiada status ośrodka metropolitalnego. Ze względu na swoje położenie, POM jest głównym elementem struktury przestrzennej Wielkopolski. Skupia największą część potencjału rozwojowego województwa stanowiącego o konkurencyjności regionu na arenie zarówno krajowej, jak i międzynarodowej. Atutami POM są bardzo dobra lokalizacja pod względem komunikacyjnym, potencjał gospodarczy, kulturowy, turystyczny, naukowo-badawczy i akademicki, a także niski poziom bezrobocia oraz duża atrakcyjność rynku pracy. Czynniki zagrażające lub ograniczające dynamiczny rozwój Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego można podzielić na 3 kategorie: komunikacyjne, środowiskowe i społeczne. Zarówno potencjały, jak i zagrożenia warunkują kluczowe kierunki działań służących wzmocnieniu i kreowaniu rozwoju funkcji metropolitalnych w Poznaniu i POM, w sferach gospodarczej, społecznej, naukowej, w kulturze i sporcie oraz sieciowania z ośrodkami podobnej rangi poza POM.	
KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ	
WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZĘ SWOICH MIESZKAŃCÓW	– budowanie atrakcyjnego wizerunku POM wśród inwestorów i turystów oraz działania na rzecz wzrostu atrakcyjności osiedleńczej wśród kadry wysoko wykwalifikowanej, – rozwój funkcji metropolitalnych, w tym konferencyjnych i kongresowych – podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej jako jednego z elementów kształtujących aktywność gospodarczą i konkurencyjność – zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw w szczególności MŚP, przedsiębiorstw sektora TIK, m.in. przez doradztwo, działania sieciujące i kooperację, wsparcie procesów rozwojowych przedsiębiorstw i/lub ich pracowników – rozwój społeczeństwa informacyjnego – rozwój sektora B+R, w tym rozwój infrastruktury B+R, wsparcie w realizacji innowacyjnych projektów badawczo-rozwojowych poznańskich uczelni, instytutów badawczych i jednostek naukowych oraz innowacyjności przedsiębiorstw, zwiększenie efektywności kapitałowej opracowań innowacyjnych przez komercjalizację wiedzy i technologii oraz ich implementowanie do gospodarki regionalnej – rozwój IOB, współpracy sieciowej – rozwój sektorów kreatywnych (działalności gospodarczej związanej z kulturą i technologią, łączących działalność artystyczną z przedsiębiorczością) opartych na akademickich, lokalnych zasobach ludzkich – podniesienie atrakcyjności lokalnego rynku pracy jako narzędzia przeciwdziałającego emigracji zarobkowej – podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej szkół do lokalnego rynku pracy, wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej wysokiej jakości, upowszechnienie kształcenia ustawicznego – wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Poznaniu – wspieranie rozwoju POM jako ośrodka akademickiego zdolnego do konkurowania na arenie międzynarodowej

	– podnoszenie jakości życia ludzi młodych stanowiących potencjał (zasoby pracy) dla rozwoju gospodarki kreatywnej i innowacyjnej
ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	– ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego, wyrównywanie dostępu do dóbr i usług kultury, m.in. przez inwestycje w infrastrukturę kultury i poprawę warunków jej funkcjonowania – rozwój turystyki przez wykorzystanie istniejącego potencjału kulturowego – polityka integracji obcokrajowców ze społecznością lokalną, w tym promowanie wśród migrantów czynnego udziału w społeczeństwie obywatelskim – działania na rzecz dopasowania oferty usług publicznych do zmieniających się potrzeb demograficznych, m.in. budowa wysoko wyspecjalizowanych ośrodków świadczenia usług zdrowotnych (np. Ośrodek Protonoterapii, Centrum Diagnostyczne Instytutu Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk, Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego) – upowszechnienie programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla poprawy stanu zdrowia mieszkańców POM – zwiększenie dostępności do realizowanych na terenie POM usług społecznych oraz budowa / modernizacja placówek je świadczących
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	– poprawa dostępności komunikacyjnej przez rozwój infrastruktury transportowej, utworzenie efektywnego systemu komunikacyjnego, w tym rozbudowa Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (m.in. w układzie pierścieniowym), poznańskiego węzła kolejowego (w tym usunięcie wąskiego gardła na odcinku Poznań Wschód - Poznań Główny; budowa dodatkowego korytarza kolejowego), budowa północno-wschodniej obwodnicy Poznania, inwestycje dotyczące ulicy Obornickiej w Poznaniu i Suchym Lesie, budowa/modernizacja dróg (m.in. S 5, S 11, DK nr 92, DW nr 430, nr 434) – rozbudowa i integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne, powiatowo-gminne o charakterze pozamiejskim i innymi poziomami samorządu terytorialnego w obszarze metropolitalnym oraz zmniejszenie jego emisyjności – zapobieganie kongestii na drogach POM przez rozbudowę bezkolizyjnego układu drogowego, budowę mostów i wiaduktów, węzłów przesiadkowych – rozbudowa sieci tras tramwajowych na obszarze miasta Poznania – zagęszczenie sieci dróg i ścieżek rowerowych, ze szczególnym uwzględnieniem łączenia odcinków już istniejących, w tym pomiędzy sąsiadującymi jednostkami samorządu terytorialnego – wsparcie kształtowania zielonego pierścienia POM w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom suburbanizacji – ograniczenie niskiej emisji z sektora bytowo-komunalnego i negatywnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców, wdrożenie programów poprawy efektywności energetycznej budynków – przeciwdziałanie fragmentacji środowiska przyrodniczego, ochrona krajobrazu i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony bioróżnorodności na obszarze Wielkopolskiego Parku Narodowego

	– działania na rzecz racjonalnej gospodarki odpadami – promowanie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym – zwiększenie zdolności retencyjnej POM i zagospodarowanie wód opadowych
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	– wzmacnianie i kreowanie rozwoju funkcji metropolitalnych Poznania – rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz obszarów o wysokich wartościach historycznych i kulturowych – promocja i wsparcie inicjatyw obywatelskich oraz kontynuacja procesów włączania organizacji pozarządowych, partnerów społeczno-gospodarczych do prac programowych w rozwoju ZIT MOF Poznania – przeciwdziałanie chaotycznej suburbanizacji w zakresie budownictwa mieszkaniowego – koordynowanie polityk przestrzennych samorządów lokalnych POM oraz wsparcie rozwoju nowoczesnych usług, w tym e-usług (np. Metropolitalna Platforma Danych, Metropolitalny System Informacji Przestrzennej)

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2030.

Podsumowując, **Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r.**, wyznaczyła pięć celów strategicznych, w dalszym ciągu spójnych z politykami krajowymi i regionalnymi. Są to:

1. Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego Powiatu,
2. Poprawa zdrowotności, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i socjalnego oraz wzrost integracji społecznej mieszkańców Powiatu,
3. Rozwój edukacji, rynku pracy i wspieranie rozwoju gospodarczego Powiatu i całej aglomeracji poznańskiej),
4. Rozwój zrównoważonego i zintegrowanego transportu na terenie powiatu,
5. Rozwój przyjaznej administracji, współpraca samorządowa i kształtowanie wizerunku Powiatu.

Istotne dla Starostwa Powiatowego w Poznaniu są programy wspierające rozwój gmin na terenie powiatu, w tym przede wszystkim: rozwój przedsiębiorczości, rozwój dróg lokalnych, organizację transportu międzygminnego, poprawę bezpieczeństwa publicznego, dostępu do edukacji ponadpodstawowej i szpitalnej opieki zdrowotnej, zapewnienie świadczeń i infrastruktury usług opiekuńczych oraz inicjatywy prozdrowotne, kulturalne, sportowe wraz z ich promocją i realizacją w gminach powiatu. W obliczu istnienia i narastania międzygminnych problemów społecznych, środowiskowych, transportowych i infrastrukturalnych władze Powiatu Poznańskiego w celu operacyjnym „Rozwój współpracy samorządowej w aglomeracji poznańskiej” włączają się w realizację współpracy gminno-powiatowej.

Wskazane wyżej kluczowe cele polityk wspólnotowych, krajowych, regionalnych i lokalnych uwzględnia Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. Spójność kierunków rozwoju Powiatu z celami polityk publicznych na wyższych szczeblach zarządzania nie tylko zwiększa szanse na finansowanie celów rozwojowych Powiatu, ale także przynosi dodatkowy efekt synergii wynikający z koordynacji tych polityk oraz korzyści ze współpracy z samorządami wielkopolski i aglomeracji poznańskiej o podobnych wizjach i celach rozwoju. Strategia nakierowana na rozwój i rozwiązywanie problemów ważnych nie tylko w skali Powiatu, ale także regionalnej i globalnej buduje klimat solidarności i odpowiedzialności za rozwój zrównoważony, wysoką jakość życia nie tylko obecnych, ale i przyszłych pokoleń mieszkańców Powiatu.

VII Syntetyczna ocena Strategii. Wnioski i rekomendacje

Zadaniem ewaluacji Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. była ocena stopnia realizacji jej wdrażania w oparciu o metodologię Unii Europejskiej, czyli ocena interwencji publicznej pod kątem jej rezultatów, oddziaływania oraz potrzeb, które ma spełniać. Zgodnie z wytycznymi i praktyką europejską zastosowano w badaniu pięć kryteriów ewaluacyjnych tzw. REEUS: trafność (relevance), skuteczność (effectiveness), wydajność (efficiency), użyteczności (utility) oraz trwałości (sustainability).

Realizacja określonych w ramach Strategii celów i zadań podlegała systematycznemu monitorowaniu przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu. Monitoring ten był bieżącym badaniem procesu wdrażania działań strategicznych. Monitoring Strategii, przeprowadzony został w sposób wzorowy przez wyznaczoną jednostkę Starostwa Powiatowego w Poznaniu (Samodzielne Stanowisko ds. Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego). Monitoring obejmował dwa okresy: lata 2018 i 2019. Efektem monitoringu są dwa raporty:

- 1. Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. za rok 2018 (2019),**
- 2. Raport z monitoringu Strategii rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. za rok 2019 (2020).**

Monitoring opierał się głównie na monitoringu rzeczowym (sprawozdanie z realizacji działań i opis ich rezultatów) oraz monitoringu statystycznym (śledzenie tendencji i zmian wskaźników). Monitoring jest oparty na statystykach GUS, danych Starostwa Powiatowego jak też informacji pozyskiwanych od realizatorów i partnerów programów strategicznych.

Monitoring przeprowadzono wykorzystując Karty realizacji działań strategicznych, zawierające takie elementy jak: opis działań, realizatorzy i partnerzy działań, źródła finansowania i nakłady finansowe, efekty/produkty realizacji działania, opis ew. barier, trudności w realizacji działania. Raporty z monitoringu Strategii rozwoju Powiatu Poznańskiego z lat 2018 i 2019 w sposób skrupulatny i wyczerpujący ewidencjonują wszystkie działania strategiczne i stanowią bardzo cenne źródło informacji o sytuacji w Powiecie, przydatne dla realizacji działań przez władze Powiatu, jak i poszczególne jednostki Starostwa Powiatowego. Wykonana w oparciu o dane i informacje z monitoringu ewaluacja sprowadzała się do syntetycznej oceny wykonania sformułowanych w Strategii 50 działań, pogrupowanych w 17 celów operacyjnych i 5 celów strategicznych.

Ważnym, choć rzadko wykonywanym elementem ewaluacji Strategii jest jego uspołecznienie. W tym celu w ramach badania ewaluacyjnego przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców Powiatu. Z uwagi na sytuację pandemii Covid-19, ankietę pt. „Społeczna ewaluacja realizacji Strategii rozwoju powiatu poznańskiego do 2030 roku”, miała postać elektroniczną. Wyniki ankiety, mimo mniejszej niż zakładana próba respondentów, stanowiły cenny materiał pomocniczy w ocenie poszczególnych działań Starostwa Powiatowego realizowanych w latach 2018-2019 oraz zdiagnozowaniu subiektywnych opinii mieszkańców na temat warunków życia w Powiecie Poznańskim.

Na podstawie przeprowadzonego badania ewaluacyjnego całościowa realizacja Strategii została oceniona na bardzo dobry (w skali od 1 do 5). Jest to średnia ocen 50 działań strategicznych. Spośród realizowanych działań jedynie dwa (3.1.5. i 5.2.2.) zostały ocenione niżej, z uwagi na przesłanki obiektywne, co zapisano w uzasadnieniu ocen. Ewaluacja bierze pod uwagę bowiem również uwarunkowania zewnętrzne, które w ostatnich dwóch latach miały wpływ na realizację Strategii. Powyższe oceny dotyczą głównie stopnia realizacji działań strategicznych, ale pośrednio świadczą także o jakości pracy jednostek realizujących strategię.

W przypadku większości działań powiat realizuje zadania obligatoryjne, zapisane w ustrojowej ustawie o samorządzie powiatowym. Warty zaznaczenia jest fakt, że 8 działań na ogółem 50 ma charakter fakultatywny (głównie w dziedzinie kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego, edukacji, transportu czy promocji)). Te działania otrzymały także noty końcowe. Sam fakt podjęcia zadań, które nie leżą w bezpośredniej kompetencji powiatu oznacza wyjście poza standardowe działania, co należy uznać za bardzo pozytywny trend.

W większości działań ich finansowanie odbywa się wyłącznie ze środków własnych Powiatu. W przypadku ok. 20 działań, ich realizacja opiera się zarówno na funduszach własnych, jak i zewnętrznych. Duży udział środków zewnętrznych daje Powiatowi możliwość działań na szerszą skalę i z większymi nakładami finansowymi.

Z uwagi na krótki okres ewaluacji (2 lata) realizacja działań nie została zakończona, co wynika z ich etapowania lub wymogu ciągłości. Część z nich przewidziana jest do pełnej realizacji w 2030 r. Mimo bardzo dobrej oceny realizacji wielu działań, zwraca się uwagę na możliwość ich udoskonalenia. Przedstawiono rekomendacje w stosunku do większości działań. Odnoszą się one do zmiany zakresu działania (jego zawężenie lub rozszerzenie), połączenia działań, względnie modyfikacji ich nazwy. Szczegółowe rekomendacje zawierają ewaluacje poszczególnych działań w rozdziale IV.

Do najważniejszych zmian strukturalnych, do rozważenia przy ewentualnej aktualizacji Strategii należą:

- Usunięcie z zapisów Strategii Działania 1.5. Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie powiatu poznańskiego. Z względu na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 sierpnia 2018 Powiat Poznański zrezygnował z udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Powiatu na realizację działania. Celem działania była współpraca z nadleśnictwami i kołami łowieckimi w zakresie aktywnego sterowania populacjami zwierzyny tj. redukcji liczebności drapieżników, jakimi są lisy oraz jenoty, a także reintrodukcji kuropatwy, gatunku zagrożonego wyginięciem
- Połączenie działań 1.3.1. Aktualizacja produktów turystycznych i integracja oferty turystycznej powiatu poznańskiego i 1.3.2. Rozwój współpracy z partnerami pozarządowymi, metropolitalnymi i regionalnymi na rzecz efektywnej promocji zewnętrznej i popularyzacji turystyki wśród mieszkańców, w jedno działanie (np. Produkty turystyczne Powiatu i ich promocja) z uwagi na dużą współzależność realizowanych w ich ramach zadań, co prowadziłoby jednocześnie do uproszczenia struktury raportów z monitoringu strategii.
- Połączenie działania 3.1.4. Racjonalizacja kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych (ponadpodstawowych) z działaniem 3.1.5. Z uwagi na nikłą realizację działania 3.1.4. w 2018 i 2019 r., rekomenduje się wprowadzenie do szkół ponadpodstawowych nowych kierunków i profilów kształcenia dla osób dorosłych oraz rozwijanie nowoczesnych metod kształcenia e-learning. W Raporcie z monitoringu Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. za rok 2018 i 2019, zauważono, że barierą w realizacji działania 3.1.4. jest brak chętnych uczniów do udziału w szkoleniach stacjonarnych.
- Z uwagi na zmianę nazw szkół (likwidacja gimnazjów), rekomenduje się zmianę nazwy działań 3.1.4., 3.1.5., 3.1.6. i wprowadzenie w nich zamiast szkół terminu „szkół ponadgimnazjalnych” pojęcia „szkół ponadpodstawowych”
- Dodanie nowego działania w celu operacyjnym 5.2. Współpraca samorządu Powiatu z otoczeniem, pod nazwą 5.2.3. Współpraca z partnerami krajowymi, obejmującego współpracę szerszą geograficznie niż w ramach aglomeracji poznańskiej. Powiat poznański, co wykazano w Raporcie z monitoringu, realizuje liczne przedsięwzięcia w zakresie współpracy

krajowej z powiatami tatrzańskim i kartuskim. Innym możliwym rozwiązaniem jest modyfikacja nazwy działania 5.2.2. Współpraca krajowa i zagraniczna Powiatu.

W wyniku przeprowadzonej ewaluacji realizacji Strategii Powiatu Poznańskiego do 2030 r., formułuje się następujące wnioski końcowe:

1. Cele obowiązującej Strategii odpowiadają potrzebom i nie powinny ulec zmianie. Działania zapisane w Strategii są trafne i dostosowane do potrzeb silnie urbanizującego się, dynamicznie rozwijającego się tak społecznie, jak i gospodarczo Powiatu Poznańskiego.
2. Działania zapisane w Strategii realizowane były prawidłowo i efektywnie, stosowano reguły prawa zamówień publicznych, pozyskiwano zewnętrzne dofinansowania na ich realizację, aby obniżyć udział środków własnych.
3. Zdecydowana większość działań zapisanych w Strategii jest całościowo lub częściowo realizowana.
4. Bardzo dobrze i dobrze oceniono postępy w rozwoju (rozbudowie i remontach) infrastruktury drogowej i podstawowej infrastruktury zdrowotnej, edukacyjnej i sportowej.
5. Wysoko oceniane zostały programy związane z kształtowaniem i ochroną środowiska przyrodniczego. Na ocenę końcową wpływ mają także ograniczenia prawne tych działań oraz wąski zakres kompetencji Powiatu w tej dziedzinie.
6. Realizacja strategii rozwoju przyczyniła się znacząco do poprawy stanu dróg powiatowych.
7. Realizacja strategii przyczyniła się do poprawy stanu i struktury rynku pracy, przede wszystkim poprzez działania racjonalizujące szkolnictwo zawodowe oraz działania w zakresie zapobiegania bezrobociu.
8. Znaczną uwagę poświęcono realizacji obszarom rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wyraża się to przekazywaniu zadań organizacjom pożytku publicznego i aktywizacją różnych środowisk, w tym młodzieży i senioralnych.
9. Znaczną uwagę poświęcono realizacji obszarom turystyki. W tym ostatnim zakresie zastosowano współczesne podejście produktowe, odchodząc od modelu promocji atrakcji (walorów) turystycznych. W realizacji należałoby działania te silnie integrować w skali całej aglomeracji poznańskiej (w ramach PLOT i Stowarzyszenia Metropolia Poznań)
10. Dla przyciągania nowych inwestorów w Powiecie ważne jest stałe rozszerzanie oferty edukacyjnej szkół kształcących na potrzeby lokalnego rynku pracy.
11. Realizacja Strategii rozwoju przyczyniła się znacząco, choć niewyłącznie, do poprawy sytuacji różnych grup mieszkańców Powiatu, zarówno wg wieku, stopnia aktywizacji zawodowej, jak i stopnia wykluczenia. Szczególny postęp odnotowano w sferze usług zdrowotnych, opiekuńczych oraz na polu integracji społecznej.
12. W wyniku realizacji Strategii podnosi się poziom bezpieczeństwa publicznego oraz odnosi się postępy w zakresie podnoszenia kwalifikacji służb pożarniczych.
13. W wyniku realizacji Strategii organizowane są liczne imprezy kulturalne i sportowe, poszerzające ofertę sektora czasu wolnego.
14. Wysoko należy ocenić sposób świadczenia usług administracyjnych mieszkańcom w postaci e-usług, promocję krajową oraz współpracę międzynarodową Powiatu.
15. Zwraca się uwagę na fakt, że w 2020 r. traci aktualność Strategia Rozwoju Aglomeracji Poznańskiej. Metropolia Poznań 2020. Rekomenduje się wypracowanie dokumentu integrującego samorządy aglomeracji w perspektywie kolejnej dekady, diagnozującego osiągnięcia i wyznaczające kierunki rozwoju dla całej aglomeracji, w której Powiat Poznański

jest kluczowym podmiotem. Przesłanką do opracowania strategii metropolitalnej może być kontynuacja programu UE Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w perspektywie 2021-2027.

Dowodem potwierdzającym pozytywną ocenę realizacji Strategii są wysokie pozycje Powiatu Poznańskiego w rankingach Związku Powiatów Polskich. W latach 2018-2019 Powiat zajmował drugą pozycję a w 2020 r. pierwszą. Świadczy to o silnej pozycji rankingowej, będącej efektem dobrej kondycji powiatu, wysokiego standardu świadczonych usług a także o staranności w przygotowywaniu dokumentacji konkursowej przez administrację i władze Powiatu.

W ramach Ewaluacji Strategii przeprowadzono badania społeczne (ankieta internetowa z udziałem 152 respondentów). W porównaniu do badań przeprowadzonych w 2016 roku poziom zadowolenia respondentów z jakości ich życia był nieznacznie wyższy (o 2%, w sumie 80% zadowolonych), jednak należy podkreślić, że grupa uczestników, pomimo że była porównywalna pod względem cech społeczno-demograficznych to nie była identyczna. Priorytety wskazywane przez mieszkańców w zakresie obszarów aktywności Powiatu Poznańskiego nie uległy istotnej zmianie i w dalszym ciągu zorientowane są na aspekty transportowe, związane przede wszystkim z potrzebą dojazdów do Poznania i gmin aglomeracji w związku z pracą czy edukacją ponadpodstawową. Ważne dla respondentów były także dalsze działania Powiatu w zakresie ochrony zdrowia i środowiska przyrodniczego. Z punktu widzenia poziomu uczestnictwa w projektach i wydarzeniach organizowanych lub wspieranych przez Powiat, a także zróżnicowanego poziomu wiedzy na ich temat widoczna jest wyraźna potrzeba ukierunkowywania działań promocyjnych na konkretne grupy osób, które mogą korzystać z oferowanych przez Powiat działań.

Należy zatem stwierdzić, że w analizowanych dwóch latach (2018-2019) realizowana jest wizja Powiatu Poznańskiego sformułowana w Strategii, który rozwija się dynamicznie i zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Realizowana jest poprawa dostępu do miejsc pracy, edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i wypoczynku oraz zapewniane jest coraz bardziej czyste środowisko i poczucie bezpieczeństwa. Nowoczesna gospodarka, lokalny kapitał społeczny i wysoki poziom usług publicznych, gwarantują stały rozwój demograficzny i gospodarczy Powiatu oraz wysoki w skali kraju poziom życia jego mieszkańców.

Wyzwaniem dla Powiatu w kolejnych latach będzie nadal silny przyrost liczby mieszkańców. W 2030 r., wg prognozy GUS, w Poznaniu będzie mieszkać 488,2 tys. osób (ubytek w stosunku do 2010 r. o 11,3%) a w 17 gminach Powiatu – 456,4 tys. (wzrost w stosunku do 2010 r. o 46,7%). Według prognozy GUS do 2030 r. wzrost zaludnienia całej aglomeracji wyniesie 10,3% w stosunku do 2010 r. W tym czasie przewiduje się spadek zaludnienia Polski o 5,8%.

Kolejnym wyzwaniem dla Powiatu będzie nadchodząca perspektywa finansowa UE 2021-2027, w tym nowy Fundusz Odbudowy z tytułu zwalczania skutków pandemii COVID-19.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę także na realizację środków w ramach przyszłego, aczkolwiek nie znanego jeszcze Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Jak zapisano w Strategii Województwa, projektowanie interwencji w perspektywie po 2020 r. będzie przebiegać zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi (tab. 5). Zasady te jak dotąd respektowane są także w działaniach Powiatu Poznańskiego.

Tab. 5. Zasady planowania interwencji samorządu województwa wielkopolskiego.

Koordinacja i subsydiarność	Odpowiednia koordynacja z poszanowaniem zasady wielopoziomowego zarządzania oraz subsydiarności
------------------------------------	---

Partycypacja społeczna	Uwzględnienie partycypacji społecznej oraz włączania partnerów społecznych i gospodarczych
Lokalna polityka innowacji	Wsparcie dla prowadzenia lokalnej polityki innowacyjnej w dialogu z przedsiębiorcami oraz innymi lokalnymi partnerami innowacji
Integracja działań	Inwestycje zintegrowane a nie rozproszone
Realność	Planowanie oparte na realnych możliwościach finansowania oraz odpowiednio rozpoznanych i przewyższonych ograniczeniach
Efekt synergii	Zintegrowana interwencja umożliwia osiągnięcie efektu synergii

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2030.

Wymienione w Strategii Wielkopolska 2030 zasady i obszary interwencji stanowią podstawę pozwalającą powiązać cele rozwojowe Powiatu z obszarami polityki regionalnej województwa. Analiza spójności ze Strategią Wielkopolska 2030 wykazała jego silne powiązania z politykami publicznymi i celami rozwojowymi poziomu regionalnego, co zwiększa szanse współfinansowania planowanych działań z różnych źródeł, w tym z budżetu Unii Europejskiej.

Cele realizowane przez samorząd województwa na obszarze OSI Poznański Obszar Metropolitalny, szczególnie ważne dla rozwoju Powiatu Poznańskiego to m.in.:

- podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej jako jednego z elementów kształtujących aktywność gospodarczą,
- zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw w szczególności MŚP, przedsiębiorstw sektora TIK, m.in. przez doradztwo, działania sieciujące i kooperację,
- rozwój społeczeństwa informacyjnego,
- ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego, wyrównywanie dostępu do dóbr i usług kultury,
- rozwój turystyki przez wykorzystanie lokalnego potencjału kulturowego i przyrodniczego,
- upowszechnienie programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla poprawy stanu zdrowia mieszkańców POM,
- poprawa dostępności komunikacyjnej przez rozwój infrastruktury transportowej, utworzenie efektywnego systemu komunikacyjnego, w tym rozbudowa Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (m.in. w układzie pierścieniowym),
- rozbudowa i integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne, powiatowo-gminne o charakterze pozamiejskim i innymi poziomami samorządu terytorialnego w obszarze metropolitalnym oraz zmniejszenie jego emisyjności,
- przeciwdziałanie fragmentacji środowiska przyrodniczego, ochrona krajobrazu i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony bioróżnorodności,
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz obszarów o wysokich wartościach historycznych i kulturowych,
- koordynowanie polityk przestrzennych samorządów lokalnych POM oraz wsparcie rozwoju nowoczesnych usług, w tym e-usług.

Mimo zastosowania podejścia elastycznego w tworzeniu Strategii Rozwoju Powiatu do 2030 r., zrozumiałym jest, że w jej zapisach nie można było przewidzieć tak rzadkiego a jednocześnie niebezpiecznego zjawiska jakim okazała się pandemia choroby COVID-19, która pojawiła się wcześniej

wiosną 2020 r., już w trakcie wdrażania Strategii. Zjawisko to staje się wyzwaniem na najbliższe lata także dla samorządu Powiatu. Konsekwencje wywołane pandemią: zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców, zaburzenia w życiu społecznym oraz zakłócenia w funkcjonowaniu gospodarki będą istotne dla realizacji długofalowej perspektywy rozwoju Powiatu. Trudno dziś określić, na ile zarysowane w Strategii dla Powiatu, cele rozwojowe uda się w tym trudnym czasie osiągnąć. Nie zmieniają się jednak, a wręcz nabierają dodatkowego znaczenia podstawowe **cele rozwojowe Powiatu**, zapisane w Strategii:

1. Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego Powiatu Poznańskiego
2. Poprawa zdrowia i zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu oraz wzrost integracji społecznej mieszkańców powiatu poznańskiego. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.
3. Rozwój edukacji, rynku pracy i wspieranie rozwoju gospodarczego Powiatu Poznańskiego
4. Rozwój zrównoważonego i zintegrowanego transportu na terenie Powiatu Poznańskiego
5. Rozwój przyjaznej administracji, współpraca samorządowa i kształtowanie wizerunku Powiatu Poznańskiego.

Zachodzące procesy polityczne, gospodarcze, społeczne, w tym związane z bezpieczeństwem zdrowotnym, prowadzą czasami do zupełnie nieprzewidywalnych skutków. Dlatego w strategicznym zarządzaniu rozwojem Powiatu ważna jest nie tylko techniczna sprawność i skuteczność realizacji założonych planów, ale także uczenie się oraz zdolności analityczne i adaptacyjne. Władze publiczne niezależnie od sytuacji muszą wciąż uczyć się, jak zarządzać rozwojem w zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. jest dokumentem elastycznym i przydatnym w procesie podejmowania decyzji. W okresie pandemii COVID-19 i po jej zakończeniu szczególnego znaczenia nabierają działania Powiatu w takich dziedzinach, jak: bezpieczeństwo i ochrona zdrowia, profilaktyka zdrowotna (szczepienia), edukacja w zakresie ochrony zdrowia, higieny, bezpieczeństwa publicznego, zdrowego stylu życia, wzmacnianie osłabionych relacji społecznych w tym poczucia solidarności, opieka i pomoc socjalna oraz prawna potrzebującym, organizacja wolontariatu i przekazywanie zadań organizacjom pozarządowym, organizacja bezpiecznego transportu publicznego, organizacja rekreacji i wypoczynku, działania naprawcze w sferze rynku pracy, świadczenie e-usług, w tym elektronicznej administracji.

Powyższe wnioski skłaniają do sformułowania następujących **rekomendacji dla dalszych działań samorządu powiatowego w zakresie zarządzania strategicznego**:

1. Powiat Poznański konsekwentnie powinien realizować swoją politykę rozwoju w oparciu o Strategię Rozwoju do 2030 r. Dzięki strategicznemu zarządzaniu samorząd powiatowy może dokumentować i analizować środowisko, w którym się znajduje, monitorować poszczególne zadania i działać w sposób racjonalny i przewidywalny oraz może poszukiwać czynników i trendów, które wpływają na sposób prowadzenia działalności.
2. Z uwagi na dopiero początkowy okres wdrażania Strategii, nie zaleca się drastycznych zmian w dokumencie, którego elastyczność pozwala na kontynuację realizacji celów i działań strategicznych.
3. Modyfikacja Strategii nie powinna dotyczyć celów strategicznych ani operacyjnych, zmiany w niewielkim zakresie, sygnalizowanym wcześniej, mogą odnosić się do kilku działań szczegółowych.
4. Nie zachodzi konieczność skorelowania zapisów Strategii powiatu z zapisami Strategii Wielkopolska 2030.

-
5. Strategia Rozwoju Powiatu Poznańskiego do 2030 r. powinna zostać poddana częściowej ocenie w 2025 r. i końcowej ewaluacji w 2031 r.
 6. Po zakończeniu 2020 r. zaleca się w ramach monitoringu Strategii opracowanie specjalnego Raportu rocznego z wdrażania Strategii Powiatu, w szczególności z realizacji nadzwyczajnych zadań Powiatu, powstałych w wyniku przeciwdziałania pandemii COVID-19. Raport taki będzie niezwykle przydatny w kolejnych miesiącach i latach w sytuacji przedłużania się lub powtarzania zjawiska pandemii.
 7. Władze samorządowe powinny poinformować mieszkańców Powiatu o wynikach realizacji Strategii za lata 2018-2019. Przekazywanie informacji będzie ważnym elementem w tworzeniu korzystnego klimatu wokół podejmowanych, tak bieżących, jak i długofalowych decyzji. Dyskusja nad ewaluacją, przyjmowanie wszelkich uwag i sygnałów płynących od mieszkańców, organizacji i innych władz samorządowych oraz uwzględnienie wszystkich możliwych do realizacji postulatów przyczyni się do lepszego wdrażania strategii powiatowej w kolejnych latach.

Wykaz źródeł

Dokumenty

- Raport z monitoringu realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do roku 2030 r. za rok 2018.
- Raport z monitoringu realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego do roku 2030 r. za rok 2019.

Źródła informacji

- Powiatowy Konserwator Zabytków.
- Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.
- Samodzielne stanowisko ds. transportu publicznego.
- Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Poznaniu.
- Wydział Dróg i Gospodarki Przestrzennej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.
- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego w Poznaniu.
- Wydział Inwestycji i Remontów Starostwa Powiatowego w Poznaniu.
- Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu.
- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Poznaniu.
- Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów Starostwa Powiatowego w Poznaniu.
- Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu.

Literatura

- 20 lat współpracy Powiatu Poznańskiego i Regionu Hannover, 2020. Wydawnictwo Aleksander.

Źródła internetowe

- Oficjalna strona Powiatu Poznańskiego: www.powiat.poznan.pl
- Film z prezentacją działań Wydziału Promocji i Aktywności Społecznej w 2020 r.
- Portal Firm Powiatu Poznańskiego – www.pfpp.com.pl

Wykaz akronimów

B&R - parking typu bike&ride (parkuj i jedź) dla rowerów
B+R - badanie i rozwój
CBM UAM - **Centrum** Badań Metropolitalnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
CEIDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
DK – droga krajowa
DP - droga powiatowa
DPS - dom pomocy społecznej
DW - droga wojewódzka
EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS - Europejski Fundusz Społeczny
ePUAP - elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
ESK - elektroniczny system kolejkowy
ESP - elektroniczna skrzynka podawcza
EZD - elektroniczne zarządzanie dokumentacją
GDDKiA - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GDOŚ - Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
GOAP - związek międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”
GZWP - główny zbiornik wód podziemnych
ICT - Information and Communications Technologies – technologie informacyjno-komunikacyjne
JCWP - jednolita część wód powierzchniowych
JCWPD - jednolita część wód podziemnych
JR-G – Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza
JST - Jednostka Samorządu Terytorialnego
KKRPM - Koncepcja Kierunków Rozwoju Przestrzennego Metropolii Poznań
KPZK - Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
KSRR - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: regiony, miasta i obszary wiejskie
MOF - Miejski Obszar Funkcjonalny
MP - Metropolia Poznań
MPZP - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
OSP - Ochotnicza Straż Pożarna
OZE - odnawialne źródła energii
P&R - Parking typu park&ride (parkuj i jedź) dla samochodów
PAN - Polska Akademia Nauk
PCPR - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PCZK - Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego
PeUP - Platforma e-Usług Publicznych
PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PIG - Państwowy Instytut Geologiczny
PKM - Poznańska Kolej Metropolitalna
PLOT - Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna
PSP - Państwowa Straż Pożarna
PTTK - Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze

PTZ - publiczny transport zbiorowy

RDOŚ - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

SMP - Stowarzyszenie Metropolia Poznań

SOR - szpitalny oddział ratunkowy

SOSW - specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy

SUIKZP - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

UE - Unia Europejska

WIOŚ - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WPN - Wielkopolski Park Narodowy

WRPO 2014+ - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

ZDP - Zarząd Dróg Powiatowych

ZDW - Zarząd Dróg Wojewódzkich

ZIT - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZPKWW - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego

ZRM - zespół ratownictwa medycznego

ZTM - Zarząd Transportu Miejskiego